

SLUŽBENI GLASNIK

SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

2024.

BROJ: 8

Sisak, 23. travnja 2024.

GODINA XXXI

SADRŽAJ

AKTI ŽUPANA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

96.	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog Statuta Srednje škole Tina Ujevića	431
97.	Odluka o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog Statuta Tehničke škole Sisak	432
98.	Zaključak o davanju suglasnosti na Izvješće o ostvarivanju plana upravljanja i Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja Sisačko-moslavačke županije za 2023. godinu	432
99.	Odluka o objavi i provedbi Javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za obnovu objekata javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na potresom pogođenom području Sisačko-moslavačke županije	433

AKTI ODBORA ZA STATUT, POSLOVNIK I PROPISE

1.	Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije, Odredbe za provedbu (pročišćeni tekst)	433

AKTI ŽUPANA SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

96.

Na temelju članka 98. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi («Narodne novine», broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20., 151/22. i 156/23.) i članka 44. točke 26. Statuta Sisačko-moslavačke županije («Službeni glasnik

Sisačko-moslavačke županije», broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20 - pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21), župan Sisačko-moslavačke županije donosi

ODLUKU

o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog
Statuta Srednje škole Tina Ujevića

Članak 1.

Ovom Odlukom daje se prethodna suglasnost Srednjoj školi Tina Ujevića na prijedlog Statuta KLASA: 602-02/24-16/01, URBROJ: 2176-58-24- od 27. ožujka 2024. godine.

Članak 2.

Suglasnost se daje na Odluku Školskog odbora Srednje škole Tina Ujevića KLASA: 602-02/24-08/01, URBROJ: 2176-58-24-19 od 27. ožujka 2024. godine o utvrđivanju prijedloga Statuta Srednje škole Tina Ujevića.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 007-01/24-04/33
URBROJ: 2176-02-24-2
Sisak, 28. ožujka 2024.

Župan
Ivan Celjak, mag. iur., v.r.

97.

Na temelju članka 98. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (»Narodne novine«, broj 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 5/12., 16/12., 86/12., 94/13., 152/14., 7/17., 68/18., 98/19., 64/20., 151/22. i 156/23.) i članka 44. točke 26. Statuta Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20 - pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21), župan Sisačko-moslavačke županije donosi

O D L U K U

o davanju prethodne suglasnosti na prijedlog
Statuta Tehničke škole Sisak

Članak 1.

Ovom Odlukom daje se prethodna suglasnost Tehničkoj školi Sisak na prijedlog Statuta KLASA: 007-01/24-01/01, URBROJ: 2176-54/01-24-01 od 8. ožujka 2024. godine.

Članak 2.

Suglasnost se daje na Odluku Školskog odbora Tehničke škole Sisak KLASA: 007-04/22-01/43, URBROJ: 2176-54/02-24-04 od 8. ožujka 2024. godine o prihvaćanju prijedloga Statuta Tehničke škole Sisak.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 007-01/24-04/10
URBROJ: 2176-02-24-2
Sisak, 28. ožujka 2024.

Župan

Ivan Celjak, mag. iur., v.r.

98.

Na temelju članka 134. stavka 6. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i članka 44. Statuta Sisačko-moslavačke županije - pročišćeni tekst (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20 - pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21), župan Sisačko-moslavačke županije, donio je

Z A K L J U Č A K

o davanju suglasnosti na Izvješće
o ostvarivanju plana upravljanja i Godišnjeg
programa zaštite, održavanja, očuvanja,
promicanja i korištenja zaštićenih područja
Sisačko-moslavačke županije za 2023. godinu

I.

Daje se suglasnost na Izvješće o ostvarivanju plana upravljanja i Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja Sisačko-moslavačke županije za 2023. godinu koje je usvojilo Upravno vijeće Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Sisačko-moslavačke županije na 1. sjednici održanoj 29. veljače 2024. godine (KLASA: 007-06/24-01/01, URBROJ: 2176-134-24-03).

II.

Izvješće o ostvarivanju plana upravljanja i Godišnjeg programa zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih područja Sisačko-moslavačke županije (KLASA: 352-01/24-01/02, URBROJ: 2176-134-24-01 od 23. veljače 2024.) i Odluka Upravnog vijeća Javne ustanove iz točke I. ovog Zaključka, sastavni su dijelovi ovog Zaključka, ali se ne objavljuju u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

III.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja, a objavljuje se u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 025-01/24-01/02
URBROJ: 2176-02-24-15
Sisak, 29. ožujka 2024.

Župan

Ivan Celjak, mag. iur., v.r.

99.

Na temelju članka 48. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine«, broj 33/01, 60/01, 106/03, 129/05, 109/07, 125/08, 150/11, 19/13 - pročišćeni tekst, 137/15, 123/17, 98/19 i 144/20), članka 44. Statuta Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 11/09, 5/10, 2/11, 3/13, 5/18, 3/20 - pročišćeni tekst, 5/20 i 9/21), Odluke o dodjeli sredstava za pomoć Sisačko-moslavačkoj županiji Vlade Republike Hrvatske (KLASA: 022-03/22-04/401, URBROJ: 50301-05/14-22-1 od 13. listopada 2022. godine), Odluke o dodjeli sredstava za pomoć Sisačko-moslavačkoj županiji Republike Hrvatske (KLASA: 022-03/23-04/506, URBROJ: 50301-05/16-23-2 od 21. prosinca 2023. godine) i Odluke Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije o pokretanju postupka obnove javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na potresom pogođenom području (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 14/22 i 3/24), župan Sisačko-moslavačke županije donosi

ODLUKU**o objavi i provedbi Javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za obnovu objekata javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na potresom pogođenom području Sisačko-moslavačke županije****I.**

Ovom Odlukom raspisuje se Javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za obnovu objekata javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na potresom pogođenom području Sisačko-moslavačke županije (u daljnjem tekstu: Javni poziv).

II.

Predmet Javnog poziva je dodjela bespovratnih sredstava za obnovu zgrada javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava oštećenih potresom 28. i 29. prosinca 2020. godine na području Sisačko-moslavačke županije.

III.

Svrha Javnog poziva je uspostava redovnog funkcioniranja sustava vatrogastva na području Sisačko-moslavačke županije.

IV.

Ukupno raspoloživa sredstva za obnovu objekata javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih

društva iznose 12.308.912,34 eura (dvanaestmilijunatristoosamtisućadevetstodvanaesteuraitridesetičetiricenta).

V.

Pravo na podnošenje prijave imaju javne vatrogasne postrojbe i dobrovoljna vatrogasna društva s područja Sisačko-moslavačke županije čiji su objekti stradali u potresima 28. i 29. prosinca 2020. godine te potresima koji su uslijedili nakon toga.

VI.

Posebnom odlukom će se imenovati Povjerenstvo za postupak provedbe Javnog poziva za dodjelu bespovratnih sredstava za namjenu iz točke I. ove Odluke (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), a administrativne poslove za Povjerenstvo obavljat će službenici Upravnog odjela za poljoprivredu, ruralni razvoj, zaštitu okoliša i prirode.

VII.

Na temelju provedenog postupka procjenjivanja prijave projekata Povjerenstvo će utvrditi koje prijave ispunjavaju propisane uvjete iz Javnog poziva te izraditi prijedlog korisnika i iznosa sufinanciranja Županu, a koji će prijedlog Odluke o dodjeli bespovratnih sredstava za obnovu objekata javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava na potresom pogođenom području uputiti Županijskoj skupštini na donošenje.

VIII.

Javni poziv će se objaviti na mrežnim stranicama Sisačko-moslavačke županije.

IX.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

KLASA: 250-02/24-01/03
URBROJ: 2176-02-24-5
Sisak, 15. travnja 2024.

Župan

Ivan Celjak, mag. iur., v.r.

AKTI ODBORA ZA STATUT, POSLOVNIK I PROPISE**1.**

Na temelju članka 47. stavak 1. podstavak 7. Poslovnika Županijske skupštine (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke-županije«, broj 14/09., 5/10.,

2/11., 3/13. i 29/18.), a u vezi s člankom 113. Zakona o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13., 65/17., 114/18., 39/19., 98/19. i 67/23.) Odbor za Statut, Poslovnik i propise na 24. sjednici održanoj

18. travnja 2024. godine, utvrdio je pročišćeni tekst Odrredbi za provedbu Prostornog plana i grafičkog dijela Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

Pročišćeni tekst Odrredbi za provedbu Prostornog plana i grafičkog dijela Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije obuhvaća Odrredbe za provedbu Prostornog plana i grafički dio Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije sadržane u Odluci o donošenju Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 4/01), Odluci o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 12/10), Odluci o donošenju II. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 10/17), Odluci o donošenju III. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 12/19), Odluci o donošenju VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 7/23) i Odluci o donošenju donošenju IV. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 20/23) u kojima je utvrđeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKA SKUPŠTINA
ODBOR ZA STATUT, POSLOVNIK I PROPISE

KLASA: 350-02/24-01/02
URBROJ: 2176-01-24-2
Sisak, 18. travnja 2024.

Predsjednik
Odbora za Statut, Poslovnik i propise
Mato Fofić, v.r.

PROSTORNI PLAN
Sisačko-moslavačke županije

ODREDBE ZA PROVEDBU
(pročišćeni tekst)

ODREDBE ZA PROVEDBU

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI

1.0. Općenito

Prostornim planom Sisačko-moslavačke županije (nastavno u tekstu: Plan), na temelju Zakona o pro-

stornom uređenju, uz uvažavanje društveno gospodarskih, prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti razrađena su načela prostornog uređenja i utvrđeni ciljevi prostornog razvoja, te organizacija, zaštita, korištenje i namjena prostora područja Sisačko-moslavačke županije (nastavno u tekstu: Županija).

Plan sadrži prostornu i gospodarsku strukturu Županije, sustav središnjih naselja područnog značenja, sustav razvojne područne infrastrukture, osnove za uređenje i zaštitu prostora, mjerila i smjernice za gospodarski razvoj, očuvanje i unapređenje prirodnih, kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti, mjere za unapređenje i zaštitu okoliša te druge značajke od važnosti za Županiju.

Općine i gradovi kao jedinice lokalne samouprave su temeljne prostorno - planske jedinice za provođenje Plana. Osnovna namjena, korištenje i zaštita prostora, te prostorna razgraničenja, prikazana su u kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena prostora, kao načelne planske postavke usmjeravajućeg značenja, a detaljnije razgraničenje pojedinih namjena, načina korištenja i uređenja određuje se prostornim planovima uređenja općina i gradova.

Korištenje i namjena prostora Županije određeni su osnovnim prostornim obilježjima, te prema korištenju i namjeni prostora.

Prema obilježju određena su područja koja po svojim osobitostima čine prepoznatljive cjeline, a obuhvaćaju jednu ili više općina/gradova. Prostorne cjeline i pripadajuće općine i gradovi iskazane su u Tablici 1.

Županija se sastoji iz 3 prostorne cjeline, odnosno 19 jedinica lokalne samouprave - općina i gradova. Razlikujemo tri posebna područja - prostorne cjeline, gledano od sjeveroistoka prema jugozapadu:

- Brdski pojas Moslavačke gore i Psunja, koji obuhvaća dijelove 5 općina/gradova: Kutina (dio), Lipovljani (dio), Novska (dio), Popovača (dio), Velika Ludina (dio).
- Posavina i Pokuplje, koje obuhvaća 12 općina/gradova, ili njihove dijelove: Jasenovac, Martinska Ves, Hrvatska Dubica (dio), Kutina (dio), Lekenik (dio), Lipovljani (dio), Novska (dio), Petrinja (dio), Popovača (dio), Sisak (dio), Sunja (dio) i Velika Ludina (dio).
- Brdski pojas Banovine i Vukomeričkih gorica, koji obuhvaća 12 općina/gradova, ili njihove dijelove: Donji Kukuruzari, Dvor, Glina, Gvozd, Hrvatska Dubica, Hrvatska Kostajnica, Majur, Topusko, Lekenik (dio), Sisak (dio), Sunja (dio) i Petrinja (dio).

Tablica 1: Prostorne cjeline

Područje	PREMA OBILJEŽJU	SAMOUP. CJELINE
	Prostorne cjeline	
	BRDSKI POJAS MOSLAVAČKE GORE I PSUNJA	1. Kutina (dio) 2. Lipovljani (dio) 3. Novska (dio)

PREMA OBILJEŽJU		SAMOUP. CJELINE
Područje	Prostorne cjeline	Općine i gradovi
Sisačko-moslavačka županija		4. <i>Popovača (dio)</i> 5. <i>Velika Ludina (dio)</i>
	<i>POSAVINA I POKUPLJE</i>	1. <i>Jasenovac</i> 2. <i>Martinska Ves</i> 3. <i>Hrvatska Dubica (dio)</i> 4. <i>Kutina (dio)</i> 5. <i>Lekenik (dio)</i> 6. <i>Lipovljani (dio)</i> 7. <i>Novska (dio)</i> 8. <i>Petrinja (dio)</i> 9. <i>Popovača (dio)</i> 10. <i>Sisak (dio)</i> 11. <i>Sunja (dio)</i> 12. <i>Velika Ludina (dio)</i>
	<i>BRDSKI POJAS BANOVINE I VUKOMERIČKIH GORICA</i>	1. <i>Donji Kukuruzari</i> 2. <i>Dvor</i> 3. <i>Glina</i> 4. <i>Gvozd</i> 5. <i>Hrvatska Dubica</i> 6. <i>Hrvatska Kostajnica</i> 7. <i>Majur</i> 8. <i>Topusko</i> 9. <i>Lekenik (dio)</i> 10. <i>Sisak (dio)</i> 11. <i>Sunja (dio)</i> 12. <i>Petrinja (dio)</i>

Prema pretežitom korištenju prostor Županije se dijeli na područja namijenjena gradnji, kultivirana područja i prirodne predjele.

A. Područja namijenjena gradnji su prostori gdje su izvršeni ili se planiraju zahvati koji trajno mijenjaju stanje u prirodnom okruženju (tlo, vodotoci, vegetacija). Zahvati su gradnja, iskorištavanje sirovina, istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, sanacija tla, nasipavanja, itd. odnosno svi postupci kojima oblikujemo ili mijenjamo postojeća prirodna obilježja, a izvode se:

- u građevinskim područjima naselja
- u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja
- izvan građevinskih područja (izdvojene djelatnosti i infrastruktura).

Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojemu je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja. Unutar građevinskog područja zadovoljavaju se potrebe stanovanja, te sve druge djelatnosti potrebne za suvremen način življenja.

Izvan građevinskih područja moguća je (pod posebnim uvjetima) gradnja:

- građevina infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.)
- građevina obrane
- građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji

- građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu
- područja gospodarskog korištenja riječnog dobra i uređenja plaža
- građevina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina
- građevina, naftno-rudarskih objekata i postrojenja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalne vode, podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida u geološkim strukturama na prostoru postojećih eksploatacijskih polja na kojima je završena eksploatacija
- reciklažnih dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima, asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina unutar određenih eksploatacijskih polja
- golf igrališta i drugih sportsko-rekreacijskih igrališta na otvorenom s pratećim zgradama
- zahvata u prostoru za robinzonski smještaj smještajnog kapaciteta do 30 gostiju izvan prostora ograničenja, strogog rezervata i posebnog rezervata
- stambenih i pomoćnih građevina za vlastite (osobne) potrebe na građevnim česticama od 20 ha i više i za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više
- rekonstrukcija postojećih građevina
- građevina posjetiteljske infrastrukture u područjima zaštićenim prema posebnom zakonu kojim se uređuje zaštita prirode (informativni punkt, suvenirnica, sanitarni čvor i sl.).

Izvan građevinskog područja mogu se planirati ili graditi spomen-obilježja s pripadajućom infrastrukturom.

U šumskim sastojinama I. i II. dobrog razreda, sastojinama koje su u fazi oplodnih sječa, šumskim sjemenskim objektima i šumama namijenjenim za znanstvena istraživanja i nastavu ne može se prostornim planovima planirati izgradnja kampova, igrališta za golf i drugih sportsko-rekreacijskih područja.

Izgradnja izvan građevinskog područja provodi se temeljem smjernica i uvjeta utvrđenih u prostornim planovima uređenja gradova i općina, osim za zahvate za koje je ovaj Plan određen kao provedbeni.

Istraživanje ugljikovodika i geotermalne vode te zahvat skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama na prostoru postojećih eksploatacijskih polja na kojima je završena eksploatacija, može se planirati na svim prostorima na kojima za to u ovom prostornom planu i u prostornim planovima gradova/općina Sisačko-moslavačke županije ne postoje zapreke.

B. Kultivirana područja (ruralna, poljodjeljska) su ona u kojima se ljudske djelatnosti odvijaju bez značajnijih i/ili trajnih promjena stanja prirodnog okoliša, kroz djelatnosti kao što su poljoprivreda (voćarstvo, vinogradarstvo, stočarstvo i slično), šumarstvo i drugo. Po osnovnim namjenama kultivirana područja su:

- vrijedna poljoprivredna tla
- manje poljoprivredne površine s dijelovima građevinskih područja i šumskim područjem
- ostala obradiva tla
- kultivirane vodne površine (umjetna jezera, akumulacije i kanali).

C. Prirodni predjeli su područja u kojima se planiraju samo one djelatnosti kojima se prirodno okruženje koristi bez trajnih promjena stanja i isključivo u cilju zaštite i očuvanja relativno slabijih ekosustava, ili ograničenog i kontroliranog iskorištavanja prirodnih resursa (šumarstvo, vodno gospodarstvo, ribarstvo, lovstvo, rekreacija, turizam i sl.).

Prema namjeni prirodni predjeli mogu biti:

- šumske površine (namjena: gospodarske, zaštitne i šume posebne namjene)
- vodne površine (rijeke, potoci i ostali vodotoci, jezera i ostale stajaće vode).

1.1. Ograničenja u korištenju prostora

S obzirom na osjetljivost prostora Županije i podobnost za prihvaćanje određenih zahvata u prostoru glede prirodnih obilježja i sustava utvrđuju se tri razine dopustivosti:

I. razina (područje zabrane gradnje)

U navedenim je područjima zabranjena svaka gradnja:

- područja sanitarne zaštite izvorišta vode za piće:

I. zona - područje izvorišta (zona strogog režima zaštite)

- zaštićeni ili predloženi za zaštitu dijelovi prirode:

a) posebni botanički rezervati:

- floristički Cret Đon Močvar (područje Općine Gvozd)
- Vučjak, Petrinjčica, Šamarica - posebni rezervat šumske vegetacije (Petrinja)
- Čorkovača - posebni rezervat šumske vegetacije (Dvor)

b) posebni ornitološki rezervati: Rakita (područje Grada Siska), Krapje Đol (područje Općine Jasenovac) i Đol Dražiblat (područje Općine Sunja).

Zabrana se ne odnosi na gradnju infrastrukture (u slučaju kada bi zamjensko rješenje bilo neopravdano skupo), ali uz izvođenje posebnih mjera zaštite, koje su propisane posebnim zakonima koji propisuju zaštitu prirode, odnosno voda i poljoprivrednog zemljišta.

Dopuštena je rekonstrukcija postojećih objekata u svrhu poboljšanja uvjeta života na tim područjima, uz izvođenje posebnih mjera zaštite.

II. razina (područje ograničene gradnje)

U ovim je dijelovima prostora dopuštena gradnja, uz uvažavanje posebnih mjera zaštite i uvjeta uređenja prostora, sukladno posebnim propisima:

- poljoprivredno tlo - u Planu označeno kao osobito vrijedno obradivo tlo (I. kategorija) i vrijedno obradivo tlo (II. kategorija)
- područje sanitarne zaštite izvorišta vode za piće:

II. zona - uže vodozaštitno područje (zona strogog ograničenja)

III. zona - šire vodozaštitno područje (zona ograničenja i kontrole)

- vodonosna područja (vodonosnici)
- predjeli zaštićeni ili planirani za stavljanje pod zaštitu prema Zakonu o zaštiti prirode i dijelovi prirode ovim Planom predloženi za zaštitu
- pojas do 50 m od ruba šume.

III. razina (ostalo područje)

U ovim je dijelovima prostora dopuštena gradnja sukladno dokumentima prostornog uređenja.

Sve površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države koje prostornim planovima uređenja gradova/općina mijenjaju namjenu moraju biti usklađene sa Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu RH, temeljem Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

1.2. Razvoj i uređenje građevinskih područja naselja

Naselje je dio ili cijelo područje jedinice lokalne samouprave koje se sastoji od građevinskih područja

ja i područja druge namjene sukladno propisima iz područja prostornoga uređenja, kojem su određene granice i ime, unutar kojeg se zgrade obilježavaju kućnim brojevima.

Naseljem uz obalu voda smatra se ono naselje kojem je horizontalna udaljenost građevinskog područja manja od 100,0 m od obale rijeke ili jezera. Naselja se mogu izgrađivati samo na građevinskom području.

Građevinsko područje naselja utvrđuje se prostornim planom uređenja općine ili grada. Granicama građevinskog područja razgraničavaju se izgrađeni dijelovi naselja i površine predviđene za njihov razvoj od ostalih površina, koje su namijenjene razvoju poljoprivrede, šumarstva i drugih djelatnosti koje se s obzirom na svoju namjenu mogu odvijati izvan građevinskog područja.

1.3. Razvoj i uređenje površina izvan naselja

Površine za razvoj i uređenje izvan naselja planirane su ovim Planom, prostornim planovima područja posebnih obilježja ili prostornim planovima uređenja pojedinih jedinica lokalne samouprave.

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu.

Osnovne grupe ovih površina su:

- gospodarska namjena
- ugostiteljsko - turistička namjena
- sportsko rekreacijska namjena
- komunalna namjena
- posebna namjena.

Gospodarska, sportsko rekreacijska, komunalna i posebna namjena mogu se locirati uz obalu rijeka i jezera samo ako njihova tehnologija rada to uvjetuje.

Na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena prostora prikazane su lokacije postojećih i planiranih izdvojenih građevinskih područja, površine veće od 25,0 ha, za razvoj i uređenje izvan naselja.

Prikazane površine iz prethodnog stavka su usmjeravajućeg značaja u odnosu na oblik i veličinu planiranog izdvojenog građevinskog područja.

Nova izdvojena građevinska područja izvan naselja mogu se određivati prostornim planom grada, odnosno općine samo ako su postojeća izdvojena građevinska područja izvan naselja izgrađena 50% ili više svoje površine.

Ukoliko je ispunjen uvjet iz prethodnog stavka izdvojena građevinska područja izvan naselja se mogu povećati do 30% njihove površine.

Na izdvojenom građevinskom području izvan naselja određenom prostornim planom županije ne može se prostornim planom uređenja grada, odnosno općine određivati (planirati niti proširivati) građevinsko područje niti određivati druga namjena.

Površine za razvoj i uređenje izvan naselja manja od 25,0 ha određuju se prostornim planovima uređenja gradova i općina u kojima sve površine veće od 10,0 ha moraju biti prikazane na prikazu korištenja i namjene prostora te moraju biti propisane odredbe za građenje navedenih zahvata izvan građevinskog područja naselja.

Građevine koje se, sukladno posebnim propisima, mogu i/ili moraju graditi izvan građevinskog područja, moraju se projektirati, graditi i koristiti na način da ne ometaju poljoprivrednu i šumsku proizvodnju, korištenje drugih građevina te da ne ugrožavaju vrijednosti čovjekovog okoliša, krajolika i prirode.

Stambenim i gospodarskim građevinama u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti ne smatraju se građevine povremenog stanovanja (»vikendice«).

1.3.1. Gospodarska namjena

Površine za gospodarske namjene su izdvojene veće površine u kojima se smještaju proizvodno-poslovne djelatnosti. Razlikuju se osnovne vrste namjene:

- proizvodne (industrija, rafinerija, petrokemija, proizvodnja energije i sl.),
- poslovne (skladišta, veletrgovine i sl.) i
- poljoprivredne (farme, tovilišta i sl.).

Planirane, odnosno postojeće gospodarske zone (proizvodne i poslovne namjene) mogu biti smještene u sklopu građevinskog područja naselja, ili izdvojene kao samostalne zone izvan naselja. Prostornim planovima uređenja općina i gradova moguće je izvan naselja predvidjeti samostalna područja gospodarske namjene izvan naselja površine manje od 25,0 ha.

Na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena prostora* prikazana su u tablici 2. navedena, postojeća i planirana izdvojena građevinska područja za proizvodno - poslovne djelatnosti, površine veće od 25 ha, koja se nalaze izvan građevinskih područja naselja.

Tablica 2: Izdvojena građevinska područja gospodarske namjene (I,K)

Grad / Općina	Izdvojeno građevinsko područje gospodarske namjene (≥ 25 ha)	Namjena	Površina (ha)
Martinska Ves	Mahovo	proizvodna (I)	137,76
Lekenik	Marof	proizvodna (I)	38,61
	Lekenik Elgrad	proizvodna (I)	73,98
	Brežane Lekeničke	poslovna (K)	42,50
Sisak	Sela-Stupno	proizvodna (I)	81,83
	Pračno	proizvodna (I)	69,13
	Luka Sisak	proizvodna (I)	400,25

Grad / Općina	Izdvojeno građevinsko područje gospodarske namjene (≥ 25 ha)	Namjena	Površina (ha)
Topusko	Donja Čemernica	proizvodna (I)	37,07
Petrinja	Mala Gorica	proizvodna (I)	100,24
Velika Ludina	Gospodarska zona II	proizvodna (I)	64,50
	Gospodarska zona Vidrenjak	proizvodna (I)	96,30
Popovača	Mišička	proizvodna (I)	93,29
Lipovljani	Blatnjača	proizvodna (I)	127,08
	Poslovna zona Hatnjak	poslovna (K)	51,46
Kutina	Petrokemija	proizvodna (I)	165,95
	Logistička zona Kutina	proizvodna (I)	133,08
	Kutina	proizvodna (I)	34,35
Dvor	Rujevac	proizvodna (I)	29,36
	Hrtić	proizvodna (I)	60,51
Novska	Poduzetnička zona Novska	proizvodna (I)	108,37
Hrvatska Dubica	Jelas polje	proizvodna (I)	25,27

Jedinice lokalne samouprave ne mogu u svoje prostorne planove gradova i općina uvrstiti veće površine od maksimalno navedenih iz prethodnog stavka, ali mogu planirati manje površine od njih te za dijelove tih zona definirati namjene koje manje degradiraju i opterećuju prostor.

Gospodarske zone u službi poljoprivredne djelatnosti (farme, tovilišta i sl.), osim u sklopu građevinskog područja naselja, mogu biti smještene kao samostalne zone izdvojene izvan građevinskog područja naselja u skladu s odredbama utvrđenim prostornim planovima uređenja niže razine. Građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti grade se u skladu s važećim propisima i na temelju prostornog plana uređenja grada ili općine.

Poljoprivredne gospodarske građevine koje se izgrađuju izvan građevinskog područja naselja mogu se graditi samo na poljoprivrednim česticama čija površina nije manja od 5.000 m².

Poljoprivredno zemljište na kojem postoji pojedinačna gospodarska građevina, čija je veličina i vrsta takva da to zemljište u smislu odredaba ove Odluke ne bi bilo dovoljno veliko za izgradnju dvaju gospodarskih objekata, ne može se parcelirati na manje dijelove, bez obzira u koje je vrijeme i po kojoj osnovi je ta građevina podignuta.

Izvan građevinskog područja može se planirati izgradnja građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu.

Na poljoprivrednim površinama mogu se graditi staklenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća, te plastenici. Plastenicima se smatraju montažne građevine od plastične folije na drvenom ili metalnom roštilju.

Na potocima/stajaćim vodama mogu se, ovisno o ekološkom (a time i hidromorfološkom) stanju vodotoka/stajaće vode i rezultatu postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, graditi male hidroelektrane i ribnjaci, uz osiguranje kontinuiteta za vodotoke.

Novo proizvodne i poslovne gospodarske zone ne mogu se locirati na visokovrijedno poljoprivredno zemljište (P1), dok je potrebno izbjegavati smještaj na vrijednom poljoprivrednom zemljištu (P2), ukoliko za isto postoji mogućnost na manje vrijednom zemljištu.

Ukoliko su postojeći kapaciteti gospodarskih zona realizirani manje od 50% nije prihvatljivo zauzimati prostor planiranjem novih površina.

Prilikom planiranja novih izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene i planiranja zahvata u planiranim izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene potrebno je zadovoljiti uvjete zaštite okoliša i prirode, nadležnih ministarstava i nadležnog županijskog tijela, nadležne ustanove za zaštitu kulturne baštine te ostale uvjete sukladno posebnim propisima.

Ovisno o namjeni gospodarskih zona, treba osigurati odgovarajuću infrastrukturu i uspostaviti učinkovit sustav odvodnje oborinskih voda i odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na način da se pročišćuju i hranjive tvari u sanitarnim otpadnim vodama.

Naročitu pažnju treba posvetiti izdvojenim građevinskim područjima gospodarske namjene koja se nalaze u zonama kulturnog krajolika i krajobraznih vrijednosti, odnosno u neposrednoj blizini zaštićenih spomenika kulturne baštine navedenih u točki 8.2.1. Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (temeljem Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske) te u prostorima zaštićene prirode i ekološke mreže, za koje je potrebno izraditi elaborat krajobraznog uređenja s ciljem uklapanja u prirodni krajobraz i očuvanja visoke kvalitete prirodnih predjela. Prilikom planiranja izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene potrebno je postupiti prema posebnim uvjetima nadležnog Konzervatorskog odjela i ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i prirode, te nadležnog županijskog tijela za zaštitu okoliša i prirode.

1.3.2. Ugostiteljsko turistička namjena

Površine za ugostiteljsko turističku namjenu su područja u kojima se predviđaju sadržaji ugostiteljsko-turističke djelatnosti. Na područjima ugostiteljsko-turističke namjene mogu se graditi ugostiteljsko turističke građevine namijenjene smještaju i pratećim sadržajima za zdravstveni i lječilišni turizam, trgovačke, uslužne, ugostiteljske, sportske, rekreacijske, zabavne i slične namjene. Ugostiteljsko turistički sadržaji se osim u

građevinskim područjima naselja mogu smještati u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja planiranim za ugostiteljsko turističku namjenu, kao i izvan građevinskih područja prema uvjetima iz ovog Plana.

Gradnju novih građevina treba planirati na prirodno manje vrijednim područjima, (kako bi se ti prostori oplemenili a sačuvali vrlo vrijedni prirodni krajolici) te ih uklapati u oblike gradnje lokalne sredine.

Lokacije planiranih izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko turističke namjene izvan naselja označene su na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora kao:

- T1 - za hotele sa 70% i vile s 30% smještajnog kapaciteta
- T2 - za turističko naselje u kojem će hoteli imati 30% i vile 70%

T3 - autokamp i kamp

T3E - eko kamp

T5 - ostalo.

Ovim dokumentom prostornog uređenja određeni su položaj, vrsta, te najveći kapacitet i veličina područja ugostiteljsko turističke namjene izvan naselja, a ostali uvjeti će biti utvrđeni odredbama prostornih planova uređenja gradova/općina.

Izdvojena građevinska područja planirana za ugostiteljsko turističku namjenu površine veće od 25 ha označena su površinom (poligonom) i pripadajućom oznakom. Ove površine su usmjeravajućeg značaja u odnosu na oblik i veličinu planiranog izdvojenog građevinskog područja ugostiteljsko turističke namjene. Lokacije izdvojenih građevinskih područja na kojima je planirana ugostiteljsko turistička namjena, a manje su od 25 ha prikazane su samo oznakom.

Tablica 3: Izdvojena građevinska područja za ugostiteljsko turističku namjenu (T)

Grad / Općina	lokalitet	max. veličina	max. kapacitet
Dvor	T2 - Beke	50 ha	do 400 ležajeva
	T5 - Matijevići1	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T5 - Matijevići2	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
Hrvatska Dubica	T3 - Slabinja	≤ 10 ha	do 100 ležajeva
Jasenovac	T3E - Krapje - eko kamp	≤ 5 ha	do 100 kamp mjesta
	T5 - Jasenovac - spomen područje	15 ha	
Lipovljani	T3 - Krivaj (uz akumulaciju Pakra)	15 ha	do 200 ležajeva
	T2 - Piljenice (uz ribnjak Lipovljani)	10 ha	do 200 ležajeva
	T2 - Lipovljani/ Piljenice (uz ribnjak Lipovljani)	15 ha	do 200 ležajeva
	T5 - Josip Kozarac	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T2 - Zelenike	10 ha	do 200 ležajeva
Martinska Ves	T1 - Bok Palanječki	26 ha	do 200 ležajeva
Novska	T5 - Plesmo	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
Petrinja/Dvor	T2 - Šamarica	50 ha	do 400 ležajeva
Popovača	T3E - Osekovo - eko kamp	≤ 5 ha	do 100 kamp mjesta
	T3 - Osekovo - auto kamp	≤ 5 ha	do 300 kamp mjesta
	T5 - G. Jelenska - Tičarica	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T5 - G. Jelenska - Gornja Paklenica	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T1 - G. Jelenska - Kamenica	10 ha	do 200 ležajeva
	T5 - Arheološki park »Rimska vila u Osekovu«	85 ha	do 200 ležajeva
Topusko	T5 - Vranovina	≤ 5 ha	do 50 ležajeva
Velika Ludina	T5 - Mustafina Klada	≤ 5 ha	do 100 ležajeva
	T5 - Mala Ludina	≤ 5 ha	do 100 ležajeva

Područja (pункtovi) ugostiteljsko turističke namjene (šumske kuće, planinarski domovi, izletišta, moteli uz benzinske postaje, građevine za potrebe seoskog turizma u sklopu seoskih poljoprivrednih domaćinstava) kapaciteta do maksimalno 50 ležajeva, mogu se prostornim planovima uređenja općina i gradova predvidjeti i izvan naselja u skladu s odredbama ovog Plana.

Prostornim planovima uređenja općina i gradova izvan građevinskog područja, mogu se za potrebe seoskog turizma, na građevnim česticama veličine od 2 ha i više, planirati stambene i pomoćne građevine, vezano ili nevezano za poljoprivrednu proizvodnju. Pritom je potrebno detaljno propisati kriterije i uvjete smještaja i načina gradnje uz uvažavanje vrijednosti i očuvanje prostora izvan građevinskog područja u

njegovoj osnovnoj namjeni (poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište).

Zemljište koje je služilo kao osnova za izdavanje lokacijske dozvole za izgradnju takve stambene građevine ne može se parcelirati na manje dijelove. Površina i raspored građevina, komunalno opremanje te hortikulturno uređenje parcele ove stambene građevine utvrđuju se lokacijskom ili građevinskom dozvolom, a moraju zadovoljiti propisane uvjete zaštite prirode, okoliša i krajobraza te po potrebi uvjete zaštite spomenika kulturne baštine.

Kamp se planira u izdvojenom građevinskom području izvan naselja i u građevinskom području naselja unutar površine ugostiteljsko turističke namjene, uz primjereno vrednovanje zatečene vegetacije, te kraj- obraznih vrijednosti, tako da:

1. izgrađenost tog građevinskog područja ne bude veća od 10%
2. najmanje 40% površine toga građevinskog područja bude uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodno zelenilo
3. smještajne jedinice i prateći sadržaji budu udaljeni najmanje 25 metara od obalne crte vodotoka
4. smještajne jedinice ne budu povezane s tlom na čvrsti način.

»Kamp odmorišta« definirana posebnim propisima, kao posebna vrsta ugostiteljskih objekata u kojima se pružaju usluge za noćenje i kraći odmor s vlastitom pokretnom opremom za kampiranje, prostornim planovima uređenja gradova i općina mogu se planirati i izvan zone T3 u zonama druge odgovarajuće namjene u građevinskom području, kao i izvan građevinskog područja uz javne ceste ili kao prateća i uslužna infrastruktura uz ceste.

Jedinice lokalne samouprave mogu svojim planovima planirati zahvate u prostoru za robinzonski smještaj, do najviše deset smještajnih jedinica, odnosno smještajnog kapaciteta do 30 gostiju izvan prostora ograničenja, strogog rezervata i posebnog rezervata. U zahvatima u prostoru za robinzonski smještaj ne može se planirati građenje građevina za čije je građenje potrebna građevinska dozvola.

Građevine za ugostiteljsko turističku namjenu koje se grade izvan građevinskog područja u pravilu se ne

smiju graditi na oranicama, voćnjacima i vinogradima 1. i 2. bonitetne klase.

Prema elaboratu »Golf kao element razvojne strategije hrvatskog turizma«, na području Županije predviđena je lokacija za istraživanje za izgradnju igrališta za golf.

Prilikom detaljnijeg određivanja lokacije, izdvojeno građevinsko područje za sportsko rekreacijsku namjenu - golf terena ne može se locirati na visoko vrijedno poljoprivredno zemljište (P1), dok je potrebno izbjegavati smještaj na vrijednom poljoprivrednom zemljištu (P2).

Ukoliko se prilikom istražnih radova utvrdi da je lokacija povoljna za izgradnju golf igrališta, može se na lokaciji istražnog prostora (prikazanog na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora) bez potrebe izmjene ovog dokumenta prostornog uređenja, a sukladno provedenoj procjeni utjecaja na okoliš, odobriti na površini veličine do 100 ha, izgradnja igrališta za golf - jedinstvene funkcionalne i prostorne cjeline, koja se sastoji od sljedećih sastavnih dijelova, odnosno građevina:

- teren za igranje golfa s pripadajućom infrastrukturom i akumulacijska jezera
- golf - klupska kuća, parkirališta, servisne zgrade, ugostiteljsko turističke građevine namijenjene smještaju, te ostali prateći sadržaji.

Tablica 4: Golf igrališta

Grad / Općina	lokalitet	max. veličina	max. kapacitet
Petrinja	T- golf - Graberje	100 ha	do 200 ležajeva

Prostor izvan građevinskog područja na kojem se namjerava graditi igralište za golf može se planirati tako da je najveća dopuštena izgrađenost pratećim sadržajima u obuhvatu zahvata u prostoru golf igrališta određena na način da je kig 0,02, a kis 0,05.

Ugostiteljsko turistička područja su prostori gdje prevladavaju gospodarske djelatnosti ugostiteljstva i turizma s dopunjujućim djelatnostima. Očekuje se da će neka područja u budućnosti imati prevladavajuću ugostiteljsko turističku namjenu, i to prvenstveno:

- područje Lonjskog polja (seoski i ekološki turizam)
- područje Moslavačkog vinogorja (vinske ceste)
- područje Pounja (seoski i ribolovni turizam)

- područje Topuskog (zdravstveni, sportski i rekreativni sadržaji).

1.3.3. Sportsko rekreacijska namjena

Površine za sportsko rekreacijsku namjenu su veća područja i obuhvaćaju prostore za obavljanje sportskih i rekreacijskih djelatnosti.

Izdvojena građevinska područja izvan naselja sportsko rekreacijske namjene, površine veće od 25 ha, prikazana su na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena prostora.*

Tablica 5: Izdvojena građevinska područja izvan naselja sportsko rekreacijske namjene (R)

IZDVOJENO GRAĐEVINSKO PODRUČJA IZVAN NASELJA SPORTSKO REKREACIJSKA NAMJENA		
GRAD/OPĆINA	LOKALITET	POVRŠINA (cca ha)
Petrinja	Cepeliš	32 ha
Petrinja	Graberje	82 ha
Dvor	Zakopa	148 ha
Topusko	Topusko	25 ha

Prostornim planom uređenja općina i gradova treba predvidjeti područja sportsko rekreacijske namjene i građevine površine do 25,0 ha, a prema odredbama ovog Plana te osigurati prostore za nove i privlačne sadržaje sportsko rekreacijske namjene (sportovi na vodi, golf igrališta, centar aeronautičkih sportova, turističko rekreacijski sadržaji za posebne oblike turizma: lov, ribolov, jahanje i sl.). Područja i građevine sportsko rekreacijske namjene koje se grade izvan građevinskog područja u pravilu se ne smiju graditi na oranicama, voćnjacima i vinogradima 1. i 2. bonitetne klase.

1.3.4. Komunalna namjena

Površine za komunalnu namjenu obuhvaćaju odlagališta otpada, groblja i ostale komunalne sadržaje i mogu se prostornim planovima uređenja općina i gradova predvidjeti izvan naselja u skladu s odredbama ovog Plana.

1.3.5. Posebna namjena

U skladu s potrebama Ministarstva obrane ovim Planom planirani (osigurani) su prostori posebne namjene u kojima je dozvoljena gradnja samo objekata za potrebe obrane.

Prometni koridori na području Županije, naročito na području uz državnu granicu te razvoj plovnih putova, vodoprivrede i infrastrukturnih koridora uskladit će se s potrebama obrane.

Prostornim planovima niže razine, u suradnji s nadležnim tijelima, odrediti će se površine i zaštitne zone vojnih kompleksa u kojima je izgradnja stambenih i ostalih sadržaja ograničena u skladu s posebnim uvjetima Ministarstva obrane. Ovim Planom predviđa se mogućnost prenamjene postojećih građevina za potrebe obrane, proizvodnje i skladištenja eksplozivnih naprava, uz suglasnost nadležnih tijela državne uprave i lokalne samouprave i poštivanje važećih zakona i propisa.

1.3.6. Iskorištavanje mineralnih sirovina

Na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora, eksploatacijska polja mineralnih sirovina veća od 25 ha označena su poligonom i oznakom (E3), a eksploatacijska polja manja od 25 ha prema podacima iz Rudarsko - geološke studije Sisačko-moslavačke županije u Planu su označena samo oznakom (E3).

Eksploatacijska polja: Klokočev Jarak i Podgorje su prikazana samo orijentacijski, oznakom, jer za njih nisu poznate točne koordinate.

Na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju, istražni prostori u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina veći od 25 ha označeni su poligonom i oznakom (E3), a manji od 25 ha samo oznakom (E3).

Točan položaj, veličina i oblik eksploatacijskih polja i istražnih prostora u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina označenih simbolima određuje se prostornim

planovima uređenja gradova i općina i urbanističkim planovima uređenja.

Ako se prilikom istražnih radova na istražnim prostorima mineralnih sirovina utvrdi da je lokacija povoljna za eksploataciju, može se na lokaciji istražnog prostora (prikazanog na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju) odobriti jedno ili više eksploatacijskih polja bez potrebe izmjene ovog Plana, a sukladno provedenoj procjeni utjecaja na okoliš i prirodu, prema zakonskim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode.

Nova eksploatacijska polja ne mogu se locirati:

- na visokovrijedno poljoprivredno zemljište (P1), dok je potrebno izbjegavati smještaj na vrijedno poljoprivredno zemljište (P2)
- na području zaštitnih šuma i šuma posebne namjene
- na lokacijama koje se nalaze u blizini vodotoka uzvodno od zona sanitarne zaštite i u blizini vodotoka vrlo dobrog ekološkog stanja
- unutar posebnih rezervata Županije: Cret Đon močvar, Dražiblato, Rakita i Krapje Đol
- unutar Parka prirode Lonjsko polje i Regionalnog parka Moslavačka Gora
- unutar značajnih krajobrazza (Sunjsko polje, Odransko polje, Petrova gora, Kotar- Stari gaj)
- u neposrednoj blizini područja Cret Blatuša, prioritetnog staništa Aluvijalne šume (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae) 91E0* te staništa specifične flore ofiolitnih stijena Zrinske gore
- na lokacijama (i u neposrednoj blizini) ugroženih tipova staništa kao i na detaljno utvrđenim lokacijama (i u neposrednoj blizini) nalazišta ugroženih vrsta flore i vrsta koje su ciljne vrste područja ekološke mreže Županije
- na području ili u blizini špiljskih lokaliteta područja ekološke mreže za koja su ciljevi očuvanja šišmiši koji koriste te špilje za hibernaciju, razmnožavanje i/ili migraciju.

Prostornim planovima uređenja gradova i općina istražni prostori u svrhu eksploatacije se mogu smanjivati i ukidati, bez izmjena ovog dokumenta prostornog uređenja, ukoliko se za to ispune potrebni posebni uvjeti u skladu sa zakonima i propisima.

Istraživanja na istražnim prostorima mineralnih sirovina koja se nalaze u zaštićenim dijelovima prirode i ekološkoj mreži ne smiju se provoditi bez ishođenja dopuštenja, odnosno provođenja postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno posebnim propisima o zaštiti prirode.

Ukoliko se u fazi eksploatacije naiđe na speleološki objekt, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove na lokaciji otkrića i o otkriću bez odgađanja obavijestiti nadležno Ministarstvo pisanim putem.

Eksploatacija pijeska i šljunka iz obnovljivih ležišta u vodotocima i drugim tijelima površinskih voda može se dopustiti, u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima o vodama, ako pridonosi održavanju voda ili vodnih putova na unutarnjim vodama.

Za iskorištavanje mineralnih sirovina predviđene su sljedeće mjere zaštite:

- postojeća polja za iskorištavanje moguće je koristiti (proširivati) uz uvjete propisane zakonom, a dijelove i cjeline koji se napuštaju i zatvaraju potrebno je sanirati ili prenamijeniti u skladu s izrađenom dokumentacijom na načelima zaštite okoliša
- pripremne radove i eksploataciju na eksploatacijskom polju mineralnih sirovina provoditi uz maksimalno očuvanje vodotoka i riparijske (obalne) vegetacije
- prilikom izvođenja istražnih bušenja, lokacije bušenja planirati izvan vrtača
- za planirane zahvate koji se nalaze u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta prije početka eksploatacije osigurati provedbu detaljnih vodoistražnih radova te izraditi elaborat mikrozoniranja kojim se mora dokazati da zahvat neće imati negativan utjecaj na kakvoću vode za ljudsku potrošnju
- prilikom izvođenja miniranja i kopanja, izbjegavati povremene i stalne vodotoke u obuhvatu eksploatacijskog polja
- u daljnjim fazama razvoja zone istražnog prostora Murinski jarak potencijalnu eksploataciju ne planirati na području Regionalnog parka Moslavačka gora
- površinu eksploatacijskog polja Blatuša planirati izvan gospodarskih šuma uređajnog razreda sjemenjača običnog graba, a njihov prostorni položaj potrebno je utvrditi koristeći podatke osnova i programa gospodarenja šumama (baza podataka nadležnog ministarstva za područje šumarstva te Hrvatskih šuma). Predviđeno rješenje za eksploatacijsko polje ne smije onemogućiti prilaz i korištenje površina šume i šumskog zemljišta
- unutar površine EP Blatuša eksploataciju provesti na maksimalnoj površini od 5 ha visokih šuma
- ukoliko se u fazi eksploatacije naiđe na speleološki objekt, osoba koja izvodi radove dužna je prekinuti radove na lokaciji otkrića i o otkriću bez odgađanja obavijestiti nadležno Ministarstvo pisanim putem
- radove na eksploataciji mineralnih sirovina izvoditi na udaljenosti većoj od 500 m od stambenih objekata. Ovisno o reljefu, topografiji, vegetaciji te pedološkim i geološkim strukturama, iznimno je moguće radove izvoditi na manjoj udaljenosti, a navedeno potvrditi prilikom postupka procjene utjecaja na okoliš.
- prije izvođenja radova miniranja potrebno je obavijestiti stanovništvo najbližih stambenih objekata te poduzeti sve moguće sigurnosne mjere
- sanacija eksploatacijskog polja mora obuhvatiti osiguranje stabilnosti kosina i okolnog terena polja za iskorištavanje, te ozelenjivanje ili neki drugi postupak uklapanja u okoliš i prenamjenu u površine druge namjene (šume, livade i sl. s ciljem obnove narušenih vrijednosti krajobraza prilikom isteka koncesijskog razdoblja)
- eksploataciju mineralnih sirovina provoditi u fazama, odnosno u prvoj fazi maksimalno krčenje visokih šuma smije iznositi 5 ha, a za svakih idućih planiranih 5 ha krčenja visokih šuma, prethodno se mora provesti sanacija prethodno iskrčenih 5 ha.

Tablica 6: Eksploatacijska polja

RED. BR.	Naziv eksploatacijskog polja	Vrsta mineralne sirovine	Površina (ha)	JLS
1.	Pedalj-Inker	keramička i vatrostalna glina	33,98	Dvor
2.	Pedalj-Kio	keramička i vatrostalna glina	33,94	
3.	Bjeljevina	tehničko - građevni kamen	9,18	
4.	Karlice	tehničko - građevni kamen	3,28	
5.	Zut-Klašnice	tehničko - građevni kamen	6,08	
6.	Bojna	tehničko - građevni kamen	22,82	Glina
7.	Krečane	tehničko - građevni kamen	16,44	
8.	Slatina	tehničko - građevni kamen	5,70	
9.	Pješčanica	kremeni pijesak	32,56	Gvozd
10.	Podgorje	kremeni pijesak	5,70	
11.	Slavsko polje	kremeni pijesak	15,02	
12.	Blatuša	keramička glina	29,86	
13.	Mikleuška	tehničko-građevni kamen	24,72	Kutina
14.	Gornjak	građevni pijesak i šljunak	18,64	Lekenik
15.	Stanci	keramička glina	2,62	Petrinja
16.	Međurače	tehničko - građevni kamen	25,62	
17.	Klokočev jarak	barit	39,47	Topusko
18.	Ponikvari (Poljani)	keramička glina	7,86	
19.	Donja Čemernica	ciglarska glina	55,75	
20.	Hrvatsko selo	tehničko - građevni kamen	10,50	

Eksploatacijska polja predviđena za sanaciju prikazana su na kartografskom prikazu 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Sanacijom prostora, u smislu Zakona o rudarstvu, smatraju se rudarski radovi radi provedbe mjera osiguranja rudarskim radovima otkopanih prostora kojima se isključuje mogućnost nastanka opasnosti za ljude, imovinu, prirodu i okoliš, kao i radi privođenja namjeni određenoj prostornim planom ako su za to ispunjene pretpostavke.

Tablica 7: Lokacije eksploatacijskih polja/istražnih prostora/površinskih kopova predviđenih za sanaciju

Grad/ Općina	Eksploatacijsko polje	Mineralna sirovina	Površina ha (prema koordinatama)
Grad Kutina	»Mikleuška«	tehničko - građevni kamen	24,73
Općina Dvor	»Karlice I«	tehničko - građevni kamen	2,39
	»Žabarica«	tehničko - građevni kamen	9,43
Općina Topusko	»Hrvatsko Selo«	tehničko - građevni kamen	10,50
	»Blatuša-Čemernica«	ciglarska glina	16,78

Tablica 8: Istražni prostori mineralnih sirovina

Red. br.	Naziv istražnog prostora	Vrsta mineralne sirovine	Površina (ha)	JLS
1.	Bjelovački Kostreši	tehničko-građevni kamen	121,96	Donji Kukuruzari
2.	Šaševa	tehničko-građevni kamen	< 25,00	Glina
3.	Klupca	tehničko-građevni kamen	44,72	
4.	Kamare	tehničko-građevni kamen	< 25,00	
5.	Krečane	tehničko-građevni kamen	182,39	
6.	Stipan	ugljen	90,62	
7.	Tišina	građevni pijesak i šljunak	38,00	Hrvatska Dubica
8.	Pepelinka	građevni pijesak i šljunak	4,16	Lekenik
9.	Pepelinka2	građevni pijesak i šljunak	5,60	
10.	Gornji Kukuruzari	vapnenac (lapor)	< 25,00	Majur/ D. Kukuruzari
11.	Međurače II	tehničko-građevni kamen	121,00	
12.	Murinski jarak	bentonit	30,30	Popovača
13.	Carevac-Blatuša	tehničko-građevni kamen	27,45	Topusko
14.	Dragin Jarak	keramičke i vatrostalne gline	92,97	
15.	Lokalitet Crni Potok	keramičke i vatrostalne gline	6,24	
16.	Staro Selo Topusko	tehničko-građevni kamen	22,65	
17.	Blatuša - Čemernica	ciglarska glina	21,28	
18.	Poljani	keramičke i vatrostalne gline	117,83	

1.3.7. Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda, skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida

Eksploatacijska polja: ugljikovodika, geotermalnih voda, za skladištenje prirodnog plina i zbrinjavanje ugljikova dioksida, su spojnicama koordinata vršnih točaka omeđeni dio prostora na površini, odnosno projekcija granica ležišta iz podzemlja na površinu tla. Eksploatacija ugljikovodika provodi se na utvrđenim eksploatacijskim poljima koja se u potpunosti ili dijelom nalaze na području Županije (Janja Lipa, Jamarica, Kozarica, Lipovljani, Vrbak, Mramor brdo, Voloder, Stružec. Okoli, Vezišće). Utvrđena eksploatacijska polja ugljikovodika na području Županije, prikazana su na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena prostora.

Tablica 9: UGLJIKOVODICI - utvrđena eksploatacijska polja

Grad/ Općina	Eksploatacijsko polje	Sirovina	Površina u SMŽ (ha)
Grad Kutina	Janja Lipa	nafta, plin	58,84
	Vrbak	plin	900,17
Grad Kutina/Grad Novska	Kozarica	nafta, plin	2087,21
Grad Kutina/Grad Novska/Općina Lipovljani	Jamarica	nafta, plin	4197,72
Općina Lipovljani/Grad Novska	Lipovljani	nafta, plin	1407,00

Grad/ Općina	Eksploatacijsko polje	Sirovina	Površina u SMŽ (ha)
Grad Popovača	Stručec	nafta, plin	1000,00
	Voloder	nafta, plin	652,00
	Mramor brdo	nafta, plin	111,85
Općina Velika Ludina	Vezišće	nafta, plin	361,75
	Okoli	nafta, plin	1278,06

Na području Županije nalaze se istražni prostori za eksploataciju ugljikovodika: Sava-06, Sava-07, Sava-08, Sava-11 i Sava-12, utvrđeni Okvirnim planom i programom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu, a prikazani su na kartografskom prikazu 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Iz istražnih prostora navedenih u prethodnom stavku izuzimaju se:

- a) sva odobrena eksploatacijska polja
- b) vodotoci i jezera
- c) ramsarska područja s pripadajućom zonom od 1.000 metara oko njih (Park prirode Lonjsko polje i posebni rezervati Krapje Đol i Rakita)
- d) zaštićena kopnena područja (Park prirode Lonjsko polje, posebni rezervati Rakita, Cret Đon močvar, Krapje Đol, Đol Dražiblato)
- e) zaštićena područja u kategoriji regionalni park
- f) zaštićena područja u kategoriji značajni krajobraz
- g) zaštićena kopnena područja (posebni rezervati, spomenik prirode, park šuma, spomenik parkovne arhitekture, ostala zaštićena područja dinarske Hrvatske)
- h) rijetka staništa od iznimne biološke vrijednosti (međunarodno važna područja za šišmiše, cretovi, špilje i jame) - definira se zaštitna zona (buffer zona) od 500 m od speleoloških objekata
- i) područja ekološke mreže manja od 100 km²
- j) I. zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti (područje Panonskog bazena) i I. zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernošnom poroznosti (područje krša)
- k) područja svih inundacijskih pojaseva unutar 250 m uz vodotoke i jezera Dunavskog sliva (Panonski bazen);
- l) područja svih inundacijskih pojaseva unutar 1000 m uz rijeku Kupu i Savu, osim za geotermalne vode
- m) područja svih inundacijskih pojaseva unutar 1.000 m uz vodotoke i jezera u području Dinarida
- n) šume posebne namjene, koje su registrirane kao šumski sjemenski objekti, predstavljaju posebne rijetkosti ili ljepote ili su pak od posebnog znanstvenog ili povijesnog značenja
- o) zaštitne šume, čija je funkcija zaštita zemljišta, voda, naselja, objekata i druge imovine
- p) zaštitni koridori pojedinačnih i linijskih objekata (vojnih, plinovoda, naftovoda, željeznica, dalekovoda i cesta)

q) građevinska područja, osim ako se to omogući postupcima procjene/ocjene utjecaja zahvata na okoliš; od ove odredbe izuzimaju se geotermalne vode

r) područja na kojima su postojeće i planirane gospodarske zone ugostiteljsko-turističke i sportsko-rekreacijske namjene.

Iznimno istraživanja su moguća i na područjima navedenim u prethodnom stavku u alinejama f) i), k) l), m), n), o) i p), ako je to omogućeno posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela uz provedbu postupka i ishođenje odgovarajućeg akta u skladu sa posebnim propisima iz područja zaštite prirode i okoliša, vodnog gospodarstva, šumarstva i prometa.

U II. i III. zoni sanitarne zaštite sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti, odnosno, u II. i III. zoni sanitarne zaštite sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko-kavernošnom poroznosti, ograničava se istražno i eksploatacijsko bušenje. Ukoliko se mikrozoniranjem utvrdi da radovi neće naštetiti podzemnoj vodi istražno i eksploatacijsko bušenje može se provoditi u navedenim zonama.

Iz provođenja aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika izuzimaju se:

- područja osobito vrijednog obradivog tla (zemljišta kategorije P1) iz istražnog prostora za eksploataciju ugljikovodika Sava-11
- područja vrijednog obradivog tla u području krša (zemljišta kategorije P2) iz istražnog prostora za eksploataciju ugljikovodika Sava-12.

Unutar istražnih prostora Sava-6 i Sava-7, temeljem provedenih geofizičkih ispitivanja, određene su potencijalne površine za eksploataciju ugljikovodika (E1p), površine sa značajnim potencijalom za utvrđivanje rezervi ugljikovodika, unutar kojih se mogu formirati nova eksploatacijska polja ugljikovodika.

Nova eksploatacijska polja mogu se formirati unutar potencijalnih površina za eksploataciju ugljikovodika (E1p) bez izmjene ovog Plana, a određuju se sukladno posebnim propisima kojima se uređuje istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda, skladištenje prirodnog plina i zbrinjavanje ugljikova dioksida i odredbama ovoga Plana.

Eksploatacijska polja formirana unutar potencijalnih površina za eksploataciju ugljikovodika mogu svojom površinom biti ista ili manja od tih površina, te unutar jedne površine može biti formirano jedno ili više eksploatacijskih polja.

Potencijalne površine za eksploataciju ugljikovodika (E1p) prikazane su na kartografskom prikazu 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Geotermalni potencijal identificiran je u brojnim bušotinama izrađenim za potrebe istraživanja nafte i plina. Podaci prikupljeni iz izrađenih bušotina služe kao osnova za planiranje površina pogodnih za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode.

Tablica 10: Utvrđena ležišta geotermalnih voda

Redni broj	Sirovina	Ležište	E	N	Grad/Općina
1	GTV-001	TOPUSKO I	458783	5017313	TOPUSKO
2	GTV-002	SISAK	491613	5038946	SISAK
3	GTV-003	TOPUSKO II	458347	5017850	TOPUSKO
4	GTV-004	TOPUSKO III	458707	5017672	TOPUSKO
5	GTV-005	TOPUSKO IV	458522	5017393	TOPUSKO
6	GTV-006	TOPUSKO V	458577	5017089	TOPUSKO
7	GTV-007	TOPUSKO VI	458072	5016955	TOPUSKO
8	GTV-008	TOPUSKO VII	458469	5017291	TOPUSKO
9	GTV-009	DB-5	491562	5038541	SISAK
10	GTV-010	DB-3	492802	5039675	SISAK
11	GTV-011	SITER-1	490381	5038497	SISAK
12	GTV-012	SISAK-1	487895	5040126	SISAK
13	GTV-013	PETRINJA-1	485350	5031862	PETRINJA

Prema postojećim podacima geotermalne vode kao obnovljivi izvori imaju veliki potencijal na području cijele Županije. Istraživanje geotermalnih voda u energetske svrhe dozvoljeno je na prostoru Sisačko-moslavačke županije, a u skladu s geotermalnim potencijalom. Eksploatacijska polja geotermalnih voda u energetske svrhe utvrđuju se unutar potencijalnih površina za eksploataciju geotermalnih voda (E2p), površina sa značajnim potencijalom za utvrđivanje rezervi geotermalnih voda, prikazanih na kartografskom prikazu 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju.*

Na potencijalnim površinama za eksploataciju geotermalnih voda (E2p), mogu se, bez izmjene ovog Plana, formirati eksploatacijska polja geotermalne vode u energetske svrhe, ako ispunjavaju odgovarajuće propisane zahtjeve te pod uvjetom da su u skladu s propisima o istraživanju i eksploataciji geotermalnih voda i u skladu s odredbama ovog Plana. Eksploatacija geotermalne vode u energetske svrhe moguća je i unutar eksploatacijskih polja ugljikovodika.

1.4. Površine izvan građevinskih područja naselja za gradnju infrastrukture

Infrastruktura se dijeli na prometnu, vodnu i energetska. Slijedom toga dijele se na:

- prometne površine: za građevine prometa i građevine veza koje mogu biti kopnene (ceste, željeznice, terminali, naftovodi, produktovodi, optički kabeli, itd.), riječne (luke, pristaništa itd.) i zračne (aerodromi, helidromi)
- površine za građevine vodovoda i odvodnje, za zahvat i distribuciju vode, navodnjavanje, te odvodnju oborinskih i otpadnih voda
- površine za energetske građevine za proizvodnju, prijenos i distribuciju energenata (električna energija, plin, ugljen, nafta, itd.).

Infrastrukturni koridori i uređaji ucrtani su u kartografskim prikazima:

2. Infrastrukturni sustavi

2.1. Prometni sustav

2.2. Pošta i telekomunikacije

2.3. Energetski sustav

2.3.1. Energetski sustav-nafta i plin

2.3.2. Energetski sustav-elektroenergetika

2.4. Korištenje voda i otpad.

Za pojedine planirane infrastrukturne koridore i uređaje ucrtane u Planu potrebno je izvesti dodatna istraživanja u cilju utvrđivanja točnih koridora i površina. Ovo se naročito odnosi na prometne infrastrukturne koridore od državnog i županijskog značaja: auto-cestu Zagreb-Split kroz područje Banovine, brze ceste Slunjski-Sisak-Kutina i Sisak-Karlovac, te trasu brze željezničke pruge Sisak-Kutina, koja prolazi Lonjskim poljem.

Kroz ta dodatna istraživanja potrebno je usuglasiti različite interese pojedinih korisnika u prostoru, s težištem na zaštiti kulturne i prirodne baštine i okoliša.

1.4.1. Prometne površine

Prometne površine su gospodarski prostori u kojima prevladavaju prometni sadržaji. Razvijati će se uz veća prometna čvorišta i zone u Kutini i Sisku, te u industrijskim kompleksima. Dopunu sustavu prometnih površina čine zone uz granične prijelaze.

U sklopu cestovnih koridora, unutar i izvan građevinskih područja, a u skladu s posebnim uvjetima nadležne uprave za ceste, predviđa se izgradnja pratećih objekata (moteli, benzinske postaje s pratećim sadržajima i sl.). U koridoru riječnog plovnog puta na Savi i Kupi moguća je rekonstrukcija postojećih ili izgradnja planiranih luka, pristaništa, sidrišta, stovarišta za šljunak i skelskih prijelaza, u vidu izvedbe hidrotehničkih zahvata i građevina, te prilaznih puteva i platoa.

Površine od značenja za prometni sustav područja Županije potrebno je dalje smišljeno razvijati na lokacijama:

1. lučke prometno - skladišne zone u Sisku, sa specijaliziranim robnim terminalima, te tehnologijskim i prometno - radnim kompleksima ranžiranja i servisiranja
2. riječnog naftnog terminala Rafinerije Sisak
3. željezničkog prometno - carinskog terminala u Sisku, Kutini, Novskoj, Sunji i Volinji
4. kamionskog terminala na području Siska i Kutine
5. međunarodnih graničnih prijelaza.

Unutar ovih područja razvijat će se i ostale djelatnosti koje su u funkciji pružanja navedenih usluga.

Prostornim planovima uređenja gradova/općina za sva veća naselja i povijesno-turistička odredišta potrebno je osigurati povezivanje mrežom državnih ili županijskih ili lokalnih biciklističkih ruta te planirati koridore za biciklističke staze. Kod planiranja biciklističke infrastrukture poželjno je koristiti postojeću infrastrukturu kada je to moguće (nasipi i servisne ceste uz rijeke i kanale, servisne ceste uz željezničke pruge, autoceste, brze ceste, koridore željezničkih pruga koje nisu u funkciji ili su trajno napuštene i sl., poljoprivredne i šumske puteve) kako bi se smanjile potrebe za zauzimanjem novih površina u prostoru.

1.4.2. Utvrđivanje koridora za vođenje prometne i komunalne infrastrukture

Do izrade detaljnije dokumentacije potrebno je u prostornim planovima uređenja gradova i općina osigurati prostorne koridore za prolaz planiranih cestovnih i željezničkih prometnih pravaca te drugih infrastrukturnih sustava, prema planskim trasama utvrđenim ovim Planom, u širini određenoj posebnim propisima i ovim Planom, osim unutar građevinskog područja naselja, gdje se detaljnije trase i širine prostornih koridora utvrđuju dokumentom prostornog uređenja niže razine (GUP, UPU).

Koridori se definiraju kao planski i usmjeravajući te se manje izmjene na trasama u tijeku izrade projektne dokumentacije ne smatraju neusklađenošću s Planom.

Kod izgradnje nove ili rekonstrukcije postojeće komunalne i druge infrastrukture, tijekom detaljnije razrade u okviru prostornih planova uređenja gradova i općina, projektnih rješenja, prometnih i komunalnih studija i sl., moguća su manja odstupanja od predloženih usmjeravajućih trasa, koridora i površina određenih ovim Planom, radi prilagodbe tehničkim rješenjima, imovinsko-pravnim odnosima i stanju na terenu. Pri tome se točke prijelaza između jedinica lokalne samouprave moraju zadržati, ili se mogu promijeniti uz suglasnost jedinica lokalne samouprave koje međusobno graniče u predloženoj točki. Promjene ne mogu biti takve da onemogućavaju izvedbu cjelovitog rješenja predviđenog ovim Planom.

Za potrebe rekonstrukcije ili izgradnje planirane kategorije plovnosti riječnog puta na Savi i Kupi moguće su ispravke postojećeg korita, koje se trebaju planirati uz najveću zaštitu okolnog krajolika.

Za razvoj i izgradnju vodova komunalne infrastrukture predviđa se osiguranje novih koridora za izgradnju magistralnih vodova, dok je za povećanje propusnosti mreže komunalnih vodova, ukoliko je to moguće, potrebno koristiti postojeće infrastrukturne koridore. Potrebno je težiti objedinjavanju infrastrukturnih koridora u cilju zaštite i očuvanja prostora i sprečavanja nepotrebnog zauzimanja novih površina.

Pri konačnom određivanju novih trasa magistralne komunalne i druge infrastrukture potrebno je nastojati zaobići postojeća i planirana građevinska područja, šume i šumska zemljišta te voditi računa o bonitetu poljoprivrednih površina radi mogućeg utjecaja na smanjenje poljoprivredne proizvodnje.

Prilikom projektiranja prometnica definirati područja koja bi mogla biti pod utjecajem fragmentacije, posebno se obazirući na strogo zaštićenu faunu tog područja, za koju je potrebno propisati adekvatne prijelaze.

U fazi projektiranja utvrditi migracijske puteve krupne i sitne divljači u suradnji s lovoovlaštenicima te sukladno tome, po potrebi, osigurati adekvatne prijelaze koji će omogućiti daljnju migraciju divljači.

Prometnice planirati na način da ne zadiru u staništa unutar vodotoka i da se očuva razvijena obalna vegetacija.

Prilikom projektiranja cestovnih trasa te trasa dalekovoda, plinovoda i produktovoda planirati njihove trase što je moguće više izvan šumskog područja, maksimalno koristiti postojeće infrastrukturne koridore, izbjeci fragmentaciju manjih šumskih kompleksa (šumskih enklava) i narušavanje zaštitnih funkcija šuma, osobito u području zaštitnih šuma i šuma posebne namjene.

Nakon zahvata zaštititi novonastali šumski rub radi uspostave vjetrobranih pojaseva i zaštite šume od nepovoljnih klimatskih utjecaja, sadnjom autohtonih vrsta šumskog drveća i grmlja navedenih u šumskogospodarskom planu za predmetnu gospodarsku jedinicu (baza podataka Hrvatskih šuma i nadležnog Ministarstva za područje šumarstva).

Na području poplavnih šuma prilikom planiranja radova ograničiti radni pojas, tj. zahvatiti što manju površinu ovih staništa te zadržati postojeći režim plavljenja i njihove povezanosti uz primjenu odgovarajućih tehničkih rješenja, koja je potrebno usuglasiti s nadležnim šumarskim službama.

1.5. Poljoprivredno tlo i šumske površine

1.5.1. Poljoprivredno tlo

Poljoprivredno tlo se prema osnovnoj namjeni dijeli na:

1. Vrijedno obradivo tlo namijenjeno primarno poljoprivrednoj proizvodnji, a prostornim planom uređenja općina i gradova može se iznimno dozvoliti djelomično i drugačije
2. Ostala obradiva tla namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji u najmanje 50% površine.

1.5.2. Šumske površine

Šume osnovne namjene dijele se na:

- **gospodarske šume**, namijenjene prvenstveno za proizvodnju drva i drugih šumskih proizvoda
- **zaštitne šume**, namijenjene prvenstveno za zaštitu zemljišta, vodnih tokova, erozivnih područja, naselja, gospodarskih i drugih građevina i imovine
- **šume posebne namjene** su:
  - a) šume i dijelovi šuma registrirani za proizvodnju šumskog sjemena
  - b) šume koje predstavljaju posebne rijetkosti ili su od posebnog znanstvenog ili povijesnog značenja (nacionalni parkovi, parkovi prirode, rezervati i sl.)
  - c) šume namijenjene znanstvenim istraživanjima, nastavi i drugim potrebama (obrana), te potrebama utvrđenim posebnim propisima
  - d) šume namijenjene za odmor i rekreaciju (park - šume).

Šumsko - gospodarska osnova je osnovni dokument uređenja šuma i šumskog zemljišta.

Prostornim planom uređenja općine/grada detaljnije će se razgraničiti šume po namjeni, posebno vodeći računa o mogućem i potrebnom proširenju šumskih površina.

1.5.2.1. Radi potrebe zaštite državnih šuma nije dozvoljeno njihovo prosijecanje, krčenje, prenamjena ni narušavanje šumskog ruba, osim za namjene utvrđene ovim Planom i prostornim planovima uređenja općina i gradova. U šumi i na šumskom zemljištu može se graditi samo šumska infrastruktura, lovnogospodarski i lovnotehnički objekti, građevine za potrebe obrane i nadzora državne granice, spomenici kojima se obilježavaju mjesta masovnih grobnica žrtava rata i mjesta stradanja te građevine koje su planirane prostornim planovima. Prostornim planovima može se u šumi i na šumskom zemljištu planirati izgradnja građevina samo ako to iz tehničkih i ekonomskih uvjeta nije moguće planirati izvan šume i šumskog zemljišta. U situacijama kada zahvat nije moguće planirati izvan šume i/ili šumskog zemljišta treba uzeti u obzir propise i smjernice gospodarenja iz šumsko gospodarskih planova.

Prilikom planiranja bilo kakvih zahvata u prostoru (ukoliko je to moguće) izbjegavati šumska područja, osobito zaštitne šume, šume posebne namjene i vrijedne gospodarske šume (šume stabilne dobne strukture visokog uzgojnog oblika, sortimentne strukture i vitalnosti). Ukoliko postoji prevladavajući interes i ne može se planirati izvan šume za izvođenje svih zahvata preferirati gospodarske šume niskog i srednjeg uzgojnog oblika, odnosno degradirane sastojine loše kvalitete i vitaliteta koliko god je to moguće s obzirom na karakter zahvata. Prilikom planiranja prometnica i drugih linijskih infrastrukturnih zahvata, gdje je uklanjanje šuma neizbježno i dolazi do trajne promjene šuma i šumskog zemljišta i do fragmentacije šumskih površina, treba nastojati trase položiti tako da zahvaćaju što manje šume ili ih planirati u već postojećim koridorima.

Zaštitna zona šuma zasniva se 50 metara od ruba šume.

Za uvjete izgradnje kao i za ograđivanje privatnih parcela 50 metara od ruba šume potrebno je uvažiti smjernice nadležnog poduzeća za šume.

U zaštitnim zonama šume, postojeću izgradnju potrebno je zadržati u datim okvirima kako bi bila primjerena okolišu.

Potrebno je riješiti pitanje otvorenih kopova i nedovršenih ostalih zahvata (kamenolomi, šljunčare i drugo) u neposrednoj blizini šumskih površina te izraditi prijedlog njihove konačne rekultivacije.

1.5.2.2. Sve šume, zaštićene Zakonom o zaštiti prirode i Zakonom o šumama, su šume s posebnom namjenom što utječe na način gospodarenja.

U šumama zaštićenim prema Zakonu o zaštiti prirode (park prirode, park šume, posebni rezervati, značajni krajolici i drugi zaštićeni objekti) treba biti obavezno stručno gospodarenje šumama. Uz osnovna šumarska načela njege i obnove na način gospodarenja može utjecati i predviđeni stupanj zaštite.

Nadležna poduzeća za šume trebaju u suradnji s jedinicama lokalne samouprave izraditi programe gospodarenja u kojima je potrebno odrediti uvjete zaštite prirode prema posebnim zakonima. U sklopu navedenih programa gospodarenja potrebno je odrediti granicu područja temeljnog fenomena koji određuje način gospodarenja određenim šumskim površinama, glede ekološke zaštite koja se želi naglasiti.

Osim šuma zaštićenih prema Zakonu o zaštiti prirode na području Županije postoje i posebno zaštićena šumska područja koje štiti Zakon o šumama.

1.5.2.3. Potrebno je izraditi i obnoviti Programe gospodarenja privatnim šumama kojima će se osigurati čuvanje privatnih šuma, jedinstveno i stvarno gospodarenje privatnim šumama (uz pomoć stručne organizacije).

Za potrebe izrade Programa gospodarenja privatnim šumama potrebno je utvrditi stvarno stanje šuma te provesti nadzor nad iskorištavanjem.

Prostornim planom uređenja općina/gradova potrebno je u sklopu Plana namjene površina provesti zaštitu privatnih šuma.

1.5.3. Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo

Ostalo poljoprivredno i šumsko tlo je prostor na kojem se mogu, osim poljoprivredne proizvodnje, odvijati sve ostale aktivnosti sukladne namjeni prostora. Zemljišta koja nisu namijenjena poljoprivrednoj proizvodnji mogu se pošumiti.

1.6. Vodne površine

Vodne površine dijele se na: vodotoke, jezera, akumulacije, retencije, bajere i ribnjake. Namjena i način korištenja vodne površine odnosi se i na prostor ispod i iznad vodne plohe.

Građenje u obalnom pojasu u smislu točke 1.2. stavak 2. ove Odluke određuje se prostornim planom uređenja općine ili grada.

Detaljnije razgraničenje vodnih površina (vodotoci, jezera, akumulacije, retencije, bajori, ribnjaci i sl.) odrediti će se prostornim planom uređenja općine ili grada.

2. UVJETI ODREĐIVANJA PROSTORA GRAĐEVINA OD VAŽNOSTI ZA DRŽAVU I ŽUPANIJU

Određivanje prostora i koridora za građevine od važnosti za Državu i Županiju u Planu se određuje načelno, kao planski i usmjeravajući uvjet koji se na terenu detaljnije primjenjuje kroz prostorne planove uređenja gradova i općina, osim za zahvate za koje je ovaj Plan provedbeni. Određivanje lokacija građevina od važnosti za Državu i Županiju treba provoditi temeljem detaljnih studijskih i projektnih istraživanja.

Koridori za istraživanje označuju prometnice, odnosno dijelove prometnica čiji će se konačni koridori moći odrediti, odnosno osigurati u prostornim planovima uređenja gradova i općina tek po izradi elaborata od strane nadležnih državnih institucija.

Na temelju Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske posebnih propisa, te interesa i potreba Županije, ovim se Planom dijelovi prostora Županije mogu planirati za gradnju građevina od važnosti za Državu i Županiju, i to:

- proizvodne građevine
- građevine društvenih djelatnosti
- građevine infrastrukture
- građevine za postupanje s otpadom
- površine, objekti i postrojenja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika.

2.1. Građevine i površine državnog značaja

2.1.1. Proizvodne građevine

- a) građevine u kojima se obavlja nuklearna djelatnost, osim zdravstvene djelatnosti,
- b) građevine za proizvodnju metala, koksa, cementa, stakla i celuloze,
- c) rafinerije nafte.

1.1.2. Građevine infrastrukture

2.1.2.1. Prometne i komunikacijske građevine i površine

- a) Cestovne građevine s pripadajućim građevinama i uređajima
  - novogradnje:
    - auto cesta: Zagreb - Sisak - Dvor - Bihać
    - Split (tzv. »Turopoljsko - banovinski cestovni smjer«)

- brze ceste:
  - Sisak - Pokupsko - Karlovac (dolinom Kupe)
  - Čvor Popovača (A3) - Sisak - Glina - čvor Ogulin (A1)
  - Daruvar / Veliki Zdenci - Garešnica - Kutina
- državne ceste:
  - Lipovljani - Bair (DC 47) - Donji Čaglić (DC 5) - Lipik
  - sjeverna i zapadna obilaznica Hrvatske Kostajnice
  - obilazne ceste oko grada Petrinje
  - most preko rijeke Save kod Kratečkog i spojna cesta do DC 224
  - izmještanje državne ceste DC 37 u Sisku
  - spojna cesta: čvor Sisak (A11) - Sisak
  - spojna cesta: čvor Žažina (A11) - Petrinja
  - istočna obilaznica Kutine.
- mostovi:
  - preko Kupe i Odre u Sisku
  - preko Une kod Hrvatske Kostajnice
  - preko Save u Kratečkom, Dubrovčaku i Gradusi.
- održavanje, uređenje, rekonstrukcija i izmještanje postojećih državnih cesta s obilascima naselja (Sisak, Kutina, Petrinja, Glina, Novska, Hrvatska Kostajnica, Popovača, Topusko i ostala)
- međunarodni cestovni granični prijelazi
- b) Željezničke građevine s pripadajućim građevinama
  - postojeće željezničke pruge za međunarodni i regionalni promet, te kolodvori i pružna postrojenja na kolodvorima, osim industrijskih kolosjeka
  - planirana željeznička pruga od Siska do Kutine
  - međunarodni željeznički granični prijelaz Volinja
  - željeznički prometno - carinski terminali u Sisku i Kutini
- c) Građevine unutarnje plovidbe
  - plovni put rijekom Savom s pripadajućim objektima sigurnosti plovidbe
  - riječna luka Sisak (pristanište na Kupi za klasične i rasute terete, luka za naftu i naftne derivate na Savi)
  - plovni put rijekom Kupom
- d) Građevine i površine elektroničkih komunikacija
  - međunarodni i međužupanijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama
  - koridori elektroničke komunikacijske infrastrukture radijskih i televizijskih operatora elektroničkih komunikacija državnog značaja

- građevine namijenjene zaštiti i kontroli radi-ofrekvencijskog spektra Republike Hrvatske.

2.1.2.2. Vodne građevine

- a) Regulaijske i zaštitne vodne građevine (nasipi, obaloutvrde i dr. temeljem Zakona o vodama):
- građevine na međudržavnim vodama Save, Kupe, Une i Gline
  - građevine na ostalim vodotocima I. reda
  - retencije, akumulacije, lateralni kanali i druge građevine državnog značaj
- b) Građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, oteretni i lateralni kanali
- c) Građevine za korištenje voda:
- vodoopskrbni sustav Moslavačka Posavina
  - vodoopskrbni sustav Petrinja - Sisak
  - akumulacije i sustavi za zahvat i dovod vode za navodnjavanje površina 500 ha i više
  - ribnjak u Lipovljanima
- d) Građevine za zaštitu voda - sustav za odvodnju otpadnih voda (kolektori, glavni odvodni kanali, rasteretne i retencijske građevine, uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, ispusi i dr.) kapaciteta većeg od 100.000 ekvivalentnih stanovnika.

2.1.2.3. Energetske građevine

- a) Elektroenergetske građevine:
- elektrane instalirane snage 20 MW i veće s pripadajućim građevinama i hidroelektrane instalirane snage 10 MW i veće s pripadajućim građevinama:
    - izgradnja novog bloka u TE-TO Sisak
    - TE Mahovo na prirodni plin
    - HE Strelečko na Savi
    - HE Pokuplje na Kupi (u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša)
  - solarne elektrane instalirane snage 20 MW i veće
  - geotermalna elektrana (Topusko, Sisak).
  - dalekovodi, transformatorska i rasklopna postrojenja (napona 220 kV i više)
- b) Građevine za proizvodnju i transport nafte i plina s pripadajućim građevinama, odnosno uređajima i postrojenjima
- međunarodni naftovod JANAF, uključivo naftni terminal
  - magistralni naftovodi
  - magistralni produktovod Sisak - Zagreb
  - plinovodi:
    1. Magistralni plinovod Zagreb istok - Kutina DN 600/75
    2. Magistralni plinovod Ivanić-Kutina DN 500/50
    3. Magistralni plinovod Ivanić-Kutina DN 350/50

4. Priklučni plinovod za KS1 Velika Ludina DN 500/75
5. Priklučni plinovod za KS1 Velika Ludina DN 500/75
6. Priklučni plinovod za KS1 Velika Ludina DN 500/50
7. Priklučni plinovod za MRČ Okoli DN 400/75
8. Priklučni plinovod za MRČ Okoli DN 400/75
9. Priklučni plinovod za MRČ Okoli DN 500/50
10. Magistralni plinovod Čvor Okoli - MRS Okoli DN 150/50
11. Magistralni plinovod MRČ Okoli - MRS Okoli DN 100/50
12. Otpremno-dopremni plinovod Okoli DN 500/50
13. Magistralni plinovod PČ Kozarac - MRS Lipovica DN 150/50
14. Magistralni plinovod Čvor Kozarac - MRS Lipovica DN 80/50
15. Priklučni plinovod za PČ Kozarac DN 300/50
16. Spojni plinovod za PČ Kozarac DN 300/50
17. Magistralni plinovod Popovača (Kozarac) - Sisak DN 500/50
18. Magistralni plinovod MRS Sisak-TE Sisak DN 450/50
19. Magistralni plinovod MRČ Kozarac - MRS KS Stružec DN 200/50 (revitaliziran)
20. MRČ Kutina - MRČ Kozarac DN 100/50
21. Priklučni plinovod za MRS Popovača DN 500/50
22. Spojni plinovod za MRS Popovača DN 100/50
23. Magistralni plinovod Autoput - MRS Voloder DN 80/50
24. Spojni plinovod za MRS Gračenica DN 100/50
25. Spojni plinovod za MRS Kutina II DN 100/50
26. Magistralni plinovod Virovitica - Kutina DN 500/50
27. Magistralni plinovod MRČ Kutina - PČ Slobodnica DN 600/75
28. Magistralni plinovod Kutina - Dobrovac DN 200/50
29. Odvojni plinovod za MRS Ilova DN 50/50
30. Spojni plinovod za MRS Banova Jaruga DN 80/50
31. Odvojni plinovod za MRS Banova Jaruga DN 50/50
32. Magistralni plinovod PČ Piljenice - MRS Lipovljani DN 100/50
33. Odvojni plinovod za MRS Lipovljani DN 50/50
34. Magistralni plinovod MRS Lipovljani - KS Lipovljani DN 100/50

35. Magistralni plinovod Lipovljani - MRS Novska DN80/50

- mjerno redukcijske stanice (MRS): MRS Banova Jaruga, MRS Gračenica, MRS Ilova, MRS Kutina I, MRS Kutina II, MRS Lipovica, MRS Mramor Brdo, MRS Novska, MRS Okoli, MRS Popovača, MRS Popovača (nova), MRS Sisak, MRS Stružec i MRS Voloder
- podzemno skladište plina Okoli
- centralna plinska stanica Okoli
- buduće građevine na novim (budućim) eksploatacijskim poljima ugljikovodika i geotermalnih voda i u vezi s novim (budućim) eksploatacijskim poljima ugljikovodika i geotermalnih voda.

2.1.2.4. Građevine za postupanje s otpadom

Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske zbrinjavanje otpada iz Sisačko-moslavačke županije se planira na dva centra za gospodarenje otpadom:

- CGO Babina Gora (Karlovačka županija)
- CGO Šagulje (Brodsko-posavska županija).

2.1.3. Posebne građevine i površine**2.1.3.1. Vojne lokacije i građevine**

Prostor od interesa za obranu određuje se granicama vojnog kompleksa i građevina, u suradnji s nadležnim tijelom obrane. Razgraničenjem treba odrediti vojni kompleks i građevine, te zaštitni pojas oko vojnih kompleksa. Zaštitni pojas se određuje ovisno o vrsti, namjeni i položaju građevina u prostoru.

Nužno je uskladiti s potrebama obrane uvjete korištenja prostora: šumskih, poljoprivrednih i vodnih površina, površina za razvoj naselja, površina izvan naselja za izdvojene namjene i zaštićenih područja.

Tablica 11. Vojne lokacije od važnosti za obranu

OPĆINA I GRAD	KOMPLEKSI I GRAĐEVINE	
PETRINJA	1.	Vojarna »Pukovnik Predrag Matanović«
DVOR	2.	LUP »Čerkezovac« skladište
	3.	LUP »Zrinska Gora«, (Piramida)
KUTINA	4.	LUP »Humka«, Moslavačka gora

Za vojne lokacije **LUP »Zrinska Gora«** (Piramida), LUP »Čerkezovac« i LUP »Humka«, Moslavačka gora utvrđuje se zaštitna i sigurnosna zona ograničene gradnje - I.

Za vojarnu »Pukovnik Predrag Matanović« u Petrinji utvrđuju se zona zabranjene gradnje, zona ograničene gradnje-I i zona kontrolirane gradnje-I, koje su prikazane na kartografskom prikazu 3.2 Područja posebnih ograničenja u korištenju.

Definicija zaštitnih zona:

I. ZONA POSEBNE NAMJENE - ZONA ZABRANJENE GRADNJE

Potpuna zabrana bilo kakve izgradnje, osim objekata za potrebe obrane.

II. ZONA OGRANIČENE GRADNJE - I

Veličina zone - krug polumjera do 500 m od antenskog stupa lokacije i građevine.

- a) Zabrana građenja građevina koje svojom visinom nadvisuju vojnu građevinu i time predstavljaju fizičku prepreku koja ometa rad vojnih uređaja.
- b) Zabrana građenja industrijskih i energetskih objekata, dalekovoda, antena, raznih građevina metalnih konstrukcija, elektronskih uređaja i drugih građevina, koji emitiranjem elektromagnetskih valova ili na neki drugi način mogu ometati rad vojnih uređaja, ugrožavaju sigurnost i tajnost vojne građevine ili predstavljaju »unosan cilj« napada.
- c) Za građenje bilo kakvih građevina u ovoj zoni potrebno je prethodno pribaviti suglasnost MORH-a.

III. ZONA KONTROLIRANE GRADNJE- I

Dozvoljeno je građenje svih građevina osim građenja krupnih industrijskih građevina i drugih građevina koje svojim tehničkim, tehnološkim i drugim karakteristikama mogu ometati rad vojnih uređaja ili predstavljaju »unosan cilj« napada neprijatelja. Za takvu vrstu građenja potrebna je potvrda Ministarstva obrane.

Osnovna usmjerenja prostornog razvitka i uređenja prostora radi određivanja interesa obrane su:

- usmjeriti prostorno razvojne prioritete za zaštitu interesa obrane
- uskladiti potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu s drugim korisnicima prostora
- odrediti prostorne elemente, smjernice i mjere za utvrđivanje prostora i sustava od interesa za obranu.

U gornjoj tablici su navedene postojeće lokacije. Pojedine lokacije se mogu prenamijeniti u površine naselja, površine izvan naselja za izdvojene namjene ili druge namjene, uz suglasnost nadležnog tijela obrane.

U postupku donošenja prostornog plana uređenja općine ili grada mora se pribaviti mišljenje nadležnog tijela obrane.

2.1.3.2. Građevine Ministarstva unutarnjih poslova

- građevine vezane uz nadzor granice
- prihvatilišta za tražitelje azila
- zatvori, kaznionice i odgojni zavodi.

2.1.3.3. Granični prijelazi

- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu (Jasenovac, Maljevac)
- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u željezničkom prometu (Volinja)
- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu (Hrvatska Kostajnica, Dvor)
- stalni granični prijelaz za pogranični promet (Hrvatska Dubica)
- sezonski granični prijelazi za međunarodni promet putnika
- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u riječnom prometu (Sisak).

2.1.3.4. Građevine za proizvodnju eksploziva i minsko-eksplozivnih sredstava za gospodarsku uporabu

2.1.4. Zahvati u prostoru i površine državnog značaja koji se ne smatraju građenjem

- istraživanje i eksploatacija ugljikovodika
- objekti i postrojenja (građevine) za istraživanje na istražnom prostoru ugljikovodika i eksploataciju na eksploatacijskim poljima ugljikovodika (postojeće i buduće)
- istražni prostori ugljikovodika Sava-06, Sava-07, Sava-08, Sava-11 i Sava-12
- eksploatacijska polja ugljikovodika: EPU Jamarica, EPU Janja Lipa, EPU Kozarica, EPU Lipovljani, EPU Mramor Brdo, EPU Okoli, EPU Stružec, EPU Vežišće, EPU Voloder i EPU Vrbak
- površine planirane za eksploataciju ugljikovodika
- podzemna skladišta prirodnog plina u geološkim strukturama
- istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda
- građevine za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda (postojeće i buduće)
- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina
- građevine za eksploataciju na eksploatacijskom polju mineralnih sirovina
- deponije mineralnih sirovina.

2.1.4.1. Površine planirane za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda

a) Površine planirane za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika

Ovim Planom utvrđuju se površine državnog značaja planirane za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika (E1p).

Površine sa značajnim potencijalom za formiranje novih eksploatacijskih polja ugljikovodika, planirane za eksploataciju ugljikovodika (E1p) prikazane su na kartografskom prikazu 3.2 *Područja posebnih ograničenja u korištenju*, kao dijelovi istražnih prostora ugljikovodika unutar obuhvata ovog Plana:

- Sava-06 - u granicama prikazanim na kartografskom prikazu 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju* (dio unutar obuhvata ovog Plana)
- Sava-07 - u granicama prikazanim na kartografskom prikazu 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju* (dio unutar obuhvata ovog Plana).

Ako se prilikom istražnih radova, unutar površina planiranih za eksploataciju (E1p), utvrde komercijalne rezerve ugljikovodika može se unutar njih utvrditi jedno ili više eksploatacijskih polja bez potrebe izmjene ovog Plana, a sukladno provedenoj procjeni utjecaja na okoliš i/ili ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, odnosno prema zakonskim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode, te istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, a u skladu s odredbama, smjernicama i kriterijima ovog Plana.

b) Površine planirane za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda

Površine državnog značaja sa značajnim potencijalom za formiranje novih eksploatacijskih polja planirane za eksploataciju geotermalnih voda za energetske svrhe (E2p) prikazane su na kartografskom prikazu 3.2 *Područja posebnih ograničenja u korištenju*, kao dijelovi istražnih prostora unutar obuhvata ovog Plana:

- Sava-06 - na području Grada Siska, u granicama prikazanim na kartografskom prikazu 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju*,
- Sava-12 - na području Općine Topusko, u granicama prikazanim na kartografskom prikazu 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju*.

Ako se prilikom istražnih radova, unutar površina planiranih za eksploataciju (E2p), utvrde komercijalne rezerve geotermalnih voda, može se unutar njih utvrditi jedno ili više eksploatacijskih polja bez potrebe izmjene ovog Plana, a sukladno provedenoj procjeni utjecaja na okoliš, odnosno prema zakonskim propisima kojima se određuje zaštita okoliša i prirode, te istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda, a u skladu s odredbama, smjernicama i kriterijima ovog Plana.

2.1.4.2. Postojeća eksploatacijska polja

Postojeća eksploatacijska polja za eksploataciju ugljikovodika (E1) na području Sisačko-moslavačke županije navedena u tablici *UGLJIKOVODICI - utvrđena eksploatacijska polja* i prikazana na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena prostora*, su: EPU Jamarica, EPU Janja Lipa, EPU Kozarica, EPU Lipovljani, EPU Mramor Brdo, EPU Okoli, EPU Stružec, EPU Vežišće, EPU Voloder i EPU Vrbak.

Postojeće eksploatacijsko polje za podzemno skladište plina »Okoli« (E1), veličine 282 ha, prikazano je na kartografskom prikazu 1. *Korištenje i namjena prostora*.

Tablica 12. Eksploatacijska polja i istražni prostori ugljikovodika

EKSPLOATACIJSKA POLJA (ugljikovodici)	Jamarica
	Janja Lipa
	Kozarica
	Lipovljani
	Mramor Brdo
	Okoli
	Stručec
	Vezišće
	Voloder
	Vrbak
ISTRAŽNI PROSTORI (ugljikovodici)	Sava-06
	Sava-07
	Sava-08
	Sava-11
	Sava-12

2.1.4.3. Naftno-rudarski objekti i postrojenja te građevine

Temeljem Odredbi ovog Plana, unutar površina planiranih za eksploataciju i postojećih eksploatacijskih polja iz poglavlja 2.1.4.1. Površine planirane za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda i 2.1.4.2. Postojeća eksploatacijska polja, mogu se izdavati akti za provedbu i građenje i/ili rekonstrukciju naftno-rudarskih objekata i postrojenja i izvođenje zahvata u prostoru koji se ne smatraju građenjem:

- naftno-rudarske objekte i postrojenja u fazi istraživanja ugljikovodika i geotermalnih voda
- naftno-rudarske objekte i postrojenja u fazi eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda:
  - cjevovode od bušotina do spoja na postojeći sabirno-transportni sustav, te ostale cjevovode unutar i izvan eksploatacijskih polja i izvan površina planiranih za istraživanje i eksploataciju u slučajevima kad se točka isporuke ili postrojenja koja su u tehnološkoj vezi, a koja su predviđena u provjerenoj naftno-rudarskoj dokumentaciji nalaze izvan eksploatacijskog polja
  - priključne ceste
  - plinske, otpremne, centralne-plinske, mjerne, sabirne i kompresorske stanice
  - sve ostale objekte u funkciji eksploatacije ugljikovodika: trafostanice, kotlovnice, pumpanice slane vode, stanica slane vode, rezervoare tehnološke kanalizacije RPK, energane, centralne otpadne jame, pretakališta auto-cistemi, vatrogasnice i drugo, visokonaponske 10 kV i niskonaponske energetske vodove, uključivo trafostanice 10/04 kV
  - signalne kablove, ograde
  - druge infrastrukturne, pomoćne i prateće građevine koje su u funkciji naftno - rudarskih radova istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda, podzemnih skladišta plina te trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida.

2.1.5. Golf igrališta površine veće od 40 ha

2.2. Građevine i zahvati od važnosti za Županiju

2.2.1. Površine županijskog značaja

- a) površine izdvojenih građevinskih područja gospodarske namjene:
- prehrambena, drvna i tekstilna industrija
  - proizvodnja energije
  - rafinerija nafte
  - kemijska i petrokemijska industrija
  - metalna industrija
  - druge površine gospodarske namjene veće od 25 ha.
- b) površine izdvojenih građevinskih područja područnog (regionalnog) značaja javne namjene
- c) površine druge namjene područnog (regionalnog) značaja veće od 5 ha.

2.2.2. Građevine društvenih djelatnosti

- uprava i pravosuđe
- obrazovne ustanove
- kulturne ustanove
- visokoškolske i znanstvene ustanove
- zdravstvene ustanove
- ustanove socijalne skrbi
- sportsko rekreacijski sadržaji

2.2.3. Prometne i komunikacijske građevine i površine

- a) **Cestovne građevine** - županijske i lokalne ceste u skladu s Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. Planom se predviđa za županijske ceste sljedeće:

Postojeće ceste:

- održavanje, uređenje i rekonstrukcija postojećih županijskih i lokalnih cesta s obilascima naselja (Sisak, Kutina, Petrinja, Glina, Novska, Hrvatska Kostajnica, Popovača, Topusko i ostala)

Novogradnje:

- Hrvatska Kostajnica - Sunja - Sisak
- Topolovac-Hrastelnica - Mahovo - Lijeva Martinska Ves - Lijevi Dubrovčak (Topolje)
- Sisak - Gradusa Posavska
- Sisak - Desna Martinska Ves - Ruča - Veleševac
- Lekenik - Jezero Posavsko - L.Dubrovčak - D.Dubrovčak - Ivanić-Grad
- spojna cesta sjeverno od Petrinje između Bresta Pokupskog - Jazvenik (koridor za istraživanje)

- spojna cesta od planiranog novoga spoja brze ceste Popovača - Sisak (na novi čvor na autocesti) do D36 u naselju Potok
- Kutina (D45)-Lonja-D224 - istražni koridor, planiran u svrhu mogućeg poprečnog povezivanja preko Lonjskog polja do D224
- obilaznice naselja

Mostovi:

- most preko Save Tišina Kaptolska - Tišina Erdedska
- ostali mostovi na županijskim cestovnim pravcima

Kamionski terminali:

- Sisak, Kutina, Novska, Petrinja.

b) željezničke građevine

- željezničke pruge za lokalni promet, s pripadajućom željezničkom infrastrukturom (lokalna pruga L204 Banova Jaruga - Daruvar - Pčelić rasputnica, pruga Sisak Caprag - Petrinja - Karlovac)

c) građevine zračnog prometa:

- manji aerodromi (Sisak, Voloder, Petrinja)
- helidromi (Sisak, Popovača)

d) građevine unutarnje plovidbe

- luke i pristaništa županijskog značaja (Jasenovac, Petrinja)

e) građevine elektroničkih komunikacija

- odašiljači nepokretnih i pokretnih elektroničkih komunikacijskih mreža izvan građevinskog područja,
- županijski elektronički komunikacijski vodovi s pripadajućim građevinama.

2.2.4. Vodne građevine

- Građevine za vodoopskrbu - građevine i uređaji vodozahvata, crpljenja, pripreme, spremanja i distribucije vode koji pripadaju vodoopskrbnim sustavima:
  - vodoopskrbni sustav Glina - Gvozd - Topusko,
  - vodoopskrbni sustav Hrvatska Kostajnica.
- Akumulacije i sustavi za zahvat i dovod vode za navodnjavanje površina do 500 ha.
- Građevine sustava odvodnje - građevine i uređaji sustava odvodnje otpadnih voda (kolektor, crpke, uređaji, ispusti i drugo) kapaciteta do 100.000 ekvivalentnih stanovnika u dvije ili više jedinica lokalne samouprave.

2.2.5. Energetske građevine

- elektrane instalirane snage od 10 MW do 20 MW s pripadajućim građevinama
- hidroelektrane instalirane snage do 10 MW s pripadajućim građevinama
- dalekovodi, transformatorska i rasklopna postrojenja (napona 35 - 220 kV)

- skladišta nafte ili njezinih tekućih derivata koja su samostalni objekti kapaciteta od 10.000 do 50.000 tona
- skladišta ukapljenog naftnog plina koja su samostalni objekti kapaciteta od 1.000 do 10.000 tona.

2.2.6. Građevine plinoopskrbe - MRS (mjerno redukcijske stanice), RS (redukcijske stanice) i buduća županijska plinska mreža

2.2.7. Posebne građevine

- zonska skladišta Državne uprave za zaštitu i spašavanje
- kazete za zbrinjavanje azbesta.

2.2.8. Građevine za postupanje s neopasnim proizvodnim otpadom

Postojeće odlagalište neopasnog proizvodnog otpada se nalazi na prostoru Grada Kutine (odlagalište fosfogipsa Petrokemije d.d. Kutina).

Lokacija odlagališta ostalog neopasnog proizvodnog otpada za Županiju planira se u sklopu regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Na području južne industrijske zone u Sisku planira se obrada neopasnog proizvodnog otpada i lokacija za gospodarenje građevinskim otpadom.

2.3. Popis građevina i zahvata za koje je potrebna provedba postupka procjene utjecaja na okoliš

Zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš određeni su Zakonom o zaštiti okoliša i Uredbom o procjeni utjecaja zahvata na okoliš.

Za sve zahvate koji mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže potrebno je provesti ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno Zakonu o zaštiti prirode i podzakonskim propisima.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

U okviru Plana utvrđuju se osnovna usmjerenja za prostorni razmještaj sljedećih gospodarskih sadržaja:

- rudarstvo i iskorištavanje mineralnih sirovina
- naftno rudarstvo
- industrija i poduzetnički ili obrtnički sadržaji
- poljoprivreda i ribarstvo
- šumarstvo
- turizam i ugostiteljstvo.

3.1. Rudarstvo i iskorištavanje mineralnih sirovina

Rudarstvo i iskorištavanje mineralnih sirovina je vezano na korištenje prirodnih resursa, što uvjetuje njihov smještaj uz ležišta sirovina, poštujući ove odredbe:

- postojeća polja za iskorištavanje se mogu koristiti i proširivati uz uvjete određene zakonom i propisima, a dijelove ili cjeline koji se napuštaju ili zatvaraju treba sanirati, prenamijeniti ili vratiti u prvobitno stanje
- nova polja za iskorištavanje koja se planiraju otvoriti, na razini plansko - usmjeravajućeg određenja, su istražna polja ugljikovodika, geotermalne vode, građevnog kamena, itd.

3.1.1. Naftno rudarstvo

Na području Sisačko-moslavačke županije ima veliki broj postojećih eksploatacijskih polja ugljikovodika, te postoji značajan potencijal kako za daljnje iskorištavanje ugljikovodika tako i za iskorištavanje geotermalne vode u elektroenergetici i toplinarstvu. Također postoji značajan potencijal za podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida u geološkim strukturama.

Nova eksploatacijska polja mogu se formirati unutar površina planiranih za eksploataciju (istražnih prostora) navedenih u poglavlju 2.1.4.1. Površine planirane za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda ovih Odredbi, a mogu biti jednaka ili manja od istražnog prostora. Unutar jednog istražnog prostora moguće je formirati više eksploatacijskih polja ugljikovodika.

Nova eksploatacijska polja mogu se formirati bez izmjene ovoga Plana, a u skladu s odredbama, smjernicama i kriterijima ovoga Plana i posebnih propisa.

Naftno-rudarski objekti i postrojenja te građevine koje služe u svrhu istraživanja i eksploatacije mogu se locirati samo unutar površina planiranih za eksploataciju (istražnih prostora) i eksploatacijskih polja (postojećih i novih).

Unutar postojećih eksploatacijskih polja i površina planiranih za eksploataciju (istražnih prostora) navedenih u poglavlju 2.1.4.1. Površine planirane za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda ovih Odredbi mogu se planirati sabirni i otpremni cjevovodi u skladu s kriterijima i uvjetima posebnih propisa i odredbi ovog Plana.

Cjevovodi mogu smještati i izvan površina planiranih za istraživanje i eksploataciju u slučajevima kad se točka isporuke ili postrojenja koja su u tehnološkoj vezi, a koja su predviđena u provjerenoj naftno-rudarskoj dokumentaciji nalaze izvan eksploatacijskog polja.

Nakon dovršetka radova investitor je dužan provesti sanaciju istražnog prostora ili eksploatacijskog polja ugljikovodika na kojem su smješteni objekti i postrojenja u skladu sa Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, posebnim propisima koji se odnose na zaštitu okoliša i prirode, sigurnost ljudi i imovine i zaštitu zdravlja.

3.1.2. Rudarstvo

Rudarstvo Sisačko-moslavačke županije koristi resurse mineralnih sirovina (E3 - tehničko-građevni kamen, keramičku i ciglarsku glinu, građevni pijesak i šljunak, kvarcni pijesak, barit i drugo), koji još uvijek nisu dovoljno istraženi i odgovarajuće iskorišteni za razvoj Županije. Eksploatacija i proširenje postojećih i budućih nalazišta, te saniranje napuštenih izvodi se prema zakonskim odredbama i odredbama ovog Plana (točka 1.3.6. Iskorištavanje mineralnih sirovina).

3.2. Industrija i poduzetnički ili obrtnički sadržaji

Industrijski i različiti poduzetnički ili obrtnički sadržaji smještavaju se unutar građevinskih područja naselja i u područjima izdvojene namjene izvan naselja. Prilikom smještaja ovih sadržaja treba:

- težiti boljem iskorištavanju i popunjavanju postojećih industrijskih i drugih zona, s ciljem potpunijeg iskorištavanja prostora i infrastrukture, te zaštite neizgrađenih površina
- poticati razmjestaj industrijskih djelatnosti u lokalna središta, s ciljem korištenja neiskorištenih resursa, uz jačanje policentrične strukture Županije (razvoj manjih gradova i naselja, razvoj pograničnog područja)
- poticati razvoj srednjih i malih industrijskih, poduzetničkih i obrtničkih pogona, posebice u gradovima, općinskim središtima i naseljima s više od 1.000 stanovnika, u cilju razvitka njihovih razvojnih i urbanih obilježja, te preuzimanja uloge u mreži naselja Županije
- raspored radnih mjesta prilagoditi postojećim i planiranim područjima stanovanja
- zaštititi kvalitetne poljoprivredne površine od prenamjene, odnosno izgradnje trajnih građevina
- postupno rješavati probleme infrastrukture, posebno izgradnje vodoopskrbne i kanalizacijske mreže, kako bi se sačuvala većina izvorišta pitkih voda
- prilagoditi smještaj novih i daljnji rad postojećih građevina zahtjevima zakona i propisa o zaštiti okoliša
- voditi računa da lokacije za nove i značajne izmjene na postojećim djelatnostima budu smještene na sigurnoj lokaciji od postojećih središta naseljenosti te da se uspostave sigurnosna područja oko opasnih djelatnosti.

S obzirom na način kako se pojedine djelatnosti obavljaju u prostoru i na planirane potrebe povećanja gospodarskih sadržaja kroz izgradnju novih ili rekonstrukciju postojećih, moguće je to:

- u pretežito novijim proizvodnim ili poslovnim zonama, gdje su do sada izgrađeni dijelovi tih zona i osnovna infrastrukturna mreža
- u planiranim proizvodno - poslovnim zonama gdje još nije započeta gradnja i gdje su troškovi pripreme, opremanja i uređenja zemljišta visoki, pa zahtijevaju udruživanje više korisnika radi smanjenja jediničnih troškova gradnje

- u većem dijelu postojećih zona (gdje je znatno smanjena zaposlenost), pa postoji višak prostora, koji uz daljnju modernizaciju proizvodnje, pružaju dodatne mogućnosti
- u urbanim sredinama kroz prenamjenu prostora postoji niz mogućnosti za korištenje poslovnog prostora za tercijarne i kvartarne djelatnosti
- u ruralnim sredinama postojeći nedovoljno iskorišteni poljoprivredno gospodarski sadržaji pružaju mogućnosti za preradu poljoprivrednih i stočarskih proizvoda
- za pojedinačne manje poslovne zone s posebnim lokacijskim zahtjevima, potrebno je prije određivanja lokacije izraditi propisana prethodna istraživanja.

3.3. Poljoprivreda i ribarstvo

Razvoj poljoprivrede će se temeljiti na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu, kao i farmerskom tipu gospodarstva. U tom cilju potrebno je:

- zaustaviti usitnjavanje i poticati povećanje zemljišnog posjeda, uz poželjno utvrđivanje klasa tla, te djelotvornu zaštitu kvalitetnog poljoprivrednog zemljišta
- mijenjati strukturu poljoprivredne proizvodnje, te smanjiti uporabu umjetnih gnojiva i zaštitnih sredstava koje doprinose zagađenju tla i vode
- smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe
- poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane
- prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama koje imaju povoljne preduvjete za proizvodnju
- dopustivu gradnju izvan građevinskog područja radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti treba dozvoliti samo na primjerenom veličini posjeda, uz ispunjavanje uvjeta zaštite okoliša i krajobraza, ovisno o vrsti i veličini djelatnosti.

Farme su povezane cjeline grupa gospodarskih građevina s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem, namijenjene obavljanju poljoprivredne djelatnosti. Opravdanost izgradnje farme temelji se na programu o namjeri ulaganja, kojim je potrebno prikazati:

- površinu poljoprivrednog zemljišta za korištenje
- vrste poljoprivredne proizvodnje
- broj i okvirnu veličinu potrebnih građevina za vrste i količine namjeravane poljoprivredne proizvodnje i obrade
- područje namjeravane gradnje s razmještajem građevina
- pristup na javnu cestu i potrebu za prometnom i komunalnom infrastrukturom
- moguću turističku ponudu (seoski turizam) - ukoliko se predviđa
- mjere za zaštitu okoliša.

Sklopu građevina farme mogu pripadati:

- stambeni dio farme - za potrebe vlasnika ili korisnika farme, u kome se mogu organizirati

prostori za povremeni boravak zaposlenika, odnosno smještaj gostiju u sklopu seoskog turizma

- gospodarske građevine - za potrebe biljne ili stočarske proizvodnje
- proizvodno - obrtničke građevine - za potrebe prerade i pakiranja proizvoda proizvedenih na farmi.

Dokumentima prostornog uređenja gradova/općina utvrđuju se uvjeti za planiranje izgradnje građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti pri čemu se posebno određuju kriteriji i uvjeti za smještaj i izgradnju takvih građevina u građevinskom području, a posebno kriteriji i uvjeti za smještaj i izgradnju takvih građevina izvan građevinskih područja.

Smještaj i izgradnja građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti u dokumentima prostornog uređenja lokalne razine planira se tako da ne ugrožava razvoj naselja, postojeću izgradnju i namjenu prostora, odnosno usklađuje se s planiranom namjenom i budućom gradnjom u okruženju, uzimajući u obzir lokalne posebnosti i potrebe, osjetljivost okoliša na određenom prostoru, sklad s krajobraznim vrijednostima, odnos prema prirodnim dobrima i kulturnoj baštini, s posebnim naglaskom na zaštitu zdravlja i zaštitu ležišta pitke vode.

Uvjeti smještaja i izgradnje građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti u prostornom planu jedinice lokalne samouprave u pravilu se utvrđuju i razrađuju zasebno za pojedine dijelove naselja i prostora izvan građevinskih područja, temeljem podataka ili procjene o:

- vrsti poljoprivredne kulture (oranice, vinogradi, voćnjaci, povrtnjaci i druge vrste biljne proizvodnje kao i njihove kombinacije)
- vrsti životinja, kapacitetu i načinu uzgoja
- veličini posjeda i veličini i broju građevina namijenjenih obavljanju poljoprivrednih djelatnosti, kao i drugih građevina koje se namjeravaju izgraditi na posjedu
- postojećoj izgradnji takvih i sličnih sadržaja u okruženju koji bi mogli svojim ukupnim utjecajem zahtijevati primjenu posebnih mjera
- položaju posjeda u odnosu na konfiguraciju terena, zaštićene, posebno vrijedne i ekološki osjetljive dijelove prostora i krajobraza, kao i u odnosu na izgrađene strukture, njihove vrijednosti, namjenu, funkciju i buduću razvoj
- kapacitetima i prihvatnosti postojeće i planirane infrastrukture
- uvjetima koje su u postupku izrade prostornog plana utvrdila nadležna i ovlaštena tijela, ustanove i institucije, sukladno posebnim propisima.

Jedinica lokalne samouprave u svojem prostornom planu određuje područja u kojima ne želi dopustiti izgradnju određenih vrsta građevina ili izgradnju iznad određenih kapaciteta.

Jedinica lokalne samouprave u svojem prostornom planu ne može utvrditi blaže uvjete za izgradnju građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti u svojem kontaktnom području (500 m od granice općine/ grada) sa susjednom jedinicom lokalne samouprave,

od onih koje je utvrdila susjedna jedinica lokalne samouprave za svoje područje.

Planom se daje mogućnost planiranja i gradnje novih i rekonstrukcija postojećih ribnjaka i pratećih građevina za uzgoj ribe, ali ne na poljoprivrednom zemljištu I. i II. bonitetne skupine. Uvjeti gradnje pobliže će se odrediti prostornim planovima općina ili gradova.

3.4. Šumarstvo

Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti u prostoru Županije ima posebno značenje, s obzirom na bogatstvo šumskog fonda i mogućnosti korištenja šumskih površina, a s druge strane se ističe potreba njegova očuvanja i zaštite.

Planom se podržava višestruka uloga i značaj šuma i šumskih površina sljedećim mjerama:

- održavati postojeće šume na načelima održivog gospodarstva
- djelovati na očuvanju šuma u očuvanim ekološkim sustavima i krajolicima
- ostvariti razvoj i jačanje šuma zasađenih radi podržavanja ekološko prihvatljivih programa pošumljavanja novih i već pošumljenih područja
- povećati zaštitu šuma od onečišćivača, požara, nametnika i bolesti te drugih negativnih utjecaja
- gospodarenje šumama, naročito privatnim, treba unaprijediti s gledišta korištenja i zaštite prostora prema pravilima šumarske struke, u cilju naglašavanja opće korisne uloge šuma i održanja ekološke ravnoteže prostora
- gospodarenje nizinskim šumama treba voditi na način da se uvažava osjetljivost prostora i različiti interesi za prostor, uz činjenicu da te šume imaju veliku i prvenstveno zaštitnu ulogu očuvanja ekološke ravnoteže
- gospodarenje šumama unutar vrijednih i posebno zaštićenih područja treba uskladiti s mjerama zaštite prirode i drugim obveznim smjernicama
- poticati zaštitu prirode, ozelenjavanje gradskih, rubnih gradskih, seoskih naselja, turističkih područja namijenjenih uljepšavanju izgleda krajolika i rekreaciji
- uzgajati sjemenske šume.

3.5. Turizam i ugostiteljstvo

Razvitak turizma treba planirati u skladu s mogućnostima i prirodnim značajkama prostora i to osobito:

- ponudu na turističkom tržištu je nužno prilagoditi strategiji razvoja Županije,
- gradnju novih građevina ostvariti na prirodno manje vrijednim područjima, (kako bi se ti prostori oplemenili, a sačuvali vrijedni prirodni krajolici), i uklapati ih u oblike gradnje primjerene sredini,
- osigurati prostore za nove i privlačne sadržaje, kao npr. golf igrališta, te poticati posebne oblike turizma (lov, ribolov, jahanje i sl.).

Razvoj turizma i ugostiteljskih djelatnosti Županije ostvariti će se većom kvalitetom usluga i bogatijom ponudom raznih kulturnih, rekreacijskih, izletničkih i drugih sadržaja. Novi turistički sadržaji planirani su u turističkim područjima u okviru postojećih naselja, u granicama predviđenih proširenja naselja ali i izvan naselja.

Razvoj turizma s gledišta prostora i planiranja sadržaja u prostoru vezan je uz:

- dimenzioniranje i opremanje smještajnih i poslovno - hotelskih kapaciteta u Sisku, Petrinji, Hrvatskoj Kostajnici, Topuskom, Kutini i Novskoj, te na području Lonjskog polja i uz prometnice državnog značaja
- opremanje zdravstveno - lječilišnog turističkog kompleksa u Topuskom
- turističko - rekreativni sadržaji na području Đon (Općina Topusko) uz oglednu proizvodnju zdrave hrane u skladu sa statusom posebnog botaničkog rezervata
- podizanje razine ugostiteljske usluge na cijelom području
- izgradnju auto - kampa visoke kategorije
- sanaciju i uređenje stare jezgre Siska, Petrinje i Hrvatske Kostajnice
- seoski turizam sa središtem u Lonjskom polju, ali i prema interesu privatnih poduzetnika i uz ostale vrijedne prirodne predjele s turističko - rekreativnim potencijalom (dolina Kupe i Une)
- vinski turizam vezan uz izgradnju »vinskih cesta« na području Moslavine
- ogledna ekološka poljoprivredna gospodarstava s ponudom zdrave hrane
- razvoj vodenih sportova na Kupi i Uni (kajakaštvo)
- izgradnja pratećih građevina za lovni i ribolovni turizam
- uređenje golf - igrališta
- uzletno - sletna staza za jedrilice i motorne zmajeve u Petrinji, Topuskom i Sisku
- opremanje turistički privlačnih područja u Županiji sportskim građevinama za rekreaciju i natjecanja
- uspostavu Zelenog puta - Hrvatske ekološke magistrale koja povezuje kontinentalnu i primorsku Hrvatsku, prolazi područjem Grada Gline, Općine Gvozd, Općine Topusko, sa sportsko rekreativnim i turističko ugostiteljskim sadržajima (skloništa, odmorišta, prenoćišta i sl.).

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

Mrežu društvenih djelatnosti čine javne djelatnosti: školstvo, zdravstvo, šport i kultura. Broj, struktura, lokacija i veličina građevina pojedinih djelatnosti određuje se prostornim planom uređenja grada ili općine, a temeljem odredbi i smjernica ovog Plana.

4.1. Školstvo

Po vrstama školstvo se dijeli na:

- osnovno: matične osnovne škole, područne osnovne škole i osnovne glazbene škole

- srednje: srednje škole, glazbene srednje škole, te
- visoko školstvo i znanost: sveučilišta, fakulteti i drugo.

4.1.1. Mreža osnovnih škola

Broj potrebnih matičnih osnovnih škola biti će utvrđen u skladu sa projekcijom broja školskih obveznika i usvojenim standardom za prostorno oblikovanje osnovnih škola.

Točan broj i prostorni raspored osnovnih škola po općinama i gradovima odredit će se prostornim planovima uređenja općina i gradova, a u skladu sa smjernicama ovog Plana.

4.1.2. Mreža srednjih škola

Prema demografskim pokazateljima, potrebe srednjoškolskog obrazovanja će u narednom razdoblju zadovoljiti proširenje i opremanje (dogradnja sportskih dvorana, informatičko opremanje i sl.) srednjih škola u Sisku, Petrinji, Novskoj, Kutini, Glini, Topuskom i Hrvatskoj Kostajnici, te izgradnja nove gimnazije u Kutini.

Smještajna mogućnost i prostorni raspored srednjih škola odredit će se prostornim planovima uređenja pojedinih gradova, a u skladu sa smjernicama ovog Plana.

4.1.3. Mreža visokoškolskih i znanstvenih ustanova

Razvoj visokoškolskih i znanstvenih institucija na području Županije očekuje se samo u gradovima Sisačko-moslavačke županije.

4.2. Zdravstvo

Građevine primarne zdravstvene zaštite (domovi zdravlja) planirane su u svim središtima gradova i općina.

Građevine sekundarne zdravstvene zaštite planiraju se u županijskom središtu u Sisku, te u Petrinji, Popovači i Topuskom. Postojeće građevine sekundarne zdravstvene zaštite koje nisu smještene u skladu sa sustavom središnjih naselja preuzimaju se u mrežu centara sekundarne zdravstvene zaštite.

Lokacije, veličina, vrsta i prostorni raspored građevina primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite odredit će se prostornim planovima uređenja pojedinih gradova i općina, a u skladu sa smjernicama ovog Plana.

4.3. Sport i rekreacija

Planom su predviđene potrebe sporta i rekreacije koje obuhvaćaju:

- sport djece i mladeži u procesu odgoja i obrazovanja
- natjecateljski sport radi ostvarivanja visokih sportskih dostignuća
- sportsku rekreaciju građana svih životnih dobi
- kineziterapiju i sport osoba oštećenog zdravlja i osoba s psihofizičkim smetnjama u razvoju.

Broj jedinica sportskih građevina za pojedinu općinu ili grad određuje se temeljem starosne strukture stanovništva i broja jedinica pojedinih građevina na 1.000 stanovnika, prema Tablici 13.

Tablica 13.: Broj jedinica sportskih građevina na 1.000 stanovnika pojedine dobne skupine

	dob (od - do godina)						
	6 - 14	14 - 19	19 - 24	24 - 34	34 - 44	44 - 59	59 i više
SPORTSKE GRAĐEVINE							
dvorane	1,470	1,800	0,850	0,480	0,300	0,150	0,030
zatvoreni bazeni	0,070	0,075	0,045	0,020	0,013	0,010	0,005
otvoreni bazeni	0,170	0,195	0,045	0,027	0,017	0,012	0,008
zračne streljane	0,450	0,950	0,750	0,750	0,650	0,450	0,080
streljane ostale	0,073	0,450	0,450	0,350	0,165	0,120	0,008
kuglane	0,063	0,145	1,000	1,000	1,000	0,800	0,100
klizališta	0,025	0,040	0,015	0,005	0,003	0,001	0,001
OTVORENI SPORTSKI TERENI							
atletika	0,018	0,095	0,035	0,006	0,003	0	0
nogomet	0,215	0,480	0,720	0,430	0,120	0,030	0
mali nogomet, rukomet, odbojka, košarka	6,850	8,900	2,000	1,400	0,900	0,300	0
tenis	0,200	0,500	0,750	0,750	0,830	0,750	0,220
boćanje	0	0	0,300	0,350	0,550	0,600	0,220

4.4. Kultura

Prostorni raspored kulturnih ustanova je određen neovisno o kriterijima i standardima, te je izraz dostignute društvene svijesti, kulture, standarda i volje samih građana. Predlaže se:

- smještenje novih otvorenih ili pučkih učilišta
- smještenje muzeja, galerija, zbirki u svim gradskim središtima i turističkim mjestima
- smještenje knjižnica i čitaonica u svim središnjim naseljima Županije (ostala, teže dostupna područja, mogu se opslužiti bibliobusima)
- smještenje kina u svim gradskim središtima.
- da kazalište u Sisku, bude nositelj kazališnih djelatnosti, koje bi omogućilo kvalitetniji rad postojećih kazališnih grupa te gostovanja drugih kazališta.

5. UVJETI ODREĐIVANJA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA I KORIŠTENJA IZGRAĐENA I NEIZGRAĐENA DIJELA PODRUČJA

Građevinsko područje određuje se za prostor u kojem se predviđaju zahvati kojima se trajno mijenja stanje u prirodnom okruženju. Zahvati su gradnja, iskorištavanje sirovina, istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, sanacija tla, odnosno sve one djelatnosti kojima se oblikuju ili mijenjaju postojeća prirodna obilježja.

Na kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena prostora prikazane su površine za razvoj naselja veće od 25,0 ha, dok su sva ostala (manja) naselja prikazana obveznim simbolom.

Temeljem uočenih demografskih kretanja i strukture naselja na području Županije prilikom izrade prostornih planova uređenja općina ili gradova za utvrđivanje granica građevinskih područja ovim se Planom preporuča poštivanje sljedećih načela:

- **I. grupa naselja** - proširenje granica građevinskih područja je opravdano
- **II. grupa naselja** - proširenje građevinskih područja u pravilu nije opravdano, osim za izuzetke, i to uz prethodnu provjeru
- **III. grupa naselja** - treba težiti smanjenju postojećih granica građevinskih područja, a nužna i opravdana proširenja treba posebno obrazložiti.

Uključenje naselja u pojedinu od navedenih grupa vrši se tijekom izrade prostornih planova uređenja općina ili gradova na način da se za svako naselje posebno sagledaju sve posebnosti koje utječu na mogućnost budućeg razvoja.

Za naselja u Županiji za koja se ne očekuje demografski porast građevinsko područje mora biti svedeno samo na izgrađeni dio naselja (bez planskih proširenja), dok su samo za naselja s uočenim pomacima u razvitku može planirati povećanje građevinskih područja na neizgrađene dijelove naselja.

5.1. Uređenje građevinskog područja

Uređenje građevinskog zemljišta razumijeva njegovo osposobljavanje za građenje, rekonstrukciju i korištenje zgrada u skladu s dokumentima prostornog uređenja, a provodi se sukladno Zakonu o prostornom uređenju.

5.2. Uvjeti za utvrđivanje građevinskih područja naselja

U kartografskom prikazu broj 1. *Korištenje i namjena prostora*, okvirno su naznačeni prostori za razvoj naselja.

Građevinska područja utvrđuju se prostornim planom uređenja grada ili općine radi razgraničenja izgrađenih dijelova naselja i površina predviđenih za izgradnju od ostalih površina namijenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva kao i drugih djelatnosti koje se mogu u skladu sa zakonom odvijati izvan građevinskog područja.

Ovim Planom se daju osnovni uvjeti za određivanje i oblikovanje građevinskih područja naselja, a posebno njegovog neizgrađenog dijela prilikom izrade prostornih planova uređenja gradova i općina:

- **izgrađeni dijelovi građevinskog područja:**
  - terenskim radom treba utvrditi stvarne granice izgrađenog dijela građevinskog područja za svako naselje posebno
  - unutar već izgrađenog prostora naselja koristiti sve mogućnosti preoblikovanja i korištenja, radi sprečavanja neopravdanog širenja naselja, te stambenom i drugom gradnjom prvenstveno popunjavati prostor naselja u nedovoljno izgrađenim dijelovima naselja
  - postupcima očuvanja i obnove postojećeg stambenog fonda, kao i dogradnjama i nadogradnjama postojećih objekata davati isto značenje kao i novim stambenim gradnjama, te ih razvijati kao normalnu i programiranu djelatnost
  - usmjeravati gradnju u one prostorne cjeline koje su već opremljene komunalnom infrastrukturom i javnim sadržajima
- **neizgrađeni dijelovi građevinskog područja (utvrđeni prostornim planovima uređenja gradova/općina):**
  - za svako naselje posebno, potrebno je preispitati potrebe za zadržavanjem neizgrađenih dijelova građevinskog područja koja su utvrđena prostornim planovima uređenja gradova i općina
  - iznimne potrebe za proširenjem građevinskog područja na neizgrađene dijelove treba procjenjivati za svako naselje posebno i to na osnovu demografskog stanja i procjene demografskih kretanja, procjene gospodarskih potreba, procjene troškova uređenja građevinskog zemljišta, utjecaja na okoliš i prirodu, te drugih posebnosti ili obilježja
  - u slučaju kada neizgrađeni dio prelazi 30% utvrđenog građevnog područja naselja potrebno je preispitati mogućnost njegovog smanjenja u dijelovima koji se ne privode planiranoj namjeni, naročito onih područja koja se nalaze u zaštićenim dijelovima prirode ili ekološkoj mreži
  - u naseljima gdje se ne očekuje demografski razvitak, građevinskim područjem potrebno

je obuhvatiti isključivo izgrađene građevine, poštujući postojeću izgradnju

- građevinska područja malih seoskih naselja kojima prijete depopulacija treba koristiti za sekundarno stanovanje, seoski turizam i rekreaciju
- prilikom planiranja proširenja građevinskog područja na neizgrađene dijelove moguće je (u sklopu pojedinih jedinica lokalne samouprave), u sklopu bilansa površina utvrđenog prostornim planovima uređenja gradova/općina, a uz očuvanje kvalitete prostora, okoliša i prirode, izvršiti prostornu preraspodjelu planiranih neizgrađenih dijelova građevinskih područja, ali ne na uštrb zaštićenih dijelova prirode i prostora koji se nalaze u ekološkoj mreži
- **temeljni principi oblikovanja građevinskih područja naselja:**
  - prilikom planiranja novih građevinskih područja potrebno je vrednovati značajke prostora i okoliša, s ciljem očuvanja temeljnih prirodnih resursa
  - potrebno je spriječiti širenje građevinskih područja naselja duž prometnih pravaca od državnog i županijskog značaja
  - gdje je to moguće potrebno je spriječiti spajanje građevinskih područja pojedinih naselja, te između pojedinih građevinskih područja predvidjeti odgovarajući pojas šumske ili poljoprivredne površine
  - potrebno je spriječiti širenje građevinskih područja naselja uz poljodjelske i šumske površine, zaštićena područja, te zaštitne obalne pojase uz vodotoke
  - građenje u obalnom pojasu dozvoljeno je samo u građevinskom području. Obalni pojas određuje se prostornim planovima uređenja gradova i općina.
  - ne planirati nova građevinska područja u zoni prekomjerne buke od autoceste zbog lošeg utjecaja autoceste na zdravlje stanovnika (ispušni plinovi, buka) te velikih troškova izgradnje barijera za zaštitu od buke.

Pri određivanju površina građevinskih područja potrebno je voditi računa o preporučenoj normi od 300 m² po stanovniku brutto građevinskog područja naselja. S obzirom na to da je tu gustoću opravdano očekivati samo u većim urbaniziranim središtima, opravdano manju gustoću (brdska raspršena izgradnja i sl.) treba temeljiti na raščlambi postojećeg stanja, planiranom demografskom rastu, ostvarivim programima gospodarskog razvitka i sl.

Građevinska područja naselja mogu se proširivati samo ako je postojeće područje izgrađeno 50% ili više svoje površine.

Ukoliko je ispunjen uvjet iz prethodnog stavka građevinska područja naselja mogu se povećati do 30% njihove površine.

Izvan građevinskog područja može se odobriti rekonstrukcija postojećih stambenih i gospodarskih

građevina ako su izgrađene na temelju građevinske dozvole, posebnog rješenja ili prije 15.02.1968.

U postupku izrade prostornih planova uređenje općina i gradova potrebno je utvrditi područja bespravne izgradnje i uvjete prihvatanja zatečenog stanja, odnosno odbijanja takve izgradnje.

6. UVJETI UTVRĐIVANJA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU (funkcionalni, prostorni i ekološki)

6.1. Prometni sustav

Okosnicu prometnog sustava Županije čini cestovna i željeznička mreža, te riječni promet, cijevni transport i telekomunikacije.

Osnovna mreža prometne infrastrukture prikazana je u kartografskim prikazima:

2. Infrastrukturni sustavi

2.1. Prometni sustav

2.2. Pošta i telekomunikacije

2.3. Energetski sustav.

Osnovni prometni sustavi, koji se na razini plansko-usmjeravajućeg značenja utvrđuju u ovom Planu, u odnosu na prometnu ulogu, razmještaj naselja, te vrijednosti i zaštitu prostora Županije, su:

- glavni cestovni prometni pravci
- glavni željeznički prometni pravci
- granični prijelazi
- riječne luke
- zračni promet
- naftovodi i produktovodi
- pošta i telekomunikacije.

Sastavni dio prometne infrastrukture čine terminali putničkog i robnog prometa: luka i lučki terminali, autobusni kolodvori, cestovni robni terminali, željeznički putnički i teretni kolodvori i naftni terminali.

6.1.1. Glavni cestovni prometni pravci

Uz postojeće državne, županijske i lokalne ceste potrebno je osigurati zaštitni pojas u skladu sa Zakonom o javnim cestama.

Zaštitni pojas mjeri se od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- autoceste 40 m
- brze ceste u smislu zakona kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama 40 m
- državne ceste 25 m
- županijske 15 m
- lokalne ceste 10 m.

Unutar zaštitnog pojasa nije dozvoljeno planiranje nikakvih objekata visokogradnje (poslovnih, stambenih i drugih građevina).

U zaštitnom pojasu autoceste mogu se planirati zaštitne zelene površine, locirati i izgraditi objekti

niskogradnje (prometnice, pješačke i biciklističke staze, prilazi i parkirališta) te komunalna infrastrukturna mreža (telekomunikacije, elektroenergetska mreža i javna rasvjeta, plinoopskrba, vodoopskrba i odvodnja otpadnih voda, kanalizacija), a minimalna udaljenost istih od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni niskogradnje te ne može iznositi manje od 20 m.

Zabranjuje se postavljanje svih vizualnih efekata koji mogu ometati pažnju vozača na autocesti (reklamni panoi, rasvjeta i dr.) unutar zaštitnog pojasa autoceste.

Objekti niskogradnje (prometnice i svjetla javne rasvjete) unutar zaštitnog pojasa autoceste moraju se projektirati na način da ne odvrću pažnju i ne ugrožavaju sigurnost prometa.

U slučaju planiranja prometnih površina u blizini autoceste potrebno je predvidjeti ograde (zeleni pojas) protiv zasljepljivanja kako bi se u noćnim satima neutralizirao negativan utjecaj vozila na odvijanje prometa na autocesti.

Prilikom projektiranja novih prometnica u okviru projektne dokumentacije treba izraditi arhitektonski projekat adaptacije i sanacije krajobrazza kako bi se zahvat maksimalno uklopio u postojeće stanje i očuvale postojeće krajobrazne predispozicije.

6.1.1.1. Postojeće ceste

Postojeće državne i županijske ceste na području Županije definirane su Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne, županijske i lokalne ceste.

6.1.1.2. Planirane ceste

a) Državne ceste

- pravci državnog značaja na kojima se planira gradnja novih cesta:
  - auto cesta: Zagreb - Sisak - Dvor - Bihać - Split (tzv. »Turopoljsko - banovinski cestovni smjer«)
  - brze ceste:
    - Čvor Popovača (A3) - Sisak - Glina - čvor Ogulin (A1)
    - Sisak - Pokupsko - Karlovac (dolinom Kupe)
    - Daruvar/Veliki Zdenci - Garešnica - Kutina. Za dionicu ceste od D45 do Ž124 (južna obilaznica Kutine) izrađena je studijsko projektna dokumentacija te je potrebno čuvati koridor od 100 m. Na preostalom dijelu planirane brze ceste potrebno je čuvati koridor u širini od 150 m.
  - državne ceste:
    - Lipovljani - Bair (DC 47) - Donji Čaglić (DC 5) - Lipik
    - sjeverna i zapadna obilaznica Hrvatske Kostajnice
    - obilazne ceste oko grada Petrinje

- most preko rijeke Save kod Kratečkog i spojna cesta do DC 224
- spojna cesta: čvor Sisak (A11) - Sisak
- spojna cesta: čvor Žažina (A11) - Petrinja
- istočna obilaznica Kutine
- uređenje i izmještanje dijelova državnih cestovnih pravaca:
  - izmještanje državne ceste D37 u Sisku - planirano je na dionici od D36 (Vatrogasna ulica) do D37 (Petrinjska ulica)
  - izmještanje državne ceste D37 u naselju Gora kod Petrinje.

Ako se kroz daljnja istraživanja utvrdi da je povoljnije graditi brzu cestu nego auto cestu, moguće je bez izmjene ovog plana u planiranom koridoru autoceste (Sisak-Dvor- granica BiH) planirati izgradnju brze ceste.

Planira se održavanje, uređenje i rekonstrukcija svih kritičnih dionica trase postojećih državnih cesta prema potrebi i prioritetu.

Unutar koridora planiranih cesta, u širini od 150 m za brzu cestu odnosno 75 m za državnu cestu, ne smije se planirati druga namjena površina.

Prilikom određivanja konačne trase ceste Lipik - Lipovljani, daljnjom razradom na razini detaljnije prostorno-planske i projektne dokumentacije, na području eksploatacijskih polja »Lipovljani«, »Jamarica« i »Kozarica« potrebno je voditi računa o postojećim naftno-rudarskim objektima, kao i nemogućnost izmještanja istih.

b) Županijske ceste

- izgradnja novih cestovnih pravaca:
  - Hrvatska Kostajnica - Sunja - Sisak
  - Topolovac Hrastelnica - Mahovo - Lijeva Martinska Ves - Lijevi Dubrovčak
  - Sisak - Desna Martinska Ves - Ruča - Veleševac
  - Lekenik - Jezero Posavsko - L. Dubrovčak - D. Dubrovčak - Ivanić-Grad
  - trasa tranzitne prometnice »Kinjačka-Gradusa Posavska - Gornja Letina - Donja Letina-Selišće Sunjsko - Bistrača«
  - Sisak - Gradusa Posavska
  - trasa zaobilaznice Voloder - Popovača - D. Vlahnička
  - spojna cesta od planiranog novoga spoja brze ceste Popovača - Sisak (na novi čvor na autocesti) do D36 u naselju Potok
  - obilaznice naselja - detaljne trase obilaznica odrediti će se prostornim planovima uređenja gradova/općina
  - spojna cesta sjeverno od Petrinje između Bresta Pokupskog - Jazvenik (koridor za istraživanje)
  - Kutina (D45)-Lonja-D224 - istražni koridor, planiran u svrhu mogućeg poprečnog povezivanja preko Lonjskog polja do D224. Mogućnost nastavka trase

ceste kroz Lonjsko polje do naselja Lonja istražiti će se unutar postojećeg infrastrukturnog koridora. Istraživanja provesti s detaljnim dokumentiranjem i valorizacijom lokaliteta i neposrednog područja (Konzervatorsko-krajobrazne podloge i arheološki preglede trase) u cilju utvrđivanja njegove vrijednosti, sadržaja, stanja i obuhvata te propisivanja smjernica zaštite cjelokupnog područja.

- uređenje dijelova i obnova ostalih županijskih cestovnih pravaca. Naročito se potiče obnova i uređenje cestovnih pravaca koji će omogućiti poprečno cestovno povezivanje.

c) Mostovi

- preko Kupe i Odre u Sisku
- preko Save u Dubrovčaku, Tišina Kaptolska - Tišina Erdedska, Gradusi i Kratečkom
- most preko Une kod Hrvatske Kostajnice
- ostali mostovi na županijskim cestovnim pravcima.

Prilikom gradnje mosta preko rijeka koje su područja ekološke mreže očuvati stalnu povoljnu količinu vode i vodni režim nizvodno od lokacije prijelaza.

6.1.1.3. Mjere ublažavanja negativnog utjecaja prometnog sustava na ekološku mrežu

Kako bi se izbjegli mogući značajno negativni pojedinačni i kumulativni utjecaji izgradnje planiranih prometnica na ekološku mrežu potrebno je provesti sljedeće mjere ublažavanja negativnog utjecaja:

1. Prilikom određivanja trase spojne ceste od planiranog mosta preko rijeke Save kod Kratečkog do DC 224 s odvojkom (obilaznica Sunje) prema Sisku, istočne trase obilaznice Kutine i trase koridora za istraživanje za buduću županijsku cestu Kutina - Lonja, izmaknuti navedene trase iz pogodnih staništa za ciljnu vrstu *Crex crex* unutar POP HR1000004 Donja Posavina. U dijelovima trase gdje izbjegavanje nije moguće, maksimalno umanjiti trajno zauzimanje pogodnih staništa za navedenu vrstu (npr., korištenjem postojećih infrastrukturnih koridora, projektiranjem vijadukata i dr.).
2. Planiranu spojnu cestu od planiranog mosta preko rijeke Save kod Kratečkog do DC 224 s odvojkom (obilaznica Sunje) prema Sisku koja prelazi preko područja ekološke mreže HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice izvesti na način da se u potpunosti zaobiđe prioriteto stanište 91E0 *Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).
3. Izmještanje postojeće državne ceste DC37 u Sisku na dionici od D36 (Vatrogasna ulica) do D37 (Petrinjska ulica) s novim cestovnim mostom preko Kupe u području ekološke mreže HR2000642 Kupa izvesti na način da se zaobiđe prioritetni ciljni stanišni tip 91E0 *Aluvijalne šume (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

6.1.2. Glavni željeznički prometni pravci

Okosnice željezničkog prometnog sustava Županije su:

- željeznička pruga za međunarodni promet M502-2 Velika Gorica - Sisak - Novska (građevinska duljina pruge iznosi 102,743 km, jednim djelom prolazi kroz Sisačko-moslavačku županiju)
- željeznička pruga za međunarodni promet M104 (građevinska duljina pruge iznosi 2x 185, 405 km, jednim djelom prolazi kroz Sisačko-moslavačku županiju, pruga ima dva kolosjeka) na pravcu Novska - Vinkovci - Tovarnik - Državna granica - (Šid)
- željeznička pruga za međunarodni promet M103 Dugo Selo - Novska (građevinska duljina pruge iznosi 83,405 km, jednim djelom prolazi kroz Sisačko-moslavačku županiju)
- željeznička pruga za regionalni promet R102 Sunja - Volinja - Državna granica - Dobriljan (građevinska duljina 21,575 km)
- željeznička pruga za lokalni promet L204 Banova Jaruga - Daruvar - Pčelić rasputnica (građevinska duljina 95,752 km)
- željeznička pruga Sisak Caprag - Petrinja - Karlovac (građevinska duljina 101,769 km, ova željeznička pruga je izvan funkcije zbog razaranja u domovinskom ratu). Dio ove pruge je »Odlukom o razvrstavanju željezničkih pruga« razvrstan kao željeznička pruga za lokalni promet L210 Sisak Caprag - Petrinja (građevinska duljina 11,018 km).

Planira se:

- modernizacija i proširenje na dva kolosijeka dogradnjom drugog kolosjeka uz postojeći na dionicama pruge Velika Gorica - Sisak, Lipovljani - Novska i Velika Ludina - Popovača - Kutina (maksimalne brzine 160 km/h)
- modernizacija pruge i omogućavanje maksimalne brzine 160 km/h na dionici Sisak - Novska
- između Kutine i Lipovljana predviđena je izgradnja nove trase dvokolosiječne željezničke pruge u koridoru uz autocestu A3
- između Kutine i Banove Jaruge se zadržava jednokolosiječna pruga, a dio željezničke pruge između kolodvora Banova Jaruga i Lipovljani se demontira
- veza između nove dvokolosiječne pruge i jednokolosiječne pruge za Banovu Jarugu je riješena unutar kolodvora Kutina
- načelnu trasu (koridor) novog dijela brze transeuropske željezničke pruge na potezu Sisak - Lonjsko polje - Kutina (brzine do 250 km/h) potrebno je u istražnim radovima usuglasiti sa interesima zaštite prirode i okoliša
- planira se alternativna trasa pruge M502-2 na dijelu Grada Siska do granice naselja Sunja
- obnova željezničke pruge za lokalni promet L210 Sisak Caprag - Petrinja
- obnova nerazvrstane željezničke pruge Petrinja-Karlovac.

Do obnove željezničkih pruga L210 Sisak Caprag - Petrinja i Petrinja - Karlovac i stavljanje istih u funkciju, moguće je koridore tih pruga koristiti za druge namjene (biciklističke staze, pješačke staze i sl. u svrhu povezivanja stanovništva i turističkog posjećivanja) uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

Upravni akti za gradnju i modernizaciju željezničkih pruga državnog značaja (lokacijske i građevinske dozvole) izdaju se temeljem odredbi ovog Plana.

Prostornim planom uređenja grada/općine moguće je planirati priključne kolosjeka uz suglasnost Hrvatskih željeznica u svrhu povezivanja gospodarskih zona (poduzetničkih i industrijskih) sa željezničkom infrastrukturnom.

6.1.3. Granični prijelazi

Broj, lokacije i kategorija graničnih prijelaza-određeni su Uredbom o graničnim prijelazima Republike Hrvatske. Na području Sisačko-moslavačke županije nalaze se:

- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu (Jasenovac, Maljevac)
- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u željezničkom prometu (Volinja)
- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu (Hrvatska Kostajnica, Dvor)
- stalni granični prijelaz za pogranični promet (Hrvatska Dubica)
- sezonski granični prijelazi za međunarodni promet putnika
- stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u riječnom prometu (Sisak).

6.1.4. Riječna luka

U Sisačko-moslavačkoj županiji nalazi se središnji dio mreže riječnih vodnih putova u Hrvatskoj:

- rijeka Sava je međunarodni vodni put od ušća Velikog Struga do Galdova (cca 119 rkm), a uzvodno do Bregane je državni vodni put. Na dionici međunarodnog vodnog puta planira se urediti plovni put za plovidbu plovnih jedinica 1.000 - 1.500 t nosivosti (vodni put IV. klase), dok se uzvodno planira urediti vodni put rijeke Save na II. klasu.
- rijeka Kupa je međunarodni vodni put od ušća rijeke Save do ušća rijeke Odre (cca 5 rkm), dok je uzvodno do Ozlja rijeka Kupa razvrstana kao vodni put I. klase. Planiranu plovnost rijeke Kupe do Karlovca, za plovila turističke i rekreacijske namjene, je potrebno uskladiti s uvjetima zaštite vodozahvata na Kupi i zaštite visoko vrijednog zaštićenog krajolika rijeke Kupe.

Planom su određene sljedeće luke za javni promet:

- luka Sisak otvorena je za javni promet i od državnog je značaja

- luka za prekrcaj nafte u Sisku, iako izdvojena, sastavni je dio lučkog kompleksa u Sisku
- planirane luke županijskog značenja su: Jasenovac i Petrinja.

Na vodnim putovima rijeke Save i Kupe planiraju se sljedeća pristaništa:

- brodogradilišno pristanište Galdovo na lijevoj obali Save
- javnopusničko pristanište na rijeci Kupi u Sisku
- komunalno pristanište na rijeci Kupi u Sisku
- turistička pristaništa u Parku prirode Lonjsko polje na lokacijama u Drenovom Boku, Krapju, Kratečkom, kod mosta na Strugu u selu Plesmo, na Lonji lokacija Čeperlin, na Lonji lokacija Kostrinja
- pristanište za tijela državne uprave u Jasenovcu.

Prostornim planovima uređenja gradova/općina moguće je planirati i druga turistička pristaništa uz suglasnost nadležnih javnopravnih tijela i ispunjavanje uvjeta zaštite prirode i okoliša.

6.1.5. Zračni promet

Na području Županije moguća je gradnja manjih aerodroma (Sisak - Šašina Greda, Petrinja, Voloder i dr.) i helidroma (Sisak - bolnica, Popovača i dr.) u skladu s prostornim planovima uređenja gradova i općina.

6.1.6. Cijevni transport nafte i plina

Trase postojećih i planiranih važnijih naftovoda, produktovoda i plinovoda na području Županije prikazane su na kartografskom prikazu broj 2. Infrastrukturni sustavi 2.3. Energetski sustav.

Utvrđuju se sljedeća ograničenja prostornih intervencija na trasama cjevovoda (plinovoda, naftovoda, produktovoda):

- unutar sigurnosnog pojasa od 100 m lijevo i desno od cjevovoda potrebno je, od vlasnika cjevovoda, zatražiti uvjete prilikom bilo kakvih zahvata u tom prostoru
- zona opasnosti, unutar koje je zabranjena svaka gradnja, bez suglasnosti vlasnika cjevovoda, iznosi 30 m lijevo i desno od osi cjevovoda.

Uz primjenu posebnih mjera zaštite, zaštitni pojas za cjevovode može biti:

- za promjer cjevovoda do 125 mm	10 m
- za promjer cjevovoda od 125 mm do 300 mm	15 m
- za promjer cjevovoda od 300 mm do 500 mm	20 m
- za promjer cjevovoda veći od 500 mm	30 m

Iznimno zaštitni pojas može biti manji, ovisno o promjeru plinovoda, ako je gradnja bila predviđena planom prije projektiranja plinovoda.

U pojasa širokom 5 m lijevo i desno od osi cjevovoda zabranjena je sadnja bilja i trajnih nasada

čije korijenje raste dublje od 1 m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemlju dublje od 0,5 m.

Kod paralelnog vođenja infrastrukturnih instalacija (kanalizacija, vodovod, el. kablovi, tel. kablovi i ostalo) s cjevovodima plinovoda, naftovoda i produktovoda, međusobna udaljenost mora biti 5 m, računajući od vanjskog ruba infrastrukturnih instalacija do vanjskog ruba plinovoda, naftovoda, produktovoda.

Način križanja planiranih instalacija s instalacijama plinovoda, naftovoda i produktovoda određuje se posebnim uvjetima. Vertikalna udaljenost između instalacija treba biti najmanje 80 cm (zbog održavanja), a moguće je da se nove instalacije izvedu ispod ili iznad postojećeg naftovoda, plinovoda i produktovoda, ovisno o lokaciji i o vrsti instalacije.

Na mjestima križanja i paralelnog hoda prometnica, željezničke pruge, vodotoka, kanalske mreže i ostalog sa trasama nafte, plina i produktovoda međusobna udaljenost definirana je posebnim propisima i sastavni je dio posebnih uvjeta.

Na lokacijama prelaska plinovoda i produktovoda preko vodotoka osigurati najoptimalnije rješenje kojim bi se izbjeglo narušavanje stanja hidromorfoloških elemenata vodnih tijela.

6.1.6.1. Naftovodi

Područjem Županije prolazi Jadranski naftovod - JANAF iz pravca naftnog terminala u Omišlju na otoku Krku prema terminalu u Sisku s odvojcima prema sjeveru (Gola) i istoku (Slobodnica). Južno od Siska nalazi se naftni terminal na Savi. Ostali naftovodi na području Županije (Kozarice - Sisak, Kozarice - Ivanić-Grad) nemaju međunarodni značaj.

Uz postojeće trase Jadranskog naftovoda planirani su cjevovodi:

- trasa Omišalj - Sisak-južno do Terminala Sisak
  - planirani cjevovod
  - planirani cjevovod za povećanje kapaciteta
  - planirani produktovod
- trasa Sisak - Gola - od Terminala Sisak na sjever
  - planirani cjevovod
  - planirani cjevovod za povećanje kapaciteta
  - planirani produktovod
- trasa Sisak - Slavonski Brod - od Terminala Sisak na istok
  - planirani cjevovod
  - planirani produktovod
- trasa Zagreb - Sisak - do Terminala Sisak zapadno - planirani produktovod.

6.1.6.2. Produktovod

U planu je izgradnja produktovoda Sisak - Zagreb. Planirana trasa je prikazana na kartografskom prikazu 2.3. Energetski sustav.

U postojećim koridorima JANAF-a planirana je izgradnja novih cjevovoda za višenamjenski međunarodni produktovod za naftne derivate.

U sklopu izgradnje produktovoda, planira se izgradnja pretakališta/prihvatnih stanica.

6.1.6.3. Plinovodi

Na lokalitetu Kozarice vrši se iskorištavanje zemnog (prirodnog) plina koji se magistralnim cjevovodom otprema do Ivanić - Grada te se očišćen plin odvodi do potrošača. Sjeverni dio Županije snabdijeva se magistralnim plinovodima Ivanić-Grad - Kutina - Novska i Kozarac - Sisak. Cjevovodom Kutina - Garešnica - Virovitica posavski plinoopskrbni sustav je spojen s podravskim.

Na rubnom području Županije nalazi se i podzemno spremište plina Okoli zapremnine 350.000.000 m³, za koje se planira povećanje kapaciteta na 500.000.000 m³.

Planom se planira izgradnja sljedećih magistralnih plinovoda:

- Bosiljevo - Sisak
- Kozarac - Sisak
- Kozarac - Slobodnica
- PČ (plinski čvor) Ludina - PSP (podzemno skladište plina) Okoli DN 500/75 bar.

Na području oko Kozarca planira se rekonstrukcija oba plinska čvora i pripadajućih postojećih magistralnih plinovoda.

Trase planiranih magistralnih plinovoda su usmjeravajuće, a konačne trase magistralnih plinovoda i pratećih nadzemnih objekata odredit će se prostornim planovima uređenja gradova i općina, odnosno prilikom razrade projektne dokumentacije ovisno o stanju na terenu, postojećoj infrastrukturi, posebnim uvjetima gradnje nadležnih javnopravnih tijela, provedenim preciznim geodetskim i geološkim izmjerama, primijenjenim tehnološkim rješenjima, uzimajući u obzir utjecaj zahvata na okoliš, krajobrazne te kulturne vrijednosti (arheologija) te po potrebi provedena dodatna istraživanja. Iznimno su dopuštena nužna odstupanja od planiranih trasa u slučajevima nemogućnosti polaganja plinovoda na određenim lokalitetima koji su pod određenim režimima zaštite ili iz krajobraznih, kulturnih, geoloških, tehničkih, sigurnosnih i ostalih razloga. Moguća odstupanja u pogledu rješenja trasa odnosno koridora magistralnih plinovoda te lokacije i dimenzije njima pripadajućih nadzemnih objekata, utvrđenih ovim Planom, neće se smatrati izmjenama Plana.

U svrhu održavanja, modernizacije i razvoja plinskog transportnog sustava od županijskog i državnog značaja, kako bi se omogućio pouzdan i siguran transport prirodnog plina, omogućena je izgradnja novih magistralnih plinovoda u koridorima postojećih iako nisu nužno izrijekom navedeni u ovom Planu.

U fazi projektiranja trasa cjevovoda na području III. zone sanitarne zaštite izvorišta poštivati zabrane iz pripadajuće Odluke o zaštitnim mjerama i zonama sanitarne zaštite izvorišta.

6.1.6.4. Mjere ublažavanja negativnog utjecaja energetskog sustava na ekološku mrežu

Kako bi se izbjegli mogući značajno negativni pojedinačni i kumulativni utjecaji na ekološku mrežu

potrebno je provesti sljedeće mjere ublažavanja negativnog utjecaja:

1. Planirani produktovod od Siska prema Velikoj Gorici i planirani magistralni naftovod za međunarodni transport koji se pruža od Siska prema Velikoj Ludini planirati na način da se ne zadire u korito vodotoka te da se očuva razvijena obalna vegetacija na područjima ekološke mreže HR1000004 Donja Posavina, HR2000416 Lonjsko polje, POVS HR2000642 Kupa i POVS HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice.
2. Korekciju planiranog produktovoda od Siska prema Velikoj Gorici u području ekološke mreže HR2000642 Kupa te planirani magistralni naftovod za međunarodni transport koji se pruža od Siska prema Velikoj Ludini u području ekološke mreže HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice izvesti na način da se zaobiđe prioritetni ciljni stanišni tip 91E0 *Aluvijalne šume (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae).

6.1.7. Pošta i telekomunikacije

6.1.7.1. Pošta

Područje Sisačko-moslavačke županije u nadležnosti je Središnja pošta Sisak koji je postigao dostatan broj poštanskih ureda, te je sada prioritetan cilj njihovo unapređenje i uređenje.

Bolja dostupnost poštanskih usluga korisnicima u slabije naseljenim dijelovima Županije riješit će se obnovom postojećih objekata ili pokretnom poštom, a u obzir dolazi i otvaranje ugovornih poštanskih jedinica.

6.1.7.2. Telekomunikacije

U razvoju sustava postojeće elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme Planom se predviđa daljnje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija uz poštivanje mjera zaštite i propisane zakonske procedure.

Na području obuhvata Plana moguća je izgradnja samostojećih antenskih stupova i postava antenskih prihvatila koji se postavljaju na postojećim građevinama. Na kartografskom prikazu 2. Infrastrukturni sustavi 2.2 Pošta i telekomunikacije prikazane su lokacije postojećih antenskih stupova i područja elektroničkih komunikacijskih zona radijusa do 2000 m za smještaj samostojećih antenskih stupova.

Unutar elektroničke komunikacijske zone (utvrđene kartografskim prikazom 2.A Infrastrukturni sustavi 2.2 Pošta i telekomunikacije) uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom projektu koji je potvrđen rješenjem Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti sve zainteresirane operatore (visina i sl.) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova

koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom.

Visina stupa određuje se prema uvjetima na terenu, a u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.

Ukoliko je unutar planirane elektroničke komunikacijske zone već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi, na koji iz tehničkih razloga nije moguće priključiti ostale operatore, tada je moguće planirati izgradnju dodatnog stupa za ostale operatore/operatora.

Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenim posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.

Prilikom postave antenskih stupova i postavljanja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama potrebno je voditi računa o utjecaju na krajolik i izgled građevina.

Gradnja samostojećih antenskih stupova moguća je isključivo unutar zona određenih ovim Planom i to:

- izvan i unutar građevinskih područja gradova: Sisak, Kutina i Glina
- izvan građevinskih područja ostalih naselja na minimalnoj udaljenosti 100 m od granice građevinskog područja naselja.

Iznimno ukoliko se na zadovoljavajući način ne može pokriti planirano područje signalom, a što se dokazuje dokumentacijom za ishođenje odgovarajućeg odobrenja, moguće je locirati samostojeći antenski stup i unutar građevinskog područja naselja i izdvojenih građevinskih područja.

Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećeg antenskog stupa izvan građevinskih područja naselja primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- poštivati zatečene prirodne vrijednosti i ograničenja
- poštivati karakteristične i vrijedne vizure, slike mjesta i ambijentalne vrijednosti.

Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećih antenskih stupova unutar građevinskih područja naselja primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- samostojeći antenski stup ne graditi unutar područja pretežito stambene namjene, osim u slučajevima kada nije moguće odabrati drugu lokaciju radi konfiguracije naselja i tehničkih karakteristika mreža elektroničke komunikacije
- samostojeći antenski stup ne graditi na području koje je namijenjeno javnoj i društvenoj namjeni (škola, dječjih vrtića, bolnica...)
- novi samostojeći antenski stupovi koji se moraju smjestiti unutar građevinskog područja naselja prioritetno se smještavaju u gospodarske, komunalne ili infrastrukturne zone
- najmanja udaljenost stupa od najbliže postojeće građevine, površine pretežitog stanovanja, javne i društvene namjene treba biti najmanje jedna visina stupa

- izbjegavati mjesta okupljanja
- poštivati zatečene prirodne vrijednosti i ograničenja
- poštivati karakteristične i vrijedne vizure, slike mjesta i ambijentalne vrijednosti.

Opće smjernice za izbor lokacije, odnosno smještaj samostojećeg antenskog stupa i povezane opreme u planiranim područjima/zonama radijusa od 500 do 2000 m:

- pri odabiru mjesta voditi računa o temeljnoj vrijednosti krajobrazne cjeline kulturnog krajolika i očuvanju njegova sklada
- intervencije u povijesnoj cjelini naselja (smještaj stupa i njegove gabarite) prilagoditi ambijentu vodeći računa o utvrđenom režimu zaštite prostora, te fizičkoj i funkcionalnoj povezanosti kulturnog dobra s neposrednim okolišem
- voditi računa o vizualnim odnosima između planiranih novih i postojećih elemenata prostora, napose onih kulturno-povijesnih vrijednosti, osobito u pogledu visinskih gabarita, odnosno subdominanta, akcenata i dr.
- adaptaciju postojećih lokacija za više operatora obaviti uz poštivanje svih vrijednosti, a mogućnosti odrediti u sklopu postupka izdavanja posebnih uvjeta
- nisu uputni zahvati na lokacijama gdje postoje uvjeti za prezentaciju kulturnog dobra
- prilikom izbora lokacije antenskog stupa uputno je obaviti prethodne konzultacije s nadležnim konzervatorskim odjelom uz obvezatan terenski uviđaj. Istim postupkom će se provjeriti je li lokacija antenskog stupa u dometu glavnih točaka promatranja kulturno-povijesnih vrijednosti (vidikovci, odmorišta, prilazni putovi).

Prilikom određivanja detaljnijeg položaja samostojećih antenskih stupova i postavljanja elektroničke komunikacijske infrastrukture primjenjuju se sljedeće mjere zaštite nepokretnih kulturnih dobara i prirode koji se štite temeljem odredbi zakona i odredbi ovog Plana:

- potrebno je voditi računa o utjecaju na krajolik i izgled građevina
- nisu dopušteni zahvati postavljanja samostojećih antenskih stupova na područjima arheoloških zona, lokaliteta, kao i u povijesnim cjelinama od nacionalnog značenja, a također i na područjima upisanim ili nominiranim za upis na Listu svjetske baštine. Za zahvate na ostalim arheološkim područjima i lokalitetima upisanim u Registar ili zaštićenim na osnovi prostornog plana nužna su prethodna arheološka istraživanja, napose ako su neophodna za određivanje uvjeta zaštite kulturnog dobra. Na potencijalnim arheološkim područjima obavezan je arheološki nadzor, te neophodna zaštitna iskopavanja.
- antenske stupove na postojećim lokacijama, osobito one postavljene bez prethodnoga odobrenja, koji izravno fizički ili vizualno degradiraju kulturno dobro, odnosno kulturno povijesne

vrijednosti prostora, potrebno je dislocirati ili rekonstruirati, ako je to moguće, prema uvjetima nadležnog konzervatorskog odjela

- postavljanje novih samostojećih antenskih stupovi na području kulturnog dobra biti će moguće uz uvjet da ne zadiru u povijesnu strukturu tog dobra
- ako se prilikom građevinskih radova u vezi s postavljanjem novog antenskog stupa naiđe na arheološki nalaz treba postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- potrebno je izbjegavati lociranje antenskih stupova u dometu glavnih točaka promatranja (vidikovci, odmorišta, prilazni putovi) kulturno-povijesnih vrijednosti, napose u dometu kulturno-povijesnih prostornih dominant
- u područjima gdje napajanje radijske opreme kablovima ili zračnim vodovima može znatno destruirati povijesnu strukturu kulturnog dobra ili njegovu vizuru moguća je primjena alternativnog izvora energije (solarnog, vjetro-solarnog i sl.) u dogovoru s nadležnim konzervatorskim odjelom
- ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode. Iznimno, ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegniju istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina, te planirati minimalni broj stupova koji omogućava pokrivenost.
- tipski objekt za smještaj opreme treba projektirati na način da se koriste materijali prilagođeni prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi (žbukana pročelja, dvostrešni kosi krov prekriven crijepom i dr.)
- za pristup samostojećim antenskim stupovima u najvećoj mogućoj mjeri koristiti i održavati trase povijesnih kolnih putova i pješačkih staza
- pristupni put do samostojećeg antenskog stupa, izvan površina za razvoj naselja, ukoliko služi samo za postavljanje, održavanje i korištenje samostojećeg antenskog stupa, ne smije se asfaltirati
- za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže (kartografski prikaz 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora 3.1. Područja posebnih uvjeta korištenja), koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže.

6.1.7.3. Radio i TV sustav veza

Na području Sisačko-moslavačke županije aktivni su sljedeći odašiljački objekti i koridori mikrovalnih veza:

Tablica 14: Odašiljački objekti

Naziv objekta	Geografska širina (WGS84)	Geografska duljina (WGS84)	Geografska širina (HTRS)	Geografska duljina (HTRS)	Nadmorska visina (m)
DVOR NA UNI	45° 03' 53.40"	16° 22' 35.4"	4991658	489887	160
HRVATSKA KOSTAJNICA	45° 13' 33.90"	16° 32' 51.70"	5009570	503745	222
KULJANI	45° 11' 34.70"	16° 28' 49.40"	5005890	498459	130
MOSLAVAČKA GORA	45° 36' 50.9"	16° 45' 13.9"	5052725	519798	485
NOVSKA	45° 20' 58.3"	16° 58' 54.10"	5023400	537745	200
RAJIĆ	45° 17' 33.40"	17° 05' 49.50"	5017135	546833	102
UNČANI	45° 07' 42.60"	16° 25' 26.70"	4998728	49498728	120
SELIŠTE KOSTAJNIČKO	45° 15' 15.70"	16° 34' 40.70"	5012714	506120	161

Tablica 15: Radijski koridori mikrovalnih veza u radu

Redni broj veze	Naziv objekta 1	HTRS N	HTRS E	Nadm. visina (m)	Naziv objekta 2	HTRS N	HTRS E	Nadm. visina (m)
1	Sisak - Kralja Zvonimira 24	5039480	489905	100	Zagreb - Ulica grada Vukovara 220	5073483	460023	116
2	Sisak - Kralja Zvonimira 24	5039480	489905	100	Sisak - Obala Ruđera Boškovića 11	5038390	489668	100
3	Sisak - Kralja Zvonimira 24	5039480	489905	100	Moslavačka gora	5052725	519798	485
4	Moslavačka gora	5052725	519798	485	Psunj	5027658	565176	984
5	Moslavačka gora	5052725	519798	485	Jagnjedovac	5105325	523720	300
6	Moslavačka gora	5052725	519798	485	Jošavica - Babino brdo	5022534	487355	404
7	Moslavačka gora	5052725	519798	485	Deanovec	5062220	497984	108
8	Moslavačka gora	5052725	519798	485	Sljeme	5084555	457167	1032
9	Moslavačka gora	5052725	519798	485	Zagreb - Prisavlje 3	5072710	459160	116

Kako bi se postigla optimalna pokrivenost planirana je izgradnja niza novih odašiljačkih i pretvaračkih građevina (Brezovo Polje, Glina, Jabukovac, Gornji Klasnić, Komogovina, Ljeskovac, Mokrice, Poljana, Petkovic, Rujevac, Vlaović, Vuković Brdo, Zrin, Župić, i Veliki Petrovac), no mikro lokacije nisu utvrđene.

Postavljanje odašiljačkog objekta Veliki Petrovac moguće je samo izvan međa kulturnog dobra (Pavlini samostan sv. Petra na Petrovoj gori Z-3260).

6.2. Vodnogospodarski sustav

6.2.1. Vodoopskrba

Javna vodoopskrba na području Županije sustavno je rješavana uglavnom samo u većim urbanim sredinama te samo dio naselja ima riješenu odnosno djelomično riješenu opskrbu pitkom vodom na bazi 10 javnih i organiziranih vodoopskrbnih sustava.

Rješenje vodoopskrbe na području Županije, zasniva se na širenju i razvitku postojećih sustava na temelju korištenja raspoloživih izvorišta i uz uvažavanje već izgrađenih vodovodnih građevina, prvenstveno magistralnih cjevovoda.

Dugoročnim razvojem vodoopskrbe predviđa se međusobno povezivanje vodoopskrbnog sustava Županije s vodoopskrbnim sustavima susjednih Županija.

6.2.1.1. Vodoopskrbni sustav »Petrinja - Sisak«

Vodoopskrbni sustav »Petrinja - Sisak« temelji se na vodi vodozahvata rijeke Kupe te izvorištima Pecki i Hrastovica.

Vodoopskrbni sustav »Petrinja - Sisak« dijeli se na:

- »Vodoopskrba Kupa« d.o.o. - vodozahvat rijeka Kupa, proizvodnja i distribucija vode za ljudsku potrošnju
- »Sisački vodovod« d.o.o. - distributer vode za ljudsku potrošnju proizvođača »Vodoopskrba Kupa« d.o.o.
- »Privreda« d.d., Petrinja - proizvodnja i distribucija vode, sa izvorišta Pecki i Hrastovica, vodoopskrbnim sustavima Petrinja i Petrinja-Lekenik.

Zahvaćena voda iz otvorenog vodotoka rijeke Kupe, nakon tretmana u postrojenju za pripremu pitke vode u Novom Selištu kod Petrinje, tlačnim cjevovodom doprema se u vodospremu »Sveto Trojstvo«, zapremine 10 000 m³. Iz vodospreme »Sveto Trojstvo« jedan krak vodi za područje Petrinje, a drugim gravitacijskim cjevovodom voda se doprema do klorne stanice »Ivajak« u naselju Novo Pračno. Nakon dokloriranja voda za piće distribuira se vodoopskrbnim cjevovodima u tri smjera:

- magistralni cjevovod, kojim se opskrbljuje grad Sisak, naselja zapadno od rijeka Kupe i Odre te veći dio Gornje Posavine,
- magistralni cjevovod koji opskrbljuje južno područje grada Siska, prigradska naselja na lijevoj obali Save, naselja Donje Posavine, dio općine Sunja te jedan dio Gornje Posavine (naselja na lijevoj obali),
- cjevovod koji opskrbljuje naselja od klone stanice »Ivajak« prema Sunji i sunjska naselja.

Planom je predviđena rekonstrukcija postojećih i izgradnja novih magistralnih cjevovoda Petrinja-Sisak, Ul. M. Celjaka u Sisku - Ljubljani, te zatvaranje prstena Bok Palanječki sa Ul. M. Celjaka u Sisku.

6.2.1.2. Vodoopskrbni sustav »Hrvatska Kostajnica«

Vodoopskrbni sustav »Hrvatska Kostajnica« temelji se na vodi izvorišta »Pašino Vrelo« koje nadmašuje potrebe za pitkom vodom sustava te se predviđa proširenje na prostor od Hrvatske Kostajnice do Hrvatske Dubice na istoku, zatim do Sunje na sjeveru i do Dvora na Uni na jugu.

Vodoopskrba područja Općine Dvor temelji se na izvorištu »Dvor« koje će povezivanjem na magistralni cjevovod iz pravca Hrvatske Kostajnice postati dio vodoopskrbnog sustava »Hrvatska Kostajnica«. U prvoj fazi je predviđena izgradnja:

- magistralnih cjevovoda: Hrvatska Kostajnica - Hrvatska Dubica i Hrvatska Kostajnica - Vedro polje
- vodospremnika »Panjani« i »Dubica«.

U drugoj fazi predlaže se izgradnja:

- magistralnih cjevovoda: »Vedro polje« - Hrvatska Dubica i Hrvatska Kostajnica - Struga Banska (općina Dvor).

6.2.1.3. Vodoopskrbni sustav Moslavačke Posavine

Na prostoru Moslavačke Posavine rješenje opskrbe vodom zasniva se na međusobnom povezivanju postojećih vodovoda Novske, Kutine i Ivanić Grada. Regionalni vodoopskrbni sustav Moslavačke Posavine obuhvatio bi prostor sjeverno od rijeke Save, tj. općine Velika Ludina, Popovača, Kutina, Lipovljani i Novska, a moguće je i povezivanje vodoopskrbnog sustava Novske s vodoopskrbnim sustavom općine Jasenovac.

U okviru Regionalnog vodovoda Moslavačke Posavine predviđena su proširenja postojećih izvorišta »Ravnik« i »Drenov Bok« te uključivanje novih izvorišta »Osekovo« i »Mustafina Klada«, a prema potrebi i potencijalnog izvorišta »Mužilovčica«.

U prvoj fazi predlaže se izgradnja:

- magistralnih cjevovoda: Velika Ludina - Obedišće, Novska - Lipovljani - Banova Jaruga - Kutina i Novska - Borovac
- vodospremnika »Torovi« u Lipovljanima

- precrpne stanice »Lipovljani«
- tlačnog cjevovoda crpna stanica Lipovljani - vodospremnik »Torovi«
- crpilišta »Osekovo« s postrojenjem za kondicioniranje vode.

U drugoj fazi predlaže se izgradnja:

- vodospremnika »Kutina II«
- izvorišta Mustafina Klada i spojnog cjevovoda do Vidrenjaka
- magistralnih cjevovoda: Kutina - Rogoža (magistralni pravac prema Garešnici) i Banova Jaruga - Pakračka Poljana (magistralni pravac prema Lipiku, Pakracu i Daruvaru)
- opskrbnih cjevovoda podsustava Kutina i Novska.

6.2.1.4. Vodoopskrbni sustav Općine Jasenovac

Na području Općine Jasenovac organizirana je vodoopskrba u Jasenovcu, a ostala naselja nemaju organiziranu vodoopskrbu. Vodoopskrbni sustav Općine Jasenovac se temelji na zahvatu podzemne vode s postrojenjem za kondicioniranje.

Prva faza razvitka vodoopskrbnog sustava općine Jasenovac izgrađena je u 1998. godini:

- sanacija postojeće mreže naselja Jasenovac
- proširenje vodoopskrbne mreže prema Košutarici, izgradnjom transportnog cjevovoda crpilište Jasenovac - Košutarica.

U drugoj fazi, koja je u tijeku, predviđeno je proširenje vodoopskrbnog sustava:

- izgradnjom spojnih cjevovoda Jasenovac - Uštica, te Jasenovac - Drenov Bok i Krapje - Puska
- izgradnjom vodotornja u naselju Puska
- proširenjem prizemnog vodospremnika uz distribucijsku crpnu stanicu

U trećoj fazi predviđena je:

- izgradnja vodoopskrbnih cjevovoda do naselja Trebež, Mlaka i Puska.

6.2.1.5. Vodoopskrbni sustav Glina - Gvozd

Na prostoru vodoopskrbne zone »Glina - Gvozd« postoje dva vodoopskrbna sustava:

- vodoopskrbni sustav Glina kojim je obuhvaćeno područje grada Gline
- vodoopskrbni sustav Gvozd - Topusko (općine Gvozd i Topusko).

Kod vodoopskrbnog sustava »Glina« predviđa se korištenje vode iz izvorišta »Prezdan« i »Smerdan« te planiranog izvorišta »Pokupska Slatina«, dok se kod vodoopskrbnog sustava »Gvozd - Topusko« korištenje vode predviđa iz izvorišta »Perna« i »Pecka«.

U prvoj fazi proširenja vodoopskrbnog sustava Glina, uz sanaciju postojećeg sustava, predviđena je opskrba vodom naselja u dolinama Gline i Maje, te naselja Slatina Pokupska, Zaloj i Gračenica Šišinečka izgradnjom:

- prve faze vodospremnika: »Glina«, »Novo Selo Glinsko« i »Desni Degoj«
- magistralnih cjevovoda: Glina - Maja - Dragotina, Glina - Šatornja, Donji Viduševac - Dvorišće - Prekopa - Novo Selo Glinsko, Kihalac - Marinbrod, Prekopa - Jukinac, izvorište »Prezdan« - Desni Degoj - Ilovčak, izvorište Pokupska Slatina - Gračenica Šišinečka.

U drugoj fazi proširenja vodoopskrbnog sustava Glina predviđena je izgradnja:

- II. faze vodospremnika »Glina«
- I. faze vodospremnika za opskrbu naselja II. zone: »Novo Selo Glinsko«, »Desni Degoj«, »Prijeka«, »Šaševa«, »Drenovac Banski«, »Bijeke Vode«, »Donji Klasnić« i »Gornji Klasnić«
- magistralnih cjevovoda: Gornji Viduševac - Donja Bučica, Glina - Majske Poljane - Brnjeuška
- opskrbnih cjevovoda II. i III. vodoopskrbne zone.

U prvoj fazi razvitka vodoopskrbnog sustava na prostoru općina Gvozd i Topusko uz neophodnu sanaciju postojećeg sustava distribucije predlaže se izgradnja:

- crpilišta »Pecka«
- proširenje vodoopskrbne mreže
- cjevovoda Pecka - vodoopskrbna mreža, Ponikvari - Gređani
- magistralnog cjevovoda Ponikvari - Vranovina - Hrvatsko Selo - Gređani
- opskrbnih cjevovoda.

U drugoj fazi proširenja vodoopskrbnog sustava na prostoru općina Gvozd i Topusko, predviđena je izgradnja:

- opskrbnih cjevovoda.

6.2.2. Korištenje voda

6.2.2.1. Vodonosna područja i prostor sanitarne zaštite crpilišta

Prisavska ravnica do Siska predstavlja potvrđeni vodonosni sloj sa značajnim zalihama podzemnih voda. Sličan je sastav i dolina Kupe i Une. U plan su ucrtana i područja na kojima su vršena detaljnija hidrogeološka istraživanja i dobiveni pozitivni rezultati, ali nije istraženo rasprostiranje vodonosnika (Osekovo, Mustafina Klada, Veliko Sviničko, Mužilovčica i Stari Farkašić).

Postojeća izvorišta potrebno je štiti u skladu s donesenim odlukama, a za izvorišta koja nemaju izrađene zone sanitarne zaštite potrebno je predvidjeti zaštitu u skladu s Pravilnikom o zaštitnim mjerama i uvjetima za određivanje zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće.

6.2.2.2. Energetsko korištenje voda

Postoje planovi za iskorištenje hidropotencijala rijeka na području Županije:

- VES Strelečko na Savi uzvodno od Siska (22 MW) planirana je Programom prostornog ure-

đenja Republike Hrvatske i osigurava kontrolu velikih voda, energetsko korištenje i plovidbu u smjeru Zagreba

- HE Pokuplje (Brkiševina) na Kupi, predviđene ukupne snage od cca 16 MW. Zbog mogućih utjecaja na visoko vrijedni krajolik rijeke Kupe biti će potrebno detaljno preispitati opravdanost lokacije HE Pokuplje.

Postoji i niz planova i projekata za korištenje hidropotencijala manjih brdskih vodotoka te će njihovo korištenje biti regulirano prostornim planovima uređenja gradova i općina. Smjernice za planiranje malih hidroelektrana dane su u točki 6.3.4.7. Korištenje energije vodotoka.

6.2.2.3. Opskrba vodom ribnjaka

Šaranski (toplovodni) ribnjaci su osnova slatkovodnog ribarstva u Hrvatskoj, no u sklopu plana dogradnje postojećih i izgradnje novih ribnjaka potrebno je imati u vidu program cjelovitog uređenja vodnog sustava na pojedinom slivnom području. Na području Županije planirano je:

- ribnjak Lipovljani - rekonstrukcija uz nadzor potrošnje vode, a predviđeno je povećanje površine do ukupno 800 ha (planirana lokacija Međurič)
- ribnjak Letovanić s uzgojem za potrebe poribljavanja na području zajednice sportskih i ribolovnih društava Sisak
- planirani novi ribnjak čija lokacija je predviđena između Peščenice i Lekenika, s opskrbom vodom iz akumulacije (retencije) Burdelj.

6.2.2.4. Navodnjavanje zemljišta

Navodnjavanje se vrši iz otvorenih vodotoka, izgrađenih brdskih akumulacija i podzemnih izvora.

Planira se izgradnja sustava za navodnjavanje 6.800 hektara zemljišta i to zahvatom vode iz:

- rijeke Save - na području
Martinske Vesi 1.750 ha
- na području
Topolovca i Šašne
Grede 1.350 ha
- manjih vodotoka s izgrađenim
akumulacijama 2.500 ha
- podzemnih izvora 1.200 ha.

Za potrebe navodnjavanja iz manjih, brdskih, vodotoka planirane su potencijalne lokacije akumulacija, koje su prikazane na kartografskom prikazu 2. Infrastrukturni sustavi 2.4. Korištenje voda i otpad. Akumulacije veće od 25 ha prikazane su pripadajućom oznakom i površinom, dok su akumulacije manje od 25 ha prikazane samo oznakom. Stvarna lokacija i površine akumulacija odrediti će se dodatnim istraživanjima i usvajanjem konkretnog projekta. Ukoliko se prilikom daljnijeg istraživanja i izrade projektne dokumentacije pokaže da je na pojedinoj lokaciji umjesto akumulacije povoljnija izrada retencije moguća je izgradnja iste bez izmjena ovoga Plana.

Prilikom izgradnje planiranih akumulacija izbjeći konflikt s postojećim stambenim prostorima.

6.2.3. Odvodnja

Nijedan grad ili naselje na području Županije nema izgrađen cjelovit kanalizacijski sustav sa pripadajućim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda. Postojećim sustavima odvodnje u većim naseljima pokriveni su dijelovi urbanih i radnih zona, dok prigradska područja i manja naselja nemaju izgrađen javni kanalizacijski sustav. Za prihvata otpadnih voda iz domaćinstava u naseljima bez kanalizacijskog sustava služe septičke jame, a recipijenti su vodotoci i melioracijski kanali.

Planom je za sve veće urbane aglomeracije predviđena organizirana javna odvodnja (mješovitog, razdjelnog ili polurazdjelnog sustava ovisno o veličini naselja i gustoći izgrađenosti) koja uključuje uređaje za pročišćavanje odgovarajućeg kapaciteta s mehaničkim i biološkim dijelom.

Dokumentima prostornog uređenja niže razine može biti predviđena izvedba i manjih podsustava odvodnje koji moraju obavezno uključivati sustav za pročišćavanje otpadnih voda.

Industrijski pogoni obvezni su za svoje otpadne vode izgraditi vlastite sustave i uređaje ili ih putem predtretmana dovesti u stanje mogućeg prihvata na sustav javne odvodnje.

Prikupljanje komunalnog mulja (nastalog kao ostatak nakon primarnog pročišćavanja voda) potrebno je organizirati radi njegove obrade i dorade na jednom mjestu.

Za sve planirane prometnice projektirati sustav za odvodnju oborinskih onečišćenih voda.

6.2.4. Uređenje voda - zaštita od poplava

Radi zaštite od štetnog djelovanja voda planirano je održavanje i rekonstrukcija postojećih te gradnja novih vodnih građevina koje služe za uređenje vodotoka i drugih površinskih voda.

Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima, zabranjeno je:

- podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, do 6 metara od vanjske nožice nasipa, odnosno od vanjskog ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda)
- podizati zgrade i druge objekte na udaljenosti manjoj od 10 m od ruba vodotoka ili kanala
- bušiti tlo do 20 metara od vanjske nožice nasipa, odnosno od vanjskog ruba regulacijsko-zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda).

Prilikom projektiranja prometne infrastrukture definirati dovoljan broj perforacija i propusta, preko kojih se omogućuje brže povlačenje vodnog vala prema koritu vodotoka, tj. brže snižavanje zaobalnih voda.

Trase infrastrukturnih sustava koji prolaze kroz poplavna područja treba projektirati na način da ne dođe do poremećaja širenja poplavnih voda; tj. ne smije se poremetiti postojeće stanje zaštitnih i regulacijskih građevina koje služe za obranu od poplava.

U fazi projektiranja pojedinačnih zahvata provesti analizu ranjivosti na klimatske promjene i primijeniti hidrotehnička rješenja za objekte koji će se graditi u poplavnom području.

Podaci iz Studije »Vodno gospodarstvo - podloge za prostorni plan Sisačko-moslavačke županije« (min. kota terena, kota brane, visina brane) navedeni u Obrazloženju, točka **3.6.2.4. Uređenje režima voda-zaštita od poplava**, u tablici-Pregled planiranih vodnogospodarskih objekata navedeni, samo su orijentacijski, stvarni podaci bit će određeni izradom projektne dokumentacije (Idejni, Glavni projekt).

6.2.4.1. Obrana od poplave savskih voda

Obrana od poplava savskih voda na području Sisačko-moslavačke županije uklopljena je u sustav obrane od poplave koji se osniva na učinku smanjenja vršnog protoka vodnog vala pri kontroliranim izlivanju velikih voda u retencijske prostore (Črnec polje, Lonjsko polje, Odransko polje i Ribarsko polje).

Upravljanje vodnim količinama u sustavu Srednjeg Posavlja obavlja se sa tri odteretna kanala (Sava - Odra - Sava, Lonja - Strug i Kupa - Kupa), nizom razdjelnih građevina (preljev Jankomir, te ustave Prevlaka, Strelečko, Palanjek, Trebež I i II, Košutarica, Jasenovac i Brodarci), nizinskim retencijama (Lonjsko polje, Mokro polje i Kupčina), odnosno poplavnim površinama (Opeka, Trstik i Zelenik).

6.2.4.2. Obrana od brdskih voda i uređenje slivova

Sisačko-moslavačka županija nalazi se na području VGO-a za vodno područje sliva Save.

Na području Županije nalaze se slijedeća hidrografska područja: međusliv Save od Krapine do Česme, sliv Ilove, međusliv Save od Česme do Ilove, sliv Ilove s Pakrom, međusliv Save od Ilove do Orjlave, sliv Kupe (dio), međusliv Save od Kupe do Une, sliv Une (dio u RH).

Ukoliko se prilikom daljnjeg istraživanja i izrade projektne dokumentacije pokaže da je na pojedinoj lokaciji umjesto akumulacije za obranu od poplava povoljnija izrada retencije moguća je izgradnja iste bez izmjena ovoga Plana. Prilikom izgradnje planiranih akumulacija izbjeći konflikt s postojećim stambenim prostorima.

6.2.5. Uređenje voda - odvodnja melioracijskih površina

Hidrotehničke melioracije obuhvaćaju poslove izgradnje novih te dogradnje i održavanja postojećih melioracijskih sustava koji su u pravilu dio ili podsustav

većih vodoprivrednih sustava. Na području Sisačko-moslavačke županije nalaze se slijedeća melioracijska područja:

- melioracijsko područje Lonjskog polja (kazete: 3 - dio, 4, 4a, 5, 6, 7, 8 i 9)
- melioracijsko područje Črnc polja - dio (kazeta 10)
- melioracijsko područje Odranskog polja - dio
- melioracijsko područje Sunje
- melioracijsko područje na slivu Kupe.

Radi zaštite melioracijskih vodnih građevina zaštićeno je:

- podizati zgrade i druge objekte na udaljenosti manjoj od 10 m od ruba vodotoka ili kanala
- orati i kopati zemlju, te obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti melioracijske vodne građevine ili poremetiti njihovo namjensko funkcioniranje:
  - na građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju na udaljenosti od 5 m od ruba tih građevina
  - na građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju na udaljenosti od 3 m od ruba tih građevina.

6.3. Energetski sustav

6.3.1. Naftno gospodarstvo

U naftnom se gospodarstvu predviđa temeljita obnova tehnoloških procesa i unapređenje djelatnosti (povećanje proizvodnje, uz bolju preradu sirovine). Ukoliko je to moguće, potrebno je koristiti postojeće koridore i lokacije, bez zahvaćanja u novi prostor, kako bi se smanjili mogući učinci po okoliš.

Obnovu je potrebno vršiti po najvišim gospodarsko - ekološkim standardima zaštite, uz primjenu važećih zakonskih propisa i konvencija o zaštiti okoliša.

6.3.2. Elektroopskrba

Glavni pravci razvoja u elektroprivredi usmjereni su na obnovu i dogradnju postojećih sustava proizvodnje, prijenosa i distribucije.

6.3.2.1. Građevine od državne važnosti

Elektroopskrbne građevine od državnog značenja su:

- proizvodne:
  - a) TE-TO Sisak - planirana izgradnja još jednog bloka u postojećoj termoelektrani Sisak uključujući i rasklopno postrojenje 400 kV s priključnim DV 2x400 kV Veleševac - TE Sisak
  - b) HE Strelečko na Savi sa priključnim DV 110 kV

- c) HE Pokuplje na Kupi (nizvodno od Brkiševine) sa priključnim DV 110 kV vodom na TS 110/20(10) kV »Glina« - u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša
- d) TE Mahovo (na prirodni plin) sa dva priključna DV 2x400 kV - do DV 2x400 kV Veleševac - TE Sisak i do DV 2x400 kV Tumbri - (Veleševac) - (Međurić) - Ernestinovo
- e) solarne elektrane instalirane snage 20 MW i veće
- f) geotermalna elektrana (Topusko, Sisak)
- prijenosne: dalekovodi:
  - a) DV 2x400 kV Tumbri - Bihać
  - b) DV 2x400 kV Veleševac - (TE Sisak) - Prijedor, Banja Luka
  - c) DV 2x400 kV Veleševac - (TE Sisak) - Bihać
  - d) priključak TS 220/110/35 kV Međurić pomoću DV 2x400 kV na DV 2x400 kV Tumbri - (Veleševac) - Ernestinovo
  - e) dalekovod DV 2x220 kV za priključak Te Sisak na DV 220 kV TS Mraclin - TS Prijedor (R. BiH)
  - f) priključni dalekovod DV 2X220 Kv TS Sisak - Industrija (rekonstrukcija TS Željezare) na DV 2X220 TE Sisak - Mraclin/Prijedor.

6.3.2.2. Građevine od županijske važnosti

Elektroopskrbne građevine od županijskog značaja su:

- elektrane
  - a) elektrane na obnovljive izvore energije od 10 MW do 20 MW s pripadajućim građevinama
    - sunčane elektrane
    - elektrana i kogeneracijsko postrojenje na gorivo iz neopasnog otpada u Kutini
    - elektrana sa kogeneracijskim postrojenjem na neopasni otpad i biomasu u Sisku
  - b) hidroelektrane instalirane snage do 10 MW s pripadajućim građevinama
- transformacijske u prvoj fazi:
  - a) TS 110/20 kV »Sisak 2« - prelazak sa transformacije 35/10 (20) kV na 110/20 kV sa priključnim DV 2x110 kV do DV 2x110 kV Pračno - Mraclin
  - b) TS 110/20 kV »Hrvatska Kostajnica«
  - c) obnova TS 35/10 kV Kutina
  - d) TS 110/35 kV Rafinerija - dogradnja dijela 110/20 kV
- prijenosne u prvoj fazi:
  - a) DV 110 kV od TS 110/20 kV »Hrvatska Kostajnica« do buduće TS 110/20 kV »Sunja«
  - b) dodatno napajanje TS 35/10 kV Kutina iz TS 110/10 kV Petrokemija Kutina
  - c) DV 110 kV TS Glina - planirana TS Dvor
  - d) DV 110 kV planirana TS Sunja - planirana TS Novska.

Elektroopskrbne građevine od županijskog značenja koje se dugoročno planiraju su:

- transformacijske:
  - a) izgradnja TS 110/20 kV »Pogorelac« i priključnog DV 2x110 kV do DV 2x110 kV Pračno - Mraclin
  - b) izgradnja TS 110/20 kV »Galdovo« sa priključnim DV 2x110 kV do DV 110 kV TE Sisak - Kutina ili do DV 110 kV »Siscia« - TE »Sisak«
  - c) TS 110/20 kV »Sunja«
  - d) TS 110/20 kV »Hrvatska Dubica«
  - e) TS 110/20 kV »Dvor«
  - f) TS 110/20 kV »Gvozd«
  - g) TS 110/20 kV »Topusko« sa priključkom na DV 110 kV Glina - Gvozd
  - h) izgradnja TS 110/10 (20) kV u naselju Lekenik s priključkom na dalekovod
  - i) nova TS 110/35(20) kV Novska sa priključnim dalekovodom
  - k) TS 110/x Kv Novska planira se na području južno od pruge Zagreb - Novska
  - j) izgradnja TS 110/35 (20) kV Ludina
- prijenosne:
  - a) DV 110 kV Glina - Gvozd - Vojnić - jedna od prioritetnih veza
  - b) DV 110 kV Pračno - Sunja
  - c) DV 110 kV Sunja - Hrvatska Dubica
  - d) DV 110 kV Kostajnica - Dvor
  - e) DV 110 kV Glina - Vrnograč
  - f) DV 110 (35) kV od TS 110/35(20) kV Ludina do podzemnog skladišta plina PSP Okoli.

6.3.2.3. Smjernice za planiranje elektroopskrbnih građevina

Utvrđuju se sljedeće vrijednosti zaštitnih koridora za visokonaponske objekte (DV):

- postojeći dalekovodi:
  - dalekovod 2x400 Kv - zaštitni koridor 80 metara (40+40 od osi DV-a)
  - dalekovod 400 Kv - zaštitni koridor 70 metara (35+35 od osi DV-a)
  - dalekovod 2x220 Kv - zaštitni koridor 60 metara (30+30 od osi DV-a)
  - dalekovod 220 Kv - zaštitni koridor 50 metara (25+25 od osi DV-a)
  - dalekovod 2x110 Kv - zaštitni koridor 50 metara (25+25 od osi DV-a)
  - dalekovod 110 Kv - zaštitni koridor 40 metara (20+20 od osi DV-a)
  - kabel 2x110 Kv - zaštitni koridor 6 metara
  - kabel 110 Kv - zaštitni koridor 5 metara
- planirani dalekovodi:
  - dalekovod 2x400 Kv - zaštitni koridor 100 metara (50+50 od osi DV-a)

- dalekovod 400 Kv - zaštitni koridor 80 metara (40+40 od osi DV-a)
- dalekovod 2x220 Kv - zaštitni koridor 70 metara (35+35 od osi DV-a)
- dalekovod 220 Kv - zaštitni koridor 60 metara (30+30 od osi DV-a)
- dalekovod 2x110 Kv - zaštitni koridor 60 metara (30+30 od osi DV-a)
- dalekovod 110 Kv - zaštitni koridor 50 metara (25+25 od osi DV-a)
- kabel 2x110 Kv - zaštitni koridor 12 metara
- kabel 110 Kv - zaštitni koridor 10 metara.

Za izgradnju transformatorskih stanica određuju se sljedeće površine:

- postrojenje 400/220 kV otvorene (AIS) izvedbe: cca 400x400 m
- postrojenje 220/110 kV otvorene (AIS) izvedbe: cca 200x200 m
- postrojenje 110/x kV otvorene (AIS) izvedbe: cca 100x100 m
- postrojenje 110/x kV otvorene (GIS) izvedbe: cca 60x60 m.

Konačna veličina transformatorskih stanica prilagodit će se opsegu izgradnje postrojenja (broju i rasporedu energetske polja na otvorenom i u pogonskim zgradama), tehnološkim zahtjevima i zatečenim uvjetima u prostoru u okruženju kao i zahtjevima ostalih sudionika u prostoru što će se utvrđivati kroz postupak izdavanja lokacijske ili građevinske dozvole.

Prostor unutar koridora rezerviran je isključivo za potrebe izgradnje, redovnog pogona i održavanja dalekovoda. U koridoru posebnog režima dalekovoda odnosno u prostoru kojeg zauzimaju koridori dalekovoda ne mogu se graditi nadzemni objekti dok se uvjeti korištenja ispod dalekovoda moraju regulirati primjenom pozitivnih važećih tehničkih ili drugih provedbenih propisa. Gradnja nadzemnih objekata može se odvijati u rubnom području koridora ili kada se isti presjeca razizemnim ili podzemnim infrastrukturnim objektima (prometnice, plinovodi, vodovodi, telekomunikacije, odvodnja) samo temeljem pribavljenih posebnih uvjeta građenja kojima se određuje udaljenost pasivnih (konstruktivnih) i aktivnih dijelova (pod naponom) dalekovoda i građevina koji se namjeravaju graditi u njegovoj okolini.

Isto postupanje potrebno je provesti i za prostore koji se nalaze u okruženju transformatorskih stanica.

Zaštitni pojas nadzemnog voda u imovinsko pravnom smislu određuje se preko konstrukcijske širine voda (razmak između najudaljenijih krajeva konzola) i površine zauzeća stupnog mjesta u prostoru uvećanih za 1 metar sa svake strane. Konstrukcijska širina voda i površina koju će zauzimati stupno mjesto u naravi definira se idejnim projektom u postupku ishođenja lokacijske dozvole.

Trase i lokacije planiranih visokonaponskih objekata (DV) i postrojenja (TS, RP, EVP) ucrtane u Planu su usmjeravajuće. Točan smještaj u prostoru odrediti će se na osnovu dodatnih istraživanja i izrade odgovarajuće dokumentacije, te se u tom smislu neće smatrati izmjenama ili prekoračenjem odredbi ovog Plana.

Ukoliko postoje tehničke pretpostavke izvedivosti postojeće dalekovode ili kabele napona 10 kV, 20 kV, 35 kV, 110 kV, 220 kV moguće je rekonstrukcijom po njihovim postojećim trasama i pripadnim koridorima preoblikovati u dalekovode ili kabele više naponske razine i povećane prijenosne moći, a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečnoj razvijenosti i stanju prostora mogu kroz postupak prethodnog mišljenja/rješenja o potrebi ili izostanku potrebe ishođenja lokacijske ili građevinske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i rekonstruirati/izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

Ovim Planom predviđa se i mogućnost izgradnje malih hidroenergetskih građevina. Prije izgradnje takvih građevina potrebno je provesti odgovarajuće postupke, zadovoljiti uvjete zaštite prostora i okoliša, te ekonomske isplativosti.

U fazi projektiranja pojedinačnih zahvata provesti analizu ranjivosti na klimatske promjene i primijeniti hidrotehnička rješenja za objekte koji će se graditi u poplavnom području.

Na projektnoj razini, po potrebi, osigurati mjere zaštite od kolizija ptica i šišmišima s vodovima dalekovoda.

Detaljan položaj dalekovoda, transformatorskih stanica i rasklopnih postrojenja napona 220 kV i nižeg u svrhu povezivanja sunčanih elektrana i hidroelektrana s postojećim sustavima prijenosa i distribucije rješavat će se u sklopu izrade projektne dokumentacije za hidroelektrane i solarne elektrane u postupku izdavanja lokacijske i/ili građevinske dozvole.

Korekcije trasa i položaja infrastrukturnih objekata, djelomično izmještanje ili smanjenja pojedinih lokacija elektroenergetskih objekata koje proizlaze iz provedenih studija iz područja zaštite prirode, zaštite okoliša i zaštite kulturnih dobara, ne smatraju se izmjenom Plana.

Lokacije i koridori novih/planiranih elektro-energetskih objekata distributivnih napona (0,4, 10, 20 i 35 kV) utvrditi će se prostornim planovima užih područja i/ili razradom projektne dokumentacije u skladu sa dobivenim posebnim uvjetima.

6.3.3. Plinoopskrba

Strategijom i Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske predviđena je gradnja magistralnog plinovoda na trasi Bosiljevo - Sisak.

Opskrba potrošača na prostoru sjeveroistočno od rijeke Save ostvaruje se magistralnim plinovodom Ivanić-Grad - Kutina - Novska na koji su lokalne mreže spojene preko mjerno redukcijskih stanica u Kutini, Novskoj i Lipovljanima. Planirana je obnova postojeće mreže, te dalje proširenje distribucijske plinske mreže na preostala naselja u području Moslavačkog gorja te na područje Jasenovca i u naselja istočno od Novske.

Na području Sisačko-moslavačke županije jugozapadno od Save planira se izgradnja plinsko distributivnog sustava koji će se opskrbljivati iz postojećih i planiranih magistralnih plinovoda.

Planirano je sljedeće:

- u prvoj etapi: plinska mreža Siska, Martinske Vesi, Lekenika i Sunje
- u drugoj etapi: distribucija plina na području Petrinje, Gline, Topuskog i Gvozda
- u trećoj etapi: distribucija plina na području Hrvatske Kostajnice i Hrvatske Dubice i Dvora.

U pojasu širokome 30 m lijevo i desno od osi plinovoda, nakon izgradnje plinovoda, zabranjeno je graditi zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi, bez obzira na stupanj sigurnosti izgrađenoga plinovoda i bez obzira na razred pojasa cjevovoda.

Iznimno zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi mogu se graditi u pojasu užem od 30 m ako je gradnja već bila predviđena prostornim planom prije projektiranja plinovoda i ako se primijene posebne zaštitne mjere, s tim da najmanja udaljenost naseljene zgrade od plinovoda mora biti:

- a) za promjer plinovoda do 125 mm - 10 m
- b) za promjer plinovoda od 125 mm do 300 mm - 15 m
- c) za promjer plinovoda od 300 mm do 500 mm - 20 m
- d) za promjer plinovoda veći od 500 mm - 30 m.

Zaštitu podzemnih instalacija, plinovoda i uređaja, potrebno je planirati i provoditi u skladu s odredbama Pravilnika o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport (Sl. list br. 26/85).

6.3.4. Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije

Na području Sisačko-moslavačke županije moguće je, prema lokalnim prilikama i potrebama koristiti sljedeće obnovljive izvore energije:

- energiju Sunca
- energiju biomase (korištenje bio mase iz poljoprivrede, šumske biomase i biorazgradivog otpada)
- energiju deponijskog bioplina
- energiju vjetra
- geotermalnu energiju (termomineralna voda u lječilištu Topusko - mogućnost korištenja za grijanje lječilišta, ugostiteljskih građevina i stanova, staklenička proizvodnja hrane i bilja; geotermalni vodonosnici u Petrinji, Sisku i dr.)
- energiju vodotoka.

Studijom »Analiza prostornih mogućnosti Sisačko-moslavačke županije za korištenje obnovljivih izvora energije« (OIKON d.o.o., Institut za primjenjenu ekologiju, veljača 2016.) predložene su potencijalne lokacije za planiranje sunčanih fotonaponskih elektrana i potencijalne lokacije za smještaj energetskih postrojenja na biomasu, na području Sisačko-moslavačke županije (prikazane su na kartografskom prikazu 8. Potencijalne lokacije za planiranje

- sunčanih fotonaponskih elektrana
- energetskih postrojenja na biomasu).

Predložene lokacije su okvirno analizirane na temelju utvrđenih kriterija s obzirom na energetske potencijal, površinu i konfiguraciju terena, korištenje zemljišta, infrastrukturne značajke i mogućnosti (uključujući mogućnost priključka na mrežu i blizinu prometnica), prostorno - planski i okolišni aspekt i dr., te aspekt zaštite prirodnih vrijednosti i graditeljske baštine.

Ove lokacije se ne uvrštavaju u Prostorni plan Sisačko-moslavačke županije kao planirane lokacije za gradnju elektrana, već se navode kao potencijalno pogodne lokacije za koje je daljnjim istraživanjima potrebno utvrditi točnu procjenu energetske iskoristivosti, detaljniju analizu mogućnosti i načina priključka na elektroenergetsku mrežu, detaljnu procjenu utjecaja geomorfologije na tehničku izvedbu, detaljnije sagledavanje očekivanih utjecaja na prirodu i okoliš, itd., te ukoliko se procijeni da je izgradnja na ovim lokacijama moguća i isplativa, moguće je PPUO/G odrediti građevinske zone budućih elektrana, vrstu i namjenu elektrane.

Za sve zahvate elektrana, energana i energetske postrojenja potrebno je napraviti ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

Povezivanje odnosno priključak planiranih elektrana (obnovljivih izvora) na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planiranog obnovljivog izvora i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu. Točno definiranje trase priključnog dalekovoda/kabela biti će ostvarivo samo po dobivenim pozitivnim uvjetima od strane ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava), a na osnovi nadležnosti mjesta priključka (DV i TS) visokog ili srednjeg napona i prihvaćenog Elaborata mogućnosti priključenja na mrežu.

Ako Planom nije drugačije uređeno priključak se može smatrati sastavnim dijelom zahvata izgradnje elektrane (obnovljivih izvora).

Priključak obnovljivog izvora na elektroenergetsku mrežu koja je u nadležnosti operatora prijenosnog sustava definira se kao dio zahvata (faza/etapa) u okviru složene građevine - elektrane.

6.3.4.1. Smjernice za planiranje smještaja i gradnju sunčanih elektrana

Sunčane elektrane se sukladno odredbama ovoga Plana i posebnih propisa mogu graditi na površinama:

- koje su u prostornom planu bilo koje razine grafički određene u kartografskom prikazu kao površine namjene za izgradnju sunčanih elektrana, neovisno o tome jesu li unutar ili izvan građevinskog područja, te se kod takvih površina ne primjenjuju ograničenja snage sunčane elektrane propisana prostornim planom
- koje su u prostornom planu bilo koje razine određene kao površine izdvojenog građevinskog područja izvan naselja gospodarske i poslovne namjene (I i K)
- koje su prostornim planom određene kao poljoprivredno tlo oznake P3, a u neposrednom su

kontakta s izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarskih i poslovnih namjena na kojima se nalaze postojeće gospodarske ili poslovne građevine, uz uvjet da ista površina ne može biti veća od 50% površine te gospodarske i poslovne zone, a dobivena električna energija koristi se za potrebe tih građevina

- jezera nastalih eksploatacijom mineralnih sirovina, kao i ribnjacima i drugim uzgajalištima akvakultura na kopnu, uz suglasnost davatelja koncesije, odnosno davatelja zakupa ako je riječ o području pod koncesijom, odnosno zakupom
- saniranih odlagališta otpada
- eksploatacijskih polja čvrste mineralne sirovine uz suglasnost tijela nadležnog za rudarstvo
- koje se nalaze unutar građevnih čestica postojećih infrastrukturnih i vodnih građevina uz suglasnost tijela koje upravlja predmetnim infrastrukturnim sustavom i građevinom.

Područja za sunčane elektrane planirati tako da se u što većoj mjeri izbjegne zauzimanje rijetkih i ugroženih stanišnih tipova kako ne bi došlo do značajnog nepovoljnog utjecaja na te stanišne tipove.

Sunčane elektrane nije moguće planirati:

- na područjima cretova
- na lokacijama osobito vrijednog obradivog zemljišta (označeno kao P1) i vrijednog obradivog zemljišta (označenog kao P2)
- na području zaštitnih šuma i šuma posebne namjene
- na staništima ekološki značajnim za ciljne vrste i ciljnim stanišnim tipovima ekološke mreže, osim ukoliko se ocjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu pokaže da nemaju negativnog utjecaja
- na području recentnih nalazišta strogo zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore, faune (naročito ptica) i gljiva.

Izgradnju sunčanih elektrana trebalo bi potencirati u zonama gdje već postoji određena komunalna infrastruktura i infrastruktura transporta energije, odnosno gdje nema zahtjeva ili su minimalni zahtjevi za gradnjom novih objekata.

Određuju se sljedeći uvjeti smještaja i gradnje sunčanih elektrana:

- veličinu i oblik granica elektrane odnosno sklopova fotonaponskih modula, u što većoj mjeri prilagoditi prirodnoj morfologiji terena i ostalim strukturnim elementima u prostoru (postojećoj parcelaciji, šumskom rubu, postojećoj prometnici)
- u slučaju velikih sunčanih elektrana, parcelu sunčane elektrane podijeliti na više polja s panelima tako da se osiguraju koridori za prolaz životinja, tzv. »zeleni mostovi«
- prilikom podjele parcele na polja s panelima zadržati (ili simulirati) sadašnju strukturu parcelacije (dimenzije, oblik, mreža putova)
- koeficijent izgrađenosti (kig) građevne čestice, odnosno pokrovnosti panelima može iznositi najviše 0,7
- koristiti fotonaponske module sa što nižim stupnjem odbleska

- kao zaštitne pojaseve oko elektrane koristiti elemente karakteristične za okolni prostor (npr. autohtonu vegetaciju, živice i sl.)
- prilikom ograđivanja, kako bi se omogućio nesmetan prolaz malim životinjama, ograda ne smije biti postavljena niže od 20 cm od tla. Radi omogućavanja preleta ptica preko ograde visina ograde treba biti manja od gornje visine panela i okolne grmolike vegetacije, u protivnom radi povećanja vidljivosti za ptice planirati označavanje ograde u razini istoj i većoj od gornje visine panela i okolne grmolike vegetacije.

Agrosunčane elektrane se mogu graditi na površinama koje su prostornim planom bilo koje razine određene kao poljoprivredne površine, a na kojima se uspostavljanjem poljoprivrednih trajnih nasada upisanih u evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta (ARKOD) ili na kojima se uz postojeći prostor obuhvata farme, staklenika ili plastenika postavom agrosunčanih elektrana postižu ciljevi razvoja poljoprivredne djelatnosti, uz zadržavanje namjene poljoprivrednog zemljišta, osim u parku prirode.

Agrosunčana elektrana predstavlja prostor na kojemu se paralelno odvija poljoprivredna proizvodnja i proizvodnja obnovljive električne energije pomoću fotonaponskih sustava, pri čemu je potrebno omogućiti poljoprivrednu proizvodnju na minimalno 60% površine agrosolarne elektrane.

Smjernice za planiranje agrosunčanih elektrana:

- mora se osigurati da je najmanje 60% površine parcela koje su predmet zahvata namijenjeno poljoprivrednoj djelatnosti u skladu s dobrom poljoprivrednom praksom tijekom cijelog životnog vijeka agrosolarne elektrane
- na površini agrosolarne elektrane mora se uspostaviti optimalna poljoprivredna proizvodnja (biljna ili stočarska) s obzirom na novonastale uvjete uzgoja stoke ili biljnih 12 kultura uz prisutnost fotonaponskih sustava
- ispunjenje uspostavljene poljoprivredne proizvodnje potrebno je dokazati kroz stručni dokument koji izrađuje treća strana (ne nositelj poljoprivredne proizvodnje ili proizvođač električne energije) koja na raspolaganju ima adekvatne stručnjake odgovarajuće stručne spreme (VSS biotehničke struke), pri čemu u obzir treba uzeti i usporedbu prinosa s referentne površine
- potencijalna promjena vrste poljoprivredne proizvodnje npr. s uzgoja povrća na ekstenzivno pašaranje, ne smatra se kao zadovoljenje ovog podkriterija
- minimalna visina modula dizajnirana je da omogućiti kontinuitet poljoprivrednih (ili stočarskih) aktivnosti, čak i ispod fotonaponskih modula, izuzev površina koje se ne mogu upotrebljavati zbog tehničke sigurnosti solarnih panela i sigurnosti ljudi
- na površini agrosunčane elektrane potrebno je svake godine provoditi monitoring poljoprivredne proizvodnje, stanja tla, mikroklimatskih uvjeta te usporediti s očekivanim stanjem iz stručnog dokumenta

- prostor na kojem se ne obavlja poljoprivredna proizvodnja održavati košnjom ili ispašom, bez primjene kemijskih sredstava
- unutar idejnog i glavnog projekta agrosunčane elektrane potrebno je naznačiti prostor na kojem se planira poljoprivredna proizvodnja i izraziti postotak površine, u odnosu na ograđenu površinu zahvata, na kojoj će se odvijati poljoprivredna proizvodnja
- trasirati razvoje kabela uz unutarnje ceste i ispod redova panela kako bi se omogućila što veća površina za poljoprivrednu proizvodnju. Srednjenaponske kablove potrebno je zbog sigurnosti postavljati na rovove dubine od min 1 m.

6.3.4.2. Smjernice za izgradnju malih fotonaponskih i i sunčanih toplinskih sustava u građevinskim područjima naselja te za iskorištavanje obnovljivih izvora energije u zgradarstvu

Dozvoljava se postava solarnih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija na krovove i pročelja zgrada unutar građevinskog područja te na krovove i pročelja zgrada u izdvojenim građevinskim područjima svih namjena.

Za postavljanje fotonaponskih panela na građevine koje se nalaze unutar zaštićenih povijesnih cjelina potrebno je zatražiti odobrenje od strane nadležnog Konzervatorskog odjela. Postavljanje nije moguće na pojedinačno zaštićenim i iznimno vrijednim građevinama unutar cjelina niti na arheološkim nalazištima koji su upisani u registar kulturnih dobara RH.

Prostornim planovima uređenja gradova/općina potrebno je definirati uvjete i način gradnje za postavu solarnih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija na teren okućnice građevne čestice, koje se grade kao pomoćne građevine na građevnoj čestici postojeće zgrade za potrebe te zgrade.

Potrebno je voditi računa o optimalnoj orijentaciji građevina koja se može ostvariti formiranjem građevinskih zona kod kojih je moguće maksimalno razvijanje južnog pročelja bez zasjenjivanja od drugih objekata ili vegetacije.

6.3.4.3. Smjernice za smještaj energetskih postrojenja na biomasu

Energetska postrojenja na biomasu za proizvodnju električne i toplinske energije mogu se graditi kao prateće građevine:

- unutar mješovitih zona sa pretežito poljoprivrednom namjenom
- u sklopu postojećih farmi, tovišišta
- u sklopu gospodarskih zona,

pod uvjetom da su zadovoljeni svi važeći propisi i standardi (zaštita okoliša, zaštita voda, energetsko odobrenje i dr.).

Smještaj energetskog postrojenja na biomasu na građevnoj parceli uz farmu ili u sklopu gospodarske zone mora biti na propisanim udaljenostima od ostalih

građevinskih parcela ili dijelova naselja, da se ne bi pojavili štetni utjecaji buke, onečišćenja zraka, vode, tla i sl.

Postrojenja za sagorijevanje biomase moraju imati sustave za filtriranje plinovitih i krutih tvari koje nastaju prilikom sagorijevanja te njihovo sigurno zbrinjavanje.

Pri odabiru lokacije za izgradnju energetskog postrojenja na biomasu potrebno se pridržavati sljedećih smjernica:

- lokacija se treba nalaziti na prikladnoj udaljenosti od naselja kako bi se izbjegle neugodnosti, smetnje i time konflikti vezani za neugodne mirise i povećanu razinu prometa prema i od postrojenja
- potrebno je uzeti u obzir smjer prevladavajućih vjetrova kako bi se izbjeglo širenje neugodnih mirisa do naseljenih područja
- potrebno je voditi računa o mogućnosti pristupa infrastrukturi kao što je elektroenergetska mreža, plinska mreža te transportne ceste
- lokacija ne smije biti smještena na potencijalno poplavnom području velike i srednje vjerojatnosti, a za poplavno područje male vjerojatnosti se dozvoljava uz posebne uvijete i odobrenje nadležnog javnopravnog tijela
- lokacija bioplinskog postrojenja treba biti blizu mjesta proizvodnje poljoprivredne sirovine (stajski gnoj, gnojnica, energetski usjevi)
- lokacija postrojenja za sagorijevanje biomase treba biti u blizini sirovine (veliki šumski kompleksi i velike šumske površine)
- postrojenje treba smjestiti što je moguće bliže potencijalnim potrošačima proizvedene toplinske energije
- potrebno je osigurati odgovarajuću veličinu parcele uključujući i površine za privremeno skladištenje dobavljene količine biomase
- osigurati zaštitni pojas (min 10 m širine) od pristupne ceste.

6.3.4.4. Korištenje energije deponijskog bioplina

Energetska postrojenja za korištenje deponijskog bioplina je moguće planirati u sklopu postojećih odlagališta otpada ili u neposrednoj blizini postojećeg odlagališta pod uvjetom da su zadovoljeni svi važeći propisi i standardi (zaštita okoliša, zaštita voda, energetsko odobrenje i dr.).

Smještaj bioplinskog postrojenja na građevnoj parceli uz odlagalište otpada ili u njegovom sklopu mora biti na propisanim udaljenostima od ostalih građevinskih parcela ili dijelova naselja, da se ne bi pojavili štetni utjecaji buke, onečišćenja zraka, vode, tla i sl.

6.3.4.5. Korištenje energije vjetra

Uvjeti smještaja i gradnje vjetroelektrana

Planiranje i građenje građevina za iskorištavanje snage vjetra za električnu energiju nije dopušteno:

- na područjima zaštićenih prirodnih i kulturnih vrijednosti (prema Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara)
- u I. i II. zaštitnoj zoni vodocrpilišta
- na područjima naselja, gospodarskih, turističkih i sportsko rekreacijskih zona.

Lokacije građevina za iskorištavanje snage vjetra za električnu energiju potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri planirati izvan:

- poljoprivrednog zemljišta I. i II. bonitetne klase
- područja visokokvalitetnih šuma i visoke vegetacije
- područja ekološke mreže
- područja recentnih nalazišta strogo zaštićenih i/ili ugroženih vrsta flore i gljiva
- zona dnevnog kretanja šišmiša i područja utjecaja na aktivna gnijezda ptica grabljivica
- područja za zaštitu predloženih prirodnih i kulturnih vrijednosti (prema Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara).

Minimalne zračne udaljenosti od krajnjeg dometa elise vjetroagregata do pojedinih prostornih elemenata:

- granica naselja i turističkih zona - 700 m (odnosno toliko da razina buke uzrokovane radom vjetroelektrane za najbliže objekte za boravak i rad ljudi ne prelazi 40 dB(A))
- autocesta i brzih cesta - 500 m
- državnih cesta - 400 m
- ostalih prometnica - 200 m
- eksploatacijskih polja mineralnih sirovina - 500 m.

Provedbom istražnih radova (npr. mjerenje vjetro-potencijala, broj vjetroagregata, analiza prihvatnog kapaciteta mreže i drugo) potrebno je utvrditi energetsku iskoristivost i prihvatni kapacitet lokacije.

Pri smještaju vjetroelektrana potrebno je voditi računa o položaju najbližih telekomunikacijskih uređaja (radio i TV - odašiljači, navigacijski uređaji) radi izbjegavanja elektromagnetskih smetnji.

Raspored programskih sadržaja vjetroelektrane treba maksimalno prilagoditi postojećim strukturnim elementima na prostoru lokacije zahvata (postojeća parcelacija, šumski rub, mreža putova i sl.) i prirodnoj morfologiji terena.

Prilikom projektiranja vjetroelektrane voditi računa o proporcijama krajobraza te zadržavanju i poštivanju postojećeg mjerila i ritma na prostoru lokacije zahvata.

Pri određivanju veličine i smještaja vjetroagregata voditi računa o vizualnoj izloženosti i mogućoj vizualnoj degradaciji prostora (osobito vrijednog krajobraza). Obavezno izraditi analizu teorijske vidljivosti vjetroelektrane i kompjutorsku vizualizaciju vjetroelektrane koja uključuje pristupne i servisne prometnice sa svih važnih vizurnih točaka radi ocjene utjecaja na fizionomiju krajobraza.

Preporuča se upotreba vjetroelektrana s tri lopatice, a boja stupova i rotora vjetroagregata treba biti takva da se najmanje ističe u okolnom prostoru (najčešće mat bijela boja koja nema blješteći efekt).

Prostor vjetroelektrane ili njezinog pojedinog segmenta ograničen je na 8 km², a međusobni razmak između susjednih vjetroelektrana ili pojedinih segmenata vjetroelektrane iznosi najmanje 2 km.

Pristupne i servisne prometnice projektirati sa širinom maksimalno 5 m, osim na dijelovima, gdje je zbog tehničkih zahtjeva transportnih vozila potrebna veća širina. Dijelove prometnice šire od 5 m nakon izgradnje sanirati prema projektu sanacije s ciljem vraćanja stanju prije izgradnje.

Prometnice projektirati tako da se što bolje prilagode postojećem terenu, uz izbjegavanje dubokih zasjeka i visokih nasipa. Neizbježne pokose projektirati s nagibom 1:3 kako bi se omogućila njihova sanacija.

Za internu elektroenergetsku mrežu vjetroelektrane koristiti podzemne kabele koji prolaze postojećim i/ili planiranim trasama prometnica.

Za potrebe spajanja mreže vjetroelektrana u elektroenergetski sustav potrebno je u što većoj mjeri koristiti podzemne kabele koji prolaze postojećim trasama (npr. prometnica), a samo na mjestima gdje je to fizičkim stanjem na terenu nemoguće koristiti zračni sustav (zračni dalekovodi).

Površine vjetroelektrana ne smiju se ograđivati, a prostor između vjetroagregata se može koristiti u skladu s namjenom prostora.

Na makrolokacijama za planiranje i građenje građevina za iskorištavanje snage vjetera za električnu energiju moguće je smjestiti i fotonaponske elektrane poštujući uvjete za izgradnju samostojećih fotonaponskih elektrana.

Za sve zahvate potrebno je napraviti prethodna istraživanja faune ptica i šišmiša zbog ocjene prihvatljivost lokacije s tog aspekta. Istraživanja treba provesti u skladu sa Smjernicama za izradu studija utjecaja na okoliš za zahvate vjetroelektrana. Opseg istraživanja treba prilagoditi veličini zahvata odnosno veličini područja obuhvata zahvata, razini rizika od značajnih utjecaja, tipu i distribuciji staništa na lokaciji zahvata, broju očekivanih vrsta, prisutnosti osjetljivih vrsta i dr.

6.3.4.6. Površine planirane za eksploataciju geotermalnih voda

Geološki potencijal geotermalnih voda postoji na cijelom prostoru Županije te se Planom predviđa mogućnost istraživanja geotermalne vode na svim prostorima na kojima za to u ovom Prostornom planu ne postoji zapreka.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja dozvolom za istraživanje utvrdilo je koordinate istražnih prostora »Topusko« i »Sisak«, prikazanih na kartografskom prikazu 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju, unutar kojih će se nakon utvrđivanja rezervi formirati eksploatacijska polja geotermalne vode, koja mogu biti jednake ili manje površine od istražnih prostora.

Svi prostori eksploatacijskih polja ugljikovodika po prestanku eksploatacije ugljikovodika mogu se smatrati potencijalnim eksploatacijskim poljima geotermalne vode u energetske svrhe.

Unutar eksploatacijskih polja geotermalnih voda, mogu se planirati energane, elektrane i energetska postrojenja koja će koristiti geotermalnu energiju, izvan ili unutar građevinskih područja u skladu s kriterijima i uvjetima posebnih propisa i odredbi ovog Plana.

Kriteriji i uvjeti za istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda na području Županije određeni su točkom 11.2.1. *Uvjeti neposredne provedbe zahvata u prostoru unutar istražnih prostora i eksploatacijskih polja ugljikovodika (E1) i eksploatacijskih polja geotermalnih voda (E2).*

U slučaju da se tijekom zemljanih radova naiđe na materijalne tragove kulturnog sloja, navedeni radovi se moraju prekinuti i o nalazu obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

6.3.4.7. Korištenje energije vodotoka

Hidroelektrane se ne mogu planirati na vodotocima unutar zona sanitarne zaštite izvorišta te na manjim vodotocima uzvodno od same zone sanitarne zaštite i na vodotocima čije je ekološko stanje, a time i hidromorfološko, određeno kao vrlo dobro.

Moguća je izgradnja malih hidroelektrana u sklopu gospodarskih i turističkih i sportsko-rekreativnih zona te u sklopu mješovitih zona manjih naselja i izdvojenih seoskih domaćinstava, pod uvjetom da su zadovoljeni svi važeći propisi i standardi (zaštita okoliša, zaštita voda, energetske odobrenje i dr.).

Za sve zahvate malih hidroelektrana potrebno je napraviti ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

Na vodotocima na kojima je moguće planiranje hidroelektrana potrebno je osigurati kontinuitet vodotoka u smislu gradnje ribljih staza i sličnog, naročito u područjima ekološke mreže u kojima su ribe ciljne vrste.

Prilikom izgradnje hidroelektrana potrebno je izvoditi radove u riječnom koritu na način da imaju najmanje utjecaja na vodni režim, a ujedno i na zamućenje vode nizvodno. Prvenstveno treba izbjegavati privremene potpune pregradnje vodotoka.

Gradnju malih hidroelektrana treba planirati u razdoblju malih voda te visinu pregrade planirati/izvesti sukladno Vodopravnim uvjetima kako bi se očuvalo stanje vodnog tijela i cjelovitost toka sukladno Okvirnoj direktivi o vodama EU (2000/60/EZ) i Zakonu o vodama.

U fazi izrade projektne dokumentacije potrebno je napraviti i projekt krajobraznog uređenja s kojim bi se postigla bolja vizualna uklopljenost hidroelektrane u okolni prostor (sadnja zelenog pojasa kao vizualne barijere ili očuvanje postojeće šumske vegetacije u tu svrhu). Za uređenje i sanaciju područja zahvata koristiti isključivo autohtonu vegetaciju.

Uvjet za izgradnju male hidroelektrane je pristupni put minimalne širine 3,0 metara.

Potrebno je osigurati zaštitni zeleni pojas (min 10 m širine) od pristupne ceste.

Građevine (strojarnica) se moraju svojim oblikovnim karakteristikama i upotrebom građevnih materijala prilagoditi lokalnoj graditeljskoj tradiciji izbjegavajući pritom kontrastne boje svih nadzemnih i vidljivih elemenata zahvata (gdje to nije propisano sigurnosno-tehničkim uvjetima).

Nizvodnu kosinu brane kad god je to moguće potrebno je humusirati.

6.4. Posebni uvjeti za gradnju infrastrukturnih sustava

Trase i lokacije planiranih infrastrukturnih sustava ucrtane u Planu su usmjeravajuće te je za njihovo konačno utvrđivanje potrebna dodatna istraživanja i izrada odgovarajuće dokumentacije.

Detaljni uvjeti za gradnju i obnovu pojedinih infrastrukturnih sustava (npr. osiguranje koridora, objedinjavanje više korisnika u istom koridoru, elementi zaštite okoliša i sl.) odrediti će se prostornim planovima uređenja gradova i općina te u skladu s važećim zakonima i propisima.

Prostor u kojem se planira izgradnja infrastrukturnih sustava, ne može se razmatrati na temelju pojedinačnih sastavnica pojedinog sustava, već kao prostorno-ekološka, gospodarska, kulturna i prirodna cjelina. Potrebno je osigurati uravnoteženost i skladnost između svih korisnika prostora, s težištem na zaštiti prirode i okoliša.

Moguća su odstupanja u pogledu rješenja trasa planiranih infrastrukturnih koridora utvrđenih ovim planom, temeljem detaljnije razrade trase kroz izradu planova gradova i općina, urbanističkih planova uređenja, projektnih rješenja i slično, kao i radi usklađenja trasa s drugim infrastrukturnim koridorima i infrastrukturnim objektima od državnog značaja i slično, te se ne smatraju izmjenama ovog Plana.

Izmjenama se ne smatraju ni promjene nastale zbog korištenja preciznijih geodetskih podloga ili zbog primjene naprednijih tehnoloških rješenja.

7. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

7.1. Položaj Županije u krajobraznoj podjeli Države

Prostor Sisačko-moslavačke županije nalazi se u geografskoj makroregiji Središnje Hrvatske.

Na razini Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske usvojena je osnovna podjela cjelokupnog prostora Države na 16 krajobraznih predjela. Područje Sisačko-moslavačke županije po krajobraznim značajkama nalazi se na zapadnom dijelu Panonske Hrvatske te ulazi u sklop prirodnih cjelina:

- nizinskog područja sjeverne Hrvatske (sjeverni i istočni dio Županije) i
- Panonskog gorja (južni i jugozapadni dio Županije).

Unutar navedenih cjelina prepoznata su područja i lokaliteti osobite ljepote, vrijednosti i osjetljivosti krajolika.

Pod pojmom kulturnog krajobraza podrazumijevaju se zemljopisno određena područja u kojima je prepoznatljiv kvalitetan suživot prirodnih struktura i graditeljske baštine.

Kulturni krajobraz od međunarodnog značenja na području Županije je:

- Park prirode Lonjsko polje.

Kulturni krajobrazi od nacionalnog značenja na području Županije su:

- kulturni krajolik:
  - a) Zrinska gora
- povijesni kulturni krajolik:
  - a) područje Hrastovice s arheološkim ostacima kaštela, župne crkve i samostana
  - b) povijesne jezgre gradskih obilježja: Sisak i Hrvatska Kostajnica
- povijesna naselja i dijelovi seoskih naselja:
  - a) Bok Palanječki, Krapje, Čigoč, Komora, Buinja, Buinjski Riječani
- krajolik oko povijesnih građevina i sklopova:
  - a) Stari grad Sisak
  - b) Stari grad Kostajnica, Franjevački samostan i crkva sv. Ante Padovanskog u Hrvatskoj Kostajnici
  - c) Župna crkva sv. Magdalene u Selima
  - d) Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije u Gori
  - e) Župna crkva sv. Marije u Kutini
  - f) kompleks dvorca, perivoja i gospodarskih građevina dvorca Erdody u Popovači
- okruženje arheoloških lokaliteta:
  - a) antički grad Siscia
  - b) stari grad Zrin i kapela sv. Margarete u Zrinu
  - c) kaštel Gvozdansko
  - d) ostaci cistercijske opatije u Topuskom
- područje vezano uz povijesne događaje i osobe:
  - a) spomen područje koncentracionog logora Jasenovac.

Ovim prostorima i lokalitetima potrebno je posvetiti osobitu pozornost pri izradi prostornih planova uređenja općina i gradova.

7.2. Krajobrazna podjela Županije

Na razini Županije razlikujemo slijedeća područja zajedničkih obilježja:

- u nizinskom području sjeverne Hrvatske:
  - a) dio Posavine i Lonjskog polja
  - b) Pokuplje i dio Turopolja
  - c) Moslavina i dio Slavonije
- u sklopu Panonskog gorja:
  - a) Banovina
  - b) Zrinska gora
  - c) Pounje
- pretežito izgrađeni krajolik (prostori u blizini većih gradova Siska, Petrinje, Gline, Kostajnice, Kutine, Novske ili između njih).

Kulturni krajobrazi od županijskog značenja su:

- povijesne jezgre gradskih obilježja:
  - a) Glina
  - b) Petrinja
- povijesne jezgre malogradskih obilježja:
  - a) Dvor
  - b) Hrvatska Dubica
- krajolik oko povijesnih građevina i sklopova:
  - a) Franjevački samostan i crkva sv. Ante Padovanskog u Čuntiću
  - b) Župna crkva sv. Martina u Martinskoj Vesi
  - c) Župna crkva sv. Ane i župni dvor u Osekovu
  - d) Kapela sv. Duha u Gojlu
  - e) Kapela sv. Martina u Starom Brodu
  - f) Kapela u Letovaniću
  - g) kompleks dvorca Keglević u Topolovcu
  - h) dvorac Erdody u Kutini
  - i) lječilište u Topuskom sa slijedom parkova (Opatovina, Engleski park, Nikolino brdo)

- okruženje arheoloških lokaliteta:

- a) utvrda i pavlinski samostan u Velikom Petrovcu,
- b) franjevački samostan sa crkvom Blažene Djevice Marije, kaštelom Košut grad i podgrađem u Ruškovici
- c) kaštel Brubno i župna crkva sv. Nikole.

8. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO - POVIJESNIH CJELINA**8.1. Zaštita prirodne baštine**

Zaštićena područja, kao i područja čiju je zaštitu potrebno prioritarno zakonski sprovesti, prikazani su u kartografskom prikazu broj 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora 3.1. Područja posebnih uvjeta korištenja.

8.1.1. Pregled zaštićenih dijelova prirode

Tablica 16: Zaštićeni dijelovi prirode

Red. broj	Kategorija zaštite	Reg. broj	Naziv	Površina (ha)	Grad/općina
1.	Posebni rezervat - ornitološki	120	Krapje đol	25,00	Jasenovac
2.	Posebni rezervat - botanički (floristički)	156	Cret »Đon močvar«	20,00	Gvozd
3.	Posebni rezervat - ornitološki	791	Rakita	430,00	Sisak
4.	Posebni rezervat - ornitološki	792	Đol Dražiblato - Vražje blato	77,50	Sunja
5.	Park prirode	821	Lonjsko polje*	47.578,00***	Sisak, Kutina, Novska, Vel. Ludina, Popovača, Lipovljani, Jasenovac
6.	Regionalni park	P006	Moslavačka gora	8.457,30***	Kutina, Popovača, Velika Ludina
7.	Značajni krajobraz	937	Odransko polje*	9.401,90	Sisak, Lekenik, Martinska Ves
8.	Značajni krajobraz	702	Kotar - Stari gaj	5.218,00	Sisak, Petrinja
9.	Park - šuma	902	Brdo Djed	27,77	Hrvatska Kostajnica
10.	Spomenik parkovne arhitekture	578	Strossmayerovo šetalište	1,50	Petrinja
11.	Značajni krajobraz	598	Petrova gora - Biljeg		Gvozd, Topusko
12.	Značajni krajobraz		Sunjsko polje	20.472	Sunja

* Područja od međunarodne važnosti

*** Površina u Sisačko-moslavačkoj županiji

Na području Sisačko-moslavačke županije nalaze se sljedeća evidentirana područja odnosno područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode:

Tablica 17: Dijelovi prirode - prijedlog za zaštitu (međunarodnog i nacionalnog značaja)

Red broj	Kategorija zaštite	N a z i v	Površina ha	Grad/općina
1.	Regionalni park	Dolina rijeke Une*	3.884,37	Dvor, Jasenovac, Hrvatska Kostajnica, Hrvatska Dubica

Red broj	Kategorija zaštite	N a z i v	Površina ha	Grad/općina
2.	Posebni rezervat - ornitološki	Ribnjaci Lipovljani*	1.940	Lipovljani
3.	Značajni krajobraz	Dolina rijeke Kupe	9.813	Gvozd, Lekenik, Glina, Petrinja, Sisak
4.	Značajni krajobraz	Zrinska gora	34.236	Dvor, Petrinja, Glina, Donji Kukuruzari, Hrvatska Kostajnica
5.	Posebni rezervat Šumske vegetacije	Čorkovača	858	Dvor
6.	Posebni rezervat Šumske vegetacije	Vučjak	293	Petrinja
7.	Posebni rezervat Šumske vegetacije	Petrinjčica	175	Petrinja
8.	Posebni rezervat Šumske vegetacije	Šamarica	352	Donji Kukuruzari, Dvor
9.	Spomenik prirode	Izvori u Topuskom - livadna vrela	-	Topusko
10.	Spomenik prirode	Špilja Gradusa	-	Sunja
11.	Spomenik prirode	Špilja u Šušnjaru	-	Petrinja
12.	Posebni rezervat - botanički**	Plavnice	84,46	Glina, Topusko
13.	Posebni rezervat - botanički**	Šaševa	21,11	Glina

* Područja od međunarodne važnosti

**Navedene lokalitete potrebno je floristički i vegetacijski detaljnije istražiti

Tablica 18: Dijelovi prirode - prijedlog za zaštitu (lokalnog značaja)

Red broj	Kategorija zaštite	Naziv	Površina ha	Grad/općina
1.	Značajni krajobraz	Stari grad Sisak	3	Sisak
2.	Značajni krajobraz	Lebrenica	15	Dvor
3.	Park - šuma	Viktorovac	7	Sisak
4.	Park - šuma	Šanac - Ciglenica	117	Kutina
5.	Park - šuma	Nikolino brdo	10	Topusko
6.	Spomenik parkovne Arhitekture	Park u središtu grada	-	Glina
7.	Spomenik parkovne Arhitekture	Trg kralja Tomislava	-	Kutina
8.	Spomenik parkovne Arhitekture	Park uz dvorac obitelji Erdody	-	Popovača
9.	Spomenik parkovne Arhitekture	Park Opatovina	-	Topusko

Proglašenje zaštite i zaštita prirode provodi se sukladno Zakonu o zaštiti prirode, pripadajućim pravilnicima, pravilnicima o unutarnjem redu zaštićenog područja ili prostornom planu područja posebnih obilježja.

Do proglašenja zaštite zaštita će se provoditi temeljem odrednica ovog Plana, a građenje, korištenje i uređenje prostora temeljem prostornih planova uređenja gradova i općina. Na razini prostornih planova niže razine moguće je predložiti za zaštitu dodatna vrijedna područja lokalnog značenja.

Budući da neke prirodne cjeline predložene za zaštitu kao veći prostori (regionalni park, značajni krajobraz) sadrže i neke osobito vrijedne manje dijelove (posebni rezervati, spomenici prirode) biti će potrebno provesti detaljnije određenje prostora uz eventualno izdvajanje užih područja pod strožom kategorijom zaštite.

8.1.1.a Područje ekološke mreže

Zakonom o zaštiti prirode (»Narodne novine«, broj 80/13) je propisana, a Uredbom Vlade Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 124/13 i 105/15) je proglašena ekološka mreža Republike Hrvatske koja je ujedno i područje Nature 2000, tj. ekološka mreža Europske unije. Natura 2000 se temelji na EU direktivama (Direktiva o pticama - Directive 2009/147/EC i Direktiva o staništima - Council Directive 92/43/EEC).

Ekološku mrežu čine područja očuvanja značajna za ptice - POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za Europsku uniju, kao i njihovih staništa, te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarna područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za Europsku uniju).

Tablica 19: Područja ekološke mreže Sisačko-moslavačke županije:

RED. BROJ		NAZIV PODRUČJA	OZNAKA	POVRŠINA (ha)
1.	Područja očuvanja značajna Za ptice - POP (Područja posebne zaštite-SPA)	Turopolje	HR 1000003	20.058,30
2.		Donja Posavina	HR 1000004	121.177,60
3.		Poilovlje s ribnjacima	HR 1000010	13.514,50
4.	Područja očuvanja značajna za Vrste i stanišne tipove - POVS (Predložena područja od značaja za Zajednicu - pSCI)	Odransko polje	HR 2000415	13.683,50
5.		Lonjsko polje	HR 2000416	51.151,40
6.		Sunjsko polje	HR 2000420	19.581,80
7.		Petrinjčica	HR 2000459	842,20
8.		Dolina Une	HR 2000463	4.297,80
9.		Žutica	HR 2000465	4.698,30
10.		Kupa	HR 2000642	5.176,60
11.		Cret Blatuša	HR 2001001	42,00
12. *		Špilja kod Šušnjara	HR 2001193	-
13.		Ilova	HR 2001216	805,10
14.		Sava nizvodno od Hruščice	HR 2001311	12.971,20
15.		Šaševa cret	HR 2001331	21,10
16.		Područje oko špilje Gradusa	HR 2001342	1.802,40
17.		Zrinska gora	HR 2001356	30.771,70
18.		Područje oko Hrvatske Kostajnice	HR 2001370	2.910,80
19.		Područje uz Maju i Bručinu	HR 2001387	969,10

* točkasti lokalitet

Mjere zaštite:

Osnovne mjere za očuvanje ciljnih vrsta ptica (i način provedbe mjera) u Područjima očuvanja značajnim za ptice (POP) propisane su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže («Narodne novine», broj 15/14).

Svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Pravilniku o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže posebice treba izdvojiti eventualno planirane radove regulacije vodotoka, hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, bioplinska postrojenja, centre za gospodarenje otpadom, intenzivno širenje i/ili formiranje novih građevinskih područja, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore, produktovode, željezničke pruge, eksploatacijska polja, hidrotehničke i melioracijske zahvate, pristaništa, luke, golf igrališta i razvoj turističkih zona.

8.1.2. Preporuke za zaštitu, uređenje i korištenje prirodne baštine

8.1.2.1. Proglašeni Park prirode »Lonjsko polje« prirodna je baština od međunarodnog značaja (uvršten je u međunarodnu listu močvarnih staništa - Ramsarska konvencija), za koju je obvezna izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja.

Prostorni plan Parka prirode Lonjsko polje određuje organizaciju i razgraničenje po namjeni, razmještaj funkcija od važnosti za upravljanje područjem, sustav javne i druge infrastrukture, mjere korištenja, uređe-

nja i zaštite, mjere za unapređenje i zaštitu prirode, krajobraznih vrijednosti i okoliša, kulturnih dobara.

Prostornim planom Parka prirode »Lonjsko polje« potrebno je točno odrediti prostor obuhvata, zaštitu, korištenje i uređenje prostora u nekoliko prostornih cjelina sa stupnjevanim načinima zaštite:

- izdvojena uža područja pod strožom zaštitom (posebni orintološki rezervati i ostala)
- prijelazna područja u kojima su dopustive djelatnosti u cilju unapređenja i zaštite
- područja u kojima su dozvoljene i poželjne djelatnosti u cilju razvoja i stvaranja materijalnih preduvjeta za još kvalitetniju zaštitu najvrednijih područja.

Programe gospodarenja šumama te Programe razvoja vodoprivrede je potrebno uskladiti s mjerama zaštite prirode i okoliša i mjerama zaštite ruralne kulturne baštine.

8.1.2.2. Za područje Sisačko-moslavačke županije utvrđuju se sljedeći uvjeti i mjere zaštite prirode:

- zaštita prirode provodi se kroz očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, te zaštitu prirodnih vrijednosti, a to su zaštićena područja, zaštićena svojte, te zaštićeni minerali i fosili
- u cilju očuvanja prirodne biološke raznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo uklanjanje; treba izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom; osobito treba štititi područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi) i

- povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje rukavaca i dr.)
- prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozije) treba prethodno snimiti postojeće stanje te planirati zahvat na način da se zadrži doprirodno stanje vodotoka
- u cilju očuvanja krajobraznih vrijednosti mora se izvršiti analiza krajobraza, istaknuti posebnosti krajobraza, utvrditi problematika područja i trendove koji ugrožavaju krajobrazne vrijednosti te u skladu s tim planirati izgradnju koja neće narušiti izgled krajobraza, a osobito treba od izgradnje štiti panoramski vrijedne točke, te vrhove uzvisina. Prilikom planiranja zahvata u značajnom krajobrazu Petrova gora - Biljeg, koji je 2019. službeno proglašen Međunarodnim parkom tamnog neba (prema kriterijima Međunarodne udruge za tamno nebo - International Dark-Sky Association) spriječiti svjetlosno onečišćenje kako bi se zadržao status zaštićenog noćnog neba.
- za područja predviđena za zaštitu treba propisati obvezu izrade stručnog obrazloženja ili stručne podloge, kako bi se pokrenuo podstupak zaštite, a do donošenja odluke o valjanosti prijedloga za zaštitu i donošenja rješenja o preventivnoj zaštiti ta se područja trebaju štiti odredbama za provođenje prostornog plana
- treba zabraniti sve radnje kojima se na prirodnim vrijednostima predloženim za zaštitu umanjuje prirodna vrijednost, odnosno narušavaju svojstva zbog kojih se predlaže zaštita
- prije bilo kakvih zahvata na zaštićenim prirodnim vrijednostima i prirodnim vrijednostima predviđenim za zaštitu potrebno je izvršiti potpunu inventarizaciju i valorizaciju i posebno izdvojiti i zaštititi vrste i staništa
- za zaštićena područja sukladno Zakonu o zaštiti prirode treba donijeti plan upravljanja i godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenog područja i mjere zaštite
- način upravljanja i ponašanja u zaštićenom području Park prirode Lonjsko polje, posebnom ornitološkom rezervatu Krapje Đol i posebnom rezervatu Rakita propisani su Planom upravljanja i Pravilnikom o unutarnjem redu parka prirode te PPPPO parka prirode Lonjsko polje
- pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi
- u naseljima koja se nalaze unutar parka prirode Lonjsko polje za gradnju gospodarskih građevina za potrebe uobičajenog uzgoja i tova životinja treba koristiti elemente tradicionalne arhitekture, odnosno građevine trebaju biti izgrađene od drveta ili sa drvenom oplatom na svim pročeljima odnosno na zabatima
- pri planiranju gospodarskih djelatnosti, treba osigurati racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora
- korištenje prirodnih dobara treba sukladno Zakonu o zaštiti prirode provoditi temeljem planova gospodarenja prirodnim dobrima koji moraju sadržavati uvjete zaštite prirode nadležnog tijela državne uprave
- pri izvođenju građevinskih i drugih zemljanih radova obvezna je prijava nalaza minerala ili fosila koji bi mogli predstavljati zaštićenu prirodnu vrijednost u smislu zakona o zaštiti prirode te poduzeti mjere zaštite od uništenja, oštećenja ili krađe
- na području zaštićenih dijelova prirode u postupku izdavanja lokacijske dozvole potrebno je sukladno Zakonu o zaštiti prirode, ishoditi uvjete zaštite prirode tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode. Za sve zahvate i radnje u zaštićenim dijelovima prirode potrebno je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, ishoditi dopuštenje tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite prirode
- za planirani zahvat u područje ekološke mreže, koji sam ili sa drugim zahvatom može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže treba ocijeniti prihvatljivost zahvata za ekološku mrežu
- ekološki vrijedna područja koja se nalaze na području Županije treba sačuvati i vrednovati u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode i Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te mjerama za očuvanje stanišnih tipova
- na području Sisačko-moslavačke županije utvrđena su ugrožena i rijetka staništa (neobrasle i slabo obrasle tekućice/stalne stajaćice, neobrasle i slabo obrasle obale tekućica/povremeni vodotoci, vlažne i mezofilne livade srednje Europe, vlažni nitrofilni travnjaci i pašnjaci, vrbici na sprudovima, poplavne šume vrba, poplavne šume topola, poplavne šume crne joha i poljskog jasena, poplavne šume hrasta lužnjaka, mješovite hrastovo-grabove šume, srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka, te obične breze, srednjoeuropske neutrofilne do slabo acidofilne bukove šume, srednjoeuropske acidofilne bukove šume i mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume) za koje treba provoditi sljedeće mjere očuvanja:
  - livadama i travnjacima potrebno je gospodariti putem ispaše i režimom košnje, treba spriječiti njihovo zarastanje, treba očuvati režim podzemnih voda o kojima ovise te ih se ne smije pretvarati u obradive površine ili građevinsko zemljište
  - treba očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip te zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumjeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetski modificiranih organizama i osiguranje prikladne brige za njihovo očuvanje te sustavno praćenje stanja (monitoring)

- u gospodarenju šumama treba očuvati šumske čistine (livade, pašnjake i dr.) i šumske rubove, produljiti ophodnju gdje je to moguće, prilikom dovršenog sijeka ostavljati manje neposječene površine, ostavljati zrela, stara i suha stabla, izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu, pošumljavanje ukoliko je potrebno vršiti autohtonim vrstama
  - prema Uredbi o proglašenju ekološke mreže područje Sisačko-moslavačke županije nalazi se u Nacionalnoj ekološkoj mreži RH i to kao područja važna za divlje svojte i staništa te međunarodno važna područja za ptice.
- Za područje ekološke mreže primjenjuju se sljedeće smjernice:

Tablica 20: Smjernice za područje ekološke mreže

Smjernice za mjere zaštite za područja ekološke mreže
Osigurati poticaje šaranskim ribnjacima za očuvanje ornitološke vrijednosti
U pravilu zadržati razinu vode potrebnu za biološki minimum i očuvati stanište
Provoditi mjere očuvanja biološke raznolikosti u šumama
Revitalizirati vlažna staništa uz rijeke
Regulirati lov i sprječavati krivolov
Ograničiti širenje područja pod intenzivnim poljodjelstvom
Osigurati poticaje za tradicionalno poljodjelstvo i stočarstva
Osigurati pročišćavanje otpadnih voda
Prilagoditi provođenje turističko-rekreativnih aktivnosti
Restaurirati vlažne travnjake
Održavati pašnjake
Očuvati seoske mozaične krajobraze
Moguće je provoditi šumske zahvate uključujući i sanitarnu sječu uz posebno dopuštenje Ministarstva zaduženog za zaštitu prirode
Sprječavati zaraštavanje travnjaka
Osigurati poticaje za načine košnje koje ne ugrožavaju kosce (<i>Crex crex</i>)
Zaštititi područje temeljem Zakona o zaštiti prirode
Sprječavati nasipavanje i betonizaciju obala
Svrshodna i opravdana prenamijena zemljišta
Prilagoditi planiranje izgradnje visokih objekata (osobito dalekovoda)
Prilagoditi ribolov i sprječavati prelov ribe
Određiti kapacitet posjećivanja područja
Osigurati poticaje za očuvanje biološke raznolikosti
Zaštititi područje u kategoriji posebnog rezervata
Smjernice za mjere zaštite stanišnih tipova
A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa
Očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju, a prema potrebi izvršiti revitalizaciju
Osigurati povoljnu količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
Očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
Održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa
Očuvati povoljni sustav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa
Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljanje rukavaca i dr.)
Očuvati povezanost vodnoga toka
Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
Sprječavati zaraštavanje preostalih malih močvarnih staništa u priobalju
Izbjegavati regulaciju vodotoka i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja
U zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostora za zadržavanje poplavnih voda, odnosno njihovu odvodnju
Vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravninama
Ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova
B. Neobrasle i slabo obrasle kopnene površine
Očuvati povoljnu strukturu i konfiguraciju, te dopustiti prirodne procese, uključujući eroziju
Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme

C-D. Travnjaci, cretovi, visoke zeleni i šikare
Gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje prilagođenom stanišnom tipu uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva
Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
Očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.)
Očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhих i vlažnih travnjaka
Očuvati povoljni vodni režim uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni
Poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u brdskim travnjačkim područjima
E. Šume
Gospodarenja šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
Prilikom dovršenog sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine
U gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove
U gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice
U gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava (control agents); ne koristiti genetski modificirane organizme
Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
U svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhих (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama
U gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti, te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring)
Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodni bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano, uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi
H. Podzemlje
Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
Očuvati sigovine, živi svijet speleoloških objekata, fosilne, arheološke i druge nalaze
Ne mijenjati stanišne uvjete u speleološkim objektima, njihovom nadzemlju i neposrednoj blizini
Sanirati izvore onečišćenja koji ugrožavaju nadzemne i podzemne krške vode
Sanirati odlagališta otpada na slivnim područjima speleoloških objekata
Očuvati povoljne uvjete (tama, vlažnost, prozračnost) i mir (bez posjeta i drugih ljudskih utjecaja) u speleološkim objektima
Očuvati povoljne fizikalne i kemijske uvjete, količinu vode i vodni režim ili ih poboljšati ako su nepovoljni
I. Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom
- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom
- uklanjati invazivne vrste
- osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste
J. Izgrađena i industrijska staništa
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične vrste;
- uklanjati invazivne vrste

Posebne mjere zaštite prirode za šaranske ribnjake u cilju održivosti ekosustava ribnjaka:

- Održavati ekstenzivnu/poluintenzivnu proizvodnju ribe na šaranskim ribnjacima u sustavu potpora za održivost ekosustava ribnjaka, i to od 600 do 1000 kg po hektaru proizvodne površine (donja granica od 600 kg/ha je potrebna jer je produkcija riba u prirodnim močvarama do oko 500 kg po hektaru, što znači da, ukoliko bi ribnjaci proizvodili manje od 600 kg/ha zapravo uopće ne bi poticali produktivnost, odnosno ne bi raznim mjerama doveli do povećanja bogatstva

i raznolikosti ptičjeg svijeta karakterističnog za ribnjake).

- Ribu izvan mladičnjaka ne hraniti peletama nego prirodnom hranom (žitarice).
- Potrebno je maksimalno zadržati ribnjačarske površine pod trščacima, prije svega postojeće velike trščake
- Prilikom nužnog uklanjanja vegetacije na ribnjačarskim tablama, vegetaciju trščaka je potrebno uklanjati košnjom, a ne paljenjem i to izvan razdoblja gniježđenja ptica (gniježđenje: travanj - kolovoz).

- Ograničiti na nužni minimum kretanje ljudi i radove u blizini ptičjih kolonija tijekom gniježđenja.
- Potrebno je osigurati da na što većoj vodenoj površini ukupnih ribnjačarskih tabli uvijek bude zastupljena plivajuća vegetacija (lopoč, lokvanj, plavun, vodeni orašac i dr.) važna za gniježđenje čigri i drugih vrsta ptica.
- U ribnjačarskim tablama koji nisu u funkciji potrebno je što više vode kako bi se usporila sukcesija.
- Ribnjačarske table na kojima gnijezde kolonije čaplji/žličarki najbolje je prazniti u razdoblju od listopada do veljače, a nikako prije kolovoza.
- Ispraznjene ribnjačarske table na kojima gnijezde kolonije čaplji/žličarke treba napuniti do veljače (najkasnije ožujka).
- Prilikom radova na izmuljivanju, unutar ribnjačarskih tabli gdje je moguće i prikladno, a u dogovoru s ornitolozima, oblikovati otoke od prikupljenog mulja, kao bitne formacije za zadržavanje i gniježđenje ptica.
- U slučaju da se planira izgradnja promatračnice za ptice potrebno je konzultirati ornitologe i Hrvatsku agenciju za okoliš i prirodu za izbor najpogodnije lokacije koja bi istovremeno omogućila promatranje ptica, a ujedno ne bi ometala njihovo gniježđenje i aktivnosti.
- Za planirane veće radove na rekonstrukciji ribnjaka (izmuljenje proizvodnih tabli, jačanje nasipa i dr.) ribnjačarstva trebaju provesti postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno posebnom propisu.

Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih močvarnih i obalnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju preostalih močvarnih i obalnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju. Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste.

Onemogućiti fragmentaciju staništa i narušavanje povoljnih stanišnih uvjeta. Na lokacijama (i u neposrednoj blizini) ugroženih tipova staništa kao i na detaljno utvrđenim lokacijama (i u neposrednoj blizini) nalazišta ugroženih vrsta flore i vrsta koje su ciljne vrste područja ekološke mreže RH, nije prihvatljivo planirati građevinska područja, produktovode, prometne koridore, eksploatacijska polja mineralnih sirovina (E3), definirati namjenu površina za proizvodne, poslovne i turističke djelatnosti koje podrazumijevaju gradnju objekata i prateće infrastrukture, planirati elektrane (uključujući i one na obnovljive izvore energije), melioracije zemljišta, antenske stupove, te prometnu i komunalnu infrastrukturu.

Velikim zvjericama na područjima koja nastanjuju potrebno je osigurati siguran prijelaz preko brzih prometnica (izgradnjom tunela, vijadukata, zelenih mostova) uz istovremeno onemogućavanje izravnog prijelaza (izgradnjom odgovarajućih ograda) kako bi se smanjila opasnost od stradanja.

8.2. Zaštita prostora kulturno-povijesnog naslijeđa

Cjelovit pristup graditeljskom naslijeđu polazi od načela aktivne zaštite. To znači da taj postupak obuhvaća ne samo konzervatorske postavke, obradu i nužne zahvate, već cjeloviti društveni proces vrednovanja i obnavljanja kulturno - povijesnog naslijeđa.

Sveobuhvatna je integralna zaštita prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti prostora temeljena na međunarodnim konvencijama čiji je potpisnik Republika Hrvatska, a osnovne odredbe za provođenja mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara upisanih u registar kulturnih dobara proizlaze iz pozitivnih zakonskih propisa, kao što su:

- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara
- Zakon o prostornom uređenju
- Zakon o gradnji
- Zakon o zaštiti okoliša
- Zakon o zaštiti prirode.

Odredbe za provođenje mjera zaštite kulturnih dobara temelje se i na resornim uredbama, propisima i stručnim uputama.

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara sustav mjera zaštite utvrđuje se za sve radnje koje mogu prouzročiti promjene na kulturnom dobru, odnosno koje bi mogle narušiti njegovu cjelovitost. Propisanim mjerama utvrđuju se obvezatni upravni postupci te način i oblici graditeljskih i drugih zahvata na nepokretnom kulturnom dobru: pojedinačnoj građevini ili sklopu građevina, arheološkim lokalitetima, parcelama na kojima se nalazi kulturno dobro, na području, odnosno u pojedinim zonama zaštićenih povijesnih cjelina, u kulturnom krajoliku ili drugim vrijednim predjelima koja su upisana u Registar kulturnih dobara ili za koje se predmnijeva da imaju svojstvo kulturnoga dobra odnosno preventivno zaštićenim kulturnim vrijednostima.

Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske javna je knjiga kulturnih dobara koju vodi Ministarstvo kulture. Sastoji se od tri liste: Liste zaštićenih kulturnih dobara, Liste kulturnih dobara nacionalnog značenja i Liste preventivno zaštićenih dobara.

Upravni postupak je također obavezan u slučajevima poduzimanja radnji na područjima i elementima prostora zaštićenih prostornim planom (evidentirane kulturno-povijesne vrijednosti).

Posebno konzervatorskom postupku osobito podliježu sljedeći zahvati:

- popravak i održavanje postojećih građevina
- nadogradnja, prigradnja, preoblikovanje, građevne prilagodbe i funkcionalne prenamjene, rušenja dijelova ili uklanjanje građevine
- novogradnja na zaštićenim parcelama ili unutar zaštićenog predjela
- izvođenje radova na arheološkim lokalitetima.

Za sve nabrojene zahvate na kulturnim dobrima za koje je prostornim planom utvrđena zaštita, potrebno je kod nadležnog tijela za zaštitu kulturne baštine ishoditi zakonom propisane suglasnosti:

- prethodno odobrenje (Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara). Prethodno odobrenje je nužno i za radnje koje bi mogle prouzročiti promjene na kulturnom dobru, a za koje prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji nije potrebna građevinska dozvola.
- posebne uvjete zaštite kulturnih dobara. Posebne uvjete zaštite kulturnog dobra izdaje nadležni konzervatorski odjel za poduzimanje svih radnji za koje je prema posebnom propisu obvezna lokacijska dozvola, odnosno lokacijski uvjeti.

U svim fazama radova nadležni Konzervatorski odjel provodi nadzor.

Kulturno - povijesno naslijeđe od nacionalnog i županijskog značenja prikazano je na kartografskom prikazu broj 3. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora 3.1. Područja posebnih uvjeta korištenja. Očuvanje, oživljavanje i potvrđivanje značenja kulturno-povijesnog naslijeđa te uvjeti korištenja i zaštite kulturno - povijesnog naslijeđa biti će određeni izradom prostornih planova niže razine.

8.2.1. Pregled kulturne baštine

Nepokretnu kulturnu baštinu s utvrđenim svojstvom kulturnog dobra čine pojedinačne građevine i /ili kompleksi građevina, kulturno-povijesne cjeline te krajolici.

Kulturno-povijesne cjeline jedinstvene su skupine gradskih ili seoskih građevina koje imaju izrazitu povijesnu, arheološku, umjetničku, znanstvenu, društvenu ili tehničku važnost, a međusobno su dovoljno povezane da nose prostorno prepoznatljiva obilježja.

Pojedinačna nepokretna kulturna dobra su građevine ili kompleksi građevina koje imaju izrazit povijesni, umjetnički, znanstveni, društveni ili tehnički značaj. To su:

- javne građevine i kompleksi: stambene građevine, građevine javne namjene, zanatske i industrijske, inženjerske, komunalne građevine i komunalni sustavi, poslovne i građevine poljoprivrednog gospodarstva
- obrambene građevine i kompleksi: fortifikacijski kompleksi, utvrde, baterije, uporišta, vojne nastambe, spremišta oružja, stražarnice, zapovjedna mjesta
- sakralne građevine i kompleksi: građevine za vjerske potrebe (crkve, hramovi, sinagoge), redovnički kompleksi (samostani i manastiri), kalvarije, poklonci, pilovi
- memorijalne građevine i kompleksi: građevine povezane s povijesnim ili kulturno-povijesnim događajima i ličnostima, grobne i pogrebne građevine, spomen-ploče
- urbana oprema: arhitektonsko-skulpturalne građevine, javna plastika.

Na području Županije zaštićena su kulturna dobra navedena u tablici br. 21:

Tablica 21: Popis zaštićenih kulturnih dobara na području Sisačko-moslavačke županije

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
1.	Z-4465	Gradište Plovdinograd	Kutina	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
2.	Z-2767	Arheološka zona	Sisak	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
3.	Z-3278	Arheološko nalazište Kutinska Lipa	Kutina	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
4.	Z-3590	Arheološko nalazište Gradina Marić	Mikleuška	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
5.	Z-3341	Arheološko nalazište Kraljeva Velika	Kraljeva Velika	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
6.	Z-4557	Arheološko nalazište Klinac	Klinac	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
7.	Z-3656	Arheološko nalazište Ciglenice	Osekovo	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
8.	Z-5785	Arheološko nalazište Srednje Selo	Osekovo	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
9.	Z-5788	Arheološko nalazište Gorski grad	Gora	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
10.	Z-6065	Arheološko nalazište Turska Kosa	Velika Vranovina	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
11.	Z-6148	Arheološko nalazište Osječenica	Gorička	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
12.	Z-6279	Ostatci staroga grada Pernika	Perna	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
13.	Z-6571	Arheološki ostatci crkve Našašća sv. Križa	Zrin	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
14.	Z-6753	Arheološko nalazište Kirin	Kirin	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
15.	Z-6792	Arheološko nalazište Zgmajne	Sisak	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
16.	Z-6929	Arheološko nalazište Brekinjova Kosa	Bojna	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
17.	Z-7109	Arheološko nalazište Slavsko Polje	Slavsko Polje	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
18.	Z-7405	Arheološko nalazište Aušovo	Kutina	Arheologija	Zaštićeno kulturno dobro
19.	Z-5330	Kulturno-povijesna cjelina grada Hrvatska Kostajnica	Hrvatska Kostajnica	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
20.	Z-4749	Povijesna seoska cjelina naselja Krapje	Krapje	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
21.	Z-3843	Povijesna seoska cjelina naselja Čigoč	Čigoč	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
22.	Z-4135	Povijesna seoska cjelina naselja Kratečko	Kratečko	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
23.	Z-3410	Kulturno - povijesna cjelina grada Siska	Sisak	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
24.	Z-3769	Povijesna seoska cjelina Mužilovčica	Mužilovčica	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
25.	Z-4136	Kulturno - povijesna cjelina grada Topusko	Topusko	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
26.	Z-2919	Kulturno-povijesna cjelina grada Gline	Glina	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
27.	Z-4134	Povijesno seosko naselje Drenov Bok	Drenov Bok	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
28.	Z-3411	Spomen područje	Jasenovac	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
29.	Z-3386	Sedam tradicijskih okućnica	Letovanić	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
30.	Z-2122	Kulturno-povijesna cjelina grada Petrinje	Petrinja	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
31.	Z-7329	Spomen mjesta stradanja žrtava fašističkog terora u sklopu ustaškog koncentracijskog logora Jasenovac	Jasenovac	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
32.	Z-5728	Povijesna seoska cjelina naselja Stara Subocka	Stara Subocka	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
33.	Z-5575	Kulturno-povijesna cjelina naselja Suvoj	Suvoj	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
34.	Z-5700	Povijesna seoska cjelina naselja Bok Palanječki	Bok Palanječki	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
35.	Z-5733	Park skulptura nastalih u sklopu Kolonije likovnih umjetnika Željezara Sisak postavljenih u javnom prostoru naselja Caprag	Sisak	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
36.	Z-6738	Tvornički kompleks Segestica	Sisak	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
37.	Z-7299	Povijesna seoska cjelina naselja Lonja	Lonja	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro
38.	Z-1449	Crkva sv. Jurja	Mala Gorica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
39.	Z-1450	Kurija župnog dvora	Mala Gorica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
40.	Z-1451	Crkva Majke Božje Snježne	Mala Gorica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
41.	Z-1920	Crkva sv. Ane	Osekovo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
42.	Z-1923	Crkva sv. Josipa	Lipovljani	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
43.	Z-1924	Crkva sv. Duha	Gojlo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
44.	Z-1925	Crkva sv. Marije Snježne	Kutina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
45.	Z-2117	Kapela sv. Duha i sv. Florijana	Poljana Lekenička	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
46.	Z-2118	Kapela sv. Fabijana i Sebastijana	Letovanić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
47.	Z-2445	Crkva sv. Nikole	Jasenovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
48.	Z-2575	Crkva sv. Antuna Padovanskog i župni dvor	Krapje	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
49.	Z-3071	Crkva sv. Luke Evanđeliste	Novska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
50.	Z-4411	Kompleks ruševina cistercitske opatije	Topusko	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
51.	Z-4464	Žitnica - Logor »Kožara«	Jasenovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
52.	Z-4408	Ostaci starog grada Prevršac	Babina Rijeka	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
53.	Z-4396	Crkva sv. Katarine	Divuša	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
54.	Z-1444	Tradicijska kuća, kuća Josipa Severa	Blinjski Kut	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
55.	Z-3767	Crkva sv. Katarine	Gornje Komarevo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
56.	Z-4401	Župni dvor	Gušće	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
57.	Z-2257	Tradicijska okućnica na kbr. 143	Kratečko	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
58.	Z-1916	Tradicijska kuća kbr. 29	Lonja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
59.	Z-4395	Kompleks crkve sv. Marije Magdalene i župnog dvora	Sela	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
60.	Z-3340	Gradska munjara	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
61.	Z-4129	Zgrada Liebermann	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
62.	Z-4132	Zgrada Müller - Weiss	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
63.	Z-4131	Zgrada Šipuš,	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
64.	Z-4128	Zgrada Kotur	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
65.	Z-4130	Zgrada Lovrić	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
66.	Z-4125	Zgrada Pavlica	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
67.	Z-3339	Zgrada gimnazije	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
68.	Z-4133	Zgrada Bitroff	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
69.	Z-4127	Zgrada Kovačević	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
70.	Z-817	Crkva sv. Križa	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
71.	Z-4124	Holandska kuća	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
72.	Z-3487	Stari grad	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
73.	Z-4126	Zgrada Malog kaptola	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
74.	Z-4407	Zgrada Velikog Kaptola	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
75.	Z-1915	Tradicijska kuća kbr. 17	Suvoj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
76.	Z-2915	Tradicijska kuća kbr. 172	Topolovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
77.	Z-2914	Tradicijska kuća kbr. 174	Topolovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
78.	Z-2913	Tradicijska kuća kbr. 188	Topolovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
79.	Z-2916	Tradicijska kuća kbr. 14	Topolovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
80.	Z-2120	Kapela Mučeništva sv. Ivana Krstitelja	Topolovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
81.	Z-4410	Stambeno-gospodarski kompleks obitelji Keglević	Topolovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
82.	Z-2835	Kapela sv. Fabijana i Sebastijana	Vurot	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
83.	Z-4748	Tradicijsko gospodarstvo na kbr. 280	Bobovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
84.	Z-3384	Stari župni dvor	Greda Sunjska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
85.	Z-3474	Tradicijska kuća kbr. 66	Selišće Sunjsko	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
86.	Z-3338	Crkva sv. Marije Magdalene	Sunja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
87.	Z-4412	Memorijalno mjesto zgrade restorana lječilišta	Topusko	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
88.	Z-3260	Pavlini samostan sv. Petra na Petrovoj gori	Malička	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
89.	Z-3632	Burg Jelengrad	Katoličko Selišće	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
90.	Z-4406	Stari grad Košutgrad	Ruškovica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
91.	Z-2258	Crkva sv. Mihaela	Velika Ludina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
92.	Z-3655	Crkva Velikomučenika Georgija	Dvor	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
93.	Z-3385	Crkva sv. Petke Paraskeve	Gornji Javoranj	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
94.	Z-4402	Kaštel Gvozdansko	Gvozdansko	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
95.	Z-4415	Ruševine crkve sv. Marije Magdalene	Zrin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
96.	Z-4416	Stari grad Zrin	Zrin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
97.	Z-4394	Memorijalno mjesto pravoslavne parohijske crkve sv. Ilije	Buzeta	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
98.	Z-4399	Hotel Casina	Glina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
99.	Z-4400	Memorijalno mjesto crkve sv. Ivana Nepomuka	Glina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
100.	Z-2917	Zgrada bivše gimnazije	Glina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
101.	Z-1591	Crkva sv. Antuna Padovanskog	Gornja Bučica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
102.	Z-4398	Crkva sv. Franje Ksaverskog	Gornji Viduševac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
103.	Z-1592	Crkva sv. Ilije Proroka	Maja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
104.	Z-4397	Crkva Hristovog Vaskrsenja	Majske Poljane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
105.	Z-3387	Tradicijska kuća	Majske Poljane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
106.	Z-3337	Zgrada u Ulici D. Trstenjaka 66	Hrvatska Kostajnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
107.	Z-3336	Zgrada Peer	Hrvatska Kostajnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
108.	Z-2790	Crkva i samostan sv. Antuna Padovanskog	Hrvatska Kostajnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
109.	Z-3633	Ostaci kapele sv. Ane s grobljem i lokalitet srednjovjekovnog samostana	Hrvatska Kostajnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
110.	Z-2984	Ruševine crkve sv. Nikole i župnog dvora i arheološko nalazište kapele sv. Rok s grobljem	Hrvatska Kostajnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
111.	Z-4414	Stari grad Kostajnica	Hrvatska Kostajnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
112.	Z-2838	Crkva prečistog Srca Marijina	Ilova	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
113.	Z-4405	Kompleks tradicijskih kuća	Kutina, Crkvena ulica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
114.	Z-2758	Dvorac Erdödy	Kutina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
115.	Z-2121	Palača kotarske oblasti	Kutina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
116.	Z-2256	Crkva sv. Dimitrija Velikomučenika	Stupovača	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
117.	Z-3203	Kapela sv. Marije na groblju	Brkiševina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
118.	Z-3035	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Peščenica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
119.	Z-2119	Kapela sv. Martina	Stari Brod	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
120.	Z-4404	Kompleks crkve sv. Marte i župnog dvora	Šišinec	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
121.	Z-3768	Tradicijska okućnica na kbr. 32	Lipovljani	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
122.	Z-3204	Crkva sv. Ane	Lipovljani	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
123.	Z-3488	Kapela sv. Petra i Pavla i barokni pil	Bok Palanječki	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
124.	Z-4340	Tradicijska kuća kbr. 18	Desni Dubrovčak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
125.	Z-2912	Zgrada pošte	Novska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
126.	Z-4123	Zgrada Drapczyński	Novska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
127.	Z-4069	Zgrada hotela Knopp	Novska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
128.	Z-1919	Kapela Pohođenja Blažene Djevice Marije	Stara Subocka	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
129.	Z-4403	Kula Čuntić	Hrvatski Čuntić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
130.	Z-1593	Crkva sv. Ante Padovanskog s franjevačkim samostanom	Hrvatski Čuntić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
131.	Z-1595	Crkva sv. Georgija	Jošavica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
132.	Z-1601	Zgrada u Ulici Lj. Gaja 8	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
133.	Z-1599	Zgrada u ulici I. Gundulića 1	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
134.	Z-1917	Zgrada srednje škole	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
135.	Z-1918	Zgrada osnovne škole	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
136.	Z-1598	Gradska munjara	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
137.	Z-798	Zgrada u ulici V. Nazora 3	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
138.	Z-1600	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 12	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
139.	Z-1597	Crkva sv. Nikole	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
140.	Z-1594	Stara klaonica »Gavrilović«	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
141.	Z-3657	Zgrada Vinogradsko - voćarske škole	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
142.	Z-1596	Zgrada željezničkog kolodvora	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
143.	Z-1921	Kapela sv. Fabijana i Sebastijana	Donja Gračenica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
144.	Z-1922	Crkva sv. Ivana Krstitelja	Gornja Jelenska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
145.	Z-4413	Tradicijska kuća	Osekovo, Ulica Gornje selo 62	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
146.	Z-2836	Tradicijska okućnica na kbr. 7	Popovača	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
147.	Z-3160	Cjelina koju čine stari grad Moslavina (u arheološkom sloju) i tri dvorca Erdödy	Popovača	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
148.	Z-2918	Crkva sv. Alojzija Gonzage	Popovača	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
149.	Z-4409	Tradicijska kuća kbr. 217	Stružec, ULICA DONJE SELO 217	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
150.	Z-2837	Crkva sv. Antuna Padovanskog	Voloder	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
151.	Z-7406	Memorijalno mjesto pravoslavne kapele sv. Ilije	Javnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
152.	Z-7077	Memorijalno mjesto stradanja civilnih žrtava u parohijskoj crkvi Rođenstva Presvete Bogorodice sa spomenikom Antuna Augustinčića	Glina, ULICA STJEPANA I ANTUNA RADIĆA 10	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
153.	Z-7352	Spomenik žrtvama fašističkog terora	Lipovljani	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
154.	Z-7076	Spomen obilježje osnivanja prvog partizanskog odreda u Hrvatskoj	Setuš	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
155.	Z-7408	Ostaci parohijske crkve sv. Teodora Tirona	Lovska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
156.	Z-7324	Spomenik žrtvama fašističkog terora na groblju	Novska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
157.	Z-7409	Župna crkva sv. Tome Apostola	Rajić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
158.	Z-7285	Spomenik sa spomeničkim mjestom Čavić brdo na Šamarici	Mačkovo Selo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
159.	Z-7404	Župna crkva sv. Lovre	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
160.	Z-5276	Kompleks župne crkve sv. Mihaela Arkandela i župnog dvora	Prelošćica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
161.	Z-7407	Memorijalno mjesto pravoslavne kapele sv. Spasa	Ljeskovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
162.	Z-796	Gradska vijećnica	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
163.	Z-797	Zgrada u ulici M. Gupca 23	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
164.	Z-799	Zgrada u ulici V. Nazora 5	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
165.	Z-800	Zgrada u ulici V. Nazora 7	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
166.	Z-801	Zgrada u ulici V. Nazora 8	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
167.	Z-802	Zgrada u ulici V. Nazora 9	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
168.	Z-803	Zgrada u ulici V. Nazora 10	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
169.	Z-804	Zgrada u ulici V. Nazora 13	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
170.	Z-805	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 5	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
171.	Z-806	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 7	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
172.	Z-807	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 9	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
173.	Z-808	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 10	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
174.	Z-809	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 11	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
175.	Z-810	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 13	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
176.	Z-811	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 14	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
177.	Z-812	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 1	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
178.	Z-813	Zgrada na Trgu dr. F. Tuđmana 2	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
179.	Z-814	Stari magistrat	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
180.	Z-815	Zgrada u ulici A. Turkulina 36	Petrinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
181.	Z-816	Kapela sv. Josipa	Cerje Letovaničko	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
182.	Z-1415	Crkva sv. Petra	Taborište	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
183.	Z-1416	Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije	Gora	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
184.	Z-1443	Kurija na starom kaptolskom imanju	Mala Gorica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
185.	Z-1445	Kapela sv. Ivana i Pavla	Gora	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
186.	Z-1446	Crkva sv. Jakova	Mošćenica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
187.	Z-1447	Crkva sv. Ilije	Blinja	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
188.	Z-1448	Kapela Glavosjeka sv. Ivana	Pecki	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
189.	Z-4821	Tradicijsko gospodarstvo na kbr. 12	Lijeva Luka	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
190.	Z-4819	Tradicijsko gospodarstvo na kbr. 8	Lijevo Željezno	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
191.	Z-4820	Tradicijska kuća kbr. 77	Mošćenica, ANTE STARČEVIĆA 77	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
192.	Z-5229	Kuća Đureković	Gora, GORA 62	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
193.	Z-5248	Tradicijska kuća i gospodarska zgrada na kbr. 107	Tišina Erdedska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
194.	Z-5337	Zgrada Kina Sloboda	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
195.	Z-5209	Tradicijska drvena kuća kbr. 45	Stari Brod	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
196.	Z-5562	Tradicijska kuća kbr. 3	Martinska Ves	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
197.	Z-5539	Tradicijska okućnica na kbr. 19	Mahovo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
198.	Z-5590	Crkva sv. Martina	Martinska Ves	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
199.	Z-5538	Tradicijska kuća kbr. 19	Donje Selište	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
200.	Z-5493	Tradicijska kuća kbr. 16	Stari Brod	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
201.	Z-5561	Tradicijska kuća na kbr. 22	Mala Gorica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
202.	Z-5579	Tradicijska okućnica na kbr. 7	Bobovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
203.	Z-5701	Tradicijska okućnica na kbr. 29	Mahovo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
204.	Z-5745	Tradicijska okućnica s mlinom	Piljenice	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
205.	Z-5674	Crkva sv. Nikole i sv. Vida	Žažina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
206.	Z-5734	Tradicijska okućnica na kbr. 21	Perna,	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
207.	Z-5730	Tradicijska okućnica	Zrin	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
208.	Z-5729	Tradicijska okućnica na kbr. 2	Gornja Meminska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
209.	Z-5731	Tradicijska kuća kbr. 13	Gornja Letina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
210.	Z-5858	Tradicijska okućnica na kbr. 11	Mahovo	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
211.	Z-5853	Tradicijska okućnica	Utolica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
212.	Z-5821	Tradicijska okućnica na kbr. 26	Sunja, VLADIMIRA NAZORA 26	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
213.	Z-6047	Pravoslavni parohijalni hram Preobraženja Hristovog	Rujevac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
214.	Z-6032	Kapela Presvetog Trojstva	Slatina Pokupska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
215.	Z-6192	Memorijalno mjesto dječjega groblja	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
216.	Z-6067	Tradicijska kuća Jurinac	Brest Pokupski	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
217.	Z-6260	Kurija Matovina	Topolovac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
218.	Z-6276	Tradicijska kuća kbr. 83	Letovanić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
219.	Z-6284	Kompleks zgrada s visokom peći u Bešlincu - Rujevac	Rujevac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
220.	Z-6303	Tradicijska kuća kbr. 101	Prelošćica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
221.	Z-6285	Tradicijska kuća kbr. 59	Hrastelnica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
222.	Z-6358	Tradijska okućnica na kbr. 33	Desni Dubrovčak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
223.	Z-6331	Tradicijska okućnica na kbr. 189	Greda Sunjska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
224.	Z-6672	Vila Sofija	Kutina	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
225.	Z-6765	Tradicijska drvena kuća kbr. 85	Ilova	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
226.	Z-6764	Kompleks Jodnog lječilišta	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
227.	Z-6842	Kuća Striegl	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
228.	Z-6868	Kapela Svetog Arhangela Mihaila na pravoslavnom groblju	Donje Selište	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
229.	Z-6920	Kompleks vojarne	Sisak, LAĐARSKA ULICA 28	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
230.	Z-6930	Spomen obilježje Trokut iz Domovinskoga rata	Lovska	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
231.	Z-7561	Skupina tradicijskih građevina u naselju Desni Dubrovčak	Desni Dubrovčak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
232.	Z-7068	Spomen obilježje civilnim žrtvama II. svjetskog rata	Grabovac Banski	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
233.	Z-7151	Ostatci pavlinskog samostana Blažene Djevice Marije	Mikleuška	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
234.	Z-7268	Spomenik »Zastava« autora Antuna Augustinčića na gradskom groblju Viktorovac	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
235.	Z-7272	Župna crkva Pohoda Blažene Djevice Marije	Stari Farkašić	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
236.	Z-7398	Tradicijska kuća kbr. 94	Svinica	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
237.	Z-7392	Spomen obilježje »Slomljeni pejzaž«	Čukur	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
238.	Z-7669	Crkva Pohoda Blažene Djevice Marije	Sisak	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
239.	Z-7670	Župna crkva svetog Nikole	Gušće	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
240.	Z-3622	Umijeće izgradnje i sviranja gajdi i duda u istočnoj i središnjoj Hrvatskoj	Više adresa	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
241.	Z-3620	Glagoljaško pjevanje	Više adresa	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
242.	Z-3739	Tradicijsko ribarstvo na području Lonjskog polja i Moslavine	Krapje	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
243.	Z-4843	Umijeće sokolarenja	Više adresa	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
244.	Z-5955	Umijeće sviranja na tamburama farkašicama u sjevernoj i sjeverozapadnoj Hrvatskoj	Adamovec	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro

Rbr.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Adresa	Vrsta	Pravni status
245.	Z-6236	Umijeće čitanja, pisanja i tiskanja glagoljice	Više adresa	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
246.	Z-6577	Tradicijski običaj Petrinjski betlemaši	Petrinja	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
247.	Z-7298	Tradicija esperanta u Hrvatskoj	Više adresa	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
248.	Z-7412	Zlatna formula hrvatskoga jezika ča-kaj-što	Više adresa	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
249.	Z-7446	Umijeće izrade veza pukan'ce	Čuntić	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro
250.	Z-7472	Tradicije hrvatskog lovstva	Više adresa	Nematerijalna	Zaštićeno kulturno dobro

Kulturna baština od međunarodnog značaja i izvanregionalnog, nacionalnog značenja na području Sisačko-moslavačke županije:

Kulturni krajolik međunarodnog značaja:

- Park prirode Lonjsko polje - živući krajobraz i nizinski poplavni ekosustav srednje Posavine. Lokalitet je od strane Ministarstva kulture predložen za upis na Listu svjetske baštine u kategoriji mješovitog dobra (mix site - prirodna i kulturna baština od univerzalnog svjetskog značaja).

Kulturna baština 1. kategorije od izvanregionalnog, nacionalnog značenja:

Kulturni krajolik:

- Sisačka (Srednja) Posavina
- Zrinska gora i Pounje

Povijesni kulturni krajolik:

- područje Hrastovice s arheološkim ostacima kaštela, župne crkve i samostana

Povijesna naselja i dijelovi seoskih naselja:

- Bok Palanječki, Čigoč, Krapje, Buinjski Riječani, Komora i Buinja

Povijesne građevine i sklopovi:

- Stari grad Kostajnica
- Stari grad Sisak
- Franjevački samostan i crkva sv. Ante Padovanskog u Kostajnici
- Župna crkva sv. Magdalene u Selima
- Župna crkva Uznesenja B.D. Marije u Gori
- Župna crkva sv. Marije u Kutini
- Kompleks dvorca, perivoja i gospodarskog sklopa dvorca Erdody u Popovači

Arheološki lokaliteti:

- antički grad Siscia
- stari grad Zrin i kapela sv. Margarete u Zrinu
- kaštel Gvozdansko
- ostaci cistercijske opatije u Topuskom
- lokalitet Brekinjova Kosa

Područje, mjesto spomenik ili obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe:

- spomen područje koncentracionog logora Jasenovac
- spomen mjesta stradavanja žrtava fašističkog terora u sklopu ustaškog koncentracijskog logora Jasenovac

Kulturna baština 2. kategorije regionalnog značenja:

Povijesne jezgre gradskih obilježja:

- Sisak
- Hrvatska Kostajnica
- Glina
- Petrinja

Povijesne jezgre malogradskih obilježja:

- Dvor
- Hrvatska Dubica

Povijesne jezgre seoskih obilježja:

- Lijevo Željezno, Selišće Sunjsko, Mužilovčica, Suvoj, Žreme, Kratečko, Lonja, Nebojan, Setuš, Okoli, Lijeva Luka, Preloščica, Gornja Letina, Donja Letina, Gušće, Velika Svinjička, Bistrač, Crkveni Bok, Ivanjski Bok, Letovanić, Žažina, Dužica, Lekenik, Poljana Lekenička, Stari Brod, Donja Jelenska, Osekovo, Greda Sunjska, Kladari, Majski Trtnik, Brestik, Mali Gradac, Trtnik Glinski, Letovanci, Donje Taborište (Rakasi), Begovići, Donja Bačuga, Borojevići, Donja Stupnica, Donji Javoranj, Gorička, Donja Oraovica, Lotine, Ljeskovac, Zrin, Donji Žirovac

Povijesne građevine i sklopovi:

- Franjevački samostan i crkva sv. Ante Padovanskog u Čuntiću
- Župna crkva sv. Martina u Martinskoj Vesi
- Župna crkva sv. Ane i župni dvor u Osekovu
- kapela sv. Duha u Gojlu
- kapela sv. Martina u Starom Brodu
- kapela u Letovaniću
- kompleks dvorca Keglević u Topolovcu
- dvorac Erdody u Kutini

Arheološki lokaliteti:

- kompleks utvrde i pavlinskog samostana u Velikom Petrovcu,
- kompleks franjevačkog samostana sa crkvom Blažene Djevice Marije u Mikleuškoj,

- kompleks kaštela Brubno i župne crkve sv. Nikole,
- kompleks dva kaštela, župne crkve i franjevačkog samostana u Hrastovici.

8.2.2. Preporuke za zaštitu, uređenje i korištenje kulturne baštine

Opće mjere zaštite i očuvanja povijesnih građevina proizlaze iz njihove spomeničke vrijednosti, kao i iz osnovnog načela zaštite koje se temelji na cjelovitom sagledavanju spomenika i njegove neposredne okoline.

Na osnovu pejzažnih, prirodnih, kulturno povijesnih, arhitektonsko urbanističkih i ostalih vrijednosti provedeno je zoniranje cjelokupnog prostora Županije, kojim su određene vrijednosne kategorije iz kojih proizlaze potrebni i mogući zahvati u prostoru.

Kulturni krajolik međunarodnog značaja - radi zaštite kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti ovog krajolika potrebno se pridržavati sljedećih mjera i smjernica:

- očuvanje i zaštitu prirodnoga i kultiviranoga krajolika kao temeljne vrijednosti prostora
- poticanje i unapređivanje održavanja i obnove zapuštenih poljodjelskih zemljišta, zadržavajući njihov tradicijski i prirodni ustroj
- zadržavanje povijesnih trasa putova (starih cesta, pješačkih staza, putova obilježenih raspelima i pokloncima, poljskih putova i šumskih prosjeka)
- očuvanje povijesnih naseobinskih cjelina (gradsko-seoskih i seoskih naselja i izdvojenih sklopova) u njihovu izvornom okruženju, s povijesnim graditeljskim ustrojem i naslijeđenom parcelacijom
- oživljavanje demografski osiromašenih i napuštenih povijesnih naselja i njihovih dijelova kao i pojedinačnih okućnica etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti
- očuvanje i obnovu tradicijskoga graditeljstva (osobito tradicijskih drvenih kuća s okućnicama), te svih drugih povijesnih građevina spomeničkih svojstava, i onih ambijentalnog značaja (označenih kao kulturna baština) kao nositelja prepoznatljivosti prostora
- očuvanje povijesne slike, volumena (gabarita) i obrisa naselja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda (vizura)
- rekonstrukcija izgubljenih i uništenih elemenata kulturnog krajolika, uporabe površina, dijelova naselja i karakterističnih djelatnosti i građevina vezanih uz njih
- očuvanje i njegovanje izvornih i tradicijskih sadržaja, tradicijskih djelatnosti, tradicionalnih poljodjelskih kultura i tradicionalnog načina obrade zemlje
- zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva sela, dijelova zemljišta-predjela, vodotoka, šuma, livadnih površina itd. od kojih neki imaju simbolična i povijesna značenja
- očuvanje prirodnih značajki dodirnih predjela kontaktnih zona uz zaštićene naseobinske i graditeljske cjeline kao i svih ostalih predjela

koji nisu posebno zaštićeni, kao što su obale i rukavci vodotoka, prirodne šume, bare, kultivirani krajolik, budući da pripadaju ukupnoj prirodnoj i stvorenoj baštini

- očuvati tradicionalnu tipologiju cestovnih, nizinskih naselja
- spriječiti povezivanje povijesnih građevinskih zona pojedinih naselja u kontinuirane izgrađene poteze uz prometnice, u kojima se gubi povijesni prostorni identitet i oblik naseljenosti
- čuvati neizgrađene površine tzv. poloje uz rijeku Savu ili mrtve rukavce tzv. Savu Tišinu, neizgrađene površine uz glavne prometnice i očuvati pogled na kultivirani krajolik
- očuvati neometane poglede na konture naselja, na građevine-nositelje prostornog identiteta kao što su tornjevi crkava, istaknuti povijesni sklopovi i građevine, istaknute tradicijske građevine na krajnjim točkama ili na istaknutim položajima u naselju, skulpture i sl.
- treba poticati i unapređivati sanaciju i obnovu povijesnih građevina, poglavito tradicijske arhitekture u drvu i uključivati ih u suvremene organizacijske sustave
- treba poticati i unapređivati održavanje zapuštenih poljodjelskih površina, zadržavajući njihovu tradicijsku i prirodnu strukturu.

Krajolik 1. kategorije - prostorne cjeline vrednovane najvišim kategorijama koje treba održavati u okvirima i načinu tradicionalnog korištenja prostora, bez uvođenja tehničko tehnoloških i infrastukturalnih zahvata, te znatnijeg proširenja građevinskih područja. Predviđaju se sljedeće mjere zaštite i unapređenja:

- Zadržavanje postojeće mreže naselja, prometnih komunikacija, šumskih i poljodjelskih površina koje okružuju naselja, prirodnih vodotokova i ostalih vrijednosti u prostoru.
- U naseljima bi trebalo očuvati, održavati i prilagoditi suvremenim potrebama tradicijsku drvenu arhitekturu, a novu gradnju oblikovati na načelu očuvanja prepoznatljive slike prostora.
- Eventualna područja širenja seoskih naselja planirati na način uspostave jedinstvenog prostornog koncepta naselja, vrednovane matrice linijskog sela jednostrane izgradnje u Posavini, odnosno zbijenog sela sa zaselcima na Zrinskoj gori.
- Za područja Zrinske gore izraditi program obnove i razvoja. Naglasiti razvoj ekološkog i seoskog turizma, uz uvođenje kulturnih i društvenih sadržaja, vezanih na tradicionalne običaje tog kraja, proizvodnja zdrave hrane i sl.

Krajolik 2. kategorije - u tim su prostorima poželjni zahvati kojima će se uspostaviti urbanistički i arhitektonski kvalitetnije stanje. Predviđaju se sljedeće mjere zaštite i unapređenja:

- Visoku kvalitetu prirodnih predjela treba čuvati i poštivati u najvećoj mjeri. Građevinska područja širiti u manje kvalitetne prjele. Osobito se to odnosi na gospodarske, sadržaje oko kojih treba planirati hortikulturno uređene prostore. Oblikovanje područja gradnje za gospodarsku

- namjenu mora uključiti i min 30% površina s hortikulturnom obradom.
- Novu stambenu izgradnju projektirati u skladu s obilježjima lokalne arhitekture.
- Na mjestima s kojih se pružaju vizure na vrijedne prostorne cjeline nije moguća gradnja, izuzev građevina koje imaju funkciju vidikovaca, ili slične namjene.
- Nije moguće otvaranje kamenoloma, šljunčara i sličnih sadržaja kojima bi se umanjile ili devastirale prostorne i pejzažne vrijednosti.
- Na udaljenosti manjoj od 50 (100)m od obale rijeke (Kupe, Une) nije moguće novo širenje građevinskih zona, izuzev sanacije i obnove postojećih.
- Planiranje novih cesta i željezničkih pruga treba uvažiti prostorne i morfološke značajke terena, što znači da se koriste njegove prirodne značajke, a da se zahvati u terenu, kojima se mijenja izgled krajolika, kao što su nadvožnjaci, usjeci i zasjeci izbjegnu, ili svedu na najmanju mjeru.
- Dalekovodi i ostali infrastrukturni koridori ne smiju se voditi trasama kojima bi došlo do većih prosjeka šuma.

Krajolik 3. kategorije - urbanističkim i planskim mjerama nastojati poboljšati stanje u prostoru, uz očuvanje prirodnih i pejzažnih vrijednosti.

Izgrađeni krajolik - prirodni krajolik je u velikoj mjeri izmjenjen, stoga bi novim mjerama trebalo nastojati vratiti bar dio njegovih vrijednosti. Područja izgrađena u neprekinutim potezima uz prometnice, prekinuti uvođenjem zelenih površina, u vidu parkova, igrališta i sl. Gospodarske zone (naročito industrija) okružiti zelenim površinama.

Povijesne građevine i sklopovi - Potrebno je provoditi sustavnu zaštitu i održavanje najvrednijih građevina, na temelju provedenih konzervatorsko restauratorskih istražnih radova i odgovarajuće dokumentacije. Predviđaju se sljedeće mjere zaštite i unapređenja:

- povijesne građevine treba održavati u okviru njihovog autentičnog okruženja, bez nove gradnje u njihovoj neposrednoj blizini
- u okviru izrade prostornih planova uređenja općine odnosno grada potrebno je na kartografskom prikazu građevinskih područja naselja ucrtati zone zaštite povijesnih građevina i sklopova
- od općih mjera zaštite predviđa se prije svega redovito građevinsko održavanje, sanacija i konzervacija najkvalitetnije i najcjelovitije sačuvane stilske faze, uz obavezne konzervatorske istražne radove na pročeljima i interijeru
- građevine oštećene, razorene ili srušene u tijeku Domovinskog rata visoke spomeničke vrijednosti obnavljati konzervatorsko restauratorskim metodama, uz što veće zadržavanje preostalog građevnog supstrata (župna crkva B.D. Marije u Gori, Hrastovici, Glini) ili metodom faksimila u slučajevima kad više nema očuvanog građevnog supstrata (Petrijna, Glina, Kostajnica)

- u slučajevima gdje zbog objektivnih okolnosti (nedostatak podataka i dokumentacije i nove potrebe lokalne zajednice) nije moguća obnova metodama restitucije i faksimila, isključivi uvjet za odabir suvremenog rješenja mora biti arhitektonska kvaliteta i kreativnost predoženog zahvata
- sve građevinske zahvate (uključivo i redovno održavanje) obavezno provoditi uz suglasnost i konzervatorski nadzor uprave za zaštitu kulturne baštine
- za građevine vrednovane najvišim kategorijama treba dopuniti postojeću konzervatorsku dokumentaciju, provesti arhitektonsko snimanje i dokumentiranje, istraživanja povijesne građe i na terenu, te odrediti konzervatorske uvjete za održavanje i sanaciju.

Mjere zaštite arheoloških lokaliteta i nalazišta

Brojnost potencijalnih arheoloških lokaliteta upućuje na potrebu za rekognosciranjem i istraživanjem u svrhu očuvanja vrijednosti prostora čak i kada nema ostataka koje je moguće prezentirati »in situ«. U prostornom planiranju potrebno je uklopiti i davati naglasak arheološkim lokalitetima te štititi okolnu zonu.

U slučaju građevinskog zahvata u užoj zoni arheoloških lokaliteta potrebno je izvršiti prethodna zaštitna istraživanja te odlučiti o tretmanu lokaliteta ili mogućoj promjeni projekta građevinskog zahvata.

Posebnu pažnju treba obratiti na mrežu antičkih prometnica te ih do maksimuma štiti od devastacije.

Zaštitu arheoloških lokaliteta provoditi u skladu i s načelima arheološke struke i konzervatorske djelatnosti, sanacijom, konzervacijom i prezentacijom vidljivih ostataka građevina, važnih za povijesni i kulturni identitet prostora, odnosno odgovarajućom obradom, dokumentiranjem i pohranom u muzejske ustanove predmeta s onih lokaliteta, koje se s obzirom na njihov karakter ne može prezentirati.

Tijekom izgradnje planiranih zahvata potrebno je osigurati stalan arheološki nadzor nad svim zemljanim radovima radi zaštite novootkrivenih arheoloških nalazišta, kao i onih koja nije bilo moguće utvrditi prilikom terenskog pregleda.

S obzirom na neistraženost tematskog područja potrebno je u budućnosti provesti istraživanja koja prethode arheološkim, te sama arheološka istraživanja:

- aviosnimanje i rekognosciranje radi upotpunjavanja arheološke slike zone
- geofizikalna snimanja zbog prostornog definiranja lokaliteta (određivanja granica)
- probna arheološka istraživanja zbog tematske i kronološke identifikacije lokaliteta
- prije građevinskih zahvata (ceste, infrastruktura, arhitektura) potrebno je izvršiti prethodna istraživanja zadane zone
- nakon provedenog arheološkog nadzora ili zaštitnog istraživanja odredit će se sustav mjera zaštite lokaliteta ili propisati eventualna promjena građevinskog projekta ili prezentacija nalaza »in situ«

- ukoliko se otkrije arheološki lokalitet unutar građevinske trase ili zadane građevinske zone, nakon provedenog istraživanja zaštititi ga ponovnim zatrpavanjem uz nužnu prilagodbu i promjenu projekta na način da ne oštećuje lokalitet (premještanje trase infrastrukture ili ceste, izostanak podruma)
- razmotriti mogućnost konzervacije i prezentacije lokaliteta »in situ«.

Na području arheoloških lokaliteta/zona obvezna je primjena sljedećih mjera zaštite:

- zone i lokaliteti zaštićeni kroz prostorni plan podliježu režimu koji zahtjeva da u postupku ishođenja lokacijske dozvole treba obaviti arheološki nadzor/istraživanja predmetne zone pod uvjetima koje izdaje Uprava za zaštitu kulturne baštine Konzervatorski odjel u Sisku
- ukoliko se naiđe na arheološke nalaze ili predmete prilikom zemljanih radova (poljodjelskih i sl.) potrebno je obavijestiti Uprava za zaštitu kulturne baštine Konzervatorski odjel u Sisku ili najbliži nadležni muzej
- na arheološkim lokalitetima ne dozvoljava se nova izgradnja, a za sve zahvate, iskope, provođenje infrastrukture treba osigurati arheološki nadzor. Prije radova obvezno je arheološko istraživanje lokaliteta.
- prilikom izvođenja građevnih radova u blizini arheoloških lokaliteta koji su evidentirani na temelju pojedinačnih nalaza, potrebno je upozoriti izvoditelje radova na mogućnost nalaza i pojačani oprez. U slučaju da se kod izvođenja građevnih radova pojave nalazi, izvoditelj je dužan odmah privremeno obustaviti radove i obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel u Sisku.
- na području arheoloških lokaliteta i zona koji do sada nisu istraživani ili su istraživanja provedena tek djelomično, te nisu utvrđene sigurne granice rasprostiranja mogućih arheoloških nalaza propisuje se provođenje arheološkog rekonosciranja radi utvrđivanja užih zona lokaliteta, propisivanja mjera zaštite te time i upisa u Registar kulturnih dobara RH
- u slučaju zemljanih iskopa bilo koje vrste na arheološkim lokalitetima i u području arheoloških zona (instalacijski rovovi, kanali, gradnja građevina i sl.) potrebno je ishoditi potrebne uvjete, odnosno prethodno odobrenje te osigurati arheološki nadzor pri radovima. U slučaju arheoloških materijalnih nalaza potrebno je obustaviti radove do osiguranja zaštitnog arheološkog istraživanja.
- zaštitu arheoloških lokaliteta potrebno je provoditi u skladu s načelima struke i konzervatorske djelatnosti, sanacijom, konzervacijom i prezentacijom vidljivih ostataka građevina, odnosno odgovarajućom obradom, dokumentiranjem i pohranom u muzejske ustanove predmeta s onih lokaliteta koji se s obzirom na njihov karakter ne može prezentirati.

Mjere zaštite povijesnih cjelina gradskih, malogradskih i seoskih obilježja

Za naseobinsku baštinu, povijesne cjeline i dijelove povijesnih cjelina gradskog, malogradskog i seoskog obilježja treba provesti postupak vrednovanja ili uspostavu zona zaštite:

A zonu najstrože zaštite, koja uključuje zaštitu i očuvanje svih vrijednosti u prostoru, prostornu organizaciju i potpunu zaštitu građevne strukture.

B zonu stroge zaštite, koja podrazumijeva zaštitu prostorne organizacije, svih oblika povijesne matrice i zaštitu povijesne građevne strukture.

Kontaktne zone, odnosno tampon zone, koje su u fizičkoj vezi sa strogim zonama i povijesnim središtem, imaju ulogu uspostave prostornih odnosa kojima se ne bi narušila njihova povezanost.

Zone vizualne izloženosti naselja (povijesnog središta) imaju velik utjecaj na stvaranje slike prostora i uspostavu vizura na temeljne vrijednosti. Važne su radi održavanja vizualnih dominantni u prostoru.

Za svaku je zonu potrebno odrediti uvjete mogućih i potrebnih zahvata, po mogućnosti u okviru polaznih studija za prostorne planove.

Za sve lokalitete i povijesne cjeline gradskih, malogradskih i seoskih obilježja, kao i za pojedinačne građevine i arheološke lokalitete, obrađene u »Studiji, zaštite kulturna baštine Sisačko-moslavačke županije« (Ministarstvo kulture, uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Zagrebu, veljača 1999. god.), u poglavlju 2.0. Inventarizacija i označene na Preglednoj karti kulturne baštine, potrebno je u postupku ishođenja posebnih uvjeta za lokacijsku dozvolu, kao i izdavanja građevne dozvole, ishoditi zakonom propisane posebne uvjete, odnosno prethodnu dozvolu Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine.

Područja i zone zaštite navedenih povijesnih cjelina i pojedinačnih građevina i arheoloških lokaliteta, moraju se ucrtati na kartama građevinskih područja planova nižeg reda te odrediti smjernice, uvjete i mjere očuvanja i zaštite.

Obveza izrade konzervatorske dokumentacije za Prostorne planove

U okviru izrade niže razine prostornih planova, potrebno je izraditi konzervatorsku dokumentaciju za sljedeće prostore i cjeline:

- Konzervatorska studija za Prostorni plan Parka prirode Lonjsko polje, odnosno kulturni krajolik Sisačka Posavina i Lonjsko polje
- Studija vrednovanja kulturnog krajolika Zrinske gore i Pounja
- Konzervatorska studija za Prostorne planove uređenja gradova: Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja i Sisak
- Konzervatorska studija za Prostorni plan uređenja općina: Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lipovljani, Lekenik, Martinska Ves, Sunja i Topusko

- Provjera konzervatorske studije za Generalni urbanistički plan grada: Sisak, Petrinja, Kutina
- Konzervatorska studija za Urbanistički plan uređenja grada: Glina, Hrvatska Kostajnica, Novska, Dvor, Hrvatska Dubica
- Provjera postojeće konzervatorsko urbanističke dokumentacije za Urbanistički plan, povijesnih jezgra gradova: Dvora, Hrvatske Dubice, Gline, Hrvatske Kostajnice, Kutine, Novske, Petrinje, Siska.

Obvezatna konzervatorska dokumentacija mora biti izrađena na način i prema usvojenoj stručnoj metodologiji Uprave za zaštitu kulturne baštine, a uključena u odredbe prostornog plana. Svaki od navedenih planova mora u postupku donošenja, dobiti suglasnost Uprave za zaštitu kulturne baštine.

Razvoj Županije bi u gospodarskom pogledu trebalo temeljiti osim ostalih resursa, i na sačuvanoj graditeljskoj, kulturno povijesnoj i prostornoj baštini. Prostorna i krajobrazna raznolikost, prepoznatljive i očuvane cjeline - krajolici Posavine s očuvanom drvenom arhitekturom, doline Une i Kupe, Zrinska gora s utverdama i grupacijama očuvanih starih sela; bogatstvo graditeljske baštine iz svih povijesnih razdoblja, trebali bi naći mjesto u planiranju razvoja, prvenstveno turističke djelatnosti.

U skladu s mogućnostima, potrebno je sustavno uvoditi i provoditi poticajne mjere za zaštitu kulturne baštine u Županiji.

8.3. Zaštita drvene tradicijske arhitekture

8.3.1. Na području Sisačko-moslavačke županije posebnu kulturnu, arhitektonsku i ambijentalnu vrijednost ima sačuvana tradicijska arhitektura građena u drvu (hrastovina) koja ubrzano nestaje. U cilju očuvanja drvene tradicijske arhitekture zabranjuje se rušenje drvenih stambenih kuća bez dozvole nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

8.3.2. Temeljem Studije zaštite kulturne baštine određena su naselja nacionalnog i regionalnog značaja za koja se određuje mjera izrade popisa drvenih kuća. O provođenju mjere će brinuti nadležno državno tijelo za zaštitu kulturnih dobara.

U drugoj fazi planiranja i provođenja mjera zaštite obvezna je za navedena naselja izrada konzervatorskih studija.

Naselja nacionalnog značaja su: Bok Palanječki, Čigoč, Krapje, Buinjski Riječani, Komora i Buinja.

Naselja regionalnog značaja su: Lijevo Željezno, Selišće Sunjsko, Mužilovčica, Suvoj, Žreme, Kratečko, Lonja, Nebojan, Setuš, Okoli, Lijevo Luka, Preloščica, Gornja Letina, Donja Letina, Gušće, Velika Svinjička, Bistrač, Crkveni Bok, Ivanjski Bok, Letovanić, Žažina, Dužica, Lekenik, Poljana Lekenička, Stari Brod, Donja Jelenska, Osekovo, Greda Sunjska, Kladari, Majski Trtnik, Brestik, Mali Gradac, Trtnik Glinski, Letovanci, Donje Taborište (Rakasi), Begovići, Donja Bačuga, Borojevići, Donja Stupnica, Donji Javoranj, Gorička, Donja Oraovica, Lotine, Ljeskovac, Zrin, Donji Žirovac.

8.4. Zaštita kulturne baštine Lonjskog polja

8.4.1. Prostor od izuzetno velike kulturne i prirodne vrijednosti u Sisačko-moslavačkoj županiji je Park prirode Lonjsko polje. On u svojim današnjim granicama najvećim dijelom pripada Sisačko-moslavačkoj županiji. Osnovna kulturna vrijednost ovog područja je ruralni prostor sa cjelokupnim kulturnim identitetom kojeg čine prostorna organizacija naselja, arhitektura u drvetu, tradicijski način gospodarenja, tradicijsko rukotvorstvo, umijeće i obrti. Ruralno područje se sastoji od niza seoskih naselja koja čine prepoznatljivu prostornu organizaciju i dobro sačuvanu tradicijsku arhitekturu.

Naselja koja se nalaze u Parku prirode Lonjsko polje su: Čigoč, Kratečko, Mužilovčica, Suvoj, Lonja, Jasenovac, Drenov Bok, Krapje, Puska, Trebež, Košutarica, Mlaka, Stružec i Osekovo.

8.4.2. Područje Parka prirode Lonjsko polje i širi prostor uz Savu nizvodno od Siska do Nove Gradiške ima značajke kulturnog krajolika, koji zbog sačuvanosti ima vrijednost izvan županijskih i nacionalnih okvira (prijedlog za upis u Svjetsku listu kulturnih i prirodnih vrijednosti je u pripremi).

Naselja s desne obale Save koja sa selima Lonjskog polja čine jedinstveno etno područje su: Gradusa Posavska, Greda Sunjska, Žreme, Krivaj Sunjski, Gornja Letina, Donja Letina, Selišće Sunjsko, Bistrač, Bobovac, Strmen, Crkveni Bok, Ivanjski Bok i Sunja.

8.4.3. Zbog očuvanja naselja Lonjskog polja koja se nalaze u Sisačko-moslavačkoj županiji, do donošenja Prostornog plana Parka prirode Lonjsko polje, donose se slijedeće odredbe:

- Građevinska područja ograničavaju se na današnji tradicijski građevinski obuhvat naselja, jasno čitljiv u prostoru. Zabranjuje se izgradnja na položajima i uzdužno uz cestu izvan građevinske zone.
- Sačuvati tradicionalnu parcelaciju, tj. širinu parcela prema cesti koja prosječno iznosi 15 - 20 metara. Ne dozvoljava se spajanje parcela po širini.
- Što više težiti očuvanju i obnovi drvene arhitekture. Građevinske zahvate izvoditi u skladu s tradicijskim značajkama.
- Iznimno je moguće preseljenje drvenih kuća unutar samog naselja ili u drugo naselje u Lonjskom polju.
- U slučaju zahtjeva za izgradnjom nove kuće na parceli, na kojoj već postoji tradicijska drvena kuća koja se ne dozvoljava ukloniti, iznimno je moguća izgradnja druge stambene građevine na toj parceli, koja bi trebala biti građena u stilu drvene tradicijske arhitekture.
- Sve nove građevine treba planirati u skladu s tradicijskim zakonitostima organizacije prostora, osigurati kolni prolaz s ceste prema dubini parcele.
- Preporuča se zabatna orijentacija kuće (pogotovo na užim parcelama).

- Moguća je i uzdužna orijentacija u skladu s prostornim i ambijentalnim značajkama mikrolokacije.
- U cilju poboljšanja životnih uvjeta na tradicijskim drvenim kućama dozvoljava se sanacija, prepravka (izvedba sanitarija), produženje kuće u dubinu parcele zbog potrebe povećanja stambenog prostora. Drvene kuće se mogu presložiti, podignuti na zidani podzid i izvesti niz drugih odgovarajućih zahvata koji osiguravaju očuvanje drvene kuće u skladu s tradicijskim značajkama, a ujedno i suvremeno i zdravo stanovanje.

8.4.4. Oblikovanje:

- Nove kuće oblikovati u skladu s tradicijskim veličinama: širina 4 - 5 metara, dužina 10 - 13 metara (dužina se može mijenjati), izduženi tlocrtni oblik, prihvatljiva je i mogućnost »L« tlocrta.
- Propisana visina kuća: prizemnica, prizemnica s povišenim potkrovljem ili katnica bez nadozida (krovište na stropnoj konstrukciji).
- Krovište: dvostrešno, nagiba 35 - 40 °; moguća izvedba trostrešnog krovišta sa skošenjem krova na dvorišnoj strani kuće, uporaba zabatnog skošenja krovišta (lastavica, »poculica«).
- Stubište: moguća uporaba vanjskog stubišta, proširenje stubišta u obliku kapića i ganjak uzduž dužeg pročelja i na začelju kuće.
- Materijal: drvo, opeka, pokrov biber crijep. U vanjskoj obradi koristiti horizontalno slagane planjke i žbuku (opečni zidovi se žbukaju).
- Materijali koji se ne odobravaju u vanjskoj obradi: plastika, bitumenska šindra, salonit, brodski pod, beton i betonske blokete.
- Građevinski elementi koji se ne dozvoljavaju: lukovi, balkoni na zabatu, tj. na užim pročeljima i slični elementi strani tradiciji posavske izgradnje.
- Prema ulici i uličnom dijelu okućnice izvesti ograde od drvenih letvica (plot), ili žičano pletivo u kombinaciji sa živom zelenom ogradom od autohtonih vrsta, nikako sadnja živih zelenih ograda od thuja, čempresa i sl., ili izgradnja ograda od metalnih ili betonskih materijala.
- Uređenje dvorišta: površinu obraditi kao travnjak, a za staze djelomično rabiti šljunak, djelomično opeku.

8.4.5. Infrastruktura: u selima se određuje uporaba drvenih stupova električne mreže i izvedba podzemnih hidranata.

Kućni priključci: ormarići za električnu struju i plin trebaju biti na pogledu zaklonjenijim mjestima, a nikako na glavnom pročelju.

9. POSTUPANJE S OTPADOM

Sustav gospodarenja otpadom određen je u kartografskom prikazu broj 2. 4. Korištenje voda i otpad.

Pri postupanju s otpadom potrebno se pridržavati slijedećih ciljeva:

- izbjegavati nastanak otpada, što obuhvaća niz mjera i zahvata u proizvodnji i potrošnji dobara na izvorima nastanka otpada sa svrhom smanjenja količine i štetnosti otpada
- vrednovati neizbježni otpad, što znači upotrebom niza postupaka i tehnologija iskoristiti materijalnu i energetska vrijednost otpada uz istovremeno smanjenje štetnosti i količine
- odlagati ostatni otpad nakon cjelovitog iskorištenja materijala i energije na način najpovoljniji po okoliš
- odvozom i sakupljanjem otpada obuhvatiti sve gospodarske objekte i što veći broj domaćinstava
- za potrebu razvrstavanja i ponovnog korištenja otpada izgraditi lokalna sabirališta u većim središtima jedinica lokalne samouprave, te središnji uređaj za razvrstavanje iskoristivog otpada u Sisku i Kutini
- sanirati i dodatno opremiti, odnosno (ukoliko je to nemoguće ili neisplativo) zatvoriti postojeće deponije i urediti nove
- sanirati »divlja« odlagališta.

9.1. Postupanje s opasnim otpadom

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom postupanje s opasnim otpadom propisano je na razini Države. Privremeno sabiralište opasnog otpada planira se na lokaciji regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Do uspostave regionalnog centra za gospodarenje otpadom privremeno skladištenje opasnog otpada planira se na mjestima nastanka (industrija, bolnice...) i kod ovlaštenih sakupljača, uz strogo poštivanje zakona i tehničkih propisa za skladištenje i čuvanje takvog vrsta otpada.

9.2. Postupanje s neopasnim proizvodnim otpadom

Zbrinjavanje neopasnog proizvodnog otpada koji neće biti zbrinut na drugačiji način riješit će se u sklopu regionalnog centra za gospodarenje otpadom.

Na području južne industrijske zone u Sisku planirana je građevina za obradu neopasnog proizvodnog otpada i lokacija za gospodarenje građevinskim otpadom.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i ovim Planom, planirana je sanacija postojećeg odlagališta fosfogipsa Petrokemije Kutina.

9.3. Postupanje s komunalnim otpadom

Sustav gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji zasniva se na uspostavi regionalnog centra za gospodarenje otpadom (CGO) u cilju prihvata sortiranog i nesortiranog komunalnog otpada, sortiranja i razdvajanja, mehaničke i biološke obrade, recikliranja, kompostiranja i odlaganja ostatnog dije-

la, obrade tekućih i plinovitih ostataka, monitoringa, obrade glomaznog otpada, te odlaganja neopasnog i sabiranja opasnog otpada do konačnog zbrinjavanja od strane Države.

Nacrtom Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske su, radi ekonomičnosti, planirane moguće lokacije regionalnih centara za gospodarenje otpadom u susjednim županijama, na kojima bi se zbrinjavao otpad i sa područja Sisačko-moslavačke županije:

- Babina Gora u Karlovačkoj županiji
- Šagulje u Brodsko-Posavskoj županiji.

Sustav gospodarenja komunalnim otpadom na nivou Županije predviđa:

- uspostavu zelenih otoka i reciklažnih dvorišta u gradovima, općinskim središtima i većim naseljima
- uspostavu pretovarnih stanica na lokacijama postojećih odlagališta u Sisku, Kutini i Novskoj te uz reciklažno dvorište u Općini Sunja
- gradovi i općine će odrediti lokacije na svojim područjima za reciklažna dvorišta za prihvata građevnog otpada.

Sva aktivna odlagališta otpada koristiti će se do zakonom predviđenog roka. Do izgradnje i uspostave rada centara za gospodarenje otpadom u Šaguljama i Babinoj Gori miješani komunalni otpad će se odlagati na postojeća odlagališta.

Moguće lokacije za izgradnju kazete za zbrinjavanje azbesta su na postojećim odlagalištima: Goričica u Sisku i Gmajna u Glini.

Konačni odabir lokacije za pretovarne stanice i kazete za zbrinjavanje azbesta se treba donijeti po izradi daljnjih Studija izvedivosti za sustav gospodarenja otpadom na državnoj i županijskoj razini.

10. MJERE SPRJEČAVANJA NEPOVOLJNOG UTJECAJA NA OKOLIŠ

U fazi projektiranja zahvata provesti analizu ranjivosti i rizika za svaki pojedinačni zahvat prema Tehničkim smjernicama za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.- 2027., kako bi se primijenila fizička i nefizička rješenja prilikom izgradnje kojima se znatno smanjuju najvažniji fizički klimatski rizici. Integrirati rješenja prilagodbe klimatskim promjenama u vidu planiranja mreže zelene infrastrukture, kao podloge za izradu izmjena i dopuna prostornih planova.

10.1. Zaštita zraka

Mjere za sprječavanje i smanjivanje onečišćavanja zraka provode se:

- cjelovitim planiranjem, odnosno usklađivanjem dokumenata prostornog uređenja s programima zaštite okoliša, posebno zaštite zraka,
- propisivanjem zaštitnih mjera i graničnih vrijednosti onečišćenja zraka,
- primjenom propisane ili utvrđene procjene utjecaja na okoliš i primjenom mjera zaštite i poboljšanja

kakvoće zraka pri gradnji i rekonstrukciji stacionarnih (tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji i objekti iz kojih se onečišćujuće tvari ispuštaju u zrak) i difuznih (uređaji, površine i druga mjesta odakle se onečišćujuće tvari slobodno šire zrakom bez određena ispusta ili dimnjaka) izvora onečišćavanja zraka,

- poticanjem upotrebe izvorno čistih tehnologija,
- primjenom sanacijskih programa za pojedine izvore ili područja.

10.1.1. Mjere za sprečavanje onečišćavanja zraka

Pri izradi prostornih planova gradova i općina moraju se uzeti u obzir područja posebnih prirodnih i kulturnih obilježja, postojeća i planirana kategorija kakvoće zraka na nekom području te odabrati najpovoljnije lokacije za moguće izvore onečišćavanja zraka, kao i potrebne zaštitne udaljenosti između takvih objekata i stambenih zona u skladu s odredbama Zakona o zaštiti zraka.

Za pojedina područja mogu se propisati strože granične vrijednosti emisija i strože zaštitne mjere, ovisno o osjetljivosti ekosustava, daljinskom prijenosu onečišćavanja i kakvoći zraka.

Primjenom najboljih raspoloživih tehnika (NRT) u postrojenjima ograničiti i smanjiti emisije onečišćujućih tvari i stakleničkih plinova.

10.1.2. Mjere za smanjenje onečišćavanja zraka

Potrebno je poduzeti slijedeće mjere:

- u cilju smanjenja negativnih utjecaja emisija iz rafinerijskih pogona na stanovnike grada Siska kao i iz pogona Petrokemije Kutina na stanovnike grada Kutine treba zahtijevati optimalno vođenje procesa i održavanje pogona i opreme,
- za područje oko Rafinerije u Sisku treba donijeti sanacijski program mjera za smanjenje emisija onečišćenja, posebno iz difuznih izvora rafinerijskih pogona
- u Rafineriji učinkovitost rada postrojenja odsumporavanja kontrolirati stalnim mjerenjem emisije dimnih plinova
- u Termoelektrani Sisak smanjiti onečišćenje primjenom kvalitetnijeg goriva, poboljšanjem izgaranja i povećanjem učinkovitosti
- promicanje upotrebe plina u svim gradovima i većim naseljima
- kotlovnice na kruta goriva preraditi na tekuće ili plinovito gorivo
- u svim kotlovnicama koja koriste loživo ulje propisati upotrebu niskosumpornog loživog ulja, odnosno upotrebu plina
- propisati nadzor ispušnih plinova za vozila javnog gradskog prometa, teretna i dostavna vozila određene nosivosti
- stroga središta gradova u Županiji (Sisak, Kutina, Hrvatska Kostajnica, Petrinja, Novska, Popovača, Glina i ostali) osloboditi prometa i urediti pješačke zone

- održavanje javnih gradskih površina redovnim čišćenjem prašine s ulica (usisivači).
- zabraniti korištenje ugljena u kućnim kotlovnicama i prodaju ugljena na malo sa sadržajem sumpora većim od 0,55 g/MJ.

10.1.3. Mjere za nove zahvate u prostoru

Gradovi na području Županije dužni su, sukladno zakonskim propisima, voditi katastar emisija u okoliš, s obzirom na utvrđene djelatnosti koje onečišćuju zrak u zonama stanovanja i industrijskim područjima.

Izvođenjem nekog zahvata na bilo kojem mjestu u Županiji ne smije se izazvati povećanje opterećenja niti smije doći do prelaska kakvoće zraka u višu kategoriju u bilo kojoj točki okoline izvora.

U zonama mješovite namjene moguće je locirati samo manje gospodarske pogone koji neće negativno utjecati na kvalitetu okoliša, dok je smještaj novih gospodarskih pogona srednje ili manje veličine predviđen u sklopu prostora za razvoj malog i srednjeg poduzetništva, koje će biti definirane dokumentima prostornog uređenja niže razine. Dugoročno, onečišćenje zraka zbog prometa bit će glavni problem za Županiju. Ovom treba posvetiti posebnu pažnju i

pojačati infrastrukturu koja će omogućiti iznalaženje pravovremenih i djelotvornih zaštitnih mjera. Pored propisanih mjera za smanjenje onečišćenja zraka u točki 10.1.2., potrebno je poduzeti, sukladno mogućnostima, slijedeće mjere:

- proširivati pješačke zone u gradovima, uz istovremenu izgradnju javnih garaža
- unapređenje javnog prijevoza, naročito u okruženju urbanih cjelina (primjena plina u vozilima javnog prijevoza i dostavnim vozilima)
- osigurati veću protočnost prometnica.

10.2. Zaštita od buke i vibracija

Zaštita od buke obrađuje se dokumentima prostornog uređenja niže razine (GUP, UPU). Prostornim planovima uređenja općina i gradova mogu se propisati posebne mjere zaštite od buke za građevinska područja, kao i za građevine izvan građevinskog područja i građevine javnih sadržaja.

Za građevinska područja, Zakonom o zaštiti od buke i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka, propisane su najviše dopuštene razine buke u otvorenom prostoru:

Tablica 22: Najviše dopuštene ocjenske razine buke u otvorenom prostoru

Zona buke	Namjena prostora	Najviše dopuštene ocjenske razine buke $L_{R,Aeq}$ / dB(A)			
		L_{day} (dan)	$L_{evening}$ (večer)	L_{night} (noć)	L_{den} (cjelodnevno razdoblje)
1.	Zona zaštićenih tihih područja namijenjena odmoru i oporavku uključujući posebni rezervat, park prirode, regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma, spomenik parkovne arhitekture, tiha područja izvan naseljenog područja	50	45	40	50
2.	Zona namijenjena stalnom stanovanju i/ili boravku, tiha područja unutar naseljenog područja	55	55	40	56
3.	Zona mješovite, pretežito stambene namjene	55	55	45	57
4.	Zona mješovite, pretežito poslovne namjene sa stanovanjem, sa povremenim stanovanjem, pretežito poljoprivredna gospodarstva	65	65	50	66
5.	Zona gospodarske namjene pretežito zanatske. Zona poslovne pretežito uslužne, trgovačke te trgovačke ili komunalno-servisne namjene. Zona ugostiteljsko turističke namjene uključujući hotele, turističko naselje, kamp, ugostiteljski pojedinačni objekti s pratećim sadržajima. Zone sportsko rekreacijske namjene na kopnu uključujući golf igralište, jahački centar, hipodrom, centar za zimske sportove, teniski centar, sportski centar - kupališta. Zone sportsko rekreacijske namjene na rijekama uključujući uređena kupališta, centre za vodene sportove. Zone luka nautičkog turizma uključujući sidrište, odlagalište plovniha objekata, suha marina, marina.	65	65	55	67
6.	Zona gospodarske namjene pretežito proizvodne industrijske djelatnosti. Zone riječnih luka od državnog i županijskog značaja.	Razina buke koja potječe od izvora buke unutar ove zone, a na granici s najbližom zonom 1, 2, 3 ili 4 u kojoj se očekuju najviše imisijske razine buke, buka ne smije prelaziti dopuštene razine buke na granici zone 1, 2, 3 ili 4.			

Razina buke na novoizgrađenim infrastrukturnim građevinama uzrokovana cestovnim prometom, željezničkim prometom i njihovim pratećim podsustavima u naseljima, a koje dodiruju, odnosno presijecaju zone 1 - 5 iz gornje tablice, potrebno je projektirati i graditi na način da razina buke na granici planiranog koridora infrastrukturne građevine ne prelazi:

- ocjensku razinu buke od 65 dB(A) tijekom vremenskog razdoblja »dan«,
- ocjensku razinu buke od 65 dB(A) tijekom vremenskog razdoblja »večer«,
- ocjensku razinu buke od 50 dB(A) tijekom vremenskog razdoblja »noć«,
- cjelodnevnu razinu buke L_{den} od 66 dB(A).

Građevine i postrojenja koja mogu biti izvor prekomjerne buke potrebno je locirati na odgovarajuću udaljenost od naselja, stambenih i rekreacijskih zona.

10.3. Zaštita voda

Mjerama zaštite treba sačuvati one vode koje su još čiste, zaustaviti postupke i zahvate u prostoru na pogoršanje kakvoće voda, saniranjem ili uklanjanjem izvora onečišćenja, osigurati poboljšanje ekoloških svojstava vode, tamo gdje su one narušene te osigurati svrhovito korištenje voda, a time skladan i postojan razvoj.

10.3.1. Zaštita izvorišta vode za piće

Za očuvanje i poboljšanje kakvoće, te zaštitu količine vode postojećih i mogućih izvorišta pitke vode nužno je: određivanje područja zona zaštite izvorišta i načina ponašanja u ovim zonama. Oni se moraju temeljiti na hidrogeološkim i sanitarno ekološkim mjerama.

Kategorizaciju izvorišta potrebno je izvršiti na osnovi regionalnih vodoopskrbnih planova.

Odluka o zaštiti izvorišta je osnovni pravni akt kojim se određuje zaštita izvorišta vode za piće. Zaštita izvorišta provodi se u skladu s odlukama koje donosi, ovisno o području prostiranja zone zaštite, županijska skupština, gradsko ili općinsko vijeće.

Na osnovi dosadašnjih istražnih radova moraju se donijeti odluke o zonama zaštite za izvore koji će biti uključeni u javne vodoopskrbne sustave, a za koje odluka o zaštiti izvorišta još nije donešena (u vodoopskrbnom sustavu Moslavačka Posavina to su izvorišta: Mustafina Klada, Mužilovčica (Kutina), Osekovo i Jasenovac; u vodoopskrbnom sustavu »Petrinja-Sisak« izvorišta: Novo Selište, Pecki, Peščenica, Kopa, Križ, Igralište i Hrastovica; u vodoopskrbnom sustavu Hrvatska Kostajnica izvorište Dubica; te u vodoopskrbnom sustavu »Glina-Gvozđ« izvorišta: Smerdan, Pokupska Slatina i Pecka).

Zone sanitarne zaštite za izvore koji će biti uključeni u javne vodoopskrbne sustave potrebno je uvrstiti u prostorne planove uređenja gradova i općina.

10.3.2. Mjere zaštite podzemnih voda

Za slučaj izvanrednih zagađenja provode se mjere temeljem Državnog i Županijskog plana za zaštitu voda.

Potrebno je izraditi operativne planove interventnih mjera za slučaj izvanrednih zagađenja i osposobiti se i opremiti za hitno provođenje sanacijskih mjera.

Posebnu pozornost u tom smislu treba dati mogućim izvorima zagađenja većih razmjera kao što su: INA - Rafinerija, Petrokemija d.d., Jadranski naftovod, autocesta i željeznička pruga, velike toplane u naseljima, deponije i veći industrijski pogoni.

Površine za prikupljanje otpada izgraditi na način da se osigura njihova vodonepropusnost te skupljanje i odvodnja procjednih voda u bazen za procjedne vode.

Ne planirati kazetu za azbest na području pod opasnošću od poplava.

10.3.3. Zaštita površinskih voda

Zaštita površinskih voda zastupljena je u okviru zaštite podzemnih voda i izvorišta iz kojih se stvaraju površinski tokovi Save, Kupe i njihovih pritoka.

Kakvoću ovih vodotoka treba očuvati i unaprijediti nadziranom ispuštanjem i pročišćavanjem otpadnih voda. Odvodnja otpadnih voda pripadajućih područja ovih vodotoka je strateški riješena, a vremenski tijek izgradnje treba odrediti Županijskim planom za zaštitu voda od onečišćenja.

10.4. Zaštita tla

Vrednovanjem zemljišta, uz uvažavanje osobitosti sistemskih jedinica tla, zemljišta su razgraničena na I. do IV. kategoriju zaštite, gdje:

- zemljišta I. kategorije zaštite obuhvaćaju najvrednija tla i treba ih zaštititi i namijeniti primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- zemljišta II. kategorije odgovarajućim mjerama zaštite treba zaštititi planiranjem manje gustoće naseljenosti u kojima će poljoprivredno zemljište biti odgovarajuće uklopljeno, zaštićeno i privredno svojoj svrsi u okviru manjih gospodarstva i okućnica
- zemljišta III. i IV. kategorije čine zemljišta koja su uglavnom prekrivena šumama, te zemljišta na strmim padinama za koje je potrebno planirati mjere zaštite od erozije
- na zemljištima III. i IV. kategorije planiranje građenja se može odvijati bez ograničenja.

Zemljište I. kategorije zaštite u kartografskom prikazu broj 1. Korištenje i namjena prostora kartirano je kao »osobito vrijedno obradivo tlo«. Zemljište II. kategorije je kartirano kao »vrijedno obradivo tlo«, a zemljišta III. i IV. kategorije zajedno kao »ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište«.

Prenamjena vrijednog obradivog tla I. kategorije u nepoljoprivredne, posebice građevinske svrhe, u pravilu nije dopuštena. Dapače, postojeće zapuštene poljoprivredne površine potrebno je privesti poljoprivrednoj namjeni ili ih pošumiti.

Prilikom planiranja i projektiranja infrastrukturnih objekata u najvećoj mjeri treba izbjegavati zemljišta I. kategorije zaštite (osobito vrijedna obradiva tla) i zemljišta II. kategorije zaštite (vrijedna obradiva tla).

Gdje god je moguće zahvate treba projektirati po rubovima parcela, radi smanjivanja fragmentacije poljoprivrednih površina, odnosno sprječavanja usitnjavanja postojećih parcela.

Prilikom planiranja i projektiranja infrastrukture na području povećanog rizika od erozije primijeniti odgovarajuća tehnička rješenja kako bi se spriječilo oštećenje tla.

Obzirom na činjenicu da zaštita tla ima mnogostruki učinak na ostale dijelove okoliša, da predstavlja važan životni i gospodarski prostor, da se obnavljanje i stvaranje tla odvija vrlo sporo, pri izradi planova niže razine (prostornih planova uređenja gradova i općina) potrebno je:

- predvidjeti dugoročno i kvalitetno korištenje tla, te dati prednost zaštiti ispred ostalih korisničkih interesa
- predvidjeti za površine koje se više ne koriste ponovno obrađivanje (rekultivaciju)
- predvidjeti u svrhu zaštite od erozije i štetnog djelovanja zbijanja tla odgovarajuće poljoprivredne i šumarske postupke
- predvidjeti obnovu tala oštećenih erozijom i klizanjem
- poticati pošumljavanje i pomlađivanje šuma autohtonih šumskih zajednica
- močvarnim tlima gospodariti na način održivog razvoja.

Predviđena je sanacija zagađenog tla na području Županije (bivša odlagališta otpada i sl.).

Smjernice propisane Planom za iskorištavanje mineralnih sirovina danih u točki 1.3.6. sukladno se primjenjuju i u pogledu premještanja tla (iskorištavanje kvalitetne zemlje za druge namjene na drugim lokacijama.) Detaljnije smjernice će se odrediti kroz prostorne planove uređenja gradova odnosno općina.

10.5. Mjere posebne zaštite

10.5.1. Temeljne smjernice za provedbu mjera zaštite u planiranju prostora

Osnovne smjernice i osnovna planska rješenja i prijedlozi za provedbu mjera zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti na području Županije temelje se na geopolitičkom položaju, geografskim i demografskim značajkama, stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na procjeni ugroženosti cijelog područja Županije prirodnim nepogodama, tehničko - tehnološkim i ekološkim nesrećama i mogućim ratnim razaranjima.

Posebne smjernice i zahtjevi zaštite i spašavanja u planiranju prostora poradi omogućavanja što boljih uvjeta za preživljavanje ljudi, koje bi u najvećoj mjeri omogućile smanjenje ljudskih žrtava, općenito obuhvaćaju:

1. mjere kojima se osigurava što bolja zaklonjenost stambenih, poslovnih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (manja visina građevina, manja gu-

stoća izgrađenosti, više zelenih površina, veća udaljenost između građevina i slično),

2. mjere koje omogućavaju što učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi,
3. mjere koje omogućavaju elastičan prijelaz iz optimalnih u izvanredne uvjete prometa i kretanja,
4. mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih ili izvanrednih događaja,
5. mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protivpožarno i protivpožarno projektiranje i slično).

10.5.2. Smjernice za zaštitu od požara i eksplozije

Na području Sisačko-moslavačke županije Prostornim planom predviđene su slijedeće mjere zaštite od požara i eksplozije:

- prilikom izrade planova obavezno koristiti odredbe važećih propisa kojima se regulira projektiranje i izgradnja vatrogasnih pristupa i hidrantske mreže za gašenje požara
- u svrhu sprječavanja širenja vatre i dima unutar građevina, sprječavanja širenja požara na susjedne građevine, omogućavanja sigurne evakuacije osoba iz građevina te zaštite spašavatelja, građevine je potrebno projektirati prema odredbama važećih propisa kojima se regulira otpornost na požar i drugim zahtjevima koje građevine moraju zadovoljiti u slučaju požara
- tehničke uvjete i normative za siguran transport tekućih i plinovih ugljikovodika magistralnim plinovodima, te plinovodima za međunarodni transport, kao i tehničke uvjete i normative za mjere zaštite ljudi i imovine i zaštite plinovoda, te postrojenja i uređaja koji su njihovim sastavnim dijelom projektirati prema odredbama važećih propisa kojima se regulira problematika sigurnog transporta tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima, te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport
- prostori i građevine za skladištenje, držanje i promet zapaljivih tekućina i plinova moraju se projektirati sukladno važećim propisima, tehničkim normativima i normama, a iznimno, kao i u slučajevima nedostatka hrvatskih propisa mogu se primijeniti strani propisi, tehnička pravila ili primjenjene znanstvene spoznaje, uz prethodno odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova
- plinske kotlovnice projektirati i izvoditi sukladno odredbama važećih propisa kojima se regulira projektiranje i izgradnja plinskih kotlovnica
- prilikom određivanja mjesta gdje će se proizvoditi, skladištiti ili koristiti eksplozivne tvari na odgovarajući način, glede sigurnosnih udaljenosti primijeniti odredbe važećih propisa kojima se regulira problematika eksplozivnih tvari

- u slučaju određivanja mjesta za poslovne prostore za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, te popravljavanje i prepravljavanje oružja, na odgovarajući način primijeniti odredbe važećih propisa kojima se reguliraju mjere zaštite od požara poslovnih prostorija za proizvodnju oružja, promet oružja i streljiva, te popravljavanje i prepravljavanje oružja
- ugostiteljske prostore projektirati i izvoditi prema odredbama važećih propisa kojima se regulira zaštita od požara ugostiteljskih objekata
- sustave za dojavu požara projektirati i izvesti prema važećim propisima kojima se regulira projektiranje i izvedba istih
- stabilne sustave za gašenje požara projektirati i izvesti prema važećim propisima i uputama proizvođača
- skladišta je potrebno projektirati i izvesti prema odredbama važećih propisa kojima se regulira zaštita skladišta od požara i eksplozije
- prilikom projektiranja i izvedbe elektroenergetskih postrojenja primijeniti odredbe važećih propisa kojima se regulira zaštita od požara i eksplozija istih
- prilikom projektiranja i izvedbe zahvata u prostoru gdje se predviđa korištenje zapaljivih tekućina i plinova, te gdje postoje prostori ugroženi eksplozivnom atmosferom primijeniti odredbe važećih propisa kojima se regulira problematika prostora ugroženih eksplozivnom atmosferom
- za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju građevina određenih posebnim propisom iz područja zaštite od požara potrebno je izraditi elaborat zaštite od požara kao podlogu za projektiranje mjera zaštite od požara u glavnom projektu predmetnog zahvata u prostoru
- za zahvate u prostoru koji su određeni posebnim propisom o gradnji i propisima iz područja zaštite od požara potrebno je od Policijske uprave Sisačko-moslavačke ishoditi potvrdu da su u glavnom projektu primijenjene propisane mjere zaštite od požara
- prilikom projektiranja pojedinog zahvata u prostoru primijeniti propise vezane za zaštitu od požara koji su važeći u trenutku izrade projektne dokumentacije.

10.5.3. Mjere za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća

Osnovne smjernice i osnovna planska rješenja i prijedlozi za provedbu mjera zaštite ljudi, prirodnih i materijalnih vrijednosti na području Županije temelje se na geopolitičkom položaju, geografskim i demografskim značajkama, stupnju razvoja gospodarstva, infrastrukture i svih društvenih djelatnosti, kao i na procjeni ugroženosti cijelog područja Županije prirodnim nepogodama, tehničko - tehnološkim i ekološkim nesrećama.

Navedeni Zahtjevi zaštite i spašavanja odnose se na ugroze po stanovništvo i materijalna dobra na

području Sisačko-moslavačke županije, a razrađeni su prema mogućim opasnostima i prijetnjama koje mogu izazvati nastanak katastrofe i velike nesreće.

10.5.3.1. Zaštita od rušenja i spašavanje iz ruševina

Ceste i ostale prometnice treba zaštititi posebnim mjerama od rušenja zgrada i ostalog zaprečivanja radi što brže i jednostavnije evakuacije ljudi i dobara. Urbanističkim planovima uređenja koje će se izraditi za građevinska područja naselja i površine za izdvojene namjene izvan naselja potrebno je definirati i dimenzionirati sustav ulazno-izlaznih prometnica.

Prometnice unutar neizgrađenih dijelova naselja moraju se projektirati na taj način da razmak građevina od prometnice omogućuje da eventualne ruševine građevina ne zaprečavaju prometnicu radi omogućavanja evakuacije ljudi i pristupa interventnim vozilima.

U područjima nizvodno od planiranih energetskih hidroakumulacija, odnosno brana, u kojima je na zemljištu označen doseg i zona plavljenja uslijed iznenadnog rušenja ili prelijevanja brana, izgradnja se određuje prostornim planovima koji obuhvaćaju ta područja.

Kod projektiranja većih raskrižja i čvorišta s prometnicama projektiranim u dvije ili više razina, mora se osigurati cijeli lokalitet čvorišta na način da se isti režim prometa može, unaprijed projektiranim načinom, odvijati na jednoj (prizemnoj) razini. Kod projektiranja građevina mora se koristiti tzv. projektna seizmičnost sukladno utvrđenom stupnju eventualnih potresa po MSC ljestvici njihove jačine prema mikrosezmičkoj rajonizaciji Sisačko-moslavačke županije, odnosno seizmološkoj karti Hrvatske za povratni period za 500 godina.

Prostornim planom Županije, te prostornim planovima koji proizlaze iz prostornog plana županije, potrebno je definirati područja koja nisu ugrožena urušavanjem kao zone (kartografski) za evakuaciju ljudi (zelenilo, trgovi, slobodne površine i slično), a u svrhu olakšavanja pristupa i evakuacije prilikom akcidentne situacije.

10.5.3.2. Zaštita od potresa

U svrhu efikasne zaštite od potresa potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Županije uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu. Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrese.

Teritorij Županije je seizmički aktivan, ali je na njegovim pojedinim dijelovima različit stupanj seizmičkog rizika. Važeće karte, iz kojih se može očitati stupanj seizmičnosti pojedine lokacije su mjerila 1:1.000.000 i stoga nedovoljne preciznosti. U tu svrhu potrebno je izraditi seizmotektonsko zoniranje Županije u mjerilu 1:100.000, koje mora biti usklađeno sa seizmičkim

zoniranjem Republike Hrvatske. Do izrade nove seizmičke karte Županije protupotresno projektiranje i građenje treba provoditi u skladu s postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima.

Nakon serije jakih potresa koji su 2020. i 2021. godine pogodili područje Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije izrađena je Studija o seizmički induciranim efektima Petrinjske potresne serije 2020. - 2021. - u kojoj je provedena preliminarna identifikacija rizičnih geoloških procesa i pojava: likvefakcije, vrtača i klizišta.

Studija je izrađena temeljem geoloških, inženjersko geoloških, hidrogeoloških i geofizičkih istraživanja, za potrebe definiranja djelotvornoga koncepta organizirane obnove na područjima pogođenima potresom, a izrađivači studije su Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Građevinski fakultet Sveučilišta u Rijeci.

Na osnovi provedenih istraživanja izrađene su tematske karte koje sadrže kartografske podatke o rizičnim pojavama i izmjerenim razinama podzemne vode te su dane smjernice za donošenje odluka pri planiranju i provođenju zahvata u prostoru, kao i upute za provedbu geotehničkih i geofizičkih istraživanja za projektiranje građevina u odnosu na registrirane pojave geohazarda, odnosno na potencijalne pojave likvefakcije, klizišta i vrtača.

Kartografski prikazi Studije sadrže:

- karte evidencije pojava likvefakcije, vrtača i klizišta
- karte podložnosti na pojave likvefakcije, vrtača i klizišta.
- karte dubina do podzemne vode (karte izobata) u aluvijalnim dolinama.

Karte evidencije prikazuju mjesta gdje su nastala oštećenja na tlu, a karte podložnosti mjesta (zone podložnosti) koja su potencijalno ugrožena ovim pojavama.

Tematska karta s podacima o izmjerenim razinama podzemne vode može se koristiti za definiranje nepovoljnih uvjeta s obzirom na razinu podzemne vode.

Studija, izrađene preporuke za postupanje u područjima prirodnih ograničenja, te vektorski slojevi na temelju kojih su izrađeni kartografski prikazi, dostupni su za preuzimanje u modulu eKatalog, Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) s identifikacijskom oznakom HR-ISPU-OST1-00003-R01.

Protupotresno projektiranje građevina kao i građenje potrebno je provoditi sukladno Zakonu o gradnji i postojećim tehničkim propisima.

Lociranje građevinskih područja naselja i infrastrukturnih građevina u dokumentima prostornog uređenja niže razine treba provoditi u skladu sa seizmotektonskim zoniranjem Županije i geotehničkim zoniranjem općina i gradova odnosno geotehničkim mikrozoniranjem urbanih cjelina.

Kod rekonstrukcije starijih građevina koje nisu projektirane u skladu s propisima za protupotresno projektiranje i građenje izdavanje dozvole za građenje treba uvjetovati ojačavanjem konstruktivnih elemenata na djelovanje potresa.

10.5.3.3. Zaštita od industrijskih nesreća

Sukladno Zakonu i potvrđivanju Konvencije o prekograničnim učincima industrijskih nesreća («Narodne novine», broj 7/99) i obvezama koje iz toga proizlaze potrebno je pri odlučivanju o lokacijama smještaja tzv. opasnih djelatnosti uzeti u obzir slijedeće:

- rezultate analize i ocjene rizika, uključujući ocjenu fizičkih značajki prostora
- procjenu rizika po okoliš, uključujući posljedice prekograničnog učinka
- procjena novih opasnih djelatnosti koje bi mogle biti izvor rizika
- razmatranje lokacije za nove i značajne izmjene na postojećim opasnim djelatnostima na sigurnoj udaljenosti od postojećih središta naseljenosti, te uspostavljanje sigurnosnih područja oko opasnih djelatnosti
- sudjelovanje javnosti.

Pri izradi planova intervencija u zaštiti okoliša potrebno je:

- utvrditi količinu i svojstva opasnih tvari na licu mjesta
- prirediti scenarij tipičnog uzorka industrijske nesreće
- predvidjeti količinu ispuštanja opasnih tvari u okoliš
- predvidjeti raspon i težinu nastalih posljedica za ljude i okoliš
- predvidjeti vremenski rok od početka događaja do kulminacije industrijske nesreće
- poduzeti mjere za smanjenje vjerojatnosti proširenja štetnog djelovanja
- uzeti u obzir broj, rasprostranjenost i koncentraciju ljudi u zoni opasnosti
- procijeniti mogućnosti evakuacije.

10.5.3.4. Poplave i bujice

Na temelju iskustvenih podataka može se tvrditi da većina obrambenih nasipa može braniti ugrožena područja od voda 100-godišnjeg povratnog perioda, ali u različitim vremenskim periodima. U svrhu preventivnog djelovanja kojim se pospješuje obrana od poplava treba provoditi slijedeće aktivnosti:

- regulirane vodotoke i retencije, obrambene nasipe, zemljane brane i ispusne uređaje na njima održavati u primjerenom stanju kako ne bi nastajale neprilike za vrijeme velikih voda
- preostale vodotoke ili njihove dijelove, koji još nisu regulirani (pretvoreni u kanale) zadržati u prirodnom obliku, a ukoliko je nužno uređenje vodnog tijela isto planirati na način da ne dođe do značajnog narušavanja hidromorfoloških elementa osiguravajući samo nužnu protočnost za velike vode
- uređenje vodotoka (kanale) planirati uz primjenu mjera zelene infrastrukture te na način da se zadrže postojeći povoljni uvjeti za staništa viso-

kougroženih i strogo zaštićenih vrsta sukladno njihovim ekološkim zahtjevima

- u ranoj fazi planiranja kanala osigurati povoljan vodni režim površinskih i podzemnih voda u poplavnim područjima kroz usklađivanje aktivnosti s uvjetima očuvanja šumskih staništa
- u okviru projektne dokumentacije za regulacijske i zaštitne vodne građevine potrebno je izraditi krajobrazni elaborat s ciljem uklapanja u okolno područje naselja i prirodni krajobraz
- u slivovima bujičnih potoka provoditi zaštitu reljefa i šumarskim metodama sanirati degradirana tla.

Građevinske mjere zaštite od poplava uključuju građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, kao i obavljanje svih potrebnih radova gospodarskog i tehničkog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina te sustavnog obavljanja tehničkog promatranja ključnih vodnih građevina (nasipa, brana itd.).

Negrađevinske mjere zaštite od poplava sastoje se od provedbi mjera operativne obrane od poplave, upravljanja i koordinacije pogona višenamjenskih akumulacija i distribucijskih vodnih građevina tijekom velikih voda, unapređivanja sustava automatskih meteoroloških i vodomjernih postaja te omogućavanja dostupnosti izmjerenih podataka nadležnim službama u realnom vremenu. Osim toga, u svrhu produljenja raspoloživih vremena za odgovarajuće reakcije na poplavne događaje, a time i povećanja efikasnosti operativne obrane od poplava, potrebno je stalno unapređivati i modernizirati postojeće sustave za praćenje i prognoziranje hidrometeoroloških pojava te postojeće komunikacijske sustave, kao i interne sustave za uzbuđivanje na hidroakumulacijama, koji moraju biti u ispravnom stanju te zvučnom snagom pokrivati područje moguće ugroze.

Urbanističke mjere koje treba ugraditi u prostorne planove:

- zabrana gradnje u mjestima koja su u zoni plavljenja
- prostornim planovima definirati glavne prometnice koje nisu ugrožene plavljenjem te pravce evakuacije izvan zona plavljenja
- razraditi mjere zaštite kritične infrastrukture koja je ugrožena poplavom
- prostorni planovi moraju sadržavati i popis ugroženih značajnih gospodarskih objekata, popis ugroženih imaoća opasnih tvari koje bi uslijed poplavlivanja mogla ugroziti ljude i okoliš, te popis ugroženih spomenika kulture
- u područjima gdje nisu regulirani vodotoci (velike bujice), a izgradnja nije suprotna prostornom planu objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode. Pod ovim se smatra da gradnja podrumskih i prizemnih etaža mora biti projektirana na pojačanu otpornost prema utjecaju bujičnih tokova i vode pri poplavlivanju. Nije dopuštena gradnja i opremanje podzemnih skloništa i osnovne i dopunske zaštite u objektima gdje je opasnost od poplava i bujičnih tokova realna.

10.5.3.5. Suše

Zaštita se provodi uglavnom primjenom tri metode: selekcijsko - generička, geografsko zoniranje i agrotehničke mjere. Najuspješnija i najpouzdanija metoda protiv suše je navodnjavanje.

10.5.3.6. Klizišta

Ukoliko se u zoni zahvata prostornog plana nalaze klizišta ili mjesta velikih erozija, nužno ih je označiti u kartografskom prikazu. Za zone klizanja i erozije potrebno je predvidjeti urbanističke mjere zaštite.

10.5.3.7. Požari

Požari se tretiraju kao destruktivan faktor okoliša uzrokovan prirodnim pogodnostima i ljudskim nemarom. Potencijal za izbijanje požara u izravnoj je vezi sa zapaljivošću uskladištenih materijala, zapaljivim materijalima koji se upotrebljavaju u gradnji objekta i protupožarnim mjerama primijenjenim na određenom lokalitetu odnosno u postrojenju.

U cilju onemogućavanja nastanka i sprečavanja širenja požara, osnovne preventivne mjere u planiranju prostora trebaju sadržavati sljedeće:

- zoniranje - utvrđivanje namjene prostora te temeljem prihvaćenih metoda za utvrđivanje požarnih sektora unutar zona, utvrđivanje zona zaštite s požarnim zaprekama (vatrobranim pojasevima). Vatrobrani pojasevi, odnosno požarne zapreke mogu biti ulice, parkovi i drugi slobodan prostor gdje nije dozvoljena gradnja, kao i prirodne prepreke - vodotoci i jezera.
- tijekom izrade dokumenata prostornog uređenja postojećih urbanih sredina s gustoćom izgrađenosti većom od 30%, kao i većim požarnim opterećenjem utvrditi pojačane mjere zaštite kroz:
  - a) ograničenje broja etaža
  - b) obvezatnu interpolaciju građevina većeg stupnja vatrootpornosti (najmanje F- 120)
  - c) izgradnju požarnih zidova
  - d) ograničenje namjene na djelatnosti s najmanjim požarnim opasnostima
  - e) izvedbu dodatnih mjera zaštite (vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže)
- prilikom svih zahvata u prostoru, te izrade dokumenata prostornog uređenja primijeniti propise vezane za zaštitu od požara koji su važeći u trenutku izrade projektne dokumentacije.

10.5.3.8. Olujno ili orkansko nevrijeme

Kod planiranja i gradnje prometnica valja voditi računa o vjetru i pojavi ekstremnih zračnih turbulencija. Na prometnicama se, na mjestima gdje vjetar ima udare olujne jačine, trebaju postavljati posebni zaštitni sistemi, tzv. vjetrobrani (kameni i/ili betonski

zidovi te perforirane stijene i/ili segmentni vjetrobrani) i posebni znakovi upozorenja.

10.5.3.9. Snježne oborine

Mogu prouzročiti velike štete na građevinama, a najvećim dijelom to se odnosi na krovne konstrukcije, koje trebaju biti projektirane prema normama za opterećenje snijegom karakteristično za različita područja, a određeno na temelju meteoroloških podataka iz višegodišnjeg razdoblja motrenja.

10.5.3.10. Poledica

Preventivne mjere uključuju prognozu za tu pojavu te izvješćivanje o tome odgovarajućih službi, koje u svojoj redovnoj djelatnosti vode računa o sigurnosti prometne infrastrukture.

10.5.3.11. Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

Na području Sisačko-moslavačke županije postoji 58 pravnih osoba u kojima se nalaze velike količine opasnih tvari: eksplozivnih, zapaljivih, otrovnih, radioaktivnih itd. Nesreće koje se u tim poduzećima mogu dogoditi zbog raznih razloga, mogu imati katastrofalne posljedice s velikim brojem stradalih osoba.

Potencijalno ugroženim objektima u Županiji se smatraju svi javni objekti i zaštićeni dijelovi prirode. Posebno se mora voditi računa o:

- školama i vrtićima
- bolnicama, Domovima zdravlja i njihovim ispostavama (ambulantama)
- hotelima, bazenima
- domovima za stare i nemoćne
- tržnicama i velikim trgovačkim centrima, gdje se zadržava veći broj ljudi.

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, stambene građevine i sl.).

10.5.3.12. Zaštita voda (vodonosnika)

Dokumentima prostornog uređenja jačati mjere na zaštiti vodonosnika koji je od sve većeg životnog i ekonomskog značenja za područje Sisačko-moslavačke županije.

U području vodonosnika učinkovito rješavati otpadne vode te izgradnju farmi ne dozvoljavati bez cjelovitog i prihvatljivog zbrinjavanja fekalnih voda.

Posebним uvjetima građenja u zoni zaštite vodonosnika usmjeriti izgradnju plantaža trajnih nasada u području vodonosnika, odnosno limitirati na kulture koje ne zahtijevaju uporabu fungicida i drugih zaštitnih sredstava.

10.5.3.13. Epidemiološke i sanitarne opasnosti

U svrhu postizanja što bolje epidemiološke i sanitarne zaštite stanovnika na ovom području potrebno je dovršiti sustav vodoopskrbe, te svim stanovnicima omogućiti priključak na javni sustav opskrbe, potrebno je dovršiti sustav odvodnje otpadnih voda te izgradnju kolektora za pročišćavanje otpadnih voda. Potrebno je također definirati i kartografski prikazati postojeća odlagališta otpada.

10.5.3.14. Mjere posebne zaštite u planiranju prostora

U sklopu Prostornog plana uređenja Sisačko-moslavačke županije dat je zakonski okvir iz koga proizlaze mjere te osnovne smjernice kojih se treba pridržavati u smislu provedbe sklanjanja ljudi, zaštite od rušenja, zaštite od potresa, zaštite od poplava i zaštite od požara.

Osnovne planske smjernice i zahtjevi zaštite i spašavanja u planiranju prostora u najvećoj se mjeri poklapaju s modernim pristupom prostornom planiranju i uređivanju prostora. Treba navesti neke od važnijih postavki takvog pristupa:

- planiranje uvjeta za ravnomjerni demografski razvoj
- dislokacija industrije, radnih i poslovnih zona od površina namijenjenih stanovanju
- policentričnim razvijanjem mreže naselja postići ravnomjerniju izgrađenost prostora i raspodjelu izgrađenih struktura
- planiranim uređenjem prostora poboljšati infrastrukturu i komunikacijske uvjete
- ukupno stanovništvo županije u svim vrstama planiranja obuhvatiti potpunim mjerama zaštite i spašavanja.

Specifične smjernice i zahtjevi zaštite i spašavanja u planiranju prostora poradi omogućavanja što više i što boljih uvjeta za preživljavanje ljudi, odnosno omogućavanja smanjenja ljudskih žrtava u što je moguće većoj mjeri, općenito obuhvaćaju:

- mjere kojima se osigurava što bolja zaklonjenost stambenih, poslovnih i drugih građevina, smanjuje njihova izloženost i povredljivost od razaranja (manja visina građevina, manja gustoća izgrađenosti, više zelenih površina, veće udaljenosti između građevina i slično)
- mjere koje omogućavaju što učinkovitiju evakuaciju, izmještanje, spašavanje, zbrinjavanje, sklanjanje i druge mjere zaštite i spašavanja ljudi
- mjere koje omogućavaju elastičan prijelaz iz jednog u drugi vid prometa i kretanja (iz optimalnih u izvanredne uvjete)
- mjere koje omogućavaju lokalizaciju i ograničavanje dometa posljedica pojedinih prirodnih nepogoda i drugih incidentnih - izvanrednih događaja
- mjere koje omogućavaju funkcioniranje i obnavljanje građevina u slučaju oštećenja (protupožarno i protutopresno projektiranje i slično)

- kod izgradnje školskih, zdravstvenih, sportskih, sakralnih i poslovnih objekata (10 i više zaposlenih) bilo bi dobro planirati gradnju dvonamjenskih skloništa dopunske zaštite otpornosti 50 kPa
- kod izgradnje obiteljskih kuća bilo bi dobro planirati izgradnju zaklona (podruma) gdje je to izvodivo, s obzirom na geološko hidrološke uvjete.

11. MJERE PROVEDBE

11.1. Obveza izrade dokumenata prostornog uređenja

Na temelju Zakona o prostornom uređenju i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, utvrđuje se potreba izrade sljedećih dokumenata prostornog uređenja za područje Sisačko-moslavačke županije:

- prostorni plan područja posebnih obilježja:
  - a) Park prirode »Lonjsko polje«
  - b) Regionalni park »Dolina rijeke Une«
  - c) Regionalni park »Moslavačka gora«
  - d) područje značajnog krajobraza »Dolina rijeke Kupe«
  - e) područje značajnog krajobraza »Zrinska gora«
  - f) područje značajnog krajobraza »Odransko polje«
  - g) područje značajnog krajobraza »Sunjsko polje«
  - h) područje značajnog krajobraza »Petrova gora-Biljeg«
- prostorni plan uređenja grada, odnosno općine za:
  - a) 7 gradova: Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Sisak, Petrinja i Popovača
  - b) 12 općina: Donji Kukuruzari, Dvor, Gvozd, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lekenik, Lipovljani, Majur, Martinska Ves, Sunja, Topusko i Velika Ludina
- generalni urbanistički plan za gradove:
  - a) Sisak
  - b) Kutina
  - c) Petrinja
- urbanistički plan uređenja za gradove i naselja:
  - a) Novsku, Glinu, Hrvatsku Kostajnicu, Popovaču, Lipovljane, Dvor, Sunju i Topusko.

Izrada i pribavljanje podataka i stručnih podloga za izradu dokumenata prostornog uređenja:

1. Studija zaštita lokalnih voda na području Županije
2. Seizmotektonska karta Županije u mjerilu 1:100.000
3. Karte opasnosti od poplava i bujičnih poplava uvažavajući sve utjecaje klimatskih promjena na opasnost od poplava sa svrhom učinkovitijega prostornog planiranja i planiranja mjera jačanja otpornosti od klimatskih promjena.

4. Karte toplinskih otoka za urbana i ruralna područja sa svrhom učinkovitijeg prostornog planiranja i planiranja mjera jačanja otpornosti od klimatskih promjena.

5. Karte procjene podločnosti na klizanje/odrone sa svrhom učinkovitijeg prostornog planiranja i planiranja mjera jačanja otpornosti od klimatskih promjena.

Obveza izrade urbanističkih planova uređenja za neuređene dijelove građevinskog područja i za izgrađene dijelove tih područja planiranih za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju utvrđuje se prostornim planovima uređenja gradova i općina.

U postupku izrade prostornih planova uređenja gradova / općina, potrebno je izvršiti snimanje stanja bespravne izgradnje. U svrhu sanacije postojeće nelegalne gradnje, potrebno je razmotriti mogućnost uklapanja iste u prostorne planove i ostale oblike intervencija u prostoru.

Dokumentima prostornog uređenja užeg područja može se odrediti viši prostorni standard od onog određenog ovim Planom.

11.2. Uvjeti neposredne provedbe zahvata u prostoru

11.2.1. Uvjeti neposredne provedbe zahvata u prostoru unutar istražnih prostora i eksploatacijskih polja ugljikovodika (E1) i eksploatacijskih polja geotermalnih voda (E2)

11.2.1.1. Površine i zahvati za koje se mogu izdavati provedbeni akti

Temeljem neposredne provedbe ovog Plana mogu se izdavati akti za provedbu i građenje i/ili rekonstrukciju u svrhu:

- 1) istraživanja ugljikovodika, geotermalnih voda, mogućnosti podzemnog skladištenja plina i zbrinjavanja ugljikova dioksida unutar istražnih prostora za eksploataciju ugljikovodika: Sava-06, Sava-07, Sava-08, Sava-11 i Sava-12, prikazanih na kartografskom prikazu 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju, osim na prostorima koji se izuzimaju, a navedeni su u stavku 5. točke 1.3.7. Istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, geotermalnih voda, skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida
- 2) istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda, podzemnog skladištenja plina i zbrinjavanja ugljikova dioksida unutar:
  - postojećih eksploatacijskih polja ugljikovodika EPU Jamarica, EPU Janja Lipa, EPU Kozarica, EPU Lipovljani, EPU Mramor Brdo, EPU Okoli, EPU Stružec, EPU Vezišće, EPU Voloder i EPU Vrbak
  - potencijalnih/budućih eksploatacijskih polja ugljikovodika, za koja ovim Planom nisu određeni oblik i veličina, a moguće ih je osnovati bez izmjene ovog Plana (jedno

eksploatacijsko polje ili više njih) unutar potencijalnih površina za eksploataciju (E1p), prikazanih na kartografskom prikazu: 3.2. *Područja posebnih ograničenja u korištenju.*

- 3) istraživanja i eksploatacije geotermalnih voda, gradnju energana, elektrana i energetske postrojenja koja će koristiti geotermalnu energiju
- unutar potencijalnih/budućih eksploatacijskih polja geotermalnih voda, za koja ovim Planom nisu određeni oblik i veličina, a moguće ih je osnovati bez izmjene ovog Plana (jedno eksploatacijsko polje ili više njih) unutar utvrđenih istražnih prostora geotermalnih voda »Topusko« i »Sisak«, prikazanih na kartografskom prikazu 3.2. Područja posebnih ograničenja u korištenju i označenih oznakom E2p.

Nova eksploatacijska polja, za koja ovim Planom nisu određeni oblik i veličina, odrediti će se temeljem propisa koji uređuju istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda u energetske svrhe, podzemno skladištenje plina te trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida i odredbi ovog Plana. Oblik i veličina novih eksploatacijskih polja trebaju biti predloženi provjerenim elaboratom o rezervama.

Neposrednom provedbom ovog Plana ne mogu se izdavati provedbeni akti za naftno-rudarske objekte i postrojenja i izvođenje zahvata u prostoru koji se ne smatraju građanjem, unutar površina planiranih za eksploataciju i eksploatacijskih polja, osim ako to nije omogućeno posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela uz provedbu postupka i ishođenje odgovarajućeg akta u skladu sa posebnim propisima iz područja zaštite prirode i okoliša, vodnog gospodarstva, šumarstva i prometa, ako se planiraju na sljedećim područjima:

- vodotocima i jezerima
- inundacijskom pojasu unutar 250 m uz vodotoke i jezera
- inundacijskom pojasu unutar 1 000 m uz rijeku Kupu i Savu
- I. zoni sanitarne zaštite izvorišta
- građevinskom području, osim ako se to omogućiti postupcima procjene/ocjene utjecaja zahvata na okoliš; od ove odredbe izuzimaju se sabirni i otpremni cjevovodi koji su u tehnološkoj vezi s eksploatacijom ugljikovodika
- vrijedne gospodarske šume visokog uzgojnog oblika, šume posebne namjene (Š3) i zaštitne šume
- zaštićena kopnena područja - značajni krajobraz, posebni rezervati, spomenik prirode, park šuma, spomenik parkovne arhitekture
- unutar područja ekološke mreže koja su manja od 100 km²
- unutar područja ciljnih staništa ekološke mreže i staništa ciljnih vrsta.

Predložene prostore za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode regulirati po usvajanju sektorskog plana upravljanja/razvoja, uz provedbu odgovarajućih mjera zaštite okoliša proizašlih iz strateške procjene utjecaja na okoliš.

Prilikom planiranja površina za eksploataciju geotermalnih voda za energetske svrhe Sisak, odnosno na razini zahvata, prikupiti podatke o rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže na području i u blizini zahvata te u skladu s podacima istražno bušenje i eksploataciju geotermalne vode te snimanje 2D i 3D seizmike planirati izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova POVS HR2000415 Odransko polje, HR2000642 Kupa, HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice i staništa pogodnih za ciljne vrste POVS HR2000415 Odransko polje, HR2000642 Kupa, HR2001311 Sava nizvodno od Hrušćice te POP HR1000003 Turopolje i HR1000004 Donja Posavina.

U II. i III. zoni sanitarne zaštite sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti, ograničava se istražno i eksploatacijsko bušenje. Ukoliko se mikrozoniranjem utvrdi da radovi neće naštetiti podzemnoj vodi istražno i eksploatacijsko bušenje može se provoditi u navedenim zonama.

Minimalna udaljenost građevina, naftno-rudarskih objekata i postrojenja od područja i površina iz prethodnog stavka utvrđuje se temeljem smjernica i kriterija posebnih propisa i posebnih uvjeta nadležnih javnopravnih tijela.

Neposrednom provedbom ovog Plana mogu se izdavati akti za naftno-rudarske objekte, građevine i postrojenja na površinama posebne namjene, unutar postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora, te unutar područja posebnih uvjeta korištenja i posebnih ograničenja u korištenju i primjene posebnih mjera uređenja i zaštite samo uz suglasnost i u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela uz provedbu postupka i ishođenje odgovarajućeg akta u skladu sa posebnim propisima iz područja zaštite prirode i okoliša, vodnog gospodarstva, šumarstva i prometa.

Načelne trase otpremnih cjevovoda vezane za eksploataciju ugljikovodika, kojima se planira priključenje na plinski transportni sustav Republike Hrvatske, prikazane su na kartografskom prikazu 2.3.1. Energetski sustav-nafta i plin. Planirana širina koridora planiranih otpremnih cjevovoda iznosi 100 m.

Cjevovodi mogu smještati i izvan površina planiranih za istraživanje i eksploataciju u slučajevima kad se točka isporuke ili postrojenja koja su u tehnološkoj vezi, a koja su predviđena u provjerenoj naftno-rudarskoj dokumentaciji nalaze izvan eksploatacijskog polja.

Detaljni uvjeti smještaja pojedinih naftno-rudarskih objekata i postrojenja te trasa cjevovoda, temeljem zakonskih i podzakonskih odredaba, utvrđuju se u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš ili u postupcima ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

Nije moguće planirati naftno-rudarske objekte i postrojenja unutar granica postojećih i/ili planiranih zona ugostiteljsko turističke i sportsko rekreacijske namjene.

U okviru procjene utjecaja zahvata na okoliš potrebno je analizirati prostorni, fizički i vizualni integritet povijesnih građevina, urbanih i ruralnih cjelina te propisati mjere ublažavanja utjecaja.

11.2.1.2. Uvjeti za izdavanje provedbenih akata

Akti za provedbu i građenje i/ili rekonstrukciju, temeljem odredbi ovog Plana, mogu se izdavati za:

- naftno-rudarske objekte i postrojenja u fazi istraživanja ugljikovodika i geotermalnih voda
- naftno-rudarske objekte i postrojenja u fazi eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda:
  - cjevovode od bušotina do spoja na postojeći sabirno-transportni sustav, te ostale cjevovode unutar i izvan eksploatacijskih polja
  - priključne ceste
  - plinske, otpremne, centralne-plinske, mjerne, sabirne i kompresorske stanice
  - ostale objekte u funkciji eksploatacije ugljikovodika: trafostanice, kotlovnice, pumpanice slane vode, stanica slane vode, rezervoare tehnološke kanalizacije RPK, energane, centralne otpadne jame, pretakališta autocisterni, vatrogasnice i drugo
  - visokonaponske 10 kV i niskonaponske energetske vodove, uključivo trafostanice 10/04 kV
  - signalne kablove, ograde
  - druge infrastrukturne, pomoćne i prateće građevine, a koje su u funkciji naftno-rudarskih radova istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda, podzemnih skladišta plina te trajnog zbrinjavanja ugljikova dioksida
  - elektrane, energane i energetska postrojenja koja će koristiti geotermalnu energiju.

Svi zahvati koji se odnose na naftno-rudarske aktivnosti:

- moraju imati osiguran pristup na javnu prometnu površinu (izuzev prometne i linijske infrastrukture)
- sva potrebna parkirališta moraju se riješiti unutar obuhvata zahvata i/ili na način utvrđen odlukama odnosno jedinice lokalne samouprave
- instalacije vodovoda i odvodnje otpadnih voda moraju se priključiti na javnu mrežu, a ako ista nije izvedena, riješiti izgradnjom alternativnih sustava (bunara, cisterni, internih pročistača, nepropusnih septičkih jama i sl.)
- instalacije niskog napona mogu se priključiti na javnu niskonaponsku elektroenergetsku mrežu ili riješiti putem vlastitog izvora. Lokacije i koridori novih/planiranih elektro-energetskih objekata distributivnih napona (0.4, 10, 20 i 35 kV) utvrditi će se razradom projektne dokumentacije u skladu sa dobivenim posebnim uvjetima.

Detaljni uvjeti smještaja pojedinih naftno-rudarskih objekata i postrojenja te trasa cjevovoda, utvrđuju se u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš ili u postupcima ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

Sve građevine i zahvati unutar i izvan eksploatacijskih polja u funkciji istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, geotermalnih voda, podzemnog skladištenja plina i zbrinjavanje ugljikova dioksida mogu

se povezivati međusobno kao i na ostalu magistralnu infrastrukturu. Pojedini zahvati u prostoru mogu biti u funkciji više eksploatacijskih polja.

a) Uvjeti za izdavanje provedbenih akata za naftno-rudarske objekte i postrojenja

Najmanja udaljenost radnih prostora u kojima su smještene otpremne, centralne, mjerne, sabirne, kompresorske stanice i/ili drugi naftno rudarski potencijalno bučni objekti i postrojenja mora iznositi:

- 200 m od građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, osim od izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene-proizvodne planiranih ovim planom i/ili u PPUO/G
- 200 m od ugostiteljsko turističke, sportske, sportsko-rekreacijske i sl. namjene određene u PPUO/G izvan građevinskih područja
- 200 m od građevnih čestica izgrađenih građevina koje se prema posebnim propisima i prostornim planovima mogu graditi izvan građevinskih područja
- 100 m od površina posebne namjene, postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora, te područja posebnih uvjeta korištenja i posebnih ograničenja u korištenju i primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, osim iznimno, uz suglasnost i u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela
- 100 m od šuma posebne namjene, osim iznimno, ako ne utječu na razloge zbog kojih su proglašene.

Iznimno, udaljenost radnih prostora iz prethodnog stavka može biti i manja od onih navedenih u alinejama 1., 2., 3. i 4. prethodnog stavka ali ne manja od 100 m, ako buka koju proizvode ne prelazi najviše dopuštene razine buke sukladno posebnom propisu. Izuzetak od najviše dopuštenih razina buke čine kratkotrajne aktivnosti koje će se izvoditi sukladno mjerama i programima praćenja propisanim u ishodenim rješenjima nakon provedene procjene utjecaja zahvata na okoliš koje sadrži obrazloženje razloga prihvatljivosti zahvata za okoliš i/ili ekološku mrežu.

Naftno-rudarski objekti i postrojenja ne mogu biti smješteni u zaštitnom pojasu državne ceste, koji se mjeri od vanjskog ruba zemljišnog pojasa tako da je širok sa svake strane ceste 25 m.

b) Uvjeti za izdavanje provedbenih akata za bušotinske radne prostore

Najveća površina pojedinačnog bušotinskog radnog prostora može biti 3,0 ha. Broj pojedinačnih bušotinskih radnih prostor u pojedinom eksploatacijskom polju nije ograničen.

Provedbeni akti za naftno-rudarske objekte i postrojenja u bušotinskom radnom prostoru, mogu se izdavati, ako se vertikalna os bušotine planira:

- minimalno 100 m od građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, osim od izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene-proizvodne i groblja planiranih ovim planom i/ili u PPUO/G, kada udaljenost može biti i manja
- minimalno 100 m od građevinskog područja ugostiteljsko turističke, sportske, sportsko-rekreacijske i sl. namjene određene u PPUO/G izvan građevinskih područja
- minimalno 100 m od građevnih čestica izgrađenih građevina koje se prema posebnim propisima i prostornim planovima mogu graditi izvan građevinskih područja
- 100 m od površina posebne namjene, postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora, te područja posebnih uvjeta korištenja i posebnih ograničenja u korištenju i primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, osim iznimno, uz suglasnost i u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnogopravnog tijela uz provedbu postupka i ishođenje odgovarajućeg akta u skladu sa posebnim propisima iz područja zaštite prirode i okoliša, vodnog gospodarstva, šumarstva i prometa
- 100 m od šuma posebne namjene, osim iznimno, ako ne utječu na razloge zbog kojih su proglašene
- na udaljenosti većoj od visine tornja uvećane za 10% od zaštitnog pojasa plovnog kanala, željeznice, dalekovoda
- na udaljenosti većoj od 30 m od ruba pojasa autoceste, državne i lokalne ceste osim za geotermalne vode čija udaljenost može biti manja
- na udaljenosti većoj od 15 m od industrijskih, šumskih i nerazvrstanih cesta, osim za geotermalne vode čija udaljenost može biti manja
- bušotinski radni prostori za istraživanje i iskorištavanje geotermalnih voda dozvoljeni su i unutar građevinskog područja.

c) Uvjeti za izdavanje provedbenih akata za cjevovode koji su u funkciji ugljikovodika

Najmanja udaljenost cjevovoda (spojnih, otpremnih i magistralnih) unutar i izvan postojećih i budućih eksploatacijskih polja mora iznositi najmanje:

- 50 m od građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, osim od izdvojenih građevinskih područja izvan naselja gospodarske namjene-proizvodne i groblja planiranih ovim planom i/ili u PPUO/G. U iznimnim slučajevima kada u svrhu spajanja postojećih objekata (otpremnih ili prihvatnih terminala i sl.) sa objektima/postrojenjima koji su u tehnološkoj vezi nije moguće izbjeći prolazak cjevovoda kroz građevinsko područje naselja iste je potrebno izvesti sukladno posebnim propisima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika, te ostalim uvjetima javno pravnih tijela s tim da

udaljenosti cjevovoda od izgrađenih i planiranih građevina ne može biti manja od 30 m.

- najmanje 100 m od sportske, sportsko-rekreacijske i sl. namjene određene ovim planom i/ili u PPUO/G izvan građevinskih područja
- najmanje 100 m od površina posebne namjene, postojećih i planiranih infrastrukturnih koridora, te područja posebnih uvjeta korištenja i posebnih ograničenja u korištenju i primjene posebnih mjera uređenja i zaštite, osim iznimno, uz suglasnost i u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnogopravnog tijela
- najmanje 50 m od šuma posebne namjene, osim iznimno, ako ne utječu na razloge zbog kojih su proglašene.

Trasu cjevovoda treba voditi izvan zemljišnog pojasa državne ceste (zemljišni pojas s obiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine prema projektu ceste, a najmanje jedan metar računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka ceste).

Pri projektiranju cjevovoda i određivanju uvjeta za smještaj i odabir lokacija objekata i postrojenja koji su u vezi s iskorištavanjem ugljikovodika (otpremnice, centralne, mjerne i druge stanice i drugo) primjenjuju se posebni propisi o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport.

d) Zaštitni i sigurnosni prostori

Zaštitni sigurnosni prostor oko pojedinih naftno-rudarskih objekata i postrojenja unutar eksploatacijskih polja ugljikovodika, spojnih plinovoda između plinskih stanica, priključnih plinovoda od bušotina do plinskih stanica, otpremnih kondenzatovoda i otpremnih tehnoloških plinovoda između plinskih stanica određen je Zakonom o osnovama sigurnosti transporta naftovodima i plinovodima, Pravilnikom o tehničkim normativima pri istraživanju i eksploataciji nafte, zemnih plinova i slojnih voda i Pravilnikom o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te naftovodima i plinovodima za međunarodni transport.

Ograničenja prema drugim zahvatima čija svrha nije iskorištavanje ugljikovodika:

- za izgradnju zahvata koji nisu u vezi s iskorištavanjem ugljikovodika, a planiraju se u pojasu 100 m lijevo i desno od izgrađenog cjevovoda potrebno je zatražiti posebne uvjete, a u cilju sigurnosti i zaštite
- nakon izgradnje cjevovoda zabranjeno je graditi građevine namijenjene stanovanju ili boravku ljudi u pojasu širine od po 30 m lijevo i desno od osi cjevovoda, osim ako su primijenjene posebne zaštitne mjere, tada udaljenost može biti manja, ali ne manja od 10 m
- oko izgrađene bušotine zaštitna i požarna zona iznosi 30 m u polumjeru oko osi bušotine za ugljikovodike, a za geotermalne vode 7,5 m u polumjeru oko osi bušotine. Kod trajno napuštenih

bušotina (likvidirane - kanal bušotine se nalazi od 1,5 do 2 m pod zemljom), sigurnosna zaštitna zona u kojoj je zabranjeno graditi građevine za boravak i rad ljudi iznosi 3 m u polumjeru oko osi kanala trajno napuštene bušotine.

- u »zelenom pojasu« (pojasu služnosti) širokom 5 m lijevo i desno od osi cjevovoda zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 m, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 m
- međusobne udaljenosti različitih instalacija i način njihova križanja definirani su posebnim propisima i sastavni su dio posebnih uvjeta.

11.2.1.3. Uvjeti za izdavanje provedbenih akata za geotermalne elektrane, energane i energetskog postrojenja

Najmanja površina za gradnju geotermalne elektrane, energane i energetskog postrojenja iznosi 4 000 m². Na planiranoj površini mogu se graditi proizvodne građevine, upravna zgrade i druge infrastrukturne, pomoćne i prateće građevine.

Izgrađenost planirane površine za gradnju ne može biti veća od 30%, a najmanje 40% površine čestice treba biti uređeno kao parkovni nasadi i/ili prirodno zelenilo.

Proizvodne građevine i prateći sadržaji trebaju biti udaljeni najmanje 5 metara od susjednih međa.

Najveća dopuštena visina proizvodne građevine je 10 m.

Na građevnoj čestici potrebno je omogućiti pristupni put i odgovarajući broj parkirnih mjesta.

Sva revizijska i priključna okna moraju biti izgrađena na građevinskoj čestici.

Priključak geotermalne elektrane na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planirane elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu. Ako Planom nije drugačije uređeno priključak se može smatrati sastavnim dijelom zahvata izgradnje elektrane.

U okviru projektne dokumentacije potrebno je izraditi elaborat krajobraznog uređenja geotermalnih elektrana s ciljem ublažavanja negativnih utjecaja na vizualne i morfološke značajke krajobraza.

11.2.1.4. Zbrinjavanje ugljikova dioksida

Trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida moguće je u postojećim bušotinama unutar utvrđenih eksploatacijskih polja, sukladno provedenoj procjeni utjecaja na

okoliš, odnosno prema zakonskim propisima kojima se određuje zaštita okoliša i prirode, te istraživanje i eksploatacija ugljikovodika, a u skladu s odredbama, smjernicama i kriterijima ovog Plana.

11.2.1.5. Podzemno skladištenje plina

Minimalna površina parcele za podzemno skladištenje plina je 25 ha.

Uz podzemno skladište plina na površini parcele moguća je izgradnja:

- postrojenja podzemnog skladištenja plina (kompresorska stanica, mjerna stanica, redukcijско-regulacijska stanica, oprema za dehidraciju plina, transformatorska stanica, itd.)
- bušotinskih platformi (maksimalno pet bušotina na svakoj platformi)
- Spojnih cjevovoda.

11.2.2. Uvjeti gradnje sunčanih elektrana - neposredna provedba

Ovim Planom određuju se uvjeti i kriteriji za planiranje i izgradnju sunčanih elektrana neposrednom provedbom na:

- površinama koje su ovim Planom određene kao površine namjene za izgradnju sunčanih elektrana
- površinama koje su ovim Planom i planovima niže razine određene kao površine gospodarske i poslovne namjene (I i K)
- površinama deponija otpada (prethodno saniranim ili uz prethodnu sanaciju u sklopu izgradnje sunčane elektrane)
- površinama eksploatacijskih polja brisanih iz registra eksploatacijskih polja sukladno posebnim propisima iz područja rudarstva.

U fazi projektiranja pojedinačnih zahvata provesti analizu ranjivosti na klimatske promjene, primijeniti hidrotehnička rješenja za objekte koji će se graditi u poplavnom području te izraditi elaborat krajobraznog uređenja sunčanih elektrana s ciljem očuvanja postojećih vrijednih vizura i uklapanja u prirodni krajobraz.

Planirane površine za gradnju sunčanih elektrana (SE), prikazane su na kartografskom prikazu 2.3.2. *Energetski sustav - elektroenergetika* i priložima u mjerilu 1:5000. Ovim odredbama ne određuje se minimalna niti maksimalna snaga pojedine elektrane, ista će se odrediti kroz projektnu dokumentaciju, ovisno o odabranim tehničkim rješenjima i prostornim mogućnostima pojedine lokacije.

Tablica br. 23 Površine planirane za sunčane elektrane

GRAD/OPĆINA	LOKACIJA POVRŠINE PLANIRANE ZA SUNČANE ELEKTRANE (SE)	POVRŠINA OBUHVATA (ha)
Donji Kukuruzari	Komogovina	247,50
	Borojevići	79,93

GRAD/OPĆINA	LOKACIJA POVRŠINE PLANIRANE ZA SUNČANE ELEKTRANE (SE)	POVRŠINA OBUHVATA (ha)
Gvozd	Stipan	42,10
	Kirin	28,40
	Dugo Selo	115,80
	Podgorje	158,38
Glina	Šibine	30,58
Hrvatska Dubica	Jelas polje	190,67
Lekenik	Brežane Lekeničke	47,48
	Žažina	66,06
	Poljana Lekenička	44,20
	Petrovec	22,67
	Stari Brod	22,06
Martinska Ves	Mahovo	168,73
Sunja	Brđani	113,14
	Staza	63,28
Novska	Goleš	400,01
Topusko	Batinova Kosa 1	46,55
	Batinova Kosa 2	76,08
	Bukovica	26,43
	Donja Čemernica 1	52,86
	Donja Čemernica 2	26,12
	Vorkapić	49,35

Pod sunčanom elektranom podrazumijeva se cjelina sastavljena od fotonaponskih modula s pripadajućom samostojećom konstrukcijom za njihovu montažu, fotonaponskih izmjenjivača, trafostanice i susretnog postrojenja, svih pripadajućih spojnih i priključnih vodova unutar same elektrane ili za priključak na elektroenergetsku mrežu te pomoćnih i pratećih građevina u funkciji elektrane (kao npr. kontejner sa sustavom za nadzor i upravljanje radom solarne elektrane i slično).

Prilikom projektiranja sunčanih elektrana izuzeti osobito vrijedno obradivo poljoprivredno zemljište (P1) i vrijedno poljoprivredno zemljište (P2).

Na površinama za gradnju sunčanih elektrana (SE), navedenim u stavku 1. ove točke dozvoljena je izgradnja:

- samostalnog postrojenja neintegrirane fotonaponske solarne elektrane
- transformatorske stanice i/ili rasklopnog postrojenja s priključnim dalekovodima/kablovima
- svih ostalih građevina potrebnih za iskorištavanje sunčeve energije
- pomoćnih i pratećih građevina u funkciji osnovnih građevina
- prometnih i infrastrukturnih građevina
- nadstrešnica, parkirališnih i manipulativnih površina
- kombinacije različitih navedenih namjena u sklopu jedne građevine ili u više različitih građevina
- zaštitnih ograda.

Površina građevne čestice na kojima se planira gradnja sunčane elektrane sa pratećim građevinama, formirati će se temeljem idejnog projekta. Za izgradnju sunčanih elektrana može se zadržati postojeća parcelacija, ili formirati više novih ili jedinstvenu novu građevnu česticu.

Dozvoljeno je izdvajanje čestica potrebnih za infrastrukturne građevine, faznu izgradnju i slično, te čestice druge namjene (infrastrukturni koridori, šume, vodotoci, jarci i dr.) koje idejnim projektom sunčane elektrane nisu planirane za izgradnju i ne ulaze u obuhvat sunčane elektrane.

Predviđenim rješenjem sunčane elektrane ne smije se onemogućiti prilaz i korištenje katastarskih čestica druge namjene (infrastrukturni koridori, šume, vodotoci, pašnjaci i sl.) koje se nalaze u obuhvatu planiranih površina za gradnju sunčanih elektrana (SE), a na kojima se neće graditi sunčana elektrana.

Prilikom postavljanja solarnih panela izbjegavati područja obala vodotoka te lokacije izvora i vrtača.

Granicu obuhvata zahvata udaljiti minimalno 20 m od nožice nasipa za obranu od poplave kako ne bi došlo do narušavanja njegove stabilnosti.

Veličinu i oblik granica elektrane, uređenje građevnih čestica, smještaj sklopova fotonaponskih modula, treba u što većoj mjeri prilagoditi prirodnoj morfologiji terena, karakteristikama krajobraza i ostalim strukturnim elementima u prostoru (postojećoj parcelaciji, šumskim površinama, postojećim prometnicama i sl.).

Kao zaštitne pojaseve oko elektrane koristiti elemente karakteristične za okolni prostor (npr. autohtonu vegetaciju, živice i sl.).

Građevine sunčane elektrane se smještaju unutar površine predviđene za građenje (građivi dio građevne čestice). Površina za građenje udaljena je od ruba građevne čestice najmanje pola visine građevine ($h/2$), ali ne manje od 5 m sa svih strana, osim prema javnoj prometnoj površini. Površina za građenje udaljena je minimalno 10,0 m od ruba građevne čestice prema javnoj prometnoj površini.

Prilikom formiranja polja s panelima, gdje god je moguće, zadržati (ili simulirati) sadašnju strukturu parcelacije (dimenzije, oblik, mreža putova).

Maksimalni koeficijent izgrađenosti građevne čestice je 0,7. Koeficijent izgrađenosti podrazumijeva odnos izgrađene površine zemljišta pod svim građevinama, uključujući tlocrtne projekcije fotonaponskih panela i ukupne površine građevinskih čestica planiranog zahvata. Neizgrađene površine trebaju biti ozelenjene autohtonim biljnim vrstama.

Najveći dopušteni koeficijent iskoristivosti je 1,0.

Najveća dopuštena bruto površina pomoćne građevine je 300 m².

Fotonaponski paneli moraju biti postavljeni tako da je njihov najniži dio na visini višoj od 50 cm, te na način da tlo ispod njih ne bude zasjenjeno u potpunosti i kroz cijeli dan. Treba koristiti fotonaponske module sa što nižim stupnjem odbijeska.

Pomoćne i prateće građevine u funkciji osnovnih građevina mogu imati najviše dvije nadzemne etaže, ukupne visine do 10 metara, mjereno od kote konačno zaravnatog terena do gornjeg ruba krovnog vijenca. Krovište može biti ravno ili koso. Arhitektonski trebaju biti oblikovane u skladu s namjenom i planiranim tehnološkim procesom, usklađene s okolnim prostorom.

Ograda elektrane treba biti neupadljiva, a postavlja se unutarnjim rubom građevinske čestice, ne niže od 20 cm od tla, najveće visine od najniže kote terena 2 m, iznimno i više, kada je određeno posebnim propisima radi zaštite građevine.

Unutar obuhvata planiranih sunčanih elektrana planirati vatrogasne pristupe u svrhu zaštite od požara.

Na području sunčanih elektrana uklanjati invazivne biljne vrste, a održavanje vegetacije provoditi bez upotrebe kemijskih sredstava, odnosno ispašom ili mehaničkim putem.

Kroz razradu tehničkog rješenja i primjenom najbolje dostupne tehnologije osigurati očuvanje vegetacije ispod i između redova solarnih panela unutar obuhvata sunčane elektrane.

Solarne panele u obuhvatu SE Podgorje, SE Poljana Lekenička, SE Goleši, SE Batinova Kosa 1, SE Batinova Kosa 2, SE Bukovica i SE Donja Čemernica 2, planirati izvan površina gospodarskih šuma visokog uzgojnog oblika (sjemenjače) i niskog uzgojnog oblika (panjače), a njihov prostorni položaj potrebno je utvrditi koristeći podatke osnova i programa gospodarenja šumama (baza podataka nadležnog ministarstva za područje šumarstva te Hrvatskih šuma).

Solarne panele u obuhvatu SE Goleši planirati izvan zaštitnih šuma.

Voditi računa o migracijskim koridorima vukova te po potrebi sunčane elektrane, koje se nalaze unutar evidentiranih teritorija vukova, projektirati u nekoliko zasebno ograđenih segmenata s međusobnim razmakom koji omogućuje nesmetano kretanje vukova (SE Komogovina, SE Borojevići, SE Stipan, SE Kirin, SE Dugo Selo, SE Podgorje, SE Šibine, SE Brđani, SE Batinova Kosa 1 i 2, SE Bukovica, SE Donja Čemernica 1 i 2).

Voditi računa o migracijskim koridorima krupne divljači te po potrebi sunčane elektrane projektirati u nekoliko zasebno ograđenih segmenata s međusobnim razmakom koji omogućuje nesmetano kretanje krupne divljači (SE Komogovina, SE Borojevići, SE Podgorje, SE Brđani, SE Batinova Kosa 1 i 2, SE Bukovica, SE Donja Čemernica 1 i 2 i SE Stari Brod).

Postavljanje pripadajuće infrastrukture SE Stipan i SE Šibine planirati izvan staništa trččaka, rogozika, visokih šiljeva i visokih šaševa.

Ograđeni prostor SE Brđani udaljiti 100 m od ruba šumskog kompleksa Petrinjski lug.

Prije početka gradnje SE Kirin provesti istraživanja (Konzervatorsko-krajobrazne podloge i arheološki preglede trase), zbog mogućeg utjecaja na arheološku zonu nalazišta Kirin, s detaljnim dokumentiranjem i valorizacijom lokaliteta i neposrednog područja u cilju utvrđivanja njegove vrijednosti, sadržaja, stanja i obuhvata te propisivanja smjernica zaštite cjelokupnog područja.

Prije početka gradnje priključnog dalekovoda 110 kV SE Deponij Fosfogips i TS 220/110/x kV deponija Kutina provesti istraživanja (Konzervatorsko-krajobrazne podloge i arheološki preglede trase), zbog mogućeg utjecaja na arheološku zonu nalazišta Plovdinograd, s detaljnim dokumentiranjem i valorizacijom lokaliteta i neposrednog područja u cilju utvrđivanja njegove vrijednosti, sadržaja, stanja i obuhvata te propisivanja smjernica zaštite cjelokupnog područja.

Za zahvate na zaštićenoj ili evidentiranoj kulturnoj baštini kao i u njezinom neposrednom okolišu ishoditi stručno mišljenje, posebne uvjete odnosno suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela.

Nositelj zahvata obavezan je, nakon isteka radnog vijeka sunčane elektrane odnosno prilikom dekomisije, o svom trošku osigurati uklanjanje i adekvatno zbrinjavanje infrastrukturnih dijelova sunčane elektrane.

11.2.2.1. Uvjeti priključenja sunčanih elektrana

Sunčana elektrana mora biti priključena na elektroenergetsku mrežu radi distribucije el. energije. Povezivanje, odnosno priključak planiranih sunčanih elektrana na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planiranog obnovljivog izvora i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu.

Predviđeni su sljedeći načini priključenja:

- za SE Komogovina i Borojevići priključak na postojeću trasu dalekovoda DV 2x110 kV TS Pračno - TS Kostajnica u duljini od 830 metara - Općina Kukuruzari
- za SE Batinova Kosa priključak na planiranu trasu dalekovoda DV 110 kV TS Vojnić/Gvozd - TS Glina u duljini od 9,9 kilometara - Općina Topusko i Grad Glina
- za SE Petrovec priključak na postojeći dalekovod DV 2x110 kV TS Mraclin - TS Siscia - TS Pračno neposredno u trasi DV-a sa polaganjem SN kabela između SE Petrovec i TS-a - Općina Lekenik i Grad Sisak

- za SE Poljana Lekenička priključak na lokaciju predviđenu za izgradnju TS 110/20 kV Lekenik/Žažina po važećem PPUO Lekenik sa polaganjem SN kabela između SE Lekenik i TS-a - Općina Lekenik
- za SE Stari Brod planira se izgradnja priključnog 110 kv dalekovoda dužine cca 10,4 km sa spojem na transformatorsku stanicu Greda
- za SE u Hrvatskoj Dubici priključak na postojeću trasu dalekovoda DV 220 kV TS Međurić - TS Prijedor (R. BiH) u duljini od 80 metara - Općina Hrvatska Dubica. Na istoj lokaciji se planira i transformatorska stanica TS 220/x kV za potrebe šireg distributivnog konzuma.
- za SE Deponij Fosfogips kabelski 110 kV priključak na postojeću TS 110/x kV Kutina u duljini od 5,8 kilometara - Grad Kutina. Prije početka gradnje dalekovoda i trafostanice provesti istraživanja (Konzervatorsko-krajobrazne podloge i arheološki pregled trase) s detaljnim dokumentiranjem i valorizacijom lokaliteta i neposrednog područja u cilju utvrđivanja njegove vrijednosti, sadržaja, stanja i obuhvata te propisivanja smjernica zaštite cjelokupnog područja. Za zahvate na zaštićenoj ili evidentiranoj kulturnoj baštini kao i u njezinom neposrednom okolišu ishoditi stručno mišljenje, posebne uvjete odnosno suglasnost nadležnog Konzervatorskog odjela.
- za SE Goleš planirana su dva priključka:
  - priključak na postojeći dalekovod DV 2x110 kV TS Međurić - TS N. Gradiška neposredno u trasi DV-a sa polaganjem SN kabela između SE Goleš i TS - Grad Novska
  - priključak na planiranu trasu dalekovoda DV 110 kV TS Nova Gradiška - TS Lipik - TS Međurić u duljini od 1,9 kilometara, od toga 1.1 kilometar u granicama SMŽ - Grad Novska.

Način priključenja i trasa priključnog dalekovoda/kabela sunčanih elektrana na elektroenergetsku mrežu za koje operator prijenosnog ili distribucijskog sustava nije mogao utvrditi uvjete priključka na postojeću infrastrukturu te nije grafički prikazan priključak u grafičkom dijelu Plana, utvrdit će se u postupku izdavanja lokacijske i/ili građevinske dozvole za izgradnju sunčanih elektrana planiranih ovim planom i u skladu s odredbama ovog plana, a na temelju projektne dokumentacije potrebne za ishođenje lokacijske i/ili građevinske dozvole.

Za svaki pojedinačni zahvat potrebno je s operatorom prijenosnog i distribucijskog sustava odrediti način priključenja na postojeću ili planiranu infrastrukturu u smislu određivanja trase priključnog dalekovoda, položaja trafostanice pratećih sadržaja i pristupnih cesta.

Točno definiranje trase priključnog dalekovoda/kabela biti će ostvarivo samo po dobivenim pozitivnim uvjetima od strane ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava), a na osnovi nadležnosti mjesta priključka (DV i TS) visokog ili srednjeg napona i prihvaćenog Elaborata mogućnosti priključenja na mrežu.

Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja sunčanih elektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora elektrane.

Projektnom dokumentacijom obavezno grafički prikazati pristupni put do planiranog zahvata koji će se koristiti za potrebe izgradnje i održavanja sunčane elektrane.

Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog tijela za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

11.2.2.2. Mjere ublažavanja negativnog utjecaja solarnih elektrana na ekološku mrežu

Kako bi se izbjegli mogući značajno negativni pojedinačni i kumulativni utjecaji solarnih elektrana na ekološku mrežu potrebno je provesti sljedeće mjere ublažavanja negativnog utjecaja:

1. Unutar obuhvata zone SE Jelas polje na području ekološke mreže HR1000004 Donja Posavina ne uklanjati drvorede i očuvati vodotoke s riparijskom vegetacijom u zoni od 10 m sa svake strane vodotoka.
2. Iz zone obuhvata SE Brđani isključiti površine označene kao pogodna staništa za ciljne vrste *Crex crex* i *Dendrocopos syriacus*, sukladno podacima o rasprostranjenosti pogodnih staništa za ciljne vrste ptica Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (MINGOR).
3. Iz zone obuhvata SE Staza isključiti površine označene kao pogodna staništa za ciljnu vrstu *Crex crex*, sukladno podacima o rasprostranjenosti pogodnih staništa za ciljne vrste ptica Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (MINGOR).
4. Pri planiranju solarne elektrane SE Komogovina i SE Borojevići očuvati vodena staništa te šumska staništa pogodna za hranjenje ciljnih vrsta šišmiša *Miniopterus schreibersii* i *Rhinolophus euryale*.
5. Na području solarnih elektrana uklanjati invazivne biljne vrste, a održavanje vegetacije provoditi bez upotrebe kemijskih sredstava, odnosno ispašom ili mehaničkim putem.
6. Kroz razradu tehničkog rješenja i primjenom najbolje dostupne tehnologije osigurati očuvanje vegetacije ispod i između redova solarnih panela unutar obuhvata solarne elektrane.
7. Trasu dalekovoda DV 110 kV kroz Gredu Zeleniku, gdje je moguće, kablirati unutar prometnih trasa, u suprotnom tehničko rješenje dalekovoda izvesti na način da se ptice i šišmiši zaštite od kolizije i elektrokcije u skladu s najnovijim znanstvenim i stručnim smjernicama, preporukama i posebnim uvjetima zaštite okoliša i prirode.

11.2.3. Uvjeti gradnje željezničke infrastrukture državnog značaja

Za postojeće i planirane željezničke pruge navedene točkom 2.1.2.1. *Prometne i komunikacijske građevine*

i površine b) *Željezničke građevine* s pripadajućim građevinama i točkom 6.1.2. *Glavni željeznički prometni pravci*, te prikazane na kartografskom prikazu 2.2. *Prometni sustav* izdavanje upravnih akata za gradnju i modernizaciju željezničkih pruga (lokacijske i građevinske dozvole) provodi se temeljem odredbi ovog Plana, ako istim nije drugačije određeno.

Infrastrukturni koridor širine 200 m planira se za:

- željezničku prugu za međunarodni promet M502-2 Velika Gorica - Sisak - Novska
- željezničku prugu za međunarodni promet M103 Dugo Selo - Novska
- željezničku prugu za međunarodni promet M104 na pravcu Novska - Vinkovci - Tovarnik - Državna granica - (Šid)
- izgradnju nove trase dvokolosječne željezničke pruge, na dionici između Kutine i Lipovljana u koridoru uz autocestu A3
- izgradnju alternativne trase pruge M502-2 na području Grada Siska do granice naselja Sunja
- načelnu trasu novog dijela brze transeuropske željezničke pruge na potezu Sisak - Lonjsko polje - Kutina (brzine do 250 km/h) rezervira se u širini od 200 m.
- željezničku prugu za regionalni promet R102 Sunja - Volinja - Državna granica - Dobriljan.

Infrastrukturni koridor širine 100 m planira se za:

- željezničku prugu za lokalni promet L204 Banova Jaruga - Daruvar - Pčelić rasputnica
- dionicu jednokolosječne pruge između Kutine i Banove Jaruge
- željezničku prugu za lokalni promet L210 Sisak Caprag - Petrinja
- nerazvrstanu željezničku prugu Petrinja-Karlovac.

Širine koridora planiranih i postojećih željezničkih pruga navedenih u gornjim stavcima ove točke unutar građevinskih područja naselja, izgrađenih izdvojenih dijelova naselja, izgrađenih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja i na područjima zaštićenih dijelova prirode mogu biti i manje, a određuju se prema posebnim propisima, Odredbama ovog Plana i prema posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

Na dionicama pruga Velika Gorica - Sisak (M502-2), Lipovljani - Novska (M103) i Velika Ludina - Popovača - Kutina (M103), planirana je izgradnja drugog kolosjeka i modernizacija te omogućavanje maksimalne brzine do 160 km/h.

Na dionici pruge Sisak - Novska (M502-2) planirana je modernizacija te omogućavanje maksimalne brzine do 160 km/h.

Na dionici između Kutine i Banove Jaruge zadržava se jednokolosječna pruga, a dio željezničke pruge između kolodvora Banova Jaruga i Lipovljani planira se demontirati.

Veza između nove dvokolosječne pruge (Kutina-Lipovljani) i jednokolosječne pruge za Banovu Jarugu planirana je unutar kolodvora Kutina.

Na postojećim trasama željezničkih pruga mogu se vršiti rekonstrukcije dionica odnosno modernizacija željezničke infrastrukture kojim se poboljšavaju njezina

cjelokupna svojstva u svrhu poboljšanja prometno tehničkih elemenata, što se ne smatra promjenom trase.

Do obnove željezničkih pruga L210 Sisak Caprag - Petrinja i Petrinja - Karlovac i stavljanje istih u funkciju, moguće je koridore tih pruga koristiti za druge namjene (biciklističke staze, pješačke staze i sl. u svrhu povezivanja stanovništva i turističkog posjećivanja) uz suglasnost nadležnog javnopravnog tijela.

S obzirom na mjerilo, planirane linijske infrastrukturne površine (koridori ili trase) i lokacije objekata u funkciji željezničkog infrastrukturnog sustava, za koji je ovim Planom pripisana direktna prevedba, su usmjeravajuće, a točan položaj odredit će se u fazi projektiranja, pojedinačno za svaki zahvat u prostoru, pri čemu su moguće odgovarajuće prostorne prilagodbe koje ne odstupaju od koncepcije rješenja, uzimajući u obzir prostorni plan, postojeću izgradnju i infrastrukturu, geodetske i geološke izmjere, tehničke mogućnosti, rezultate procjene utjecaja zahvata na okoliš, prirodnu i kulturnu baštinu, te ostale relevantne parametre.

Sva križanja željezničkih pruga sa autocestama, državnim i županijskim cestama trebaju biti izvedena u dva nivoa. Pored toga moguće je prilikom izgradnje novih pruga ili rekonstrukcije postojećih planirati denivelirane prijelaze i za ostale ceste.

Osiguravanje prometa na postojećim i novoplanim željezničko-cestovnim prijelazima provodi se sukladno posebnom propisu.

Sukladno posebnom propisu sve pruge imaju zaštitni pružni pojas, koji čini zemljište s obje strane željezničke pruge odnosno kolosijeka širine po 100 m, mjereno vodoravno od osi krajnjega kolosijeka, kao i pripadajući zračni prostor. Zaštitni pružni pojas uključuje i infrastrukturni pojas.

U zaštitnom pružnom pojasu upravitelj željezničke infrastrukture određuje posebne uvjete za građenje građevina u postupcima izdavanja akata za provedbu dokumenata prostornoga uređenja odnosno odobravanja građenja po posebnom propisu.

11.2.4. Uvjeti gradnje čvora Žažina i spojne ceste: čvor Žažina (A11) - Petrinja

Ovim Planom određuju se uvjeti i kriteriji za planiranje i izgradnju čvora Žažina i spojne ceste: čvor Žažina (A11) - Petrinja, prikazanih na kartografskom prikazu 2.1. *Prometni sustav* i na kartografskom prilogu br. 17. *Čvor Žažina i spojna cesta A11*.

Ako se prilikom gradnje čvora Žažina i spojne ceste predviđa i građenje ili rekonstrukcija komunalnih, vodnih i energetskih građevina kao i građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme na javnoj cesti koje u cjelosti ili djelomično služe za potrebe javne ceste, projekt mora obuhvatiti i te građevine i radove koji će se izvesti na površini, odnosno ispod ili iznad površine ceste.

11.3. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

Pogranično područje obuhvaća gradove: Glinu, Hrvatsku Kostajnicu i Novsku, te općine: Donji Kukuruzari, Dvor, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Majur i Topusko.

Za područja ovih gradova i općina predviđaju se poticajne mjere na razini nacionalnog programa obnove i razvoja, uz razrađenu strategiju razvitka na županijskoj i lokalnoj razini, a u cilju postupnog smanjivanja nesrazmjera i zaostajanja u odnosu na druga područja i daljnjeg ravnomjernog razvitka (revitalizacija naselja i gospodarstva, a osobito poljodjeljstva), te stvaranje pretpostavki za standard življenja primjeren vremenu u kojem živimo.

Provedba i razrada navedenih mjera provoditi će se putem programa mjera za unapređenje stanja u prostoru.

Posebne postavke razvoja koje treba poticati za navedeno područje su:

- da bi se ublažio negativni demografski proces, treba potačiti jači rast žarišnih naselja i onih naselja koja su donekle sačuvala stanovništvo (uglavnom naselja s više od 500 stanovnika)
- planom predviđeni raspored gospodarskih subjekata i drugih sadržaja u prostoru provesti uz disperziju radnih mjesta i povezati ih s postojećim i planiranim područjima stanovanja
- poticati razvoj prometnih pravaca, koji osiguravaju razvoj graničnog područja i uključuju ga u prostor Županije.

S obzirom na smještajne uvjete, na način kako se pojedine djelatnosti obavljaju u prostoru u odnosu na planirane potrebe, navedene postavke mogu se provesti putem sljedećih mjera:

- potrebno je izgraditi, obnoviti i opremiti potrebni broj područnih osnovnih škola u udaljenim naseljima kako bi se uspostavili uvjeti za očuvanje stanovništva u pograničnom području
- građevine primarne zdravstvene zaštite moraju se nalaziti u svim gradovima i općinskim središtima pograničnog područja
- radne zone treba planirati prostorno raspoređene, a posebno odrediti i sačuvati izrazito vrijedne prostore za poljoprivredno - stočarsku djelatnost
- treba vršiti ulaganja u razvoj sustava komunalne infrastrukture.

Pored navedenih mjera razvoja, nužno je primijeniti posebne mjere razvoja koje obuhvaćaju fiskalne i ostale poticajne mjere primijenjene po područjima ili pojedinim zahvatima (građevine). Područja čine veće ili manje prostorne cjeline na području kojih se mogu provoditi ciljane mjere razvoja (teritorij općina ili gradova, naselja, dijelovi naselja, izgrađene cjeline, katastarske općine itd). Po područjima mogu se propisati sljedeće posebne mjere:

1. **Gradnja građevina** - planom građenja i održavanja predvidjeti održavanje i građenje građevina od županijskog interesa u dijelu Županije čiji se razvoj želi potaknuti, te zadržati i privući stanovništvo (škole, zdravstvene ustanove, prometnice, opskrba, itd.)
2. **Građevinsko zemljište** - u područjima pogodena dugotrajnim iseljavanjem uz ispunjenje određenih uvjeta (mlađe dobne skupine, prijava prebivališta i sl.) osigurati prodaju uređenog građevinskog zemljišta po povoljnijim cijenama

3. **Kredit** - mjere za poticanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti provoditi dodjelom kredita s povoljnijim uvjetima (manja kamata, duži rok otplate i sl.)

4. **Novčani poticaji** - za određenu proizvodnju ili granu djelatnosti

5. **Porezne stope** - manje stope poreza na dobit, poreza na dohodak itd. za tvrtke čija se djelatnost želi poticati na određenom području.

Poticajne mjere na županijskoj razini mogu se osim pograničnog područja donijeti i za ostale jedinice lokalne samouprave koje su pretrpjele značajne štete tijekom Domovinskog rata (gradovi Petrinja i Novska, te općine Gvozd, Donji Kukuruzari, Majur i Sunja).

Izješćima o stanju u prostoru Županije i jedinica lokalne samouprave potrebno je obuhvatiti ocjenu stanja i praćenje pojava u prostoru naročito za:

- demografska kretanja - praćenje radi sagledavanja moguće neravnoteže i predlaganja mjera za uspostavu ravnoteže
- korištenje građevinskih područja naselja - praćenje načina korištenja i predlaganje promjena u smislu učinkovitog korištenja
- izgradnja infrastrukture i građevina od važnosti za Državu i Županiju - praćenje ostvarenja izgradnje radi ravnomjernijeg povezivanja i razvoja područja (auto cesta Zagreb - Sisak - Bihać, magistralna željeznička pruga velikih brzina Zagreb - Sisak - Kutina, magistralna željeznička pruga Sisak - Sunja - Volinja (Novska), pokrivenost TV odašiljačima cijelog područja Županije itd.)
- istraživanje prometnih pravaca Slunj - Glina - Sisak - Kutina, Sisak - Karlovac iz Kupu
- istraživanje alternativne trase željezničke pruge velike propusne moći i velikih brzina u zapadnom dijelu Županije (Glina, Topusko) - na temelju Strategije prometnog razvoja Republike Hrvatske
- usklađenje mogućih očekivanih sukoba u prostoru - npr: (1) studija usklađenja uvjeta zaštite visoko vrijednog zaštićenog krajolika rijeke Kupe i vodozahvata na Kupi s potrebama uređenja plovnog puta Kupom od Siska do Karlovca, te energetskom iskorištenjem (HE Pokuplje), (2) istraživanje načelne trase brze željezničke pruge Sisak - Kutina - Lipovljani kroz Park prirode Lonjsko polje s potrebama zaštite prirode i okoliša
- pogranična, brdska i manje razvijena područja - praćenje stanja, pojava i procesa u cilju praćenja učinaka provedenih mjera (gospodarski razvoj, demografska kretanja)
- zaštita i očuvanje prirodnih i kulturno - povijesnih obilježja i vrijednosti - praćenje stanja, pojava i procesa radi pravodobnog djelovanja u slučaju narušavanja tih vrijednosti (npr. sukobi u planskom korištenju rijeke Kupe)
- potreba izrade studije mogućih nalazišta mineralnih sirovina Županije na osnovi kojih bi se izradila Osnova gospodarenja mineralnim sirovinama za potrebe Županije, gradova i općina
- zaštićeni lokaliteti prirode (registrirani, prijedloženi za zaštitu) - praćenje stanja, načina korištenja

te mogućeg ugrožavanja i onečišćenja (Park prirode Lonjsko polje)

- poplavna područja - praćenje promjena s ciljem zaštite prostora u slučaju potencijalnog ugrožavanja ljudi, imovine i okoliša
- vodonosna područja - praćenje kvalitete, stanja zaštite, potencijalnog ugrožavanja i onečišćenja
- ležišta geotermalne vode - planirano je dalje istraživanje mogućnosti i ekonomičnosti korištenja (Topusko, Sisak, Petrinja, Glina)
- planirana, postojeća i napuštena istražna polja mineralnih sirovina (nadzemna i podzemna)
  - praćenje korištenja postojećih i sanacije napuštenih polja s ciljem pravodobnog utjecaja u cilju zaštite prostora
- lokacija deponije neopasnog proizvodnog otpada i lokacija skladištenja opasnog otpada.

Na temelju Izvješća o stanju u prostoru odredit će se izrada potrebnih dokumenata prostornog uređenja, stručnih i znanstvenih podloga te programa, studija, projekata i drugih elaborata.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odluka o donošenju Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 4/01)

Članak 5.

Plan iz članka 2. ove Odluke, izrađen je u 5 (pet) izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije i potpisom predsjednika Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije.

Izvornici Plana čuvaju se u:

1. Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije u Sisku - 2 primjerka
2. Uredu za prostorno uređenje, stambeno - komunalne poslove, graditeljstvo i zaštitu okoliša Sisačko-moslavačke županije u Sisku - 1 primjerak
3. Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja Republike Hrvatske - 1 primjerak
4. Pismohrani Sisačko-moslavačke županije - 1 primjerak.

Članak 6.

Danom stupanja na snagu Odluke o donošenju Plana, prostorni planovi područja bivših općina Dvor, Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja, Sisak i Vrginmost, ostaju na snazi do donošenja prostornih planova uređenja općina/gradova, osim u dijelovima koji su protivni ovom Planu.

Stupanjem na snagu Odluke o donošenju prostornog plana uređenja općine/grada, prestaje važiti dio prostornog plana bivše općine za to područje.

Članak 7.

Dokumenti prostornog uređenja općina i gradova, čija je obveza donošenja propisana Zakonom o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 30/94, 68/98 i 61/00) moraju biti usklađeni s ovim Planom.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odluka o donošenju Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 12/10)

Članak 54.

Ukoliko je Obrazloženje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 4/01) u suprotnosti sa nekim od dijelova ovih Izmjena i dopuna PPSMŽ, primjenjuju se Izmjene i dopune PPSMŽ.

Članak 55.

Izmjene i dopune PPSMŽ iz članka 2. ove Odluke, izrađene su u 5 (pet) izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije i potpisom predsjednika Županijske skupštine Sisačko-moslavačke županije.

Izvornici Izmjena i dopuna PPSMŽ čuvaju se u:

1. Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije - 2 primjerka
2. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisak, Sisačko-moslavačke županije - 1 primjerak
3. Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva - 1 primjerak
4. Pismohrani Sisačko-moslavačke županije - 1 primjerak.

U skladu s odredbama posebnog propisa svatko ima pravo uvida u dokumentaciju Izmjena i dopuna PPSMŽ.

Uvid u Izmjene i dopune PPSMŽ može se obaviti u Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisak, Sisačko-moslavačke županije u ulici S. i A. Radića 30 u Sisku.

Članak 56.

Gradovi i općine na području Sisačko-moslavačke županije dužni su svoje dokumente prostornog uređenja, čija je obveza donošenja propisana Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (»Narodne novine«, broj 76/07 i 38/09), uskladiti s ovim Izmjenama i dopunama PPSMŽ.

Članak 57.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odluka o donošenju Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 10/17)

Članak 5.

Ukoliko je Obrazloženje Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-

moslavačke županije«, broj 4/01 i 12/10) u suprotnosti sa nekim od dijelova II. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije, primjenjuju se II. izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

Članak 6.

Gradovi i općine na području Sisačko-moslavačke županije dužni su svoje dokumente prostornog uređenja, čija je obveza donošenja propisana Zakonom o prostornom uređenju (»Narodne novine«, broj 153/13), uskladiti s II. izmjenama i dopunama Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

Članak 7.

(1) II. izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije izrađene su u 10 (deset) izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine i potpisom predsjednika Županijske skupštine.

(2) Izvornici iz prethodnog članka čuvaju se u:

1. Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja (1 primjerak)
2. Pismohrani Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
3. Javnoj ustanovi Zavod za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije (2 primjerka)
4. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
5. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Novskoj (1 primjerak)
6. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Popovači (1 primjerak)
7. Upravnom odjelu za komunalni sustav i prostorno uređenje u Kutini (1 primjerak)
8. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša u Petrinji (1 primjerak)
9. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša u Sisku (1 primjerak).

(3) U skladu s odredbama posebnog propisa svatko ima pravo uvida u dokumentaciju II. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije.

(4) Uvid u II. izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije može se obaviti u Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije.

Članak 8.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odluka o donošenju Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 12/19)

Članak 13.

(1) »III. izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije« izrađene su u 10 (deset)

izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine i potpisom predsjednice Županijske skupštine.

(2) Izvornici iz prethodnog stavka čuvaju se u:

1. Ministarstvu graditeljstva i prostornog uređenja (1 primjerak)
2. Pismohrani Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
3. Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
4. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
5. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Novskoj (1 primjerak)
6. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Popovači (1 primjerak)
7. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Glini (1 primjerak)
8. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Kutine u Kutini (1 primjerak)
9. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo, zaštitu okoliša i kulturne baštine Grada Petrinje u Petrinji (1 primjerak)
10. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Grada Siska u Sisku (1 primjerak).

Članak 14.

Po donošenju III. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije izraditi će se i objaviti pročišćeni tekst odredbi za provedbu Prostornog plana i grafičkog dijela Prostornog plana najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 15.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

ZAVRŠNE ODREDBE

Odluka o donošenju VI. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 7/23)

Članak 17.

(1) »VI. izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije« izrađene su u 10 (deset) izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine i potpisom predsjednika Županijske skupštine.

(2) Izvornici iz prethodnog stavka čuvaju se u:

1. Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (1 primjerak)
2. Pismohrani Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)

3. Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
4. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
5. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Novskoj (1 primjerak)
6. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Popovači (1 primjerak)
7. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Glini (1 primjerak)
8. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Kutine (1 primjerak)
9. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne djelatnosti Grada Petrinje (1 primjerak)
10. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Grada Siska (1 primjerak).

Članak 18.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

ZAVRŠNE ODREDBE

Odluka o donošenju IV. izmjena i dopuna Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije (»Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije«, broj 20/23)

Članak 73.

(1) »IV. izmjene i dopune Prostornog plana Sisačko-moslavačke županije« izrađene su u 10 (deset)

izvornika ovjerenih pečatom Županijske skupštine i potpisom predsjednika Županijske skupštine.

(2) Izvornici iz prethodnog stavka čuvaju se u:

1. Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine (1 primjerak)
2. Pismohrani Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
3. Zavodu za prostorno uređenje Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
4. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštite okoliša Sisačko-moslavačke županije (1 primjerak)
5. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i obnovu Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Novskoj (1 primjerak)
6. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Popovači (1 primjerak)
7. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Sisačko-moslavačke županije, Ispostava u Glini (1 primjerak)
8. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Kutine (1 primjerak)
9. Upravnom odjelu za prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne djelatnosti Grada Petrinje (1 primjerak)
10. Upravnom odjelu za prostorno uređenje i zaštitu okoliša Grada Siska (1 primjerak).

Članak 74.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Službenom glasniku Sisačko-moslavačke županije«.

»**Službeni glasnik Sisačko-moslavačke županije**« službeno je glasilo Sisačko-moslavačke županije. Uredništvo: Sisak, Ante Starčevića 29. Glavni i odgovorni urednik - Branka Šimanović, dipl. iur., pročelnica Upravnog odjela za poslove Skupštine, pravne i opće poslove - telefon (044) 500-018. List izlazi prema potrebi. Tehnički uređuje i tiska: »Glasila« d.o.o. Petrinja, Dragutina Careka 2/1, tel: (044) 815-138, (044) 813-979, www.glasila.hr, e-mail: glasila@glasila.hr. Svi brojevi objavljeni su i na Internetu: www.glasila.hr.